

แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียน
ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา

หนึ่งฤทัย เกื่อนกลีบ

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการธุรกิจโลก
วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
เมษายน 2559
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ หนึ่งฤทัย เกื้อนกลีบ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจโลก ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

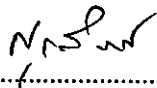
อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์

..... สบ. ปภพ. .... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.ณภัคอร ปุณยภาภัสสร)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

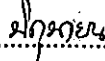
..... สบ. ปภพ. .... ประธาน
(ดร.ณภัคอร ปุณยภาภัสสร)

.... กรรมการ
(ดร.ชำนาญ งามมณีอุดม)

.... กรรมการ
(ดร.สุกษิทธิ เลิศบัวสิน)

วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจโลก ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.... คณบดีวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บรรพต วิรุณราช)

วันที่..... ๑ .....เดือน .... พ.ศ. 2559

ประกาศคุณูปการ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาโดยได้รับความอนุเคราะห์และความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ดร. ณภัคอร ปุณยภักดิ์สร อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่เสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งในความกรุณา จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณผู้ช่วยบัณฑิตและคณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัย ที่ได้สละเวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการเลือกจ้างงานเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการศึกษาในครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์ของงานนิพนธ์ฉบับนี้ มีส่วนช่วยส่งเสริมสนับสนุนและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาของบุคคลทั่วไปหรือองค์กรต่าง ๆ ผู้วิจัยขอมอบคุณงามความดีนี้แต่ผู้มีส่วนร่วมในการทำวิจัยครั้งนี้ทุกท่าน

หนึ่งฤทัย เกื้อนกลีบ

55710121: สาขาวิชา:การจัดการธุรกิจโลก; บธ.ม. (การจัดการธุรกิจโลก)

คำสำคัญ: แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงาน/ หลังการเปิด

ประชาคมอาเซียน/มหาวิทยาลัยบูรพา

หนึ่งฤทัย เกื้อนกลีบ: แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงาน หลังการเปิดประชาคมอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา อาจารย์ควบคุมงานนิพนธ์: ณภัคอร ปุณยภักัสสร, บธ.ค., 177 หน้า. ปี พ.ศ. 2559.

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียน เพื่อศึกษาหลักสูตรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยบูรพา และเพื่อค้นหาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรและเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา เครื่องมือในการทำการสัมภาษณ์ครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ทดสอบค่าความตรงของเนื้อหา (Content validity) เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการศึกษาครั้งนี้ (Key Informant) ได้แก่ ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ คณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 15 ท่าน ซึ่งในการสุ่มคณาจารย์เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึกนั้น ใช้วิธีการสุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 15 ท่าน หรือ 15 แห่งผลการศึกษาสรุป

ผลการศึกษาวิจัยพบว่าการศึกษาความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนพบว่า ส่วนใหญ่คณาจารย์ในมหาวิทยาลัยบูรพาเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงและมีอายุช่วง 40-52 ปีและส่วนของหน่วยงาน/บริษัท/ผู้ประกอบการอยู่ในพื้นที่จังหวัดชลบุรี และส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าของบริษัทมากที่สุด รองลงมาคือฝ่ายบุคคลของบริษัท และประสบการณ์การทำงานของแต่ละบริษัทตั้งแต่ 5-50 ปี และผลการของความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยบูรพาและผู้ใช้บัณฑิต คิดว่า ตลาดแรงงานหลังเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนไปในทิศทางที่ดี และความต้องการแรงงานสูงขึ้น โดยเฉพาะอาชีพ 7 อาชีพ ที่เป็นที่ต้องการของตลาดอาเซียน มีการแย่งงานกัน และอาชีพที่มีความต้องการของตลาดจะมีอาชีพ 7 อาชีพ คือ อาชีพวิศวกร อาชีพพยาบาล อาชีพสถาปนิกอาชีพการสำรวจ อาชีพนักบัญชี อาชีพทันตแพทย์ อาชีพแพทย์ ควรให้มหาวิทยาลัยทุกมหาวิทยาลัยพัฒนาคุณสมบัติของผู้ที่ศึกษาทุก ๆ ระดับเพื่อเตรียมพร้อมกับการเปิดอาเซียนที่จะเข้ามา และผลการศึกษาค้นคว้าการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยบูรพาของคณาจารย์และผู้ใช้บัณฑิต พบว่า มีการจัดโครงการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต การเพิ่มความรู้ความสามารถและการสื่อสารทางด้านภาษาอังกฤษให้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัย ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอื่น ๆ ในกลุ่มประเทศ

อาเซียน เช่น ภาษาพม่า ภาษาเวียดนาม ภาษาภาษาของอินโดนีเซีย รวมถึงหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับอาเซียนตลอดจนการจัดประชุมสัมมนาและนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ทั้งนี้เพื่อให้สามารถปรับตัวได้ทันกับสถานการณ์ของโลกและกระแสโลกาภิวัตน์เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความพร้อมสำหรับรองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปหลังจากการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถเพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน และพบว่า มหาวิทยาลัยบูรพาก็หนึ่งมหาวิทยาลัยมีหาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนในฐานะหน่วยงานการศึกษาระดับอุดมศึกษา และเป็นสมาชิกของเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนเพิ่มขีดความสามารถและสร้างองค์ความรู้เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน อาทิ ส่งเสริมให้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการสื่อสาร มีการส่งนักศึกษา อาจารย์ แลกเปลี่ยนระหว่างประเทศสมาชิก และในแต่ละคณะมีการนำนโยบายดังกล่าวมาปรับใช้ จึงมีการจัด โครงการต่าง ๆ เพื่อเตรียมความพร้อมทั้งด้านหลักสูตรเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของนิติปริญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา

55710121: Major: Masters of Business Administration for Executives, MBA

Keywords: curriculum development/preparedness/labor market/ASEAN/ Burapha University

Neungruethai Tueankleeb: Methods for Curriculum Development to Prepare for the Labor Market Following the Opening of ASEAN for Bachelor Degree Students, Burapha University

Advisor: Napakorn Boonyapapassorn, Ph.D. 147 pages. 2016.

The purpose of this study was to assess the needs of the labor market following the opening of ASEAN, to study the curriculum at Burapha University, and to find methods for developing the curriculum in order to be prepared for the opening of labor markets. This was carried out using qualitative research using in-depth interviews and content validity. The key informants included the general population and target groups including 15 faculty members, 15 students. From the study it was found that following the opening of ASEAN, the labor market would move in a positive direction, with an increase in demand for labor, in particular for 7 occupations including engineering, nursing, architecture and surveying, accounting, dentistry, and medicine.

All universities should improve the qualifications of students at all levels in order to be prepared for the opening of ASEAN. From assessing the curriculum at Burapha University, it was found that there were programs to develop necessary qualities in students, increasing knowledge and capability to communicate in English, as well as encouraging students to study other languages. Other activities focusing on ASEAN were held such as seminars and exhibitions to provide information on ASEAN in order to help in adapting to the changing world and globalization in order to produce graduates who are well prepared to face the changing situation. It was found that Burapha University is developing the curriculum to prepare students for entering the changing labor market, such as through using English as the main language for communication, organizing student and professor exchanges among member countries and each faculty has adapted policies through the organization of programs and improving the curriculum in order to increase preparedness.

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ.....	ก
สารบัญตาราง.....	ค
สารบัญภาพ.....	ง
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามของการวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
ขอบเขตด้านเนื้อหา.....	7
ขอบเขตด้านประชากร.....	7
ขอบเขตด้านเวลา.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ประวัติความเป็นมาและสถานการณ์ของประชาคมอาเซียนในประเทศไทย.....	10
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพร้อม.....	14
การเตรียมความพร้อมทางด้านการศึกษาของประเทศไทยเพื่อเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน.....	18
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงาน.....	19
ความต้องการของตลาดแรงงานเมื่อเปิดประชาคมอาเซียน.....	22
อาชีพที่อาเซียนคาดหวัง.....	31
คุณลักษณะของบัณฑิตที่ต้องการในอนาคต.....	32
การจัดการด้านหลักสูตรและการสอน.....	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	54

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	67
ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย.....	67
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	67
การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	69
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	69
การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
4 ผลการวิจัย.....	72
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	154
สรุปผลการศึกษา.....	154
อภิปรายผล.....	156
ข้อเสนอแนะ.....	161
บรรณานุกรม.....	163
ภาคผนวก.....	164
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม.....	166
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	177

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2-1 แสดงคุณภาพระบบการศึกษาของประเทศไทยเทียบกับนานาชาติ.....	19
4.1 ข้อมูลสำคัญของผู้ให้สัมภาษณ์คณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา.....	73
4-2 ข้อมูลสำคัญของผู้ให้สัมภาษณ์ของผู้ใช้บัณฑิต.....	57

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1-1 ประชาคมอาเซียน 3 เสาหลัก	1
1-2 แนวโน้มของแรงงานต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้ทำงานในประเทศไทยปี 2551-2555 ...	2
1-3 การสำรวจความสามารถทางด้านภาษาของ 58 ประเทศ	4
1-4 กรอบในการวิจัย	6
2-1 สัญลักษณ์ของอาเซียน	11
2-2 ทิศทางความร่วมมือด้านการศึกษาของอาเซียน.....	21
2-3 แสดงองค์ประกอบของทัศนคติ	36

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of southeast asian nations) หรืออาเซียน (ASEAN) โดยถือกำเนิดจากปฏิญญากรุงเทพฯ (Bangkok Declaration) เมื่อ 2510 เพื่อส่งเสริมความร่วมมือ และช่วยเหลือกันและกัน ในประเทศสมาชิกทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ และการบริหาร โดยที่ประเทศสมาชิกมีทั้งหมด 10 ประเทศ ได้แก่ เวียดนาม ไทย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ พม่า มาเลเซีย ลาว กัมพูชา อินโดนีเซีย และบรูไน สมาคมอาเซียนก่อตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับต่างประเทศและองค์กรระหว่างประเทศ (สำนักการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ, 2554) เมื่อปี 2540 ได้มีการกำหนดเป้าหมายหลัก 4 ประการ เพื่อมุ่งพัฒนาอาเซียนไปสู่ ประชาคมอาเซียน (ASEAN community) ให้สำเร็จภายในปี 2563 ซึ่งประกอบไปด้วยเสาประชาคมหลักรวม 3 เสา ได้แก่ ประชาคมความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคม-วัฒนธรรมอาเซียน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554) ดังภาพที่ 1-1

ภาพที่ 1-1 ประชาคมอาเซียน 3 เสาหลัก

(สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554)

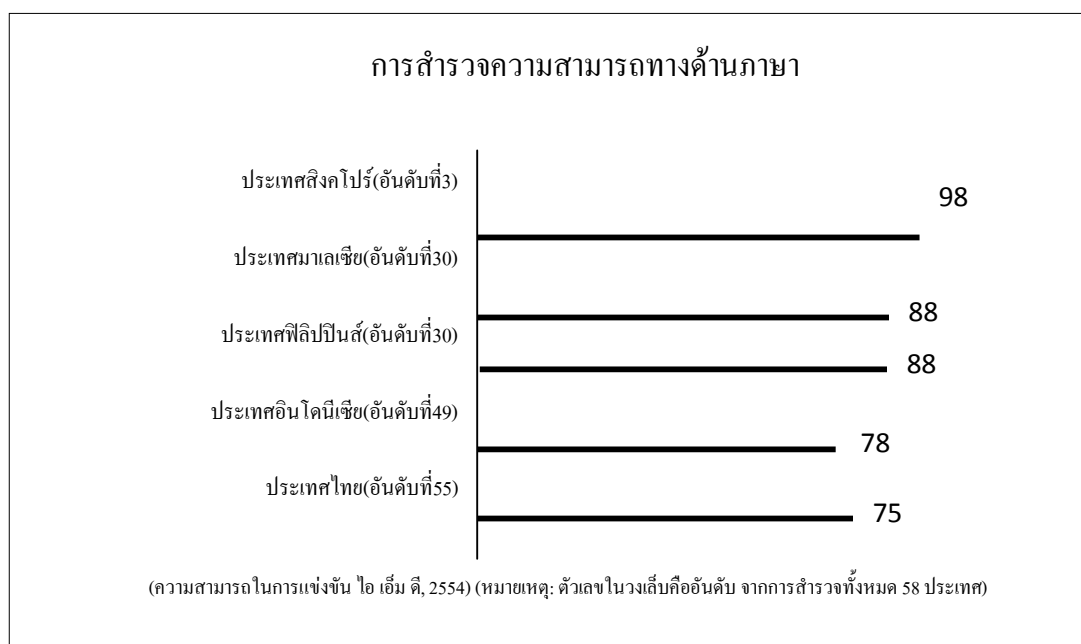
โดยการเป็นประชาคมด้านการเมืองและความมั่นคง มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมมือกันเพื่อให้ประเทศในอาเซียนเกิดความมั่นคง และปลอดภัย อยู่กันอย่างสันติสุข แก้ไขปัญหาโดยสันติวิธี การเป็นประชาคมด้านเศรษฐกิจ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความมั่นคงทางการค้า โดยอาศัยความร่วมมือทางด้านการค้าและการลงทุน และการเป็นประชาคมด้านสังคมและวัฒนธรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อให้อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข มีวิสัยทัศน์เดียวกัน มีอัตลักษณ์เดียวกัน มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และความรู้สึกร่วมกันเป็นประชาคมเดียวกัน (One vision, one identity, one community)

ประชาคมอาเซียนที่กำลังจะเกิดขึ้น จะทำให้สภาพสังคมไทยเกิดการเปลี่ยนแปลง ซึ่งคนไทยควรมีการเตรียมตัวให้พร้อมรับการแข่งขันที่จะสูงขึ้นเมื่อเปิดประเทศอาเซียน แน่แน่นอนว่าการอพยพเข้ามาทำงานอย่างเสรีเลยเป็นไปได้ง่ายขึ้น หากกำลังแรงงานของไทย ไม่มีการเตรียมความพร้อมในการเปิดประชาคมอาเซียน ก็ส่งผลกระทบต่อกำลังแรงงานไทยได้ที่จะเกิดภาวะการแข่งขันในตลาดแรงงานค่อนข้างสูง ดังนั้นการศึกษา จึงเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างประชาคมอาเซียนโดยการศึกษาเป็นกลไกในการปลูกฝังค่านิยม และแนวความคิด เพื่อเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งและความเจริญรุ่งเรืองของอาเซียนและเศรษฐกิจโลก โดยในแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (Blueprint for ASEAN socio-cultural community - ASCC Blueprint) ได้กำหนดให้การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นเป้าหมายสำคัญอันดับแรกในการเสริมสร้างวิถีชีวิตที่ดีของประชากรในภูมิภาค ด้วยการให้ความสำคัญกับการศึกษาและการสร้างโอกาสทางการศึกษา การลงทุนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการเรียนรู้ตลอดชีวิต การส่งเสริมการจ้างงานที่เหมาะสม การส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศการอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเชิงประยุกต์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555)

กระทรวงศึกษาธิการได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าวนี้ จึงได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินการภายใน ปี 2555-2558 เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน มีการพัฒนาหลักสูตรอาเซียนศึกษา เตรียมพัฒนาสถาบันการศึกษาไปสู่มาตรฐานสากล มีหลักสูตรภาษาอังกฤษ มีการสอนเรื่องโลกศึกษา เพื่อให้นักเรียนเข้าใจการอยู่ร่วมกันในสังคมโลกต่อไปในอนาคต อีกทั้งมีการดำเนินการร่วมมือกับภาคส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการเปิดเสรีทางการค้า การลงทุน และการเปิดโรงเรียนนานาชาติเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น สถาบันการศึกษาต่าง ๆ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการผลิตกำลังแรงงานออกสู่ตลาดแรงงาน จึงควรมีการตระหนักถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้นตามมาหลังการเปิดประเทศ โดยเฉพาะนักเรียน นักศึกษาที่จะต้องเตรียมความพร้อมในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านภาษาที่อย่างน้อยคนไทยจำเป็นต้องพูดได้อย่างน้อย 2 ภาษา เนื่องจากประชาคมอาเซียนจะใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการสื่อสารการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี

สารสนเทศการพัฒนาทักษะและความชำนาญเพื่อเพิ่มโอกาสในการหางานที่มีความแข่งขันกันสูง
ในอนาคต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554)

จากรายงานผลการสำรวจข้อคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติเกี่ยวกับการรับรู้เรื่องอาเซียน พบว่า
ประชาชนส่วนใหญ่ มีความรู้สึกว่าตนเองเป็นพลเมืองอาเซียนไม่ถึงร้อยละ 65 จากการสำรวจ
ความตระหนักในปัญหานี้ และการเตรียมการของนักศึกษาไทยยังมีความตระหนักในเรื่องนี้อยู่
น้อยมาก อีกทั้งความสามารถในด้านภาษา จะเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สถานประกอบการจะใช้พิจารณา
รับเข้าทำงาน ซึ่งอาจจะมีการตั้งคุณสมบัติของผู้สมัครงานที่จำเป็นต้องมีทักษะทางด้านภาษาที่
ค่อนข้างสูง สำหรับนักศึกษาไทยในประเด็นนี้ จึงเป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วงอย่างมาก และจากการ
สำรวจความสามารถทางด้านภาษาของคนไทย เมื่อเปรียบเทียบกับนานาชาติประเทศจำนวน 58
ประเทศ ในการแข่งขันความสามารถ ไอ เอ็ม ดี ในปี พ.ศ. 2554 พบว่า ประเทศไทยมีความสามารถ
ทางด้านภาษาอยู่ในอันดับที่ 55 เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศทั้งหมด 58 ประเทศ (ชัยญลักษณ์,
2555) ดังภาพที่ 1-2

ภาพที่ 1-2 การสำรวจความสามารถทางด้านภาษาของ 58 ประเทศ
(การแข่งขันความสามารถ ไอ เอ็ม ดี, 2554)

นิสิตนักศึกษาเป็นบุคลากรสำคัญที่จะก้าวเข้าสู่ตลาดแรงงานในอนาคตอันใกล้นี้ โดยเฉพาะนักศึกษาใน 7 สาขาวิชาชีพได้แก่วิศวกรพยาบาลสถาปนิกช่างสำรวจแพทย์ทันตแพทย์ และนักบัญชีที่อาจได้รับผลกระทบจากการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีหลังจากการรวมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพของอุดมศึกษาเป็นอีกหนึ่งความจำเป็นในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีล้วนแล้วต้องการบัณฑิตที่มีคุณภาพอาเซียนให้ความสำคัญในเรื่องนี้จึงได้มีการจัดตั้งเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (Asean university network) เพื่อควบคุมและพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตในประเทศสมาชิกโดยดำเนินการในเรื่องการแลกเปลี่ยนทางด้านวิชาการการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมการอบรมและพัฒนาขีดความสามารถความร่วมมือด้านงานวิจัยระบบกลไกอุดมศึกษา เป็นต้น

สำหรับความร่วมมือระหว่างประเทศในระดับสถาบันอุดมศึกษาของประเทศกลุ่มสมาชิกอาเซียนตอนนี้มีสมาชิก 27 มหาวิทยาลัยจาก 10 ประเทศสมาชิกอาเซียนที่ทำความร่วมมือกันแล้ว โดยมีมหาวิทยาลัยจากประเทศไทยที่เข้าร่วมได้แก่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยบูรพาและมหาวิทยาลัยมหิดล (วิริยะ ฤาชัยพาณิชย์ 2556, หน้า 49-52) มหาวิทยาลัยบูรพาได้เข้าร่วมโครงการดังกล่าวซึ่งมหาวิทยาลัยได้เปิดหลักสูตรการเรียนการสอนหลายสาขาวิชาที่สัมพันธ์กับวิชาชีพที่สามารถเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีได้ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและต้องมีการจัดเตรียมความพร้อมสำหรับนิสิตในหลายๆด้านเช่นด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียน ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะด้านวิชาการด้านการฝึกปฏิบัติงานด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ การฝึกใช้ชีวิตร่วมกับคนต่างชาตรวมถึงการจัดกิจกรรมอบรมสัมมนาต่างๆเกี่ยวกับอาเซียนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นวรัยพร แสงนภาพวร (2553, หน้า 19-22) กล่าวถึงการเตรียมความพร้อมด้านการศึกษาของประเทศไทยเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียนปี พ.ศ. 2558 ว่าประเทศไทยคือผู้สร้างอาเซียนและอาเซียนคือองค์กรที่ไทยจะสามารถใช้ประโยชน์ได้แต่คนไทยมีจุดอ่อนคือภาษาอังกฤษซึ่งเป็นสื่อสำคัญที่จะนำไปสู่ความรู้ความเข้าใจการค้าและการสื่อสารแลกเปลี่ยนกับประชาชนประเทศอื่นๆนอกจากนี้คนไทยยังไม่ค่อยสนใจที่จะเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้านทำให้มีความรู้เกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียนน้อยมากจากการสำรวจพบว่าเยาวชนชาตินีลาวมีความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียนมากที่สุดในขณะที่เยาวชนไทยอยู่อันดับที่ 8 ซึ่งการเตรียมความพร้อมของประเทศไทยนับว่าช้ากว่าประเทศอื่น ๆ มาก

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพาเนื่องจากนิสิตหรือนักศึกษาจะกลายเป็นกำลังแรงงานที่สำคัญในอนาคต และจะมีบทบาทสำคัญในการช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจและเพิ่มขีดความสามารถของการแข่งขันทางด้านแรงงานของประเทศ ดังนั้น

การพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียน จึงเป็นเรื่องสำคัญที่หลายฝ่ายควรตระหนักเพราะเป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาประเทศไทยระยะยาวที่ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา ได้แก่ ประเด็นของการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อการเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของนิติปรัชญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา อีกทั้งร่วมกันหาแนวทางการรับมือและแก้ไขปัญหาที่อาจมีผลกระทบต่อนักศึกษาไทยในอนาคตต่อไป

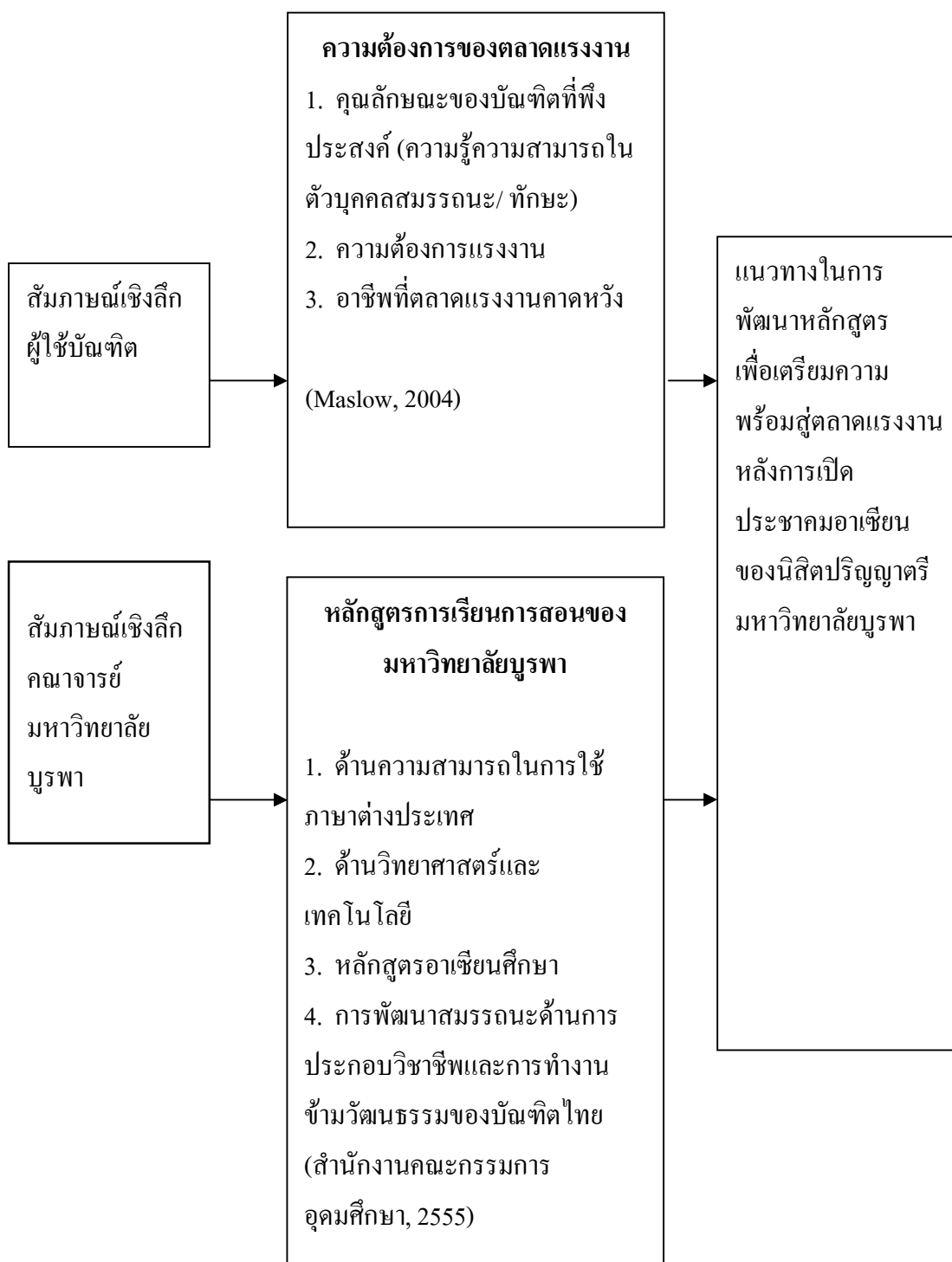
คำถามของการวิจัย

1. ความต้องการของตลาดแรงงานในอาเซียนเป็นอย่างไรผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการบัณฑิตในคุณลักษณะใดบ้าง
2. แนวทางในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของนิติปรัชญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียน
2. เพื่อศึกษาหลักสูตรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยบูรพา
3. เพื่อค้นหาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของนิติปรัชญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา

กรอบในการวิจัย

ภาพที่ 1-3 กรอบในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. เป็นแนวทางในการเผยแพร่ให้นิสิตได้ตระหนักรู้ถึงปัญหาและการเตรียมความพร้อมต่อการเข้าสู่ตลาดแรงงานในประชาคมอาเซียน
2. เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรของสถาบันศึกษาในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
3. เป็นแนวทางในการกำหนดการเตรียมความพร้อมสำหรับกระทรวงศึกษาธิการ หรือผู้กำหนดนโยบายที่จะต้องมีการจัดเตรียมความพร้อมให้แก่ภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งเน้นถึงแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อการเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) มาวิเคราะห์การพัฒนาหลักสูตร เพื่อการเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียน ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกและใช้วิธีการสนทนากลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ และเจตคติของคณาจารย์ และผู้ใช้บัณฑิตเพื่อนำมาพัฒนาหลักสูตรให้กับนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาต่อการเข้าสู่ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนเพื่อนำความคิดเห็นที่ได้จากการสนทนาที่ได้มาเป็นแนวทางในการเผยแพร่ให้นิสิตได้ตระหนักรู้ถึงปัญหาและการเตรียมความพร้อมต่อการเข้าสู่ตลาดแรงงานในประชาคมอาเซียนและเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรของมหาวิทยาลัยบูรพาในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน รวมถึงแนวทางในการกำหนดการเตรียมความพร้อมสำหรับกระทรวงศึกษาธิการหรือผู้กำหนดนโยบายที่จะต้องมีการจัดเตรียมความพร้อมให้แก่ภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

ขอบเขตด้านประชากร

คณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 1,276 ท่าน และผู้บัณฑิตจำนวน 350,863 แห่งทั่วประเทศไทย กำหนดกลุ่มเป้าหมายเป็นคณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตบางแสน จำนวน 15 คน และผู้บัณฑิตจำนวน 15 คน

ขอบเขตด้านเวลา

ในการวิจัยครั้งนี้ทำการวิจัย และเก็บข้อมูลในช่วงระหว่างเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2558 ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ. 2558 เป็นระยะเวลา 1 เดือน

คำนิยามศัพท์

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of southeast asian nations) หรืออาเซียน (ASEAN) หมายถึง องค์การทางภูมิศาสตร์ การเมือง และองค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีประเทศสมาชิกทั้งหมด 10 ประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมมือกันในการเพิ่มอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การพัฒนาสังคม การพัฒนาวัฒนธรรมในกลุ่มประเทศสมาชิก และการธำรงรักษาสันติภาพและความมั่นคงในพื้นที่ และเป็นการเปิดโอกาสให้คลายข้อพิพาทระหว่างประเทศสมาชิกอย่างสันติ

ประชาคมอาเซียน (ASEAN community) หมายถึง การรวมตัวของ 10 ประเทศ ได้แก่ เวียดนาม ไทย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ พม่า มาเลเซีย ลาว กัมพูชา อินโดนีเซีย และบรูไน เพื่อให้เกิดประชาคมความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคม-วัฒนธรรมอาเซียน

พลเมืองอาเซียน หมายถึง ชาวประเทศอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ ซึ่งอยู่ภายใต้กฎกติกาของประชาคมอาเซียน มีสิทธิและหน้าที่ตามกรอบกติกาของประชาคมอาเซียน ซึ่งการสร้างความเป็นพลเมืองอาเซียนมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะความเป็นหนึ่งเดียวของอาเซียนจะเกิดขึ้นไม่ได้หากชาวประเทศอาเซียนขาดความตระหนักร่วมกันในการเป็นหนึ่งเดียวทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมืองและความมั่นคงและด้านสังคมและวัฒนธรรม ประชาคมอาเซียนทั้งสามเสาหลักมีความสำคัญต่อแบบแผนการสร้างความร่วมมือกันระหว่างประเทศ หากเป็นในอดีตเรื่องทำนองนี้อาจจะเป็นเรื่องในความรับผิดชอบของรัฐบาล ประชาชนไม่เกี่ยวข้องโดยตรง แต่ในเมื่ออาเซียนเกิดการรวมตัวกัน และมีวัตถุประสงค์ตามกฎบัตรอาเซียนที่ประกาศให้มีผลบังคับใช้ในเดือนธันวาคม 2551/ 2008 กฎบัตรนั้น จึงเป็นคุณธรรมจริยธรรมร่วมของอาเซียนที่รัฐสมาชิกทั้งหลายต้องยึดถือและปฏิบัติตาม

การศึกษา หมายถึง การศึกษาหลังระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโดยส่วนใหญ่จะกำหนดระยะเวลาของหลักสูตรไว้ 4 ปีในหลักสูตรต่อเนื่องจากระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดย มหาวิทยาลัยบูรพามีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาให้บุคคลมีความรู้ ความสามารถ ทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี มีความทันสมัย ใฝ่รู้ พัฒนาตนเอง มีความสามารถในการจัดระบบความคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินผลมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ประยุกต์ใช้ความรู้และสร้างผลงานใหม่ สามารถบริหารจัดการและการทำงานเป็นทีมสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารและใช้เทคโนโลยีได้ดี มีคุณธรรมจริยธรรมในการดำรงชีวิตและประกอบวิชาชีพ

นิสิต หมายถึง นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยบูรพา ตลาดแรงงาน หมายถึง หน่วยงาน บริษัทหรือองค์กรต่าง ๆ ในประชาคมอาเซียน ซึ่ง เมื่อบัณฑิตจบการศึกษาไปแล้วนั้นจะได้รับเข้ามาทำงาน โดยที่นายจ้างจะได้รับบริการจากลูกจ้าง และลูกจ้างจะได้รับค่าจ้างหรือเงินเดือนเป็นสิ่งตอบแทนจากการทำงาน

ความต้องการแรงงาน หมายถึง ความต้องการแรงงานในประชาคมอาเซียน ซึ่งบัณฑิตจะต้องมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อเข้าทำงานในตำแหน่งต่าง ๆ ของสถานประกอบการในหน่วยงาน บริษัทหรือองค์กรต่าง ๆ ในประชาคมอาเซียน

หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ทั้งปวงชนที่จัดให้ผู้เรียนได้รับ เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในแนวทางที่พึงปรารถนาทั้งพฤติกรรม ความรู้ ความคิด ความสามารถ ทักษะ เจตคติ และค่านิยมต่าง ๆ มีการวางแผนเตรียมการเพื่อการจัดการเรียนการสอน การวางแผนเตรียมการนี้จะครอบคลุมถึงทุกสิ่งที่จะเป็นวิถีทางไปสู่ผลลัพธ์คือ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่พึงปรารถนาโดยทั่วไปหลักสูตรจะครอบคลุมถึงองค์ประกอบต่างๆ คือ ผลการเรียนรู้ (Learning outcome) ขอบข่ายเนื้อหาวิชา (Content) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (Learning activities) แผนการใช้สื่อการเรียนการสอน (Learning materials) และแผนการวัดผลประเมินผล (Assessment)

แนวทางในการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างครอบคลุม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามความมุ่งหมายและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ และเป็นการวางแผนการประเมินผลให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงในตัวผู้เรียน ว่าได้บรรลุตามความมุ่งหมายและจุดประสงค์จริงหรือไม่ เพื่อผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบจะได้รู้และคิดเพื่อแก้ไขปรับปรุงต่อไป ดังนั้น หลักสูตรที่ดีและเหมาะสมจะต้องมีการพัฒนาอยู่เสมอเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของกาลเวลา สภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการปกครองของประเทศ ตลอดจนความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ

ผู้ใช้บัณฑิต หมายถึง นายจ้างผู้ประกอบการหัวหน้าส่วนงานเจ้าของสถานประกอบการ ฝ่ายบุคคล/ ตัวแทนในระดับผู้บริหารของสถานประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีอำนาจในการบริหารให้คำแนะนำคัดเลือกเดือนผู้ได้บังคับบัญชาได้หรือเป็นผู้ที่บัณฑิตทำงานเกี่ยวข้องด้วยโดยมีผู้ได้บังคับบัญชาเป็นบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยบูรพา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อการเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ประกอบในการศึกษาวิจัย โดยนำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ประวัติความเป็นมาและสถานการณ์ของประชาคมอาเซียนในประเทศไทย
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพร้อม
3. การเตรียมความพร้อมทางการศึกษาของประเทศไทยเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
4. ความต้องการของตลาดแรงงานเมื่อเปิดประชาคมอาเซียน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประวัติความเป็นมาและสถานการณ์ของประชาคมอาเซียนในประเทศไทย

ประชาคมอาเซียน (Association of southeast asian nations หรือ ASEAN) เกิดจากสมาคมแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียน ในปี 2504 ได้มีการจัดตั้งสมาคมอาสา (Association of south east Asia) เพื่อร่วมมือกันทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมด้วยความร่วมมือจากประเทศไทย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ แต่ดำเนินการไปได้เพียง 2 ปี ก็ต้องหยุดชะงักลง เนื่องจากความผันผวนทางการเมืองระหว่างประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซีย จนภายหลังได้มีการฟื้นฟูความสัมพันธ์ทางการทูตขึ้นมาอีกครั้งระหว่าง 2 ประเทศดังกล่าว เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 ได้ถือกำเนิดจากการประกาศ ปฏิญญากรุงเทพฯ (Bangkok declaration) (Thai-AEC.com, 2558) โดยการปฏิญญานี้มีเจตนารมณ์เพื่อส่งเสริมและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ และการบริหารซึ่งวัตถุประสงค์หลักของปฏิญญากรุงเทพฯ ที่สำคัญมี 7 ประการของการจัดตั้งอาเซียน ได้แก่

1. ส่งเสริมความร่วมมือและความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ และการบริหาร
2. ส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงส่วนภูมิภาค
3. เสริมสร้างเจริญรุ่งเรืองเรื่องทางเศรษฐกิจพัฒนาการทางวัฒนธรรมในภูมิภาค
4. ส่งเสริมให้ประชาชนในอาเซียนมีความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดี

5. ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในรูปแบบของการฝึกอบรมและการวิจัย และส่งเสริม การศึกษาด้านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

6. เพิ่มประสิทธิภาพของการเกษตรและอุตสาหกรรม การขยายการค้า ตลอดจนการ ปรับปรุงการขนส่งและการคมนาคม

7. เสริมสร้างความร่วมมืออาเซียนกับประเทศภายนอก องค์การความร่วมมือแห่ง ภูมิภาคอื่น ๆ และองค์การระหว่างประเทศ

โดยเริ่มต้นก่อตั้งจากการรวมตัวของ 5 ประเทศ คือ อินโดนีเซีย ไทย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และ สิงคโปร์ ต่อมาได้มีประเทศสมาชิกเข้าร่วมอีกจำนวน 5 ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา เมียนมาร์ ลาว เวียดนาม และบรูไนดารุสซาลาม จนปัจจุบันมีสมาชิกจำนวนทั้งสิ้น 10 ประเทศ และมีกำหนดการ ที่จะเริ่มต้นการเปิดกว้างให้ประชาชนในแต่ละประเทศสามารถเข้าไปทำงานในประเทศอื่น ๆ ใน ประชาคมอาเซียนได้อย่างเสรี เสมือนดังเป็นประเทศเดียวกันในปี พ.ศ. 2558 โดยผู้นำประเทศ สมาชิกอาเซียน ได้ตกลงกันที่จะจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN community) ซึ่งประกอบด้วย 3 เสาหลักที่สำคัญ คือ

1. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asean economic community: AEC)
2. ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (Socio-cultural pillar)
3. ประชาคมความมั่นคงอาเซียน (Political and security pillar)

คำขวัญของอาเซียน คือ One vision, one identity, one community.หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งอัตลักษณ์ หนึ่งประชาคม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554)

ภาพที่ 2-1 สัญลักษณ์ของอาเซียน

สัญลักษณ์อาเซียน คือ ดวงตราอาเซียนเป็นรูปมัดรวงข้าววงกลม เป็นสัญลักษณ์แสดงถึงเอกภาพของอาเซียนรวงข้าวสีเหลือง 10 ต้น หมายถึง ความใฝ่ฝันของบรรดาสมาชิกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทั้ง 10 ประเทศ ให้มีอาเซียนที่ผูกพันกันอย่างมีมิตรภาพและเป็นหนึ่งเดียว ตัวอักษรคำว่า ASEAN สีน้ำเงิน อยู่ใต้ภาพรวงข้าว แสดงถึงความมุ่งมั่นที่จะทำงานร่วมกันเพื่อความมั่นคง สันติภาพ เอกภาพ และความก้าวหน้าของประเทศสมาชิกอาเซียนความหมายของสี คือ สีเหลืองบนพื้นวงกลม หมายถึง ความเจริญรุ่งเรืองสีแดงล้อมรอบด้วยวงกลมสีขาว โดยสีแดง หมายถึง ความกล้าหาญและการมีพลวัติสีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์ และสีน้ำเงินหมายถึง สันติภาพและความมั่นคง

เป้าหมายการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน

1. การเป็นประชาคมด้านการเมืองและความมั่นคง มีวัตถุประสงค์ที่จะทำให้ประเทศในภูมิภาคอยู่อย่างสันติสุข แก้ไขปัญหาภายในภูมิภาคโดยสันติวิธี และยึดมั่นในหลักความมั่นคงรอบด้านทุกประเทศยึดถือหลักการเคารพอธิปไตยของประเทศสมาชิก แต่จะร่วมมือกันเพื่อให้ภูมิภาคอาเซียนเกิดความมั่นคง ปลอดภัย

2. การเป็นประชาคมด้านเศรษฐกิจ เพื่อให้เกิดความร่วมมือทางการค้า การลงทุน อันจะนำไปสู่ความมั่งคั่ง และมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจในภูมิภาค

3. การเป็นประชาคมด้านสังคมและวัฒนธรรม มีจุดมุ่งหมายที่จะทำให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อยู่ร่วมกันในสังคมที่เอื้ออาทร ประชากรมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี ได้รับการพัฒนาในทุกด้าน และมีความมั่นคงทางสังคม (Social security) มีวิสัยทัศน์เดียวกัน มีอัตลักษณ์เดียวกัน มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และความรู้สึกถึงความเป็นประชาคมเดียวกัน (One vision, one identity, one community)

สถานการณ์ของประชาคมอาเซียนในประเทศไทย

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในสมาชิกของผู้ก่อตั้งอาเซียนซึ่งเป็นประเทศที่มีบทบาทสำคัญในการผลักดันให้เกิดประชาคมอาเซียนร่วมกับอีก 4 ประเทศ ได้แก่ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ และได้ลงนามในปฏิญญากรุงเทพฯ เพื่อก่อตั้งอาเซียน เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของการเชื่อมโยงประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้ร่วมกันสร้างความร่วมมือในทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การศึกษา การเกษตร อุตสาหกรรม การส่งเสริมสันติภาพ และเสถียรภาพในภูมิภาค อีกทั้งจัดให้มีโครงการต่าง ๆ ที่ร่วมมือกันกับประเทศสมาชิกอาเซียน ได้แก่ การจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน หรือที่เรียกว่า ASEAN Free Trade Area (AFTA) ขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2535 โดยอาเซียนตกลงที่จะลดภาษีศุลกากรระหว่างกันให้เหลือร้อยละ 0-5 ในเวลา 15 ปี ซึ่งต่อมาได้ลดเวลาลงเหลือ 10 ปี อีกทั้งยังสร้างความร่วมมือทางด้าน

การเมืองและความมั่นคง โดยมีการจัดทำสนธิสัญญาเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จึงสรุปได้ว่า การที่มีประชาคมอาเซียน การรวมตัวกันอย่างเป็นทางการเป็นปีกแผ่นนี้ มีประโยชน์เพื่อช่วยเพิ่มอำนาจการต่อรอง เจริญระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศและประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นอย่างมาก (สำนักการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ, 2554)

ในทางเศรษฐกิจ ประเทศไทยเป็นคู่ค้ากับประเทศสมาชิกอาเซียนประมาณ 1.75 ล้านล้านบาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 19.2 ของมูลค่าการค้าทั้งหมดของไทย ซึ่งช่วยเพิ่มโอกาสทางการค้าและการลงทุนให้ไทยเป็นอย่างมาก อีกทั้งประเทศไทยยังเป็นฐานกำลังการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมและสินค้าเกษตรหลายรายการรายใหญ่ของโลก เนื่องจากมีวัตถุดิบทางการเกษตรที่มีศักยภาพทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ และมีผลผลิตที่หลากหลาย เช่น ข้าว ยางพารา อ้อย ผักและผลไม้สด เป็นต้น มีแรงงานที่มีทักษะฝีมือที่ดีมากเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ อีกทั้งมีที่ตั้งที่เหมาะสมสำหรับการเป็นศูนย์กลางของภูมิภาค ทั้งระบบการขนส่งและการคมนาคมทางบก ทางน้ำ และทางอากาศที่ค่อนข้างสะดวกและมีประสิทธิภาพ รวมถึงประเทศไทยมีการร่วมลงทุน และขยายธุรกิจข้ามพรมแดน มีการใช้ประโยชน์จากมาตรการภาษีอากร มีการพัฒนาบุคลากรและฝีมือแรงงาน เพื่อเตรียมรับมือกับการเปิดประชาคมอาเซียนที่จะเกิดขึ้น มีการกำหนดมาตรฐานแรงงาน รวมไปถึงการวางรากฐานทางด้านการศึกษา ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่จะก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

โดยเป้าหมายสำคัญที่ประเทศไทยร่วมสร้างประชาคมอาเซียน คือ ต้องการสร้างประชาคมเพื่อประชาชน คือการจัดตั้งกลไกสิทธิมนุษยชนอาเซียนเพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างกัน ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของประชาชนในภูมิภาค ซึ่งมีเป้าหมายว่าจะบรรลุผลในปี 2558 ดังนั้นการจัดตั้งประชาคมอาเซียนนี้มุ่งหวังที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม และรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของประชาคมอาเซียน เนื่องจากบทเรียนในสหภาพยุโรปที่การจัดตั้งประชาคมไม่สามารถบรรลุผลได้ เพราะไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชนอย่างแท้จริง (Community of people) (สำนักการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ, 2554)

ประโยชน์ของการที่ประเทศไทยเป็นประชาคมอาเซียน มีดังต่อไปนี้คือ

1. ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศไทยให้ขยายเพิ่มขึ้น
2. ทำให้การค้าเกิดความคล่องตัวและขยายตัวมากขึ้นระหว่างประเทศไทยและประเทศในอาเซียน สามารถลดกำแพงภาษีลงได้ เพราะกลายเป็นตลาดเดียวกัน
3. ทำให้ประเทศไทยเป็นที่สนใจของประเทศอื่น ๆ ที่จะเข้ามาลงทุน เนื่องจากตลาดใหญ่ขึ้น
4. ทำให้ระบบการสื่อสารและระบบการคมนาคมมีการพัฒนามากขึ้น เนื่องจากจะเป็นประโยชน์ทางการค้าและการลงทุน (Thai-AEC.com, 2558)

จึงสรุปได้ว่าประเทศไทยซึ่งเป็นหนึ่งในประเทศอาเซียนที่ร่วมกันก่อตั้งประชาคมอาเซียนขึ้นมาจึงเป็นประเทศที่มีบทบาทสำคัญ ดังนั้นเป้าหมายสำคัญของประเทศไทย คือ ร่วมกันสร้างประชาคมอาเซียน โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม เนื่องจากการเปิดประชาคมอาเซียนจะมีประโยชน์ต่อประเทศไทยในหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจให้ขยายตัวขึ้น การค้าระหว่างประเทศไทยและประเทศอาเซียนจะเกิดความคล่องตัวขึ้น ประเทศอื่น ๆ สนใจเข้ามาร่วมลงทุนในประเทศ และระบบการสื่อสารและคมนาคมจะได้รับการพัฒนามากขึ้น

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพร้อม

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายคำว่า ความพร้อม คือ ความครบครันหรือมีทุกอย่างครบแล้ว (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546) โดยได้ให้ความหมายของความพร้อมว่า ความพร้อม หมายถึง สภาพของบุคคลที่มีวุฒิภาวะ แรงจูงใจและประสบการณ์เดิมสูงพอที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้สะดวก และ การเตรียมความพร้อม หมายถึง การเตรียมตัวเองก่อนกระทำการหรือทำงานที่จะทำหรือได้รับมอบหมาย เป็นการทำความเข้าใจในงานที่จะหาข้อมูลเกี่ยวกับงาน และหน่วยงานที่จะเข้าร่วมปฏิบัติในทุก ๆ ด้าน รวมทั้งกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ ถ้ามีการศึกษาเตรียมการรัดกุมมาก มีความเข้าใจกับระบบและงานมาก ก็จะมีความพร้อมมาก

ครอนบาค (Cronbach, 1970: 45-50) ได้ให้ความหมายของความพร้อมว่า หมายถึง สมรรถวิสัย (Capacity) หรือวุฒิภาวะ (Maturity) ในด้านต่าง ๆ ที่มีอยู่ในตัว ซึ่งจะเป็นสิ่งที่ทำให้สามารถแสดงการกระทำ หรือปฏิกิริยาตอบสนอง (Response) เพื่อให้เกิดความต้องการ หรือ ความมุ่งหมายที่กำหนดไว้แล้ว ซึ่งความพร้อมแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ความพร้อมที่เป็นวุฒิภาวะทางร่างกาย (Physical maturity) และความพร้อมที่เป็นวุฒิภาวะทางด้านสติปัญญา (Intellectual maturity)

ความพร้อม หมายถึง ความสามารถทางกายและจิตใจที่จะเรียน ประกอบด้วยความอยากเรียน มีทักษะ และมีพื้นฐานที่เหมาะสม (พัชรี สวนแก้ว, 2536, น. 31) ซึ่งจากหลักทรัพยากรของบริหาร 4 ประเภท หรือ 4 M อันได้แก่ บุคลากร (Man) งบประมาณ (Money) การบริหารจัดการ (Management) และตลอดจนวัสดุอุปกรณ์/ เครื่องมือ (Material/ machine) ซึ่งบุคลากรนับว่ามีความสำคัญที่สุด เพราะเป็นผู้ใช้ทรัพยากรทั้ง 3 ที่กล่าวมาข้างต้น จะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวย่อมต้องอาศัยทักษะ ความสามารถ และการมีความพร้อมของบุคลากร ซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวถึงความหมายและความสำคัญของความพร้อม ดังนี้

Skinner (1965, p. 305) กล่าวถึง ความพร้อมว่า เป็นรากฐานและแนวโน้มของบุคคลที่ทำงานให้ประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว บุคคลที่มีความพร้อมที่ดีจะทำงานด้วยความราบรื่นและ

ประสบความสำเร็จอย่างน่าพอใจ ส่วนบุคคลที่ไม่พร้อมเปรียบเสมือนการถูกบังคับให้ทำงาน
งานที่ได้ออกมานั้นก็จึงไม่ประสบความสำเร็จ

Thatcher (1970, p. 695) ให้ความหมายของ ความพร้อม หมายถึง สภาพหรือคุณภาพ การ
เตรียมพร้อมอันเนื่องมาจากการเตรียมการ ความถนัด ความพอใจ หรือความกระตือรือร้น

Good (1973, p. 472) กล่าวว่า ความพร้อมเป็นความสามารถตกลงใจ ความปรารถนา
และความสามารถที่จะเข้าร่วมกิจกรรม ความพร้อมเกิดจากลักษณะทางวุฒิภาวะ ประสบการณ์ และ
อารมณ์ ความพร้อมจึงเป็นการพัฒนาคนให้มีความสามารถที่จะกระทำกิจกรรมต่าง

Lefrancois (1988, p. 28) กล่าวว่า ความพร้อม คือ วุฒิทางกายภาพ วุฒิภาวะทางปัญญา
ความรู้พื้นฐาน หรือประสบการณ์เดิม และสภาพจิตใจ

Barrow and Milburn (1990, p. 259) กล่าวว่า ความพร้อม หมายถึง การที่บุคคลมี
ความสนใจและเริ่มต้นที่จะกระทำบางสิ่งบางอย่าง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพร้อม คือ สภาพจิตใจ
กายวิภาค และสรีรวิทยา

เดโช สวานานนท์ (2512, น. 249) กล่าวถึง ความพร้อม ในด้านขององค์ประกอบว่า
ความพร้อมเป็นสภาพการเตรียมตัวเพื่อการตอบสนองหรือการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง และสภาพ
ความพร้อมของบุคคลนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการ ได้แก่ ภาวะร่างกาย
สมบูรณ์ สิ่งเร้า แรงจูง การฝึกอบรม เป็นต้น

อาทร เขียวปราณี (2520, น. 46) ได้ให้ความหมายของความพร้อมว่าเป็นสภาวะหรือ
สภาพที่เกิดขึ้นในบุคคลและเป็นผลให้เกิดการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยมีแนวโน้มที่จะประสบ
ความสำเร็จ

กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ (2524, น. 29) กล่าวว่า ความพร้อม คือ สภาพความสมบูรณ์ของ
ร่างกายและจิตใจ พร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งทางร่างกาย อันได้แก่ วุฒิภาวะ หมายถึง
ความเจริญเต็มที่ของอวัยวะทางด้านร่างกาย และทางจิตใจ หมายถึง ความพอใจที่จะตอบสนองต่อ
สิ่งเร้าหรือพอใจที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ

ธีรารัง บัวศรี (2531, น. 86) กล่าวถึง ความพร้อม หมายถึง ความสามารถที่มีอย่างพอเพียง
ต่อการกระทำภารกิจการเรียนในขณะนั้น โดยไม่กำหนดว่าความสามารถนั้นจะได้มาอย่างไร เช่น
การฝึกฝน จากการพัฒนาร่างกายอันเนื่องมาจากสิ่งแวดล้อม หรือจากทั้งสองอย่างร่วมกัน

วิชุดา หารษาจารุพันธ์ (2540, น. 26) กล่าวว่า ความพร้อม หมายถึง สภาพที่เตรียมพร้อม
ในการปฏิบัติ หรือดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปอย่างมีประสิทธิภาพอันเป็นผลจากการ
เตรียมตัวไว้แล้วสำหรับกิจกรรมนั้น ๆ

ศรี สุกัญจน์บัณฑิตประสิทธิ์ (2540, น.69) กล่าวว่า ความพร้อม หมายถึง ภาวะที่บุคคลมี วุฒิภาวะทางด้านร่างกาย จิตใจ และประสบการณ์การเรียนรู้ตลอดจนสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ อย่างบรรลุสำเร็จผลได้

วิชญาพร สุวรรณเทน (2541, น. 30) กล่าวว่า ความพร้อม หมายถึง การที่บุคคลมีความสนใจมีความเต็มใจและมีความกระตือรือร้นที่จะกระทำบางสิ่งบางอย่างให้สำเร็จลุล่วงโดยได้เตรียมการไว้ล่วงหน้า

จึงสรุปได้ว่า ความพร้อม หมายถึง องค์ประกอบสภาพที่ครบครันสมบูรณ์ ไม่ว่าจะป็นทางด้านร่างกาย ทางด้านสภาพจิตใจ จนเกิดความพอใจสามารถที่จะกระทำภารกิจให้ประสบความสำเร็จลุล่วงไปได้อย่างราบรื่นด้วยศักยภาพที่มีอยู่นั่นเอง

องค์ประกอบของความพร้อมความพร้อม มีองค์ประกอบ 4 ประการ ดังต่อไปนี้ (วารภรณ์ รัทวิชัย, 2535, น. 54)

1. องค์ประกอบทางด้านร่างกาย เป็นพัฒนาการทางร่างกายที่เจริญงอกงามตามภาวะปกติอันได้แก่ การมองเห็น การได้ยิน การสัมผัส การเคลื่อนไหวต่าง ๆ

2. องค์ประกอบทางด้านอารมณ์ อันได้แก่ ความต้องการ การเรียนรู้ ความสนใจ ความอยากรู้อยากเห็น และความมั่นคงทางอารมณ์

3. องค์ประกอบทางด้านสังคม อันได้แก่ ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับ เช่น ประสบการณ์ทางด้านสังคม ประสบการณ์ทางด้านภาษา

4. องค์ประกอบทางด้านสติปัญญา อันได้แก่ ความสามารถทางด้านความคิด ความเข้าใจ ความสามารถในการรับรู้ และการใช้ความคิดในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล

จึงสรุปได้ว่า ความหมายขององค์ประกอบของความพร้อม คือ การปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จ ลุล่วงได้นั้นจะต้องมีการเตรียมความพร้อมทางร่างกายและจิตใจเสียก่อน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อารี พันธุ์มณี (2537, น. 123-124) ได้สรุปแนวความคิดของ Thorndike เกี่ยวกับเรื่องกฎของความพร้อม (Law of readiness) ว่าสภาพความพร้อมของผู้เรียนที่มีวุฒิภาวะทั้งร่างกาย อวัยวะต่าง ๆ ในการเรียนรู้และจิตใจ รวมทั้งพื้นฐานจากประสบการณ์เดิม ที่เชื่อมโยงไปสู่สิ่งใหม่หรือความรู้ใหม่ หากผู้เรียนนั้นมีความพร้อมที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งความพร้อมจำแนกได้ 3 สภาพ ได้แก่

1. เมื่อบุคคลพร้อมแล้วกระทำ ก็จะทำให้เกิดความพอใจ และเกิดการเรียนรู้
2. เมื่อบุคคลพร้อมที่จะทำแล้วไม่ได้กระทำ ก็จะทำให้ไม่เกิดความพอใจ และไม่ทำให้เกิดการเรียนรู้

3. เมื่อบุคคลไม่พร้อมที่จะทำแล้วต้องทำ ก็จะทำให้เกิดความไม่พอใจ และไม่ทำให้เกิดการเรียนรู้

ดังนั้นภารกิจที่ผู้กระทำได้กระทำภายใต้สภาพที่มีความพร้อมย่อมกระทำได้ดีกว่าสภาพที่ไม่มีความพร้อม รวมถึงสร้างความพึงพอใจแก่ผู้กระทำอีกด้วย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเรียนรู้หรือแม้แต่การบริหารงานก็ตาม

ความพร้อมทางการศึกษา

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2527, น. 142) กล่าวว่า การนำหลักสูตรมาปรับใช้นั้น ทางโรงเรียนจะต้องเตรียมความพร้อม ไม่ว่าจะเป็นวัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตร งบประมาณ อาคารสถานที่ เพียงพอหรือไม่ การเตรียมบุคลากรเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรจะจัดทำโดยวิธีใดจึงจะทำให้เข้าใจหลักสูตรอย่างแท้จริง โดยรวมถึงบทบาทหนึ่งของผู้บริหารและดำเนินงานในการนำหลักสูตรไปใช้ในระดับโรงเรียนคือ เป็นผู้จัดให้มีการอบรมครูซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมในการนำหลักสูตรเข้าสู่ห้องเรียนอย่างได้ผลที่สุด (บุญมี ยอดเนตร, 2529, น. 162) ซึ่งส่วนใหญ่ได้ให้ความสำคัญต่อการเตรียมความพร้อม โดยกล่าวไว้ในงานบริหารและบริการหลักสูตรซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้ (สังคอุทรานันท์, 2532, น. 263-266)

1. งานเตรียมบุคลากร ก่อนจะนำหลักสูตรไปใช้ควรจะมีการให้ความรู้หรือชี้แจงให้ผู้ที่ใช้หลักสูตรมีความเข้าใจถึง จุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้าง แนวทางการจัดการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลตามหลักสูตร การเตรียมบุคลากรเพื่อการใช้หลักสูตรที่จัดทำขึ้นใหม่ที่แตกต่างจากเดิมจะเป็นภาระที่หนักมาก แต่ถ้าเป็นเพียงการปรับปรุงบางส่วนก็จะไม่ยุ่งยากซับซ้อนเท่าใดนัก การเตรียมบุคลากรดำเนินการได้หลายวิธี เช่น จัดประชุมชี้แจงการอบรม การประชุมสัมมนา การเผยแพร่ทางเอกสารและสื่อมวลชนต่าง ๆ

2. การจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร โดยทั่วไปจะเป็นงานของหัวหน้าสถานศึกษา โดยจะต้องคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ตลอดจนความสมัครใจของครูแต่ละคนด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ใช้หลักสูตรมีโอกาสได้ใช้ศักยภาพของตนให้เป็นประโยชน์ต่อการใช้หลักสูตรให้มากที่สุด

3. การบริหารและการบริการวัสดุหลักสูตร ซึ่งได้แก่ เอกสาร หลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนทุกชนิดที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ความสะดวกและช่วยให้ครูสามารถใช้หลักสูตรได้อย่างถูกต้อง การบริหารและการบริการวัสดุหลักสูตรจึงเป็นภารกิจของหน่วยงานส่วนกลางซึ่งมีหน้าที่ในการบริหารหลักสูตรโดยตรงที่จะต้องดำเนินการให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ถึงผู้ที่อยู่ในโรงเรียนแต่ละแห่งได้ครบถ้วนและทันกำหนดเวลาทุกครั้ง

4. การบริการหลักสูตรภายในโรงเรียน ซึ่งได้แก่ การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้แก่ผู้ใช้หลักสูตร เช่น การบริการห้องสอนวิชาเฉพาะ บริการเกี่ยวกับห้องสมุด สื่อการเรียน

การสอน เครื่องมือวัดผลประเมินผล และการบริการแนะแนว เป็นต้น ผู้บริหารควรจัดทำ หรือจัดหา แหล่งวิชาการต่าง ๆ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากบุคคลและหน่วยงานภายนอกโรงเรียนอีกด้วย

การเตรียมความพร้อมทางด้านการศึกษาของประเทศไทยเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

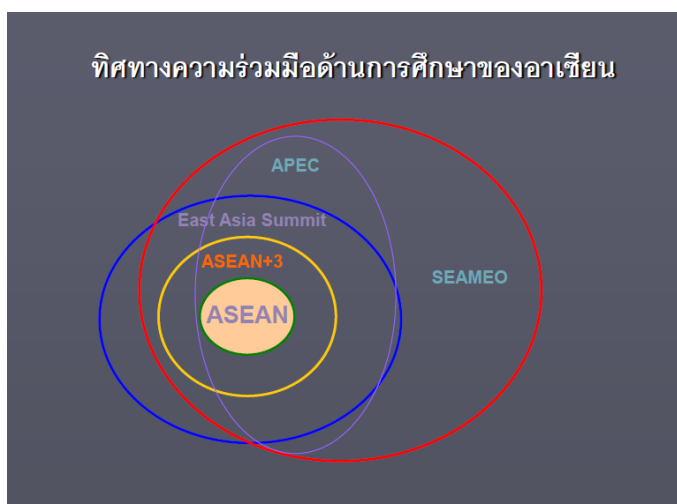
การเตรียมความพร้อมของการศึกษาไทยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการสร้างประชาคมอาเซียน ด้านการศึกษา โดยให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางทางการศึกษา (Education Hub) ซึ่งได้มีการเตรียมความพร้อมด้วยการจัดทำกรอบความคิดที่เรียกว่า แผนการศึกษาแห่งชาติ โดยมุ่งหวังที่จะพัฒนาสมรรถนะทางการศึกษาของคนไทยให้มีคุณภาพทางด้านการศึกษา ขยายโอกาสทางการศึกษา และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริการและจัดการศึกษาโดยแผนการศึกษาที่จัดทำขึ้นมีอายุ 5 ปี ซึ่งมีประเด็นสำคัญ ๆ ดังต่อไปนี้ (กรมอาเซียน, 2555)

1. การร่วมมือกันสร้างความตระหนักรู้
  2. การเพิ่มการเข้าถึงระบบการศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ซึ่งต้องเป็น การศึกษาที่มีคุณภาพ
  3. เพิ่มมาตรฐานทางการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพทางการศึกษา เพื่อประโยชน์ในการ พัฒนาสาขาอาชีพ
  4. การส่งเสริมการแลกเปลี่ยนทางการศึกษาข้ามแดนระหว่างประเทศสมาชิก
- ดังนั้นการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนด้านการศึกษาจึงเป็นเรื่องที่ควรตระหนักและให้ ความสำคัญ มีการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาการติดต่อสื่อสารระหว่าง กันในประชาคมอาเซียน มีการเพิ่มครูที่จบการศึกษาด้านภาษาอังกฤษเข้าไปในทุกระดับชั้น การศึกษา เพื่อให้คนไทยสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้อย่างสร้างสรรค์ นอกจากนี้ยังมีการ ร่วมมือกับภาคเอกชนในการรับอาสาสมัครเข้ามาสอนภาษาต่างประเทศ รวมถึงวัฒนธรรมของ ประเทศต่าง ๆ เพื่อการอยู่ร่วมกันด้วยความเข้าใจกันของประเทศในประชาคม ส่วนด้านเทคโนโลยี เพื่อการศึกษานั้นจะพัฒนาตามหลัก 3N ได้แก่ Ned Net (National education network) โครงข่าย เทคโนโลยีสารสนเทศ NEIS (National education information system) ศูนย์กลางรวบรวม จัดเก็บ และเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา NLC (National learning center) ศูนย์การเรียนรู้ แห่งชาติ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีการเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดเวลา มีการพัฒนาผู้เรียนสู่การเป็นพลเมือง อาเซียน การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ความเอื้ออาทร โดยใช้การศึกษาเป็นกลไกในการสร้าง วัฒนธรรมใหม่ นิสิตที่จบปริญญาตรี จะต้องเป็นแรงงานที่มีคุณภาพ มีทักษะการทำงานร่วมกัน ในประชาคมอาเซียน

ในปี 2555 สมาคมอาเซียนได้มีการประชุมร่วมกันเพื่อหารือเกี่ยวกับความร่วมมือทางด้านการศึกษา เพื่อพิจารณาแนวทางในการดำเนินการทางด้านการศึกษาและโครงการต่าง ๆ ทางการศึกษาาร่วมกัน มีการหารือกันเพื่อพัฒนาหลักสูตร และการถ่ายโอนหน่วยกิตระหว่างมหาวิทยาลัยของประเทศสมาชิกอาเซียน (ASEAN credit transfer system-ACTS) ภายใต้กรอบของเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN university network- AUN) (Anon., 2558) ในส่วนของทางด้านวิชาการผ่านโครงการความร่วมมือ 4 ลักษณะ คือ

1. การส่งเสริมความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียนของพลเมือง โดยเฉพาะเยาวชนผ่านการเผยแพร่ความรู้
2. การเสริมอัตลักษณ์ผ่านการศึกษา
3. สร้างทรัพยากรมนุษย์ในสาขาการศึกษา
4. การสร้างเครือข่ายมหาวิทยาลัย

เมื่อ พ.ศ. 2538 ได้มีการสร้างเครือข่ายมหาวิทยาลัย โดยปัจจุบันมีสมาชิก 22 มหาวิทยาลัยทั่วประเทศไทย สำหรับแวดวงวิชาการในประเทศไทยกำหนดแนวทางขับเคลื่อนได้แก่ การพัฒนาการศึกษาของนักเรียน นิสิต นักศึกษา ประชาชน และพัฒนาทักษะที่สำคัญทางภาษาอังกฤษถือว่าเป็นภาษาสากลที่ทั่วโลกใช้กันเกือบทุกประเทศแต่อีกภาษาหนึ่งที่ใช้การในประชากรอาเซียนคือ ภาษามลายู ผู้ที่ใช้พูดสื่อสารกันมีมากถึง 300 ล้านคนทีเดียว อีกทั้งประเทศไทยยังมีการตั้งมาตรฐานวิชาการ โดยการจัดทำกรอบมาตรฐานของการศึกษาไทยในสายสามัญหรือมหาวิทยาลัย คือ TQF (Thailand Qualification Framework) ในสายอาชีวศึกษา เรียกว่า TVQ (Thailand Vocational Education) ซึ่งได้มีการจัดสอบอาชีวศึกษาระดับชาติ หรือ V-NET (Vocational National Education Test) ขณะที่มีการประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) เห็นว่าควรมีการปรับเปลี่ยนการเปิดภาคเรียนให้ตรงกับสากล คือ ภาคเรียนที่ 1 เปิดเรียนเดือนกันยายน ธันวาคม ภาคเรียนที่ 2 เดือนมกราคม-พฤษภาคม แต่อย่างไรแล้วก็มีเสียงแย้งว่าไม่เหมาะสมตามสภาพ ภูมิศาสตร์ ฤดูกาล วิถีชีวิต วัฒนธรรมของประเทศไทย โดยการเตรียมความพร้อมนั้นได้รับความร่วมมือจากหลายภาคส่วนด้วยกัน ดังภาพที่ 2-2

ภาพที่ 2-2 ทิศทางการร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างอาเซียน

ในการเตรียมความพร้อมทางด้านการศึกษาของประเทศไทย ได้มีการวางกรอบและแนวทางโดยกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งได้กำหนดกรอบและแนวทางในการปฏิบัติด้านการศึกษาของไทย โดยมีการกำหนดนโยบายดังต่อไปนี้

1. การเผยแพร่ความรู้ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาเซียน เพื่อสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมของครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชน เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ภายในปี 2558

2. การพัฒนาศักยภาพของนักเรียน นิสิต นักศึกษาและประชาชน ให้มีทักษะที่เหมาะสมเพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน เช่น ความรู้ภาษาอังกฤษ ภาษาเพื่อนบ้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะและความชำนาญที่สอดคล้องกับการปรับตัวและเปลี่ยนแปลงทางอุตสาหกรรม และการเพิ่มโอกาสในการหางานทำของประชาชน

3. การพัฒนามาตรฐานการศึกษาเพื่อส่งเสริมการหมุนเวียนของนักศึกษาและครูอาจารย์ในอาเซียน รวมทั้งให้มีการยอมรับในคุณสมบัติทางวิชาการร่วมกันในอาเซียน การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาต่าง ๆ และการแลกเปลี่ยนเยาวชน การพัฒนาระบบการศึกษาทางไกล ซึ่งช่วยสนับสนุนการศึกษาตลอดชีวิต การส่งเสริมและปรับปรุงการศึกษาด้านอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมทางอาชีพทั้งในขั้นต้น และขั้นต่อเนื่อง ตลอดจนส่งเสริมและเพิ่มพูนความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียน

4. การเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดเสรีทางการศึกษาในอาเซียน เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประกอบด้วย การจัดทำความตกลงยอมรับด้านการศึกษา การพัฒนาความสามารถ ประสิทธิภาพในสาขาวิชาชีพสำคัญต่าง ๆ เพื่อรองรับการเปิดเสรีการศึกษาควบคู่กับการเปิดเสรีด้านการเคลื่อนย้ายแรงงาน

5. การพัฒนาเยาวชนเพื่อเป็นทรัพยากรสำคัญในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 ที่จะถึงนี้ ได้มีการกำหนดให้หน่วยงานต่าง ๆ รับผิดชอบในด้านต่าง ๆ ตามกรอบของอาเซียน ได้แก่

5.1 สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้เสริมสร้างความตระหนักเกี่ยวกับอาเซียน และจัดตั้งสถาบันนานาชาติเพื่อพัฒนาผู้บริหารการศึกษา

5.2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดตั้งโครงการโรงเรียนศูนย์กลางทางการศึกษา (Education hub school) และดำเนินโครงการ Spirit of ASEAN (Sister/ partner school และ Buffer school) รวมถึงการพัฒนาหลักสูตร สื่อกิจกรรมอาเซียน และกิจกรรมค่ายเยาวชนเพื่อการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

5.3 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ดำเนินการโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษา มาเลเซีย-อินโดนีเซีย-ไทย รวมถึงมีการจัดทำยุทธศาสตร์ด้านการอุดมศึกษาอาเซียน

5.4 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภายในประเทศ ได้มีการจัดการศึกษา จังหวัดชายแดนภาคใต้ สำหรับกิจกรรมที่ร่วมกับประเทศอาเซียน ได้มีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนความรู้ เกษตรนานาชาติ จัดการเรียนการสอนบริการสังคมร่วมกับนักศึกษาสิงคโปร์ ภายใต้โครงการแลกเปลี่ยนที่ชื่อว่า Institute of technical education collage east สิงคโปร์ โครงการพัฒนาโรงเรียนเทคนิคลาว แลกเปลี่ยนนักศึกษาทวิภาคีระดับ ปวส. กับบรูไนฯ โรงเรียนพระราชทานฯ วิทยาลัย กำปงเจดีย์ลัมพูชา ร่วมมือกับ SEAMEO SEAMOLEC ประเทศอินโดนีเซีย เป็นต้น

5.5 สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา ได้มีการจัดโครงการสัมมนาการวิจัยการศึกษา ไทย-มาเลเซีย บรรยายทางวิชาการเรื่องความตระหนักเรื่องการก้าวสู่อาเซียน บรรยายเรื่องจัดการศึกษาเพื่อปวงชนและคนด้อยโอกาสให้กับผู้แทนมาเลเซีย โครงการพัฒนานโยบายการศึกษา สู่อาเซียน: กรณีศึกษาไทย-ลาว-เวียดนาม โครงการความร่วมมือไทย-ลาว โครงการความร่วมมือ ไทย-เวียดนาม

5.6 สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ดำเนินการจัด ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนให้ประเทศเพื่อนบ้าน อบรมเทคนิคการจัดนิทรรศการ การนำเสนอข้อมูล ส่งเสริมความรู้เรื่องความหลากหลายทางชีวภาพชุมชนในศูนย์วิทยาศาสตร์ของประเทศเพื่อนบ้าน

5.7 สำนักบริหารงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ความรู้เรื่องอาเซียนแก่บุคลากรใน สช. สนับสนุนโรงเรียนเข้าแข่งขันกีฬาระดม ศึกษาอาเซียนครั้งที่ 3 ที่ประเทศอินโดนีเซีย โครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนมัธยมศึกษา ปี 2552 กับ สิงคโปร์ ร่วมสัมมนาวิชาการและนิทรรศการ การศึกษาไทยที่ประเทศเวียดนาม

5.8 สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา คุรุสภาได้เข้าร่วมเป็นภาคีองค์กรสมาชิกสภาครูอาเซียน โดยร่วมกับองค์กรครูในกลุ่มประเทศอาเซียน 5 ประเทศได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ก่อตั้งขึ้นในปี 2521 ปัจจุบันมีภาคีสมาชิก 23 องค์กร จาก 9 ประเทศ

5.9 เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (AUN) ได้จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนนักศึกษาภายในอาเซียน มีการพัฒนาหลักสูตรและการประเมินหลักสูตรในสาขาวิชาต่าง ๆ เช่น เคมี คอมพิวเตอร์ วิศวกรรมศาสตร์ ฯลฯ (ชินวรณ์ บุญเกียรติ, 2555)

จึงสรุปได้ว่า การเตรียมความพร้อมทางการศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเป็นเรื่องสำคัญ เนื่องจากสถาบันการศึกษาเป็นจุดเริ่มต้นของกำลังแรงงาน และการพัฒนาประเทศ ในระดับของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งประเทศไทยโดยกระทรวงศึกษาธิการค่อนข้างให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยมีการกำหนด แผนการศึกษาแห่งชาติขึ้นมา เพื่อพัฒนาระบบการศึกษาให้สามารถรองรับกับประชาคมอาเซียนในปี 2558 ได้ โดยมีความร่วมมือจากเครือข่ายสถาบันการศึกษาหลายหน่วยงานด้วยกัน แสดงให้เห็นว่า ประเทศไทยค่อนข้างตื่นตัวในการเตรียมพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเป็นอย่างมาก

ความต้องการของตลาดแรงงานเมื่อเปิดประชาคมอาเซียน

จากสถานการณ์แรงงานไทยพบว่าประเทศไทยมีกำลังแรงงานประมาณ 40 ล้านคน โดยแรงงานส่วนใหญ่ ประกอบชีพอาชีพด้านการเกษตรและการประมง รองลงมา คือ อาชีพพนักงานบริการและพนักงานในร้านค้าและตลาด ทั้งนี้ประเทศไทยยังมีความต้องการแรงงานอีกประมาณ 1.4 แสนอัตรา โดยแรงงานที่ต้องการมากที่สุด คือ แรงงานในภาคอุตสาหกรรมการผลิต รองลงมา คือ ภาคการขายส่ง การขายปลีกซ่อมแซมยานยนต์และจักรยานยนต์ ภาคกิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุน ภาคที่พักแรมและบริการด้านอาหาร ตามลำดับ ส่วนการเคลื่อนย้ายของแรงงานไทยไปต่างประเทศ พบว่า ในปี พ.ศ. 2554 มีแรงงานไทยที่ต้องการไปทำงานต่างประเทศประมาณ 1.6 แสนคน ซึ่งส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 43 รองลงมา คือ ระดับประถมศึกษา ร้อยละ 38 และระดับปวช. ปวส. อนุปริญญา ร้อยละ 12 ในขณะที่ระดับปริญญาตรีมีเพียงร้อยละ 7 ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าแรงงานส่วนใหญ่ที่นิยมไปทำงานต่างประเทศจะเป็นแรงงานกึ่งฝีมือ ซึ่งอาจจะมีผลมาจากประเทศเหล่านั้นขาดแคลนแรงงาน เช่น งานก่อสร้าง กรรมกรหรือผู้รับใช้ในบ้าน และหากแรงงานเหล่านี้ ออกไปทำงานต่างประเทศจำนวนมากอาจส่งผลให้แรงงานในประเทศไทยขาดแคลนต้องพึ่งพาแรงงานต่างชาติในประเทศใกล้เคียง หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า แรงงานต่างด้าว เป็นต้น

เมื่อพิจารณาแรงงานไทยที่เคลื่อนย้ายไปทำงานในภูมิภาคอาเซียน พบว่าแรงงานไทยที่ไปทำงานในประเทศอาเซียนประมาณ 2.3 หมื่นคน หรือคิดเป็นร้อยละ 16 ของแรงงานไทยที่เคลื่อนย้ายไปทำงานในต่างประเทศทั้งหมด ซึ่งถือว่าเป็นอัตราที่น้อยมากเมื่อเทียบแรงงานที่ไปทำงานต่างประเทศทั้งหมด โดยประเทศที่มีแรงงานย้ายเข้าไปทำงานมากที่สุดคือสิงคโปร์ รองลงมาคือบรูไนและมาเลเซียตามลำดับ โดยส่วนใหญ่เป็นแรงงานชายที่ทำงานในสาขาอาชีพงานพื้นฐาน เช่น คนงานทั่วไป กรรมกรหรือคนทำงานหนักและทำงานโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่าง ๆ เช่น ช่างเชื่อม ช่างไม้ เป็นต้น ส่วนการเคลื่อนย้ายเข้ามาทำงานในประเทศไทยของแรงงานต่างด้าวจากประเทศอาเซียนพบว่าส่วนใหญ่ยังเป็นแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ เมียนมาร์ ลาว และกัมพูชา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นแรงงานประเภทไร้ฝีมือ และเป็นแรงงานที่ผิดกฎหมาย ส่วนการเข้ามาของแรงงานประเภทมีทักษะฝีมือส่วนใหญ่เป็นแรงงานจากประเทศฟิลิปปินส์ (ศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2555)

ในปี พ.ศ. 2556 พบว่า ความต้องการแรงงานในระดับอาชีวศึกษาประมาณ 38.87 ล้านคน ซึ่งถือว่าเป็นจำนวนที่สูงเมื่อเทียบจากจำนวนแรงงานในปี 2555 จำนวน 39.40 ล้าน แม้ว่าจำนวนแรงงานจะมีอัตราลดลงในปี 2556 โดยประมาณคือ 50,000 คน แต่ยังคงมีความจำเป็นต้องให้หน่วยงานต่าง ๆ ควบคุมและพัฒนาฝีมือแรงงานต่อไป เพื่อให้สามารถตอบสนองกับความต้องการบุคลากร โดยเฉพาะในด้านอาชีวะและเพื่อให้พร้อมต่อการตอบสนองกับความต้องการของตลาดแรงงานภายหลังเปิดประชาคมอาเซียนหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบหลักในการพัฒนาคุณภาพแรงงานสายอาชีพ ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา (สอศ.) รวมถึงกรมพัฒนาฝีมือแรงงานที่จะดำเนินการจัดตั้งหลักสูตรการศึกษาและฝึกอบรมเพื่อเพิ่มจำนวนแรงงานให้มากขึ้นรวมทั้งความร่วมมือกับทั้งภาครัฐและเอกชนให้ความร่วมมือซึ่งกันและกัน ในการร่วมกันพัฒนาแรงงานอาชีวะในอนาคตรวมทั้งการพัฒนาปัจจัยด้านคุณภาพของแรงงานอาชีวศึกษาในการเปิดเสรีการประชาคมอาเซียนนั้นพบว่าบุคลากรยังขาดความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญด้านสายอาชีพด้านการสื่อสารและสังคม เช่น ภาษาอังกฤษ ทักษะการประกอบอาชีพการสื่อสารกฎหมายและนโยบายสนับสนุนต่าง ๆ ที่รองรับการพัฒนาและช่วยเหลือกลุ่มผู้ที่ต้องการศึกษาในกลุ่มอาชีวะ เช่น การออกนโยบายในการสนับสนุนด้านการให้ความช่วยเหลือในการศึกษา ปรับเปลี่ยนรูปแบบการศึกษาและพัฒนานักเรียนอาชีวะเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน (ณัฐพงษ์ อิมสมัย, 2557)

สำหรับการศึกษา แนวโน้มตลาดแรงงานไทยในต่างประเทศพบว่า ประเทศในกลุ่มอาเซียนที่มีแรงงานไทยไปทำงานมากที่สุดคือสิงคโปร์ รองลงมา คือ มาเลเซียซึ่งตลาดแรงงานที่มีแนวโน้มและน่าจะเป็นโอกาสในการสนับสนุนการจัดส่งแรงงานไทยไปทำงานในกลุ่มประเทศ

อาเซียน คือสิงคโปร์ เนื่องจากสิงคโปร์เป็นประเทศที่ยังมีความต้องการนำเข้าแรงงานประเภททักษะฝีมือและแรงงานไร้ฝีมืออยู่เป็นจำนวนมาก โดยแรงงานจากไทยในสาขาการก่อสร้าง แม่บ้าน และแรงงานภาคเกษตร ยังมีความต้องการจากนายจ้างสิงคโปร์ สำหรับแรงงานฝีมือที่มีความต้องการนั้น สิงคโปร์ต้องการผู้ที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านการเงิน การธนาคาร ธุรกิจการสื่อสาร และคอมพิวเตอร์อีกเป็นจำนวนมาก ซึ่งควรมีการส่งเสริมพัฒนาและยกระดับคุณภาพแรงงานในประเทศนี้ ดังนี้

1. เตรียมความพร้อมและพัฒนาด้านทักษะฝีมือให้กับแรงงาน
2. เตรียมความพร้อมด้านภาษาอังกฤษและภาษาท้องถิ่นขั้นพื้นฐานให้กับแรงงานที่เดินทางไปทำงานต่างประเทศ
3. เตรียมความพร้อมการให้ข้อมูลความรู้ ทั้งในด้านขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม และกฎระเบียบของประเทศที่จะเดินทางไปทำงาน
4. ยกระดับคุณภาพแรงงานที่มีฝีมือในการทำงานได้หลากหลายรูปแบบให้มีทักษะและความชำนาญให้สูงขึ้น
5. กระตุ้นและส่งเสริมอาชีพใหม่ ๆ ที่เป็นที่ต้องการในตลาดต่างประเทศในปัจจุบัน ทั้งในภาคธุรกิจการเงินและบริการ
6. ส่งเสริมและสร้างความร่วมมือด้านแรงงานในระดับทวิภาคีและพหุภาคี ทั้งในด้านการคุ้มครองสิทธิตามกฎหมายการพัฒนา ส่งเสริมด้านสวัสดิการการสร้างหลักประกันทางสังคม คุณภาพชีวิตการคุ้มครองแรงงานด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน (อ้อทิพย์ ราษฎร์นิยม, 2551)

จุดอ่อนและจุดแข็งของตลาดแรงงานไทย

จากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ซึ่งจะทำให้มีการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรีจะส่งผลดีที่เห็นได้ชัดต่อตลาดแรงงาน กล่าวคือตลาดแรงงานจะมีความยืดหยุ่นมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเศรษฐกิจทั่วโลกในปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะผนวกเข้าหากัน แรงงานในแต่ละประเทศจะมีโอกาสเลือกทำงานในสถานที่หรือในประเทศที่มีโอกาสที่เขาจะสามารถแสดงศักยภาพได้สูงสุด และก่อให้เกิดรายได้ที่สูงขึ้นตามไปด้วย ซึ่งจะทำให้ประเทศมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างกว้างขวาง ในขณะที่เดียวกันการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีภายใต้กรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลทำให้แรงงานจากทั้ง 10 ประเทศ มีโอกาสในการแข่งขันกันอย่างสูง ซึ่งประเทศไทยจำเป็นต้องพัฒนาแรงงานให้มีศักยภาพมากขึ้นตามที่อาเซียนได้กำหนดทั้งสาขาวิชาชีพที่ได้ทำข้อตกลงยอมรับร่วมคุณสมบัตินักวิชาชีพ (MRAs) ร่วมกันแล้ว และสาขาวิชาชีพที่จะผลักดันให้เกิดการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีในอนาคต เช่น วิชาชีพในภาคบริการและการท่องเที่ยว เป็นต้น ซึ่งจากการ

ทบทวนถึงศักยภาพของแรงงานไทยในปัจจุบันทั้งจุดแข็งและจุดอ่อนเพื่อประเมินความพร้อมในการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรี จะเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของแรงงานให้มีคุณสมบัติตรงตามที่ตลาดอาเซียนต้องการ และรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนต่อไป พบว่าจุดแข็งของกำลังแรงงานที่โดดเด่น คือลักษณะของคนไทยที่มีธรรมาภิบาลที่ดีเป็นมิตรสุภาพอ่อนน้อมจิตใจโอบอ้อมอารีชอบช่วยเหลือยิ้มแย้มแจ่มใสมีจิตบริการ (Service mind) คือ มีใจรักงานบริการ อีกทั้งยังมีความสามารถเฉพาะตัวในการปรับตัวพัฒนาได้ดี มีศักยภาพสามารถพัฒนาความรู้เรียนรู้งานต่าง ๆ ได้เร็วยกระดับความสามารถของตนเองในตำแหน่งที่สูงขึ้นได้ มีความตั้งใจทำงานมีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น (Team work) ดี และมีความซื่อสัตย์ แต่อย่างไรก็ตาม พบว่า แรงงานไทยยังมีข้อบกพร่องด้านทักษะในการสื่อสาร มีทั้งกรณีการอ่อนทักษะด้านภาษา และการไม่กล้าแสดงออก หรือแสดงความคิดเห็นหรือมักจะมี การนิ่งเฉยต่อสถานการณ์ต่าง ๆ นอกจากนี้ยังขาดทักษะการบริหารงานเจอปัญหา ไม่กล้าตัดสินใจ ขาดการวางแผนอย่างเป็นระบบ และขาดความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ ซึ่งปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อศักยภาพของแรงงานไทย คือ คุณภาพการศึกษาและจากการประเมินคุณภาพการศึกษา จากหลายแหล่งข้อมูลยังพบข้อจำกัดด้านระบบการศึกษาที่ส่งผลให้ศักยภาพของแรงงานไทยลดลง เช่น ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยมีคุณภาพต่ำและไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ทำให้ค่าจ้างแรงงานของผู้จบมหาวิทยาลัยเฉลี่ยลดลง และขาดแรงงานที่มีทักษะทางความคิดวิเคราะห์ใช้ภาษาอังกฤษไม่ได้ และมีทักษะทางเทคโนโลยีต่ำ ส่วนปัญหาของการผลิตกำลังคนในระดับอาชีวศึกษานั้น พบว่า นักศึกษาที่เรียนจบแล้วไม่เข้าสู่ตลาดแรงงานมากกว่าร้อยละ 50 แต่ไปเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาอีกทั้งการขยายตัวของมหาวิทยาลัยอย่างรวดเร็วเกินไป ทำให้เกิดความไม่สมดุลในตลาดแรงงาน และทำให้เกิดการว่างงาน เป็นต้น

จึงสรุปได้ว่า จุดอ่อนหลักที่สำคัญของแรงงานไทย คือ ภาษา ซึ่งแรงงานไทยด้อยกว่าประเทศอื่นอยู่มาก จึงทำให้เสียโอกาสการทำงานในตำแหน่งหัวหน้างานหรือผู้จัดการ ดังนั้น นอกจากการเปิดการเรียนการสอนในแง่ของความรู้วิชาชีพของตนเองแล้ว การศึกษาในระดับมัธยมศึกษา จนถึงระดับปริญญาตรีนั้น ควรเพิ่มความชำนาญการในด้านการสื่อสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษ หรือภาษาอื่น ๆ เช่น เมียนมาร์ หรือ กัมพูชา เป็นต้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ดังนั้นจะต้องมีการเตรียมความพร้อมให้กับแรงงานในด้านภาษาและเทคโนโลยีให้มีประสิทธิภาพเพื่อลดข้อเสียเปรียบของแรงงานไทย โดยเร่งจัดทำหลักสูตรทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติในการเรียนการสอนการฝึกอบรม เป็นต้น

แนวทางการพัฒนาและเตรียมความพร้อมของแรงงานไทย

จากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2558 นั้น ทำให้เกิดการปรับตัว และเตรียมความพร้อมในระดับวิชาชีพผู้เชี่ยวชาญและระดับแรงงานฝีมือของไทย ทั้งในด้านการเพิ่มศักยภาพด้านภาษา และการด้านการฝีมือแรงงานในระดับผู้ใช้แรงงาน ในบรรดาสมาชิกประเทศอาเซียน 10 ประเทศนั้น ผลผลิตภาพแรงงานของสิงคโปร์อยู่ในระดับสูงที่สุด รองลงมาได้แก่ มาเลเซีย ไทย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ เวียดนาม และพม่า ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม อัตราการเติบโตของแรงงานในประเทศสมาชิกอาเซียน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราที่ช้าลงซึ่งเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของประชากรในประเทศสิงคโปร์ เป็นประเทศที่ประสบกับปัญหาอัตราการเติบโตของประชากรวัยทำงานต่ำกว่าอัตราการเติบโตของแรงงานในระดับที่รุนแรงสูงสุดรองลงมา คือ ประเทศไทยโดยที่ประเทศสิงคโปร์ได้ตระหนักถึงปัญหา และได้มีการเตรียมการรองรับผลกระทบนั้นด้วยการผลักดันปรับตัวในเรื่องของผลิตภาพของแรงงานในประเทศ ดังนั้นการปรับตัวทางด้านโครงสร้างตลาดแรงงาน และการศึกษาความต้องการของตลาดแรงงานในอาเซียน ต้องมีการปรับตัวในด้านการผลิตแรงงานเพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนทางโครงสร้างประชากร และพัฒนาศักยภาพวิชาชีพที่มีแนวโน้มเป็นที่ต้องการในอนาคต

เมื่อพิจารณาการจ้างงานในแต่ละประเทศแยกตามสาขาการผลิต พบว่าได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามช่วงเวลาดังกล่าว เช่นสาขาการผลิตต่อไปนี้คือ เกษตรกรรมอุตสาหกรรมก่อสร้างขายส่งขายปลีกภัตตาคารและโรงแรม คมนาคมและการสื่อสาร การเงิน ประกันภัย อสังหาริมทรัพย์ สาขาบริการสาธารณะ และธุรกิจบริการอื่น ๆ ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในประเทศสิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย และไทย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของภาคบริการที่มีบทบาทต่อเศรษฐกิจในภูมิภาคนี้สูงขึ้นโดย ณ ปัจจุบันมีการจัดทำข้อตกลงวิชาชีพเฉพาะใน 7 สาขา คือ วิชาชีพวิศวกร (Engineering services) วิชาชีพพยาบาล (Nursing services) วิชาชีพสถาปนิก (Architectural services) วิชาชีพการสำรวจ (Surveying qualifications) วิชาชีพนักบัญชี (Accountancy services) วิชาชีพ ทันตแพทย์ (Dental practitioners) และวิชาชีพแพทย์ (Medical practitioners) นอกจากนี้สาขาวิชาชีพการบริการและการโรงแรมกำลังอยู่ในการพิจารณาของประเทศอาเซียน โดยเป็นการจัดทำข้อตกลงคุณสมบัติร่วมกันของแต่ละวิชาชีพ วิชาชีพที่ใช้กับการค้าบริการ จะเน้นเรื่องการยอมรับร่วม เรื่องคุณสมบัติของผู้ให้บริการ โดยเฉพาะในกลุ่มที่เป็นนักวิชาชีพ เช่น แพทย์ วิศวกร สถาปนิก นักบัญชี เป็นต้น และคุณสมบัติที่มีการเจรจาเพื่อยอมรับร่วมกันก็คือ การศึกษาประสบการณ์การทำงานและอาจรวมไปถึงใบอนุญาตในการทำงาน ซึ่งล้วนเป็นคุณสมบัติที่เป็นเงื่อนไขในการได้รับอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพในประเทศหนึ่ง ๆ เช่นเดียวกับในสหภาพยุโรปที่จะต้องมีการยอมรับวิชาชีพระหว่างประเทศ เป็นต้น ดังนั้นเพื่อเตรียม

ความพร้อมในการรับมือกับผลกระทบที่เกิดจากปัญหาดังกล่าว จึงควรมียุทธศาสตร์ในด้านการพัฒนาด้านแรงงานและจ้างงานของประชาคมสังคม และวัฒนธรรมอาเซียน (AEC blueprint) (Blueprint, 2009 - 2015) กล่าวคือ

1. ต้องมีการลงทุนเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Investing in human resource development) ในระดับอาชีวศึกษา และปริญญาตรี ซึ่งการลงทุนในด้านการศึกษา จะเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพทั้งในระดับฝีมือแรงงาน และระดับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้เกิดความชำนาญการในสาขาวิชาชีพของตนเองอย่างมีมาตรฐานตามข้อตกลงร่วมกันในอาเซียน เนื่องด้วยทรัพยากรมนุษย์เป็นหนึ่งในปัจจัยที่ทำให้เกิดการผลักดันทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และแรงงานให้สามารถทำงานได้มีประสิทธิภาพ และเกิดคุณค่าอย่างสูงสุดตามศักยภาพที่พึงมีโดยเน้น 4 ทักษะหลัก คือ 1) ภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษากลางของอาเซียน 2) เทคโนโลยี ด้านคอมพิวเตอร์และการติดต่อสื่อสาร 3) ฝีมือในสาขาอาชีพ และ 4) การทำงานข้ามวัฒนธรรมความหลากหลาย เพื่อรับมือความแตกต่างได้อย่างดี

2. สนับสนุนงานที่มีคุณค่า (Promotion of decent work) โดยงานที่มีคุณค่า หมายถึงงานซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการเกี่ยวกับชีวิตการทำงานของมนุษย์ได้ ความต้องการเกี่ยวกับชีวิตการทำงานของมนุษย์ประกอบด้วยการมีโอกาสและรายได้ (Opportunity and income) การมีสิทธิในด้านต่าง ๆ (Rights) การได้แสดงออก (voice) การได้รับการยอมรับ (recognition) ความมั่นคงของครอบครัว (Family stability) การได้พัฒนาตนเอง (Personal development) การได้รับความยุติธรรม (Fairness) และการมีความเท่าเทียมทางเพศ (Gender equality)

3. เสริมสร้างทักษะของการเป็นผู้ประกอบการ (Strengthening entrepreneurship skills) ให้ผู้หญิง เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการให้สามารถทำงานได้เต็มประสิทธิภาพเช่นเดียวกับผู้ชาย อย่างไรก็ตาม การเปิดสังคมอาเซียนนั้นอาจทำให้เกิดผลกระทบต่อตลาดแรงงานของไทยจากการเปิดตลาดการค้าที่สามารถมีการเคลื่อนย้ายบุคคลระหว่างประเทศ และแลกเปลี่ยนแรงงานกันได้ ในสมาคมอาเซียน โดยผลกระทบต่อแรงงานไทยนั้น มีทั้งด้านบวกและด้านลบ จากการศึกษาถึงผลกระทบต่อไทยจากการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีในอาเซียน (อภิญา เลื่อนฉวี, 2554) พบว่าการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีจะส่งผลดีที่เห็นได้ชัดต่อตลาดแรงงานกล่าวคือ ตลาดแรงงานจะมีความยืดหยุ่นมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเศรษฐกิจทั่วโลกในปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะผนวกเข้าหากัน แรงงานในแต่ละประเทศจะมีโอกาสเลือกทำงานในสถานที่หรือในประเทศที่มีโอกาสที่แรงงานจะสามารถแสดงศักยภาพได้สูงสุด และก่อให้เกิดรายได้ที่สูงขึ้นตามไปด้วย ซึ่งจะทำให้ประเทศมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างกว้างขวาง ส่วนผลเสียอันเกิดจากการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีนั้นก็คือ อุตสาหกรรมบางประเภทอาจได้รับผลกระทบจากการไหลเข้าของแรงงานที่มาจากประเทศอื่นซึ่ง

เข้ามาแข่งขันในอีกประเทศหนึ่ง นายจ้างจะมีทางเลือกที่จะจ้างแรงงานของประชากรอาเซียนในประเทศใดประเทศหนึ่งที่มีค่าแรงถูกกว่าเกิดปัญหาหาระหว่างคนในชาติและชาวต่างชาติและทำให้เกิดปัญหาการเหยียดเชื้อชาติตามมา ซึ่งสามารถแบ่งการเคลื่อนย้ายแรงงานในประเทศไทย ได้สองกลุ่มใหญ่ คือ การย้ายเข้าของตลาดแรงงาน และการย้ายออกของตลาดแรงงานในประเทศไทย โดยการเคลื่อนย้ายเข้าของตลาดแรงงาน (By inflow) เป็นการเปิดตลาดโดยมุ่งเน้นที่บุคคลและแรงงานระดับสูง (High skills) รวมถึงนักธุรกิจและนักลงทุน โดยจะเป็นส่วนสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและการจ้างงานของไทยที่ทำให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และเกิดการจ้างงานที่เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะตลาดแรงงานในระดับผู้ปฏิบัติการ แต่อย่างไรก็ตามสำหรับประเทศไทยนั้น ไม่มีนโยบายเปิดตลาดแรงงานระดับกลาง-ต่ำ (Semi-low skills) ดังนั้นจึงไม่กระทบตลาดแรงงานส่วนใหญ่ของไทยสำหรับการเคลื่อนย้ายออกของตลาดแรงงาน (By outflow) เป็นการเจรจาเปิดตลาดแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างกัน ซึ่งจะเป็นการเปิดโอกาสเพิ่มขึ้นให้กับตลาดแรงงานของไทยให้สามารถไปทำงานยังต่างประเทศได้ (จินตนา ชัยวรรณการ, 2555) แต่การเคลื่อนย้ายแรงงานนั้นจะต้องอยู่ในมาตรฐาน และทำข้อตกลงร่วมกัน เนื่องจากมาตรฐานในด้านการศึกษาและการทำงานในแต่ละประเทศอาเซียนมีความแตกต่างกัน ดังนั้นเพื่อให้เกิดการจ้างงานที่มีประสิทธิภาพ กลุ่มประเทศอาเซียนจะต้องมีการจัดทำข้อตกลงเฉกเช่นกับสหภาพยุโรป จากการศึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสหภาพยุโรปในด้านการเคลื่อนย้ายประชากรหรือแรงงาน (ปิยากร หวังมหาพร, 2552) พบว่า สหภาพยุโรปได้กำหนดยุทธศาสตร์ขึ้นเรียกว่า ยุทธศาสตร์ลิสบอน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปฏิรูปเศรษฐกิจของยุโรป ยุทธศาสตร์ดังกล่าวได้กลายเป็นกรอบหรือแนวทางให้กับประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปปฏิบัติโดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการศึกษา และการฝึกอบรมก่อให้เกิดนวัตกรรมการสร้างให้เกิดการเคลื่อนย้ายประชาชนระหว่างประเทศสหภาพยุโรปด้วยตนเอง สหภาพยุโรปวางแนวปฏิบัติให้ประชาชนที่หางานทำ ไม่ว่าจะในประเทศตนเองหรือประเทศอื่นในสหภาพยุโรปจะต้องแสดงคุณสมบัติและทักษะต่อนายจ้าง โดยมีหน่วยงานที่ชื่อว่า Cedefop ซึ่งบริการข้อมูลการใช้ภาษาถึง 26 ภาษาให้ข้อมูลที่เรียกว่า Europass CV และ Europass language passport ซึ่งระบุความรู้ความสามารถทักษะของประชาชนนอกจากนั้นยังมี Europass Mobility บันทึกประสบการณ์การศึกษาในต่างประเทศ Europass diploma supplement เป็นการให้การยกย่องทางวิชาการออกโดยองค์การในระดับชาติและ Europass certificate Supplement เป็นใบรับรองในระดับอาชีวศึกษา เพื่อใช้ในการสมัครงานรวมทั้งสหภาพยุโรปยังมีระบบการถ่ายโอนหน่วยกิต (ECTS: European Credit transfer and accumulation system) และหน่วยกิตสะสม เพื่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายนักเรียนนักศึกษาในสหภาพยุโรปและระบบ ECVET (The European Credit system for vocational education and training) เพื่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายใน

ระดับอาชีวศึกษา ซึ่งแนวปฏิบัติและกลไกในการส่งเสริมและสนับสนุนการเคลื่อนย้ายประชาชนในสหภาพยุโรปนี้ จึงก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายประชากรหรือแรงงานอย่างเสรี

นอกจากนี้ประเทศไทยยังต้องเตรียมความพร้อมในด้านการพัฒนาศักยภาพของแรงงานไทย (สุวรรณ คูหลยสินพงศ์, 2553) โดยได้มีการศึกษากรอบความร่วมมือการพัฒนาศักยภาพกำลังแรงงานไทยใน 32 ตำแหน่งงาน ภายใต้ข้อตกลงอาเซียนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนากำลังคนของประเทศให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน เพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายแรงงานภายใต้ข้อตกลงอาเซียน 32 ตำแหน่งงาน ในสาขาการท่องเที่ยว

จึงสรุปได้ว่า ควรมีการเร่งรัดการผลักดันยุทธศาสตร์ ด้านการพัฒนากำลังแรงงาน ด้านการท่องเที่ยวให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการเร่งพัฒนาสมรรถนะให้ได้มาตรฐานไม่น้อยกว่าที่ข้อตกลงยอมรับร่วมคุณสมบัติ นักวิชาชีพ (MRAs) กำหนดทั้งกำลังแรงงานในกลุ่มแรงงานที่อยู่ในระบบการศึกษาและกลุ่มแรงงานที่อยู่ในกำลังแรงงาน เพื่อยกระดับทักษะฝีมือก่อนจะมีการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีในอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 โดยกระทรวงการท่องเที่ยว กีฬาและกระทรวงแรงงาน ควรประสานงานกันและดำเนินการเตรียมการพัฒนากำลังแรงงานในสาขาการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับข้อตกลง MRAs บุคลากรวิชาชีพท่องเที่ยวแห่งอาเซียน เช่น การพัฒนามาตรฐานและหลักสูตรมาตรฐานสมรรถนะ เป็นต้น ทั้งนี้สถาบันการศึกษาควรมีการทบทวนสาขาที่ผลิตแรงงานด้านการท่องเที่ยวและโรงแรมเป็นสาขาที่เป็นทักษะเชิงลึกตามความต้องการของผู้ประกอบการ รวมทั้งยกมาตรฐานด้านภาษาต่างประเทศให้เทียบเท่ามาตรฐานผู้ไปทำงานในต่างประเทศ เนื่องจากทักษะในทางภาษาเป็นจุดอ่อนของแรงงานไทย จึงมีความจำเป็นต้องเร่งพัฒนากำลังแรงงานทั้งในระบบการศึกษาและแรงงานที่อยู่ในตลาดแรงงาน ให้มีความสามารถในการสื่อสารด้านภาษาและสมรรถนะทางภาษาเทียบเท่า MRAs ต่อไป

ตัวอย่างข้อตกลงยอมรับร่วมของอาเซียนในวิชาชีพสถาปนิกและวิศวกร

มีหลักการ คือ เปิดให้สถาปนิกและวิศวกรที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดสามารถจดทะเบียนเป็นสถาปนิกอาเซียน (ASEAN architect) และวิศวกรวิชาชีพอาเซียน (ASEAN chartered professional engineer: ACPE) โดยสถาปนิกและวิศวกรที่ต้องการจดทะเบียนดังกล่าวต้องผ่านการประเมินจากคณะกรรมการกำกับดูแล (Monitoring committee) ในแต่ละประเทศ ซึ่งในส่วนของประเทศไทยวิชาชีพสถาปนิกจะดำเนินการโดยสภาสถาปนิกในส่วนของอาเซียนจะอยู่ภายใต้การดูแลของสภาสถาปนิกอาเซียน (ASEAN architect council) วิชาชีพวิศวกรจะดำเนินการโดยสภาวิศวกรในส่วนของอาเซียนจะอยู่ภายใต้การดูแลของคณะกรรมการประสานงานด้านวิศวกรวิชาชีพอาเซียน (ASEAN chartered professional engineer coordinating committee) ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจาก Monitoring Committee ของประเทศสมาชิก

นอกจากคุณสมบัติเบื้องต้น ต้องเป็นผู้สำเร็จระดับปริญญาตรีทางสถาปัตยกรรมศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์ที่ได้รับการยอมรับ โดยองค์กรด้านการรับรองสถาปนิกและวิศวกรวิชาชีพ และต้องได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพนั้น ๆ ผู้จะสมัครเป็นสถาปนิกอาเซียนและวิศวกรวิชาชีพอาเซียน ได้ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดตามนโยบายการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง (Continuous professional development: CPD) ในระดับที่น่าพอใจ โดยมีประสบการณ์ในภาคปฏิบัติของวิชาชีพสถาปัตยกรรมกำหนดไว้ 10 ปี เป็นอย่างน้อย ส่วนวิชาชีพวิศวกรรมกำหนดไว้ 7 ปีหลังจบการศึกษา โดยทั้งสองวิชาชีพกำหนดเพิ่มเติมทำนองเดียวกันว่า ได้มีการใช้เวลาอย่างน้อย 2 ปี ในหน้าที่รับผิดชอบงานด้านสถาปัตยกรรมที่เด่นชัดและด้านวิศวกรรมที่เด่นชัดและระยะเวลาที่กำหนดไว้ 2 ปี ดังกล่าวนั้นอาจบรรลุได้ภายในช่วงระยะเวลาประสบการณ์ในภาคปฏิบัติ 7 ปี หลังจากจบการศึกษา ส่วนเงื่อนไขอื่น ๆ เช่น การสอบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพท้องถิ่นหรือระดับของผู้ประกอบวิชาชีพที่เป็นหลักเกณฑ์ในการอนุญาตให้สถาปนิกอาเซียนและวิศวกรวิชาชีพอาเซียน เข้าไปทำงานในประเทศได้ขึ้นอยู่กับพิจารณาของแต่ละประเทศ ส่วนประเทศไทยยังอยู่ในระหว่างการเจรจาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถึงข้อกำหนดการให้สถาปนิกอาเซียนและวิศวกรวิชาชีพอาเซียน ต้องสอบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเป็นภาษาไทยหรือไม่ รวมถึงจะมีการจำกัดระดับของผู้ที่จะเข้ามาทำงานเป็นระดับใด (นิโบล ปางลีลาศ, 2555)

จึงสรุปได้ว่า ตลาดแรงงานถือเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ควรพิจารณาเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่บัณฑิต เนื่องจากกำลังแรงงานเป็นทรัพยากรสำคัญที่จะช่วยในการพัฒนาประเทศ และสำคัญต่อการแข่งขันในตลาดแรงงาน อีกทั้งการเปิดประชาคมอาเซียนนั้นอาจทำให้เกิดผลกระทบต่อตลาดแรงงานของไทยทั้งด้านบวกและด้านลบ เมื่อเปิดประเทศอาเซียน แน่แน่นอนว่าการอพยพเข้ามาทำงานอย่างเสรีเลยเป็นไปได้ง่ายขึ้น หากกำลังแรงงานของไทยไม่มีการเตรียมความพร้อมในการเปิดประชาคมอาเซียน ก็จะมีผลกระทบต่อกำลังแรงงานไทยได้ที่จะเกิดภาวะการแข่งขันในตลาดแรงงานค่อนข้างสูง ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างประชาคมอาเซียน โดยการศึกษาเป็นกลไกในการปลูกฝังค่านิยม และแนวความคิด เพื่อเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งและความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจของอาเซียนและเศรษฐกิจโลก โดยในแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (Blueprint for ASEAN Socio-cultural community-ASCC Blueprint) ได้กำหนดให้การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นเป้าหมายสำคัญอันดับแรกในการเสริมสร้างวิถีชีวิตที่ดีของประชากรในภูมิภาค ด้วยการให้ความสำคัญกับการศึกษาและการสร้างโอกาสทางการศึกษา การลงทุนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการเรียนรู้ตลอดชีวิต การส่งเสริมการจ้างงานที่เหมาะสม การส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศ การอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเชิงประยุกต์ เป็นต้น

อาชีพที่อาเซียนคาดหวัง

จากการร่วมกลุ่มของประชาคมอาเซียนเพื่อให้ภูมิภาคมีความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ และมีความมั่นคงทางด้านการเมือง สังคม และวัฒนธรรม ทางด้านการตลาดมีการเปลี่ยนแปลงเป็นฐานการผลิตเดียวที่มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ ทู่น ฝีมือแรงงานอย่างเสรี รวมทั้งการเปิดประชาคมอาเซียนนี้ จะส่งผลต่อการถ่ายเทแรงงานด้านฝีมือไปทำงานต่างประเทศ ซึ่งมี 8 สาขาวิชาชีพที่น่ากังวลว่าจะย้ายออกไปทำงานในประเทศสมาชิก ได้แก่

1. วิศวกรรม
2. การสำรวจ
3. สถาปัตยกรรม
4. แพทย์
5. ทันตแพทย์
6. พยาบาล
7. บัญชี

การบริการ/ การท่องเที่ยว

ซึ่งอาชีพทั้ง 8 อาชีพนี้ เป็นอาชีพที่อิสระ และมีมาตรฐานรองรับ สามารถเคลื่อนย้ายไปทำงานในประเทศสมาชิกได้ และภาษาที่จะใช้เป็นภาษากลางในการติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศสมาชิก คือ ภาษาอังกฤษ ดังนั้นเพื่อให้พร้อมต่อการออกสู่ตลาดแรงงาน นิสิตที่จบปริญญาตรี ควรมีความรู้ในภาษาอังกฤษ เป็นอย่างดี รองลงมา คือ ภาษาจีน อีกทั้งจำเป็นต้องมีความรอบรู้ประวัติศาสตร์ และเทคโนโลยีอีกด้วย ซึ่งปัจจุบันนี้ ประเทศที่มีรายได้ต่ำกว่าประเทศไทย เคลื่อนย้ายเข้ามาเป็นแรงงานในไทยสูงขึ้นทุกปี ซึ่งมันยังไม่ส่งผลกระทบมากนัก แต่ถ้าในระยะยาว ควรมีการตระหนักถึงแรงงานไทยที่มีโอกาสจะตกงานสูงในอนาคต

มีกฎกติกาตามเงื่อนไขที่ตกลงกันในประเด็น 7 สาขา ได้แก่ การสำรวจ วิศวกร สถาปนิก บัญชี แพทย์ ทันตแพทย์ และพยาบาล ที่จะมีการปฏิบัติในประเทศนั้น ๆ เช่น ในประเทศสิงคโปร์มีการจัดการสอบเพื่อคัดเลือกวิศวกรที่ผ่านเกณฑ์ส่วนวิชาชีพที่ 8 คือ การบริการ/ การท่องเที่ยวที่กำลังอยู่ในระหว่างการตกลงร่วมกัน ซึ่งมี 9 ประเทศที่เซ็นลงนามเรียบร้อยแล้ว แต่ประเทศไทยยังไม่ลงนามเพราะติดกรอบทางด้านกฎหมายรัฐธรรมนูญ เนื่องจากการทำข้อตกลงหรือลงนามดังกล่าวกับต่างประเทศจะต้องได้รับความยินยอมจากรัฐสภาก่อน ถึงแม้ว่ายังไม่มีการลงนามดังกล่าวแต่ประเทศไทยก็ได้เตรียมพร้อมถึงเรื่องนี้ไว้ด้วย ในส่วนของวิชาชีพทางด้าน การแพทย์ ได้แก่ แพทย์ ทันตแพทย์ และพยาบาลนั้นก็ เป็นอีกกลุ่มอาชีพที่อาเซียนให้ความสนใจเป็นอย่างมาก โดยในสถานการณ์ปัจจุบัน ประเทศไทยก็เกิดภาวะการขาดแคลนบุคลากรทาง

การแพทย์ภายในประเทศ ดังนั้นประเทศไทยจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงขนาดใหญ่จากการเปิดเสรีทางการค้า บริการ สุขภาพ ในประชาคมอาเซียน ซึ่งรัฐบาลได้ดำเนินการกำหนดนโยบายด้านกำลังคนของสาธารณสุขจำเป็นต้องมีการวางแผนการผลิตและพัฒนาบุคลากรในระดับทวิภาคี (Oknasion, 2557) รวมถึงได้มีการวิเคราะห์อนาคต ภาพการพัฒนา กำลังคนสาขาบริการ สุขภาพ ของประเทศไทยในประชาคมอาเซียนว่าสิ่งที่ควรพัฒนา คือ ด้านคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้านมาตรฐานบุคลากร ด้านการรับรองคุณภาพบุคลากร ด้านการส่งเสริมค่านิยมในการศึกษาสาขาสุขภาพ และด้านการบริหารจัดการของสถาบันการศึกษาสาขาสุขภาพ (กฤษณันท์ เลาหะนันทน์, 2555)

จึงสรุปได้ว่า วิชาชีพทั้ง 7 อาชีพ ได้แก่ วิศวกรรม การสำรวจ สถาปัตยกรรม แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล บัญชี และการบริการ/การท่องเที่ยว จะจัดอยู่ในการเรียนการสอนของ 6 คณะด้วยกัน ได้แก่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะแพทย์ คณะทันตแพทย์ คณะพยาบาล และคณะบริหารธุรกิจ ดังนั้นคณะดังกล่าวนี้จึงเป็นคณะที่น่าสนใจเป็นอย่างมาก

คุณลักษณะของบัณฑิตที่ต้องการในอนาคต

การพัฒนาคุณภาพบัณฑิตเป็นอีกเรื่องที่ประเทศไทยควรให้ความสำคัญ ซึ่งเหตุผลในการพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตไทยมีอยู่ 2 ประการ คือ

1. ความท้าทายของโลกาภิวัตน์ต่ออุดมศึกษา ในประเด็นการบริการ การศึกษาข้ามพรมแดน และการเคลื่อนย้ายนิสิต นักศึกษาและบัณฑิตอันเป็นผลจากการรวมตัวของประเทศในภูมิภาคอาเซียน

2. สถาบันอุดมศึกษามีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความมั่นใจแก่สังคมว่าสามารถพัฒนาองค์ความรู้และเมื่อมีการเปิดเสรีอาเซียนแล้ว สิ่งที่น่าวิตก นักศึกษาที่กำลังเรียนและกำลังใกล้จะจบการศึกษาในอนาคต ควรตระหนักมากที่สุด คือ ผลกระทบต่อตัวนิสิต นักศึกษาเอง หากมีการเคลื่อนย้ายแรงงานต่างประเทศเข้ามาทำงานในประเทศไทยเพิ่มขึ้น นิสิต นักศึกษาควรเตรียมความพร้อมของตนเองให้มากที่สุด มีการวางแผนเป้าหมายของตนเอง และมีการพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของตนเองในด้านต่าง ๆ (นงนภัต ชื่นพัฒน์พงศ์, 2555) ดังนั้นคุณลักษณะของบัณฑิตที่อาเซียนคาดหวัง สามารถแบ่งได้เป็น 26 คุณลักษณะ ตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา 3 ด้านด้วยกัน (สุบิน ยุระรัช, 2554) ได้แก่

1. ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive domain) มีจำนวน 12 คุณลักษณะ ได้แก่ ทักษะทางปัญญา ความรู้ในสาขาวิชา การคิดสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดเชิงวิพากษ์

ความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหา ความสามารถเชิงตัวเลข ความสามารถในการบริหารจัดการตนเอง การบริหารเวลา ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต และความสามารถด้านภาษาอังกฤษ

2. ด้านจิตพิสัย (Affective domain) มีจำนวน 8 คุณลักษณะได้แก่คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณในวิชาชีพ ความซื่อสัตย์สุจริต ทศนคติที่ดีต่องาน และเพื่อนร่วมงาน การมองเห็นคุณค่าในตนเอง ความเป็นผู้นำ บุคลิกภาพที่ดี ความตระหนักในตนเอง การตัดสินใจอย่างมีคุณธรรม ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร แรงจูงใจในการทำงาน มุมมองสากล ความเป็นพลโลก และความมั่นใจ

3. ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor domain) มีจำนวน 6 คุณลักษณะได้แก่ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทักษะ การทำงานเป็นทีมทักษะทางสังคม ทักษะระหว่างบุคคล ทักษะการปฏิบัติ ทักษะทางวิชาชีพ ทักษะการสื่อสาร ทักษะในการปรับตัวและทักษะในการสืบค้นข้อมูล

จึงสรุปได้ว่า คุณลักษณะของบัณฑิตที่ต้องการในอนาคตจึงเป็นเรื่องจำเป็นที่สถาบันการศึกษาควรตระหนักและวางแผนในการพัฒนาศักยภาพของนิสิตเพื่อให้มีความรู้ ทักษะ สมรรถนะให้สอดคล้องความคาดหวังของประชาคมอาเซียน อีกทั้งเมื่อเปิดประชาคมอาเซียน ประเทศไทยจะได้รับผลกระทบหลายอย่าง โดยเฉพาะการแข่งขันในตลาดแรงงานจากบัณฑิตในประเทศเพื่อนบ้านที่คาดว่าจะเข้ามาสมัครงานในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งเจ้าของสถานประกอบการที่มีความต้องการบัณฑิตที่มีทักษะทางภาษาอังกฤษค่อนข้างสูง ส่งผลให้สถาบันการศึกษาในประเทศไทย จำเป็นต้องพัฒนาทักษะทางด้านนี้ รวมถึงทางด้านอื่นๆ ด้วย เพื่อสามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพออกสู่ตลาดแรงงานได้ ซึ่งประเทศไทยในฐานะเป็นหนึ่งในประเทศที่เป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งการเกิดประชาคมอาเซียน จึงต้องหาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อการเตรียมความพร้อมและการพัฒนาประชาชนในประเทศให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในปี 2558 นี้ ซึ่งแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อการเตรียมความพร้อมนี้จะเริ่มต้นจากการพัฒนาประชาชนในประเทศ โดยเฉพาะเยาวชนควรให้ตระหนักถึงการเตรียมพร้อม ไม่ว่าจะเป็นทางการศึกษา ทักษะความสามารถ การเตรียมตัวเข้าสู่ตลาดแรงงาน และการมีส่วนร่วมกับประชาคมอาเซียน

การพัฒนาความสามารถด้านการใช้ภาษาต่างประเทศ

สมาคมอาเซียนได้ประกาศอย่างชัดเจนไว้ในกฎบัตรอาเซียนว่า ให้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการทำงาน (Working language) ของพลเมืองในประชาคม ประเด็นผลกระทบที่มีต่อการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ จึงเป็นประเด็นแรกของความท้าทายที่จะกล่าวถึง เพราะสภาพของการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในทุกระดับการศึกษาของไทยยังคงประสบปัญหาหลายประการ ดังที่กระทรวงศึกษาธิการ (2549) ได้กล่าวถึงปัญหาของการสอนภาษาอังกฤษ อันเป็นที่มาของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อ

เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (พ.ศ. 2549-2553) สรุปได้ว่า ปัญหาของการสอนจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ด้านที่สำคัญ ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ซึ่งส่วนใหญ่เน้นการสอนไวยากรณ์และท่องศัพท์ ส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษแบบการสื่อสารได้ นอกจากนี้ยังพบปัญหาที่สำคัญอย่างยิ่งคือ การขาดบรรยากาศนอกชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร ส่วนปัญหาอีกด้านหนึ่งคือปัญหาครูผู้สอน พบว่าครูมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษที่ยังไม่เพียงพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูผู้สอนในระดับประถมศึกษากว่าร้อยละ 80 ไม่ได้จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ และมีภาระงานต้องสอนหลายกลุ่มสาระ รวมทั้งมีภาระงานอื่นที่นอกเหนือจากการสอนเป็นจำนวนมาก สำหรับในระดับอุดมศึกษานั้น พบว่าอุปสรรคในการพัฒนาความสามารถในด้านการใช้ภาษาต่างประเทศของผู้เรียนไทย ได้แก่ นักศึกษาไม่คุ้นเคยกับการสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการสนทนา มีความรู้คำศัพท์ไม่เพียงพอ ขาดความต่อเนื่องและขาดโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ยังพบปัญหาเกี่ยวกับระบบการประเมินความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ที่แต่ละสถาบันต่างก็กำหนดเกณฑ์คุณภาพของตนเองและไม่ยอมรับซึ่งกันและกัน ส่งผลให้เกิดความไม่น่าเชื่อถือในเรื่องคุณภาพบัณฑิต (สมบัดินพริกษ์, 2547; สุวรรณิ พันธุ์พริกส์ และฉัตรลลิตา มหาพูนทอง, 2550)

ตัวอย่างหนึ่งซึ่งสามารถนำมาเทียบเคียงกับปัญหานี้ได้ คือ ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษในประเทศอินเดีย ซึ่งแม้จะเคยเป็นอาณานิคมของสหราชอาณาจักร แต่เยาวชนอินเดียจำนวนมากก็ยังขาดสมรรถนะการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ ดังที่ Kannan (2009) ได้กล่าวถึงปัญหาของการสอนภาษาอังกฤษในอินเดียสรุปได้ว่า ปัญหาการเรียนรู้อังกฤษเป็นผลมาจากค่านิยมของผู้เรียนและสังคม ที่มีได้มองว่าการเรียนภาษาอังกฤษเป็นส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิต แต่เป็นการเรียนไปเพื่อสอบเลื่อนชั้น ด้วยเหตุนี้ การท่องจำคำศัพท์และการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสอบเพียงอย่างเดียว จึงทำให้ผู้เรียนลืมนำมาใช้ได้ง่าย นอกจากนี้ ผู้เรียนยังไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษในลักษณะของการสื่อสารที่มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัวหรือบริบทอื่น ๆ นอกห้องเรียน ซึ่งเป็นเหตุให้การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นไปอย่างล่าช้า

สังคมไทยซึ่งมีบริบทใกล้เคียงกับอินเดียคือ มีการใช้ภาษาอังกฤษนอกห้องเรียนหรือสถานศึกษาน้อยมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภูมิภาคต่างๆของประเทศ จึงน่าที่จะประสบปัญหาในการพัฒนาเยาวชนในลักษณะเดียวกัน คำถามที่สำคัญคือ ขณะนี้จะมีวิธีการใด ที่จะทำให้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในทุกระดับการศึกษา ซึ่งโดยส่วนใหญ่ซึ่งมิได้มีความคุ้นเคยกับโครงสร้างภาษาอังกฤษในระดับลึก (Deep structure) สามารถที่จะใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารกับผู้เรียนได้อย่างคล่องแคล่ว เพราะสภาพที่ปรากฏอยู่ก็คือ ครูผู้สอน ภาษาอังกฤษโดยส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทย

เป็นสื่อกลางในการสอน หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งคือ “สอนภาษาอังกฤษโดยพูดภาษาไทย” และมุ่งเน้นไปที่การสอนเพื่อให้ผู้เรียนผ่านการทดสอบ ซึ่งเหตุการณ์เช่นนี้ย่อมขัดแย้งกับทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้ จะทำอย่างไรให้เกิดการบรรยากาศการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันทั้งในและนอกสถานศึกษา ประเด็นเหล่านี้จึงนับได้ว่า เป็นความท้าทายอีกประการหนึ่งที่สำคัญของการจัดการศึกษาไทยเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

การจัดการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สหภาพยุโรป (European Union) หรือ EU เป็นตัวอย่างของประชาคมระหว่างประเทศที่เข้าใจว่าหัวใจสำคัญของการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มิใช่การพัฒนาแต่เฉพาะด้าน ICT แต่เป็นการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และกระบวนการคิดของผู้เรียน ดังจะเห็นได้จากที่ EU ได้เสนอแนวทางการปฏิรูปการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ในประเทศสมาชิก จากเดิมที่ใช้กระบวนการนิรนัย (Deductive) มาสู่การใช้วิธีการเรียนการสอนโดยใช้วิธีสืบสอบเป็นฐาน (Inquiry-based methods) ซึ่งเป็นวิธีที่สามารถสร้างแรงจูงใจ และกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และอีกแนวทางหนึ่ง คือ การเปิดโอกาสหรือพื้นที่ให้บุคคลากรหรือผู้เชี่ยวชาญจากวิชาชีพต่าง ๆ ซึ่งอยู่นอกการศึกษาในระบบโรงเรียนให้ สามารถเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาการเรียนรู้อาเซียนผ่านกระบวนการสืบสอบของผู้เรียนได้อาติ นักวิทยาศาสตร์ วิศวกร นักวิชาการในมหาวิทยาลัย ผู้นำชุมชน นักคิดหรือวัตกรภูมิปัญญาในท้องถิ่น รวมไปถึงครอบครัวของผู้เรียนเอง นอกจากนี้ การส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครูวิทยาศาสตร์ด้วยการสร้างเป็นเครือข่ายการพัฒนาที่ถือว่าเป็นแนวทางที่สำคัญในการปฏิรูปการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ของสหภาพยุโรป (European commission, general for research information and communication unit, 2007)

เมื่อเทียบเคียงแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ของสหภาพยุโรปตามที่ได้กล่าวมากับประชาคมอาเซียน ก็จะพบว่าสหภาพยุโรปมีแนวทางการพัฒนาที่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจนกว่า โดยเฉพาะในส่วนของแนวทางหรือวิธีการในการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ ทั้งนี้เพราะอาเซียนได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแก่เยาวชนในลักษณะที่กว้างมาก ดังจะเห็นได้จากการประชุมอย่างไม่เป็นทางการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอาเซียน ครั้งที่ 6 (the 6 th informal ASEAN ministerial meeting on science and technology) เมื่อวันที่ 11-12 ธันวาคม 2553 ที่จังหวัดกระบี่ ประเทศไทย ที่ประชุมได้เสนอรายงานต่ออาเซียนเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาเยาวชนด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมสรุปได้ว่า เยาวชนอาเซียนควรได้รับการพัฒนาที่ดีในด้านการรู้วิทยาศาสตร์ (Science literacy) และด้านสมรรถนะการใช้เทคโนโลยี ด้วยการจัดระบบนิเวศทางนวัตกรรม (Innovative ecosystem) ในโรงเรียนรวมถึงการสร้างสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวันและ

ในการเรียนรู้ที่ใช้ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมต่างๆ นอกจากนี้ จะต้องสนับสนุนให้เยาวชนได้มีโอกาสที่จะพัฒนาศักยภาพด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมของตนเอง (Informal ASEAN ministerial meeting on science and technology, 2010)

เป็นที่น่าสังเกตว่า ข้อเสนอจากที่ประชุมดังกล่าวข้างต้น ยังมีได้แสดงให้เห็นถึง “วิธีการพัฒนาเยาวชนหรือผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม และประเด็นเรื่องแนวทางการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ กลับดูเหมือนว่าจะไม่ได้รับการกล่าวถึงเลยในช่วงที่ผ่านมา เพราะทุกฝ่ายต่างมุ่งไปที่การส่งเสริมให้มีการใช้ ICT ในการจัดการศึกษา ซึ่งแท้ที่จริงแล้ว อาจเป็นการหลงประเด็น เพราะประเด็นที่แท้จริงในเรื่องนี้ คือ การปฏิรูปวิธีการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ในชั้นเรียน ที่ควรจะหันมาให้ความสำคัญกับการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการสร้างความหมาย (Meaning making process) ผ่านกระบวนการสืบสอบของผู้เรียน ซึ่งจะมี ICT เป็นเพียงเครื่องมือในการอำนวยความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าและทดลองเท่านั้น คำถามสำคัญที่สุดสำหรับผลกระทบเรื่องนี้ก็คือ เราจะจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์แบบใด ที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะด้านการแก้ปัญหาอย่างเป็นเหตุและผล สามารถที่จะสร้างความหมายจากสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยกระบวนการสืบสอบและการอุปนัย ซึ่งคำตอบของคำถามดังกล่าว ย่อมเป็นกุญแจสำคัญในการก้าวเข้าสู่ประชาอาเซียนและประชาคมโลกด้วยเช่นกัน

การพัฒนาหลักสูตรอาเซียนศึกษา

กระแสความตื่นตัวเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ทำให้ภาครัฐและสถานศึกษาโดยส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตร ที่จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนรู้จักประเทศเพื่อนบ้านหรือประเทศสมาชิกอาเซียนมากขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่เรียกหลักสูตรเช่นนี้ว่า หลักสูตรอาเซียนศึกษา (ASEAN studies) ซึ่งที่จริงแล้ว ประเด็นการพัฒนาหลักสูตรอาเซียนศึกษา ได้มีการกำหนดไว้เป็นโครงการหนึ่ง ของแผนการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ของแผนงานการจัดตั้งประชาสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN socio-cultural community: ASCC) อยู่แล้ว (กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ, 2554) ดังจะเห็นได้จากที่อาเซียนได้กล่าวถึงการนำ “ค่านิยมความเป็นอาเซียน” เช่น หลักการประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน สันติภาพ บรรลุไว้ในหลักสูตร ดังที่ได้กล่าวไว้ว่า (กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ, 2554) “อาเซียนจะสนับสนุนความเข้าใจและความตระหนักรู้เรื่องกฎบัตรอาเซียนให้มากขึ้น โดยผ่านหลักสูตรอาเซียนในโรงเรียน และเผยแพร่กฎบัตรอาเซียนที่แปลเป็นภาษาต่าง ๆ ของชาติในอาเซียน และให้มีการเน้นหลักการแห่งประชาธิปไตยให้มากขึ้น เคารพในสิทธิมนุษยชนและค่านิยมในเรื่องแนวทางสันติภาพในหลักสูตรของโรงเรียน” นอกจากนี้ อาเซียนยังได้กล่าวถึงการบูรณาการในลักษณะการสอดแทรกองค์ความรู้ไว้ในหลักสูตรเดิมของสถานศึกษา ดังที่ได้

อธิบายไว้ในหัวข้อบทบาทของการศึกษาในประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนว่า (กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ, 2554) “อาเซียนจะสนับสนุนความเข้าใจและการตระหนักรับรู้ในประเด็นและเรื่องราวต่างที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคอาเซียน โดยการบูรณาการให้อยู่ในหลักสูตรในโรงเรียน” การกล่าวถึงคำว่า “หลักสูตรอาเซียน” และ “หลักสูตรของโรงเรียน” ดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นมิติของการพัฒนาหลักสูตรเพื่อตอบสนองต่อการจัดตั้งประชาคมอาเซียนในสองรูปแบบกล่าวคือ รูปแบบแรก เป็นหลักสูตรอาเซียนศึกษาที่แยกออกมาเป็นเอกเทศ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับอาเซียน โดยเฉพาะ และอีกรูปแบบหนึ่ง คือ การบูรณาการข้อมูลหรือความรู้เกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ของอาเซียน ทั้งเรื่องราวในด้านสังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมสอดแทรกลงในหลักสูตรรายวิชาต่าง ๆ ของสถานศึกษาที่มีอยู่แล้วแต่เดิม การแบ่งมิติของการพัฒนาหลักสูตรอาเซียนศึกษาในทั้งสองรูปแบบ ทั้งที่เป็นการพัฒนาหลักสูตรขึ้นมาใหม่ และการพัฒนาหลักสูตรเดิมให้กลายเป็นหลักสูตรบูรณาการ ก็ล้วนแต่เป็นความท้าทายของนักพัฒนาหลักสูตรรวมถึงบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และคำถามที่นักหลักสูตรและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการด้านหลักสูตรและการสอนจะต้องพิจารณาต่อไปคือ การพัฒนาหลักสูตรอาเซียนศึกษา ควรให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาคุณลักษณะ สมรรถนะและค่านิยมของผู้เรียน ที่เหมาะแก่การดำรงอยู่ในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก ด้วยหรือไม่ เพราะในกรณีเช่นนี้ ย่อมมีมิติของการพัฒนาหลักสูตรและการสอนที่แยกได้ในหลายกรณี ดังนี้

กรณีที่ 1 การใช้หลักสูตรเดิมหรือรายวิชาเดิมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แต่ใช้ยุทธศาสตร์การเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาคุณลักษณะและสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เช่น การเรียนการสอนแบบสืบสอบ การเรียนการสอนแบบแก้ปัญหา การเรียนการสอนด้วยการใช้การวิจัยเป็นฐาน การเรียนการสอนที่เน้นผลิตผล การเรียนการสอนที่ใช้กรณีศึกษา เป็นต้น (ใช้หลักสูตรเดิม สอนแบบใหม่: มุ่งเน้นพัฒนาคุณลักษณะและสมรรถนะ)

กรณีที่ 2 การปรับปรุงหลักสูตรเดิมหรือรายวิชาเดิมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยบูรณาการสาระความรู้เกี่ยวกับอาเซียนในรายวิชาต่างๆ โดยใช้การเรียนการสอนแบบเดิม (ปรับปรุงหลักสูตรเดิม สอนแบบเดิม: มุ่งพัฒนาความรู้ความเข้าใจ)

กรณีที่ 3 การปรับปรุงหลักสูตรเดิมหรือรายวิชาเดิมในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยบูรณาการสาระความรู้เกี่ยวกับอาเซียนในรายวิชาต่างๆ แต่ใช้ยุทธศาสตร์การเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาคุณลักษณะและสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

ดังกล่าวในกรณีที่ 1 (ปรับปรุงหลักสูตรเดิมสอนแบบใหม่: มุ่งพัฒนาความรู้ความเข้าใจ และมุ่งพัฒนาคุณลักษณะและสมรรถนะ)

กรณีที่ 4 การพัฒนาหลักสูตรอาเซียนศึกษาขึ้นใหม่ โดยใช้การเรียนการสอนแบบเดิม (สร้างหลักสูตรใหม่ สอนแบบเดิม: มุ่งพัฒนาความรู้ความเข้าใจอาเซียนทั้งในมุมมองกว้างและลึก)

กรณีที่ 5 การพัฒนาหลักสูตรอาเซียนศึกษาขึ้นใหม่และใช้ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน ที่มุ่งพัฒนาคุณลักษณะและสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ดังที่กล่าวในกรณีที่ 1 (สร้างหลักสูตรใหม่ สอนแบบใหม่: มุ่งพัฒนาความรู้ความเข้าใจทั้งในมุมมองกว้างและลึก และมุ่งพัฒนาคุณลักษณะและสมรรถนะ)

แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการตลาดแรงงาน

ความหมายแรงงาน

ประชาสุประสาธา (2553, หน้า 1-14) กล่าวว่าในช่วงหลายสิบปีที่ผ่านมารูปแบบการย้ายถิ่นของแรงงานข้ามชาติได้เพิ่มความหลากหลายและสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้นในปัจจุบันประเทศกำลังพัฒนาเกือบทุกประเทศล้วนเป็นทั้งประเทศที่ส่งออกและเป็นประเทศที่รับแรงงานข้ามชาติในสัดส่วนที่แตกต่างกันออกไปการย้ายถิ่นของแรงงานข้ามชาติมีส่วนช่วยทำให้คนทั้งในประเทศต้นทางและปลายทางมีความเป็นอยู่ดีขึ้นทั้งยังทำให้ระบบเศรษฐกิจในภูมิภาคขยายตัวอย่างมีพลวัตอีกด้วยเมื่อพิจารณาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติของประเทศไทยฉบับที่ 10 (ปี พ.ศ. 2550-พ.ศ. 2554) แผนพัฒนาฉบับนี้ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในระบบเทคโนโลยีและเศรษฐกิจโลกอีกทั้งคำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นจากการรวมตัวทางเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคอันอาจนำไปสู่การเคลื่อนย้ายประชากรข้ามพรมแดนอย่างเสรีขึ้นในอนาคตอันใกล้และเพื่อเป็นการรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวประเทศไทยจะต้องมีมาตรการการส่งเสริมให้มีการจ้างแรงงานในต่างประเทศมากขึ้น เมื่อเดือนมกราคมปี พ.ศ. 2553 ได้มีการเปิดตัวของข้อตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียนแล้ว (ASEAN free trade area: AFTA) ทั้งยังมีแผนดำเนินการสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN economic community: AEC) ซึ่งจุดมุ่งหมายคือการให้มีตลาดหนึ่งเดียวในระดับภูมิภาคภายในปี พ.ศ. 2558 โดยที่ผลิตภัณฑ์การบริการเงินทุนและแรงงานฝีมือจะสามารถเดินทางเคลื่อนย้ายไปมาระหว่างประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคนี้ได้อย่างเสรีพลวัตในระบบการผลิตการขาดข้อมูลเกี่ยวกับตลาดแรงงานการขยายการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาและการศึกษาขั้นสูงตลอดจนทัศนคติในทางลบของแรงงานไทยต่อการทำงานประเภทที่ใช้ทักษะต่ำได้ส่งผลให้เกิดภาวะการขาดแคลนแรงงานและความไม่สัมพันธ์กันระหว่างความต้องการฝีมือแรงงานประเภทต่าง ๆ กับอุปทานของแรงงานในปี พ.ศ. 2551 สัดส่วนระหว่างอัตราการบรรจุนสำเร็จกับจำนวนตำแหน่งที่ยังว่าง

อยู่ที่ร้อยละ 54.06 และสัดส่วนระหว่างจำนวนผู้สมัครงานกับตำแหน่งงานที่ว่างอยู่ร้อยละ 122 อันอาจสะท้อนให้เห็นถึงความไม่สมดุลกันระหว่างทักษะของแรงงานหรือ Labour skill mismatch ในตลาดแรงงานตัวอย่างหนึ่งของความไม่สอดคล้องกันอาจเห็นได้จากตัวเลขที่มีอัตราการบรรจุนได้ในระดับสูงถึงร้อยละ 95.9 ของผู้ที่มีวุฒิปริญญาตรีแต่อัตราการบรรจุนต่อจำนวนผู้สมัครระดับปริญญาตรีมีแค่ร้อยละ 51.2 ซึ่งชี้ให้เห็นถึงการบรรจุนของคนเหล่านี้ในงานที่อาจต่ำกว่าวุฒิการศึกษาของตนเองส่วนคนที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่าอัตราการบรรจุนได้สำเร็จเท่ากับ 59.1 ในขณะที่สัดส่วนการบรรจุนสำเร็จต่อผู้แสวงหางาน (Rate of placement to applicant) ในคนกลุ่มนี้เป็นแค่ร้อยละ 31.8 นอกจากนี้ยังมีการศึกษาที่สนับสนุนโดยองค์กรแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ระบุว่าช่องว่างระหว่างความต้องการของตลาดแรงงานต่อแรงงานที่มีการศึกษาที่จบการศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษาจะมีถึง 800,000 คนในปี พ.ศ. 2555 ทั้งนี้เนื่องจากคนไทยมุ่งเรียนในระดับสูงมากขึ้นและไม่อยากทำงานในระดับล่างผลคือทำให้ผู้ประกอบการต้องหาแรงงานข้ามชาติมาทำงานในอาชีพต่างๆที่คนไทยไม่สนใจทำ

นอกจากนี้สืบเนื่องมาจากวิกฤติการณ์ทางการเงินของโลกทำให้มีการว่างงานเพิ่มขึ้นเป็นการชั่วคราวน่าจะส่งผลให้นักเรียนและนักศึกษาไทยชะลอการเข้าตลาดแรงงานและเลือกที่จะศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาและฝึกอบรมต่าง ๆ ต่อไปอีก 2-3 ปีจนกว่าสภาพตลาดแรงงานจะดีขึ้นแต่อย่างไรก็ตามผลจากการสำรวจโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติในปี พ.ศ. 2551 ชี้ให้เห็นว่าภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยค่อนข้างจะมีความยืดหยุ่นต่อผลกระทบของวิกฤติการณ์จากภายนอกประเทศโดยผู้ประกอบการนายจ้างต่างคาดว่าแนวโน้มด้านการจ้างงานจะดีขึ้นในช่วง 6 เดือนหลังของปี พ.ศ. 2552 ด้านอัตราการว่างงานในประเทศไทยในช่วงปัจจุบันอยู่ที่ประมาณร้อยละ 1.2 ซึ่งยังถือว่าต่ำกว่าอัตราการว่างงานตามธรรมชาติซึ่งอยู่ที่ประมาณร้อยละ 3 อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน (Labour force participation rate) ในประเทศไทยซึ่งเป็นตัวเลขที่ชี้ให้เห็นถึงปริมาณอุปทานของแรงงานคิดเป็นสัดส่วนของประชากรวัยทำงานรวมทั้งหมดอยู่ที่ร้อยละ 77 ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของอาเซียนที่มีอัตราอยู่ที่ร้อยละ 73 ในปี พ.ศ. 2551 ทั้งนี้ประมาณการว่าอัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานไทยจะลดลงเป็นร้อยละ 76.7 ในปี พ.ศ. 2563 อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างประชากรและคาดว่ากำลังแรงงานไทย (Labour force) ในช่วงปี พ.ศ. 2550-พ.ศ. 2558 จะมีการขยายตัวเพียงร้อยละ 4 ซึ่งถือว่าเป็นการขยายตัวที่ต่ำที่สุดในประเทศกลุ่มอาเซียน ในขณะที่อัตราการขยายตัวโดยเฉลี่ยของกำลังแรงงานในประเทศกลุ่มอาเซียนอยู่ที่ร้อยละ 14 ในด้านอัตราส่วนของการจ้างงานต่อจำนวนประชากรวัยทำงาน (Employment-to-population Ratio) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสามารถของระบบเศรษฐกิจในการสร้างงานเมื่อเทียบกับประชากรวัยทำงานรวมทั้งหมดสำหรับประเทศไทยมีอัตราดังกล่าวอยู่ที่ร้อยละ 73 ในปี พ.ศ. 2550 ซึ่งสูงกว่าอัตราเฉลี่ย

ของอาเซียนที่อยู่ที่ย้อยละ 66 ทั้งนี้ในปี พ.ศ. 2551 ในช่วงไตรมาสที่สามอัตราส่วนดังกล่าวของประเทศไทยลดลงเล็กน้อยอยู่ที่ร้อยละ 72.4

ทั้งนี้เมื่อเดือนตุลาคมปี พ.ศ. 2552 ภาครัฐกิจอุตสาหกรรมรถยนต์เครื่องใช้ไฟฟ้าและเสื้อผ้าสำเร็จรูปได้ร้องเรียนต่อกระทรวงแรงงานเรื่องภาวะการขาดแคลนแรงงานที่เริ่มปรากฏขึ้นล้วนเป็นสัญญาณบ่งบอกถึงสภาวะการดึงตัวของตลาดแรงงานที่กลับเข้ามาอีกครั้งอย่างไรก็ตามยังมีโอกาสที่จะจ้างแรงงานเพิ่มได้บ้างจากอุปทานแฝงของแรงงาน (Latent supply of labour) คือผู้ที่ไม่ได้อยู่ในกำลังแรงงานแต่มีศักยภาพที่ปรากฏให้เห็นในช่วงไตรมาสที่สามของปี พ.ศ. 2551 อุปทานแฝงนี้มีประมาณร้อยละ 25 หรือคิดเป็นจำนวนแรงงานคือประมาณ 9.6 ล้านคนดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับอุปทานด้านแรงงานส่วนนี้ที่อาจนำมาเสริมกำลังแรงงานที่ขาดแคลนได้ตลอดจนวิธีการที่จะดึงประชากรเหล่านี้เข้ามาในตลาดแรงงานซึ่งครอบคลุมผู้ที่ไม่ได้อยู่ในกำลังแรงงานแต่มีศักยภาพ อาทิเช่นบุคคลที่มีความต้องการทำงานแต่ไม่ประสงค์จะหางานทาหรือคนงานที่ท้อแท้เพราะไม่สามารถหางานที่ตนต้องการทำ เป็นต้น

AEC Blueprint และข้อตกลงการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี

สำหรับเสาหลักการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN economic community หรือ AEC) ภายในปี พ.ศ. 2558 เพื่อให้อาเซียนมีการเคลื่อนย้ายสินค้าบริการการลงทุนแรงงานฝีมืออย่างเสรีและเงินทุนที่เสรีขึ้นต่อมาในปี พ.ศ. 2550 อาเซียนได้จัดทำพิมพ์เขียวเพื่อจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Blueprint) เป็นแผนบูรณาการงานด้านเศรษฐกิจให้เห็นภาพรวมในการมุ่งไปสู่ AEC ซึ่งประกอบด้วยแผนงานเศรษฐกิจในด้านต่าง ๆ พร้อมกรอบระยะเวลาที่ชัดเจนในการดำเนินการต่าง ๆ จนบรรลุเป้าหมายในปี พ.ศ. 2558 รวมทั้งการให้ความยืดหยุ่นตามที่ประเทศสมาชิกได้ตกลงกันล่วงหน้าเพื่อสร้างพันธะสัญญาระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนอาเซียนได้กำหนดยุทธศาสตร์การก้าวไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่สำคัญดังนี้

1. การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน
2. การเป็นภูมิภาคที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง
3. การเป็นภูมิภาคที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่เท่าเทียมกันและ
4. การเป็นภูมิภาคที่มีการบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก

โดยมีรายละเอียดแยกตามหัวข้อดังนี้

1. การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน

การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกันเป็นยุทธศาสตร์สำคัญของการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนซึ่งจะทำให้อาเซียนมีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น โดยอาเซียนได้กำหนดกลไกและมาตรการใหม่ๆที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการด้านเศรษฐกิจที่มีอยู่แล้ว

เร่งรัดการรวมกลุ่มเศรษฐกิจในสาขาที่มีความสำคัญลำดับแรกอานวยความสะดวกการเคลื่อนย้ายบุคคลแรงงานฝีมือและผู้เชี่ยวชาญและเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกสถาบันในอาเซียนการเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกันของอาเซียนมี 5 องค์ประกอบหลักคือ

1. การเคลื่อนย้ายสินค้าเสรี
2. การเคลื่อนย้ายบริการเสรี
3. การเคลื่อนย้ายการลงทุนเสรี
4. การเคลื่อนย้ายเงินทุนเสรีขึ้น
5. การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือเสรี

ทั้งนี้อาเซียนได้กำหนด 12 สาขาอุตสาหกรรมสำคัญลำดับแรกอยู่ภายใต้ตลาดและฐานการผลิตเดียวกันของอาเซียนได้แก่เกษตรประมงผลิตภัณฑ์ยางผลิตภัณฑ์ไม้สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มอิเล็กทรอนิกส์ยานยนต์การขนส่งทางอากาศสุขภาพ e-ASEAN ท่องเที่ยวและโลจิสติกส์รวมทั้งความร่วมมือในสาขาอาหารเกษตรและป่าไม้การเป็นตลาดสินค้าและบริการเดียวจะช่วยสนับสนุนการพัฒนาเครือข่ายการผลิตในภูมิภาคและเสริมสร้างศักยภาพของอาเซียนในการเป็นศูนย์กลางการผลิตของโลกและเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่อุปทานโลกโดยประเทศสมาชิกได้ร่วมกันดำเนินมาตรการต่างๆที่จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถแข่งขันของอาเซียนได้แก่ยกเลิกภาษีศุลกากรให้หมดไปทยอยยกเลิกอุปสรรคทางการค้าที่มีใช้ภายใต้พิธีการด้านศุลกากรให้เป็นมาตรฐานเดียวกันและง่ายขึ้นซึ่งจะช่วยลดต้นทุนธุรกรรมเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือเสรีนักลงทุนอาเซียนสามารถลงทุนได้อย่างเสรีในสาขาอุตสาหกรรมและบริการที่ประเทศสมาชิกอาเซียนเปิดให้เป็นต้น

การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือเสรีมีความเป็นมาคือตามปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียนฉบับที่ 2 (Bali concord II) ซึ่งเป็นผลมาจากการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 9 เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2547 ณ เกาะบาหลีประเทศอินโดนีเซียได้กำหนดให้จัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมกัน (Mutual Recognition Arrangements: MRAs) ด้านคุณสมบัติในสาขาวิชาชีพหลักเพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายนักวิชาชีพหรือแรงงานเชี่ยวชาญหรือผู้มีความสามารถพิเศษของอาเซียนได้อย่างเสรีการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีดังกล่าวเป็นการเคลื่อนย้ายเฉพาะแรงงานฝีมือและต้องมีคุณสมบัติตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในข้อตกลงยอมรับร่วมกัน (MRAs) ของอาเซียนการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีจะเริ่มในปี พ.ศ. 2558 ปัจจุบันประเทศสมาชิกอาเซียนได้จัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมกัน (MRAs) ใน 7 สาขาด้วยกันคือวิศวกรรมพยาบาลสถาปัตยกรรมการสำรวจแพทย์ทันตแพทย์และบัญชี

ข้อตกลงยอมรับร่วม (MRA) ในคุณสมบัตินักวิชาชีพ 7 อาชีพของอาเซียน(กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2556)

ข้อตกลงยอมรับร่วมของอาเซียนด้านบริการวิศวกรรม (ASEAN mutual recognition arrangement on engineering services) MRA สาขาวิศวกรรมมีหลักการคือเปิดให้วิศวกรที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดสามารถจดทะเบียนเป็นวิศวกรวิชาชีพอาเซียน (ASEAN chartered professional engineer) ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกในการขอใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมในประเทศอาเซียนอื่นได้โดยต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบภายในของประเทศนั้น ๆ ซึ่งบางประเทศรวมทั้งไทยกำหนดให้วิศวกรอาเซียนต้องปฏิบัติงานร่วมกับวิศวกรท้องถิ่นวิศวกรที่ต้องการจดทะเบียนดังกล่าวต้องผ่านการประเมินจากคณะกรรมการกำกับดูแล (Monitoring Committee) ในแต่ละประเทศซึ่งในส่วนของประเทศไทยจะดำเนินการโดยสภาวิศวกรสำหรับการดำเนินงานในเรื่องนี้ของอาเซียนจะอยู่ภายใต้การดูแลของคณะกรรมการประสานงานด้านวิศวกรรมวิชาชีพอาเซียน (ASEAN chartered professional engineer coordinating committee) ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจาก Monitoring committee ของประเทศสมาชิกทั้งนี้หลังจากการลงนามในข้อตกลงแล้วสมาชิกอาเซียนที่พร้อมดำเนินการตามข้อตกลงจะต้องมีหนังสือแจ้งวันที่จะมีผลใช้บังคับให้สมาชิกอื่นทราบโดยผ่านฝ่ายเลขาธิการอาเซียน

วิศวกรวิชาชีพมีสิทธิขอใบอนุญาตองค์กรกำกับดูแลวิชาชีพวิศวกรในประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อประกอบวิชาชีพวิศวกรรมในประเทศนั้นๆ ได้ทั้งนี้วิศวกรอาเซียนที่ได้รับอนุญาตจะขึ้นทะเบียนเป็นวิศวกรวิชาชีพต่างด้าวจดทะเบียน (Registered foreign professional engineer) ซึ่งจะสามารถประกอบวิชาชีพวิศวกรในประเทศนั้นๆ ได้ภายใต้เงื่อนไขว่าต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบภายในของประเทศนั้น ๆ ด้วยซึ่งบางประเทศรวมทั้งไทยจะกำหนดให้ต้องทำงานร่วมกับวิศวกรที่มีใบอนุญาตของประเทศนั้นๆ

คุณสมบัติในการเป็นวิศวกรวิชาชีพอาเซียน (ACPE)

วิศวกรวิชาชีพผู้ซึ่งมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. สำเร็จระดับปริญญาทางวิศวกรรมที่ได้รับการยอมรับโดยองค์กรด้านการรับรองวิศวกรรมวิชาชีพไม่ว่าจะในประเทศแหล่งกำเนิดหรือประเทศผู้รับหรือที่ได้รับการประเมินและยอมรับว่าเทียบเท่ากับระดับการศึกษาดังกล่าว

2. มีการขึ้นทะเบียนหรือมีใบอนุญาตที่ยังมีผลในปัจจุบันเพื่อประกอบวิชาชีพวิศวกรรมในประเทศแหล่งกำเนิดซึ่งออกให้โดยผู้มีอำนาจกำกับดูแลด้านวิชาชีพ (PRA) ของประเทศสมาชิกอาเซียนและสอดคล้องกับนโยบายของต้นด้านการขึ้นทะเบียน/ การอนุญาต/ การรับรองในการ

ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมหรือคณะกรรมการติดตามข้อ 4.2.2 และรายการที่ 1.2 ของภาคผนวก 2 ของข้อตกลงฯ

3. มีประสบการณ์ในภาคปฏิบัติและมีความหลากหลายมาไม่ต่ำกว่าเจ็ด (7) ปีหลังจบการศึกษาทั้งนี้จะต้องได้รับผิชอบงานด้านวิศวกรรมที่เด่นชัดตามที่ระบุในภาคผนวก 4 ข้อ. ตัวอย่างที่ 4 แล้วอย่างน้อยสอง (2) ปีด้วย

4. ปฏิบัติสอดคล้องตามนโยบายการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง (CPD) ของประเทศแหล่งกำเนิดในระดับที่น่าพอใจ

5. ได้รับใบรับรองจากผู้มีอำนาจกำกับดูแลด้านวิชาชีพ (PRA) ของประเทศแหล่งกำเนิด และไม่มีประวัติการกระทำผิดอย่างร้ายแรงด้านเทคนิคมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณระดับท้องถิ่นและระหว่างประเทศในการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมจะมีสิทธิขอสมัครต่อคณะกรรมการประสานงานด้านวิศวกรรมวิชาชีพอาเซียน (ACPECC) เพื่อได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นวิศวกรวิชาชีพอาเซียน (ACPE) ภายใต้ทะเบียนวิศวกรวิชาชีพอาเซียน (ACPER)

ข้อตกลงยอมรับร่วมสาขาวิชาชีพการพยาบาลของอาเซียน (ASEAN mutual recognition arrangement on nursing services)

MRA สาขาวิชาชีพการพยาบาลมีหลักการคือเปิดให้พยาบาลที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดสามารถจดทะเบียนหรือขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลในประเทศอาเซียนอื่นได้ โดยต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบภายในของประเทศนั้นๆ ด้วยพยาบาลต่างชาติที่ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพในประเทศอื่นต้องผ่านการประเมินและอยู่ภายใต้การดูแลของหน่วยงานกำกับดูแล ในประเทศที่รับให้ทำงาน (ของประเทศไทยคือสภาการพยาบาล) การดำเนินการตามข้อตกลงยอมรับร่วมสาขาวิชาชีพการพยาบาลของอาเซียนจะช่วยให้พยาบาลที่มีใบอนุญาตในประเทศเดิมและมีประสบการณ์สามารถขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพในประเทศอาเซียนอื่นได้สะดวกขึ้น โดยลดขั้นตอนในการตรวจสอบ/รับรองวุฒิการศึกษาหรือความรู้ทางวิชาชีพอย่างไรก็ตามพยาบาลต่างชาติจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบภายในของประเทศนั้น ๆ ด้วย

คุณสมบัติในการเป็นพยาบาลวิชาชีพต่างชาติ

พยาบาลวิชาชีพต่างชาติสามารถขอขึ้นทะเบียนหรือขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพพยาบาลในประเทศผู้รับเพื่อเข้าไปประกอบวิชาชีพพยาบาลในประเทศนั้นได้โดยต้องเป็นไปตามกฎหมายข้อบังคับของประเทศผู้รับภายใต้เงื่อนไขที่ว่าพยาบาลวิชาชีพต่างชาติต้อง

1. สำเร็จการศึกษาวิชาชีพการพยาบาล
2. จดทะเบียนและ/ หรือได้รับใบอนุญาตจากประเทศแหล่งกำเนิดที่ยังมีผลในปัจจุบัน

3. มีประสบการณ์ในภาคปฏิบัติวิชาชีพพยาบาล ไม่น้อยกว่า 3 ปีต่อเนื่องก่อนที่จะสมัครขอขึ้นทะเบียนหรือขอรับใบอนุญาต
4. ปฏิบัติสอดคล้องตามนโยบายการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง (CPD) ของประเทศแหล่งกำเนิดในระดับที่น่าพอใจ
5. ได้รับใบรับรองจากผู้มีอำนาจกำกับดูแลด้านวิชาชีพพยาบาล (NRA) ของประเทศแหล่งกำเนิดว่าไม่มีประวัติการกระทำผิดอย่างร้ายแรงด้านเทคนิคมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณระดับท้องถิ่นและระหว่างประเทศในการประกอบวิชาชีพพยาบาล
6. มีคุณสมบัติด้านอื่นๆตามที่กำหนดเช่นต้องแสดงผลตรวจร่างกายหรือผ่านการทดสอบสมรรถภาพหรือข้อกำหนดอื่นใดตามที่หน่วยงานกำกับดูแลวิชาชีพพยาบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือหน่วยงานของรัฐในประเทศผู้รับเห็นสมควรในการกำหนดคุณสมบัติของการขอขึ้นทะเบียนและ/ หรือขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพพยาบาล

ข้อตกลงยอมรับร่วมของอาเซียนด้านบริการสถาปัตยกรรม (ASEAN mutual recognition arrangement on architectural services)

MRA สาขาสถาปัตยกรรมมีหลักการคือเปิดให้สถาปนิกที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดสามารถจดทะเบียนเป็นสถาปนิกอาเซียน (ASEAN Architect) ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกในการขอใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมในประเทศอาเซียนอื่นได้โดยต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบภายในของประเทศนั้นๆซึ่งบางประเทศรวมทั้งไทยกำหนดให้สถาปนิกอาเซียนต้องปฏิบัติงานร่วมกับสถาปนิกท้องถิ่นสถาปนิกที่ต้องการจดทะเบียนดังกล่าวต้องผ่านการประเมินจากคณะกรรมการกำกับดูแล (Monitoring committee) ในแต่ละประเทศซึ่งในส่วนของประเทศไทยจะดำเนินการโดยสภาสถาปนิกการดำเนินงานในเรื่องนี้ของอาเซียนจะอยู่ภายใต้การดูแลของสภาสถาปนิกอาเซียน (ASEAN architect council) ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจาก Monitoring committee ของประเทศสมาชิกทั้งนี้หลังจากการลงนามในข้อตกลงแล้วสมาชิกอาเซียนที่พร้อมดำเนินการตามข้อตกลงจะต้องมีหนังสือแจ้งวันที่จะมีผลใช้บังคับให้สมาชิกอื่นทราบโดยผ่านฝ่ายเลขาธิการอาเซียนสถาปนิกวิชาชีพมีสิทธิขออนุญาตองค์กรกำกับดูแลวิชาชีพสถาปนิกในประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมในประเทศนั้นๆได้ทั้งนี้สถาปนิกอาเซียนที่ได้รับอนุญาตจะได้ขึ้นทะเบียนเป็นสถาปนิกต่างด้าวจดทะเบียน (Registered foreign architect) ซึ่งจะสามารถประกอบวิชาชีพสถาปนิกในประเทศนั้นๆ ได้ภายใต้เงื่อนไขว่าต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบภายในของประเทศนั้นๆ ด้วยซึ่งบางประเทศรวมทั้งไทยจะกำหนดให้ต้องทำงานร่วมกับสถาปนิกที่มีใบอนุญาตของประเทศนั้นๆ

คุณสมบัติในการเป็นสถาปนิกวิชาชีพอาเซียน (AAC)

สถาปนิกวิชาชีพผู้ซึ่งมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. สำเร็จระดับปริญญาทางสถาปัตยกรรมที่ได้รับการยอมรับ โดยองค์กรด้านการรับรองสถาปัตยกรรมวิชาชีพไม่ว่าจะในประเทศแหล่งกำเนิดหรือประเทศผู้รับหรือที่ได้รับการประเมินและยอมรับว่าเทียบเท่ากับระดับการศึกษาดังกล่าว การศึกษาสถาปัตยกรรมต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า 5 ปีการศึกษาในระบบภาคการศึกษาปกติซึ่งผ่านการรับรองหลักสูตรของมหาวิทยาลัยแล้วในประเทศแหล่งกำเนิดหรือการได้รับการยอมรับให้เทียบเท่าอย่างใดอย่างหนึ่ง
2. มีการขึ้นทะเบียนหรือมีใบอนุญาตที่ยังมีผลในปัจจุบันเพื่อประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมในประเทศแหล่งกำเนิดซึ่งออกให้โดยผู้มีอำนาจกำกับดูแลด้านวิชาชีพ (PRA) ของประเทศสมาชิกอาเซียนและสอดคล้องกับนโยบายของคณะกรรมการขึ้นทะเบียน/ การอนุญาต/ การรับรองในการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมหรือคณะกรรมการติดตามตามข้อ 4.2.2 และรายการที่ 1.2 ของภาคผนวก 2 ของข้อตกลงฯ
3. มีประสบการณ์ในภาคปฏิบัติและมีความหลากหลายมาไม่ต่ำกว่าสิบ (10) ปี หลังจบการศึกษาทั้งนี้ต้องทำงานอย่างต่อเนื่องโดยตลอดห้า (5) ปี ในขณะที่ถือใบอนุญาตและจะต้องได้รับผิดชอบงานด้านสถาปัตยกรรมที่เด่นชัดตามที่ระบุในภาคผนวก 4 ตัวอย่างที่ 3 แล้วอย่างน้อยสอง (2) ปีด้วย
4. ปฏิบัติสอดคล้องตามนโยบายการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง (CPD) ของประเทศแหล่งกำเนิดในระดับที่น่าพอใจ
5. ได้รับใบรับรองจากผู้มีอำนาจกำกับดูแลด้านวิชาชีพ (PRA) ของประเทศแหล่งกำเนิดและไม่มีประวัติการกระทำผิดอย่างร้ายแรงด้านเทคนิคมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณระดับท้องถิ่นและระหว่างประเทศในการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรม
6. ปฏิบัติตามข้อตกลงอื่นที่ผ่านการเห็นชอบร่วมกันของสภาสถาปนิกอาเซียน (AAC) จะมีสิทธิขอสมัครต่อสภาสถาปนิกอาเซียน (AAC) เพื่อได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นสถาปนิกวิชาชีพอาเซียน (AA) ภายใต้ทะเบียนสถาปนิกวิชาชีพอาเซียน (AAR)

กรอบข้อตกลงยอมรับร่วมในคุณสมบัติด้านการสำรวจของอาเซียน

กรอบ MRA ในคุณสมบัติด้านการสำรวจมีหลักการคือกำหนดแนวทางเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการเจรจา MRA ด้านการสำรวจในอนาคตของอาเซียนไม่ว่าจะเป็นการเจรจาสองฝ่ายหรือหลายฝ่ายโดยวางหลักเกณฑ์พื้นฐานสำหรับการยอมรับซึ่งประกอบด้วยหลักเกณฑ์เรื่อง การศึกษาการสอบประสบการณ์กระบวนการให้การยอมรับระบบข้อมูลเอกสารระเบียบวินัยและหลักจริยธรรมมาตรฐานและแนวปฏิบัติสากลทั้งนี้ MRA ที่จะจัดทำขึ้นในอนาคตจะต้องไม่ลดทอน

สิทธิอำนาจหน้าที่ของสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศในการกำกับดูแลและออกกฎระเบียบหรือกฎหมายภายในแต่ต้องไม่สร้างอุปสรรคที่เกินจำเป็นและการออกใบอนุญาตและการขึ้นทะเบียนของนักสำรวจอาเซียนจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบภายในของแต่ละประเทศด้วยนอกจากนี้กรอบข้อตกลงได้กำหนดกรอบการดำเนินการและขอบเขตความรับผิดชอบของหน่วยงานที่รับผิดชอบสาขาการสำรวจแม้จะยังไม่ใช่ข้อตกลงยอมรับร่วมในคุณสมบัติของวิชาชีพสำรวจแต่เป็นการวางกรอบแนวทางเพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าไปทำงานในวิชาชีพนี้ในอนาคตเมื่อสมาชิกอาเซียนใดมีความพร้อมก็สามารถเข้าร่วมเจรจายอมรับคุณสมบัติของกันและกันได้โดยใช้กรอบข้อตกลงนี้เป็นพื้นฐานในการเจรจาโดยในระหว่างนี้ประเทศอาเซียนที่ยังไม่พร้อมก็สามารถศึกษากรอบข้อตกลงนี้และใช้เป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมของคนที่สนใจการส่งบุคลากรออกไปและการรับมือกับบุคลากรจากอาเซียนอาจจะเข้ามาทำงานในไทย

หลักเกณฑ์การยอมรับคุณสมบัติของวิชาชีพสำรวจ

1. การศึกษาประเทศสมาชิกอาเซียนตกลงว่าผู้ขอรับการยอมรับต้องได้รับการศึกษาตามเงื่อนไขที่มีผลบังคับใช้อยู่ในประเทศต้นสังกัดที่อนุญาตการยอมรับเป็นครั้งแรก ณ เวลาที่ให้การยอมรับนั้นหนังสือรับรองการศึกษาอาจถูกประเมินโดยประเทศผู้รับและยอมรับว่าผ่านเกณฑ์เงื่อนไขทางการศึกษาของประเทศผู้รับ

2. การสอบประเทศสมาชิกอาเซียนตระหนักว่าอาจมีความจำเป็นที่จะต้องให้ผู้ขอผ่านการสอบอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างที่กำหนดขึ้นเพื่อให้มั่นใจว่าผู้ขอมีความรู้เพียงพอตามกฎหมายมาตรฐานและหลักปฏิบัติที่สัมพันธ์กับระดับท้องถิ่นและระดับชาติของประเทศผู้รับ ประเทศสมาชิกอาเซียนตกลงว่าผู้ขอซึ่งได้รับการยอมรับ โดยองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ในประเทศต้นสังกัดของผู้ขออาจไม่ต้องถูกให้เข้าสอบในการสอบรับรองคุณวุฒิทั้งหมด (ถ้ามี) ในการที่จะได้รับการยอมรับในประเทศผู้รับหากเห็นว่าเงื่อนไขทางการศึกษาและวิชาชีพเป็นไปตามที่ประเทศผู้รับกำหนด

3. ประสพการณ์ประเทศสมาชิกอาเซียนตกลงว่าระยะเวลาขั้นต่ำของประสบการณ์ด้านสำรวจภายหลังสำเร็จการศึกษาเป็นเงื่อนไขหนึ่งของการยอมรับปริมาณและลักษณะงานที่มีประสบการณ์ที่ต้องผ่านจะต้องเทียบได้กับเงื่อนไขประสบการณ์ของประเทศผู้รับที่จะให้การยอมรับถ้าปริมาณหรือลักษณะงานที่ผู้ขอมีประสบการณ์ในประเทศต้นสังกัดไม่ได้ตามเงื่อนไขของประเทศผู้รับผู้ขออาจได้รับความยินยอมให้หาประสบการณ์ให้ครบสมบูรณ์ตามกำหนดในประเทศผู้รับก่อนที่จะได้รับสิทธิการยอมรับในประเทศผู้รับ

4. กระบวนการให้การยอมรับประเทศสมาชิกอาเซียนจะรับรองว่ามาตรฐานการใด ๆ ที่นำมาใช้หรือคงไว้ในส่วนที่เกี่ยวกับการยอมรับการขึ้นทะเบียนการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

นักสำรวจจากประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นจะอยู่บนพื้นฐานของความรอบรู้และพร้อมให้เข้าถึงได้ หรือได้พิมพ์ไว้และจะไม่ทำให้มีผลให้เกิดความล่าช้าหรือกำหนดค่าธรรมเนียมไว้ไม่เท่ากันเว้นแต่ มีสัดส่วนที่สมเหตุผลเมื่อพิจารณาถึงค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นหรือส่วนต่างของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ประเทศสมาชิกอาเซียนตกลงว่าการขึ้นทะเบียนหรือการออกใบอนุญาตวิชาชีพการสำรวจภายใน ขอบเขตอำนาจก็เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายกฎระเบียบนโยบายแห่งชาติมาตรฐานและเงื่อนไข ภายในประเทศของตน

5. ระบบข้อมูลและเอกสารองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ที่ระบุไว้ในภาคผนวก I จะต้อง เปิดเผยให้แก่บุคคลทั่วไปได้ทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการทั้งหลายที่จะใช้ประเมินคุณสมบัติ รวมถึงความสามารถเกณฑ์มาตรฐานหรือหลักอ้างอิงที่กำหนดไว้ผู้ขออาจจะร้องขอและได้รับ ข้อมูลและเอกสารที่จำเป็นที่แสดงเค้าโครงของกระบวนการประเมินคุณสมบัติรวมถึงความสามารถ เกณฑ์มาตรฐานหรือหลักอ้างอิงที่กำหนด โดยองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ของประเทศผู้รับ

6. ระเบียบวินัยและหลักจริยธรรมพฤติกรรมด้านระเบียบวินัยของนักวิชาชีพสำรวจและ การปฏิบัติวิชาชีพสำรวจในแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียนจะอยู่ภายใต้กฎหมายกฎระเบียบ ข้อบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและนโยบายของชาติที่มีผลบังคับใช้อยู่ในลักษณะ เดียวกับที่องค์กรกำกับดูแลและควบคุมการประพฤติด้านจริยธรรมของนักวิชาชีพสำรวจให้ ขอบเขตอำนาจนั้น ๆ

7. มาตรฐานและแนวปฏิบัติของสมาพันธ์นักสำรวจสากลประเทศสมาชิกอาเซียน ยอมรับและตกลงเงื่อนไขของหลักเกณฑ์การยอมรับจะสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของมาตรฐานและ แนวปฏิบัติที่จัดทำโดยสมาพันธ์นักสำรวจสากลความเชี่ยวชาญในวิชาชีพและคุณสมบัติขั้นต้นใน การปฏิบัติวิชาชีพการสำรวจในประเทศสมาชิกอาเซียนจะได้รับการบัญญัติรักษาไว้และสนับสนุน โดยอ้างอิงกับมาตรฐานเหล่านี้

ข้อตกลงยอมรับร่วมสาขาวิชาชีพแพทย์ของอาเซียน (ASEAN mutual recognition arrangement on medical practitioners)

MRA สาขาวิชาชีพแพทย์มีหลักการคือเปิดให้แพทย์ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดสามารถ จดทะเบียนหรือขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพแพทย์ในประเทศอาเซียนอื่นได้โดยต้องปฏิบัติตาม กฎระเบียบภายในของประเทศนั้นๆด้วยแพทย์ต่างชาติที่ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพใน ประเทศอื่นต้องผ่านการประเมินและอยู่ภายใต้การดูแลของหน่วยงานกำกับดูแลในประเทศที่รับให้ ทำงาน (ของประเทศไทยคือแพทย์สภาและกระทรวงสาธารณสุข) การดำเนินงานในเรื่องนี้ของ อาเซียนจะอยู่ภายใต้การดูแลของ ASEAN joint coordinating committee on medical practitioners ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานกำกับดูแลของประเทศสมาชิกทั้งนี้หลังจากการลงนามใน

ข้อตกลงแล้วสมาชิกอาเซียนที่ไม่พร้อมดำเนินการตามข้อตกลงจะต้องมีหนังสือแจ้งให้สมาชิกอื่นทราบ โดยผ่านฝ่ายเลขาธิการอาเซียน การดำเนินการตามข้อตกลงยอมรับร่วมสาขาวิชาชีพแพทย์ของอาเซียนจะช่วยให้แพทย์ที่มีใบอนุญาตในประเทศเดิมและมีประสบการณ์สามารถขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพในประเทศอาเซียนอื่นได้สะดวกขึ้น โดยลดขั้นตอนในการตรวจสอบ/รับรองวุฒิการศึกษาหรือความรู้ทางวิชาชีพอย่างไรก็ตามแพทย์ต่างชาติจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบภายในของประเทศนั้นๆ ด้วยเช่น ในกรณีของไทยแพทย์ต่างชาติจะต้องปฏิบัติเหมือนคนไทยก็ต้องผ่านการสอบเพื่อให้ได้ใบอนุญาต

คุณสมบัติในการเป็นแพทย์ต่างชาติ

แพทย์ต่างชาติสามารถขอขึ้นทะเบียนหรือขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพแพทย์ในประเทศผู้รับเพื่อเข้าไปประกอบวิชาชีพแพทย์ในประเทศนั้นได้ โดยต้องเป็นไปตามกฎระเบียบภายในของประเทศผู้รับภายใต้เงื่อนไขที่ว่าแพทย์ต่างชาติต้อง

1. สำเร็จการศึกษาวิชาชีพแพทย์ซึ่งได้รับการยอมรับจากผู้มีอำนาจกำกับดูแลด้านวิชาชีพแพทย์ (PMRA) ของประเทศแหล่งกำเนิดและประเทศผู้รับ;
2. จดทะเบียนและ/ หรือได้รับใบอนุญาตจากประเทศแหล่งกำเนิด ที่ยังมีผลในปัจจุบัน
3. มีประสบการณ์ในภาคปฏิบัติวิชาชีพแพทย์ไม่น้อยกว่า 5 ปีต่อเนื่องในประเทศแหล่งกำเนิด ก่อนที่จะสมัครขอขึ้นทะเบียนหรือขอรับใบอนุญาต
4. ปฏิบัติสอดคล้องตามนโยบายการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง (CPD) ของประเทศแหล่งกำเนิด ในระดับที่น่าพอใจ
5. ได้รับใบรับรองจากผู้มีอำนาจกำกับดูแลด้านวิชาชีพแพทย์ (PMRA) ของประเทศแหล่งกำเนิดว่าไม่มีประวัติการกระทำความผิดอย่างร้ายแรงด้านเทคนิคมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณระดับท้องถิ่นและระหว่างประเทศในการประกอบวิชาชีพแพทย์ทั้งในประเทศแหล่งกำเนิดและประเทศอื่น ๆ เท่าที่ผู้มีอำนาจกำกับดูแลด้านวิชาชีพแพทย์ (PMRA) รับทราบ
6. แจ้งให้ทราบว่าไม่อยู่ในระหว่างการสอบสวนหรือมีคดีความทางกฎหมายที่ยังค้างอยู่ในประเทศแหล่งกำเนิดและประเทศอื่นและ;
7. มีคุณสมบัติด้านอื่นๆตามที่หน่วยงานกำกับดูแลวิชาชีพแพทย์ (PMRA) หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประเทศผู้รับเห็นสมควรในการกำหนดคุณสมบัติของการขอขึ้นทะเบียนและ/หรือขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพแพทย์

ข้อตกลงยอมรับร่วมสาขาวิชาชีพทันตแพทย์ของอาเซียน (ASEAN mutual recognition arrangement on dental practitioners)

MRA สาขาวิชาชีพทันตแพทย์มีหลักการคือเปิดให้ทันตแพทย์ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดสามารถจดทะเบียนหรือขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทันตแพทย์ในประเทศอาเซียนอื่นได้โดยต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบภายในของประเทศนั้นๆด้วยทันตแพทย์ต่างชาติที่ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพในประเทศอื่นต้องผ่านการประเมินและอยู่ภายใต้การดูแลของหน่วยงานกำกับดูแลในประเทศที่รับให้ทำงาน (ของประเทศไทยคือทันตแพทยสภาและกระทรวงสาธารณสุข) การดำเนินงานในเรื่องนี้ของอาเซียนจะอยู่ภายใต้การดูแลของ ASEAN joint coordinating committee on dental practitioners ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานกำกับดูแลของประเทศสมาชิกทั้งนี้หลังจากการลงนามในข้อตกลงแล้วสมาชิกอาเซียนที่ไม่พร้อมดำเนินการตามข้อตกลงจะต้องมีหนังสือแจ้งให้สมาชิกอื่นทราบ โดยผ่านฝ่ายเลขานุการอาเซียนการดำเนินการตามข้อตกลงยอมรับร่วมสาขาวิชาชีพทันตแพทย์ของอาเซียนจะช่วยให้ทันตแพทย์ที่มีใบอนุญาตในประเทศเดิมและมีประสบการณ์สามารถขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพในประเทศอาเซียนอื่นได้สะดวกขึ้น โดยลดขั้นตอนในการตรวจสอบ/รับรองวุฒิการศึกษาหรือความรู้ทางวิชาชีพอย่างไรก็ตามทันตแพทย์ต่างชาติจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบภายในของประเทศนั้น ๆ ด้วยเช่นในกรณีของไทยทันตแพทย์ต่างชาติจะต้องปฏิบัติเหมือนคนไทยก็ต้องผ่านการสอบเพื่อให้ได้ใบอนุญาต

คุณสมบัติในการเป็นทันตแพทย์ต่างชาติ

ทันตแพทย์ต่างชาติสามารถขอขึ้นทะเบียนหรือขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทันตแพทย์ในประเทศผู้รับเพื่อเข้าไปประกอบวิชาชีพทันตแพทย์ในประเทศนั้นได้โดยต้องเป็นไปตามกฎระเบียบภายในของประเทศผู้รับภายใต้เงื่อนไขที่ว่าทันตแพทย์ต่างชาติต้อง

1. สำเร็จการศึกษาวิชาชีพทันตแพทย์ซึ่งได้รับการยอมรับจากผู้มีอำนาจกำกับดูแลด้านวิชาชีพทันตแพทย์ (PDRA) ของประเทศแหล่งกำเนิดและประเทศผู้รับ
2. จดทะเบียนและ/ หรือได้รับใบอนุญาตจากประเทศแหล่งกำเนิด ที่ยังมีผลในปัจจุบัน
3. มีประสบการณ์ในภาคปฏิบัติวิชาชีพทันตแพทย์ไม่น้อยกว่า 5 ปีต่อเนื่องในประเทศแหล่งกำเนิด ก่อนที่จะสมัครขอขึ้นทะเบียนหรือขอรับใบอนุญาต
4. ปฏิบัติสอดคล้องตามนโยบายการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง (CPD) ของประเทศแหล่งกำเนิดในระดับที่น่าพอใจ
5. ได้รับใบรับรองจากผู้มีอำนาจกำกับดูแลด้านวิชาชีพทันตแพทย์ (PDRA) ของประเทศแหล่งกำเนิดว่าไม่มีประวัติการกระทำผิดอย่างร้ายแรงด้านเทคนิคมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณระดับท้องถิ่นและระหว่างประเทศในการประกอบวิชาชีพทันตแพทย์ทั้งในประเทศแหล่งกำเนิดและประเทศอื่นๆเท่าที่มีอำนาจกำกับดูแลด้านวิชาชีพทันตแพทย์(PDRA) รับทราบ;

6. แจ้งให้ทราบว่าไม่อยู่ในระหว่างการสอบสวนหรือมีคดีความทางกฎหมายที่ยังค้างอยู่ในประเทศแหล่งกำเนิดและประเทศอื่นและ

7. มีคุณสมบัติด้านอื่นๆตามที่หน่วยงานกำกับดูแลวิชาชีพทันตแพทย์ (PDRA) หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประเทศผู้รับเห็นสมควรในการกำหนดคุณสมบัติของการขอขึ้นทะเบียนและ/หรือขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทันตแพทย์

กรอบข้อตกลงยอมรับร่วมในสาขาบัญชีของอาเซียน (ASEAN mutual recognition arrangement framework on accountancy services)

MRA Framework สาขาบัญชีมีหลักการคือกำหนดแนวทางเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการเจรจา MRA ด้านบัญชีในอนาคตของอาเซียนไม่ว่าจะเป็นการเจรจาสองฝ่ายหรือหลายฝ่ายโดยวางหลักเกณฑ์พื้นฐานสำหรับการยอมรับซึ่งประกอบด้วยหลักเกณฑ์เรื่องการศึกษาการสอบประสบการณ์กระบวนการให้การยอมรับระบบข้อมูลเอกสารระเบียบวินัยและหลักจริยธรรมมาตรฐานและแนวปฏิบัติสากลทั้งนี้ MRA ที่จะจัดทำขึ้นในอนาคตจะต้องไม่ลดทอนสิทธิอำนาจหน้าที่ของสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศในการกำกับดูแลและออกกฎระเบียบหรือกฎหมายภายในแต่ต้องไม่สร้างอุปสรรคที่เกินจำเป็นและการออกใบอนุญาตและการขึ้นทะเบียนของวิชาชีพบัญชีอาเซียนจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบภายในของแต่ละประเทศด้วยนอกจากนี้กรอบข้อตกลงได้กำหนดกรอบการดำเนินการและขอบเขตความรับผิดชอบของหน่วยงานที่รับผิดชอบสาขาบัญชี แม้ว่า MRA Framework นี้จะยังไม่ใช่ข้อตกลงยอมรับร่วมในสาขาบัญชีแต่เป็นการวางกรอบแนวทางเพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าไปทำงานในวิชาชีพนี้ในอนาคตเมื่อสมาชิกอาเซียนใดมีความพร้อมก็สามารถเข้าร่วมเจรจายอมรับคุณสมบัติของกันและกันได้โดยใช้กรอบข้อตกลงนี้เป็นพื้นฐานในการเจรจาโดยในระหว่างนี้ประเทศอาเซียนที่ยังไม่พร้อมก็สามารถศึกษากรอบข้อตกลงนี้และใช้เป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมของตนทั้งในแง่การส่งบุคลากรออกไปและการรับมือกับบุคลากรจากอาเซียนที่จะเข้ามาทำงานในไทย

หลักเกณฑ์การยอมรับวิชาชีพบัญชีของอาเซียน

ประเทศสมาชิกอาเซียนยอมรับว่าการศึกษาใบอนุญาตการแสดงให้เห็นว่ามีความสามารถและประสบการณ์อาจเป็นองค์ประกอบหลักในการพิจารณาให้การยอมรับ

1. การศึกษาประเทศสมาชิกอาเซียนตกลงว่านักบัญชีอาชีพ (PPA) ของประเทศสมาชิกซึ่งขอให้มีการยอมรับในอีกประเทศสมาชิกต้องได้รับการศึกษาตามเงื่อนไขที่มีผลบังคับใช้อยู่ในประเทศแหล่งกำเนิด ซึ่งหนังสือรับรองการศึกษาของบุคคลนั้นอาจถูกประเมินและยอมรับโดยคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี (NAB) และ/ หรือสภาวิชาชีพบัญชี (PRA) ของประเทศผู้รับว่าผ่านเกณฑ์เงื่อนไขทางการศึกษาในประเทศผู้รับ

2. ใบอนุญาตในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานกำกับดูแลอื่นนอกเหนือจาก คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี (NAB) และ/หรือสภาวิชาชีพบัญชี (PRA) กำหนดให้ต้องมีใบอนุญาตอื่น ๆ ในการประกอบวิชาชีพประเทศสมาชิกอาเซียนภายใต้กฎระเบียบ ภายในจะต้องพยายามอย่างเต็มความสามารถในการอำนวยความสะดวกให้นักบัญชีอาชีพ (PPA) ของประเทศสมาชิกอื่นได้รับการอนุมัติที่จำเป็นต่อการประกอบวิชาชีพบัญชี

3. การแสดงให้เห็นว่ามีความสามารถประเทศสมาชิกอาเซียนยอมรับถึงความจำเป็นที่ จะต้องมีการกำหนดให้นักบัญชีอาชีพ (PPA) ซึ่งขอให้มีการยอมรับในประเทศนั้นแสดงให้เห็นว่ามีความสามารถในการประกอบวิชาชีพเพื่อสร้างความมั่นใจว่านักบัญชีอาชีพ (PPA) มีความรู้ ความสามารถครบถ้วนตามกฎระเบียบภายในของประเทศผู้รับ

4. ประสพการณ์นักบัญชีอาชีพ (PPA) ที่ต้องการให้มีการยอมรับจะต้องมีประสพการณ์ ครบถ้วนตามความต้องการที่ระบุไว้โดยประเทศผู้รับ

5. มาตรฐานและแนวทางของสภาวิชาชีพบัญชีนานาชาติ (IFAC) ประเทศสมาชิกอาเซียน ควรที่จะนำเอามาตรฐาน และแนวทางของสภาวิชาชีพบัญชีนานาชาติ (IFAC) มาใช้ในการกำหนด ความสามารถด้านวิชาชีพและคุณสมบัติต่างๆสำหรับการประกอบวิชาชีพบัญชีของประเทศสมาชิก อาเซียนภายใต้กฎระเบียบภายในของประเทศ

หลักสูตรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยบูรพาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคม อาเซียน

จากข้อมูลของงานพัฒนาหลักสูตรการสอนกองบริการการศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา (มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556 ก) แสดงให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยได้จัดหลักสูตรการเรียนการสอนใน ระดับปริญญาตรีเพื่อให้บัณฑิตนักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียน โดยจัดให้เป็นกลุ่มวิชาเลือกหมวด 6.3 กลุ่มวิชาปรัชญาศาสนาและหน้าที่พลเมืองชื่อวิชาอาเซียนศึกษา (ASEAN Studies) มีเนื้อหา การศึกษาเกี่ยวกับกำเนิดอาเซียน (สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้) แนวคิดการ รวมกลุ่มประเทศอาเซียนบทบาทและปฏิญญาอาเซียนข้อกำหนดของที่ประชุมสุดยอดอาเซียนกฎ บัตรอาเซียนความร่วมมือและเป้าหมายในการพัฒนาด้านการเมืองและความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม-วัฒนธรรมของภูมิภาคอาเซียนอีกทั้งมีหลักสูตรเกี่ยวกับ ภาษาต่างประเทศนอกจากภาษาอังกฤษซึ่งเป็นวิชาบังคับยังมีภาษาของประเทศในกลุ่มสมาชิก อาเซียนเป็นวิชาเลือกในหมวด 1.2 กลุ่มวิชาภาษาอื่นๆ ได้แก่ ภาษาเขมรภาษาเวียดนามภาษา อินโดนีเซียภาษามลายูภาษาลาวภาษาพม่าภาษาตากาล็อกภาษาฟิลิปปินภาษาบาฮาซาเหล่านี้เป็นต้น

ทฤษฎีการจัดการเชิงพฤติกรรมศาสตร์ (Behavioral Management Approach)

การบริหารเชิงพฤติกรรมจะมุ่งการเพิ่มประสิทธิภาพโดยการทำความเข้าใจมนุษย์ถ้าผู้บริหารได้เข้าใจพฤติกรรมของบุคคลและปรับองค์การให้สอดคล้องกับพวกเขาแล้วความสำเร็จขององค์การก็จะตามมาเอง

ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการ (Hierarchy of needs theory) หรือทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์ (Maslow's theory of motivation) Abraham Maslow (1908-1970) Maslow เชื่อว่าพฤติกรรมของมนุษย์เป็นจำนวนมากสามารถอธิบายโดยใช้แนวโน้มของบุคคลในการค้นหาเป้าหมายที่จะทำให้ชีวิตของเขาได้รับความต้องการความปรารถนาและได้รับสิ่งที่มีความหมายต่อตนเองเป็นความจริงที่จะกล่าวว่าการบรรลุของแรงจูงใจเป็นหัวใจของทฤษฎีบุคลิกภาพของ Maslow โดยเขาเชื่อว่ามนุษย์เป็น “สัตว์ที่มีความต้องการ” และเป็นที่ยากที่มนุษย์จะไปถึงขั้นของความพึงพอใจอย่างสมบูรณ์ในทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Maslow เมื่อบุคคลปรารถนาที่จะได้รับความพึงพอใจและเมื่อบุคคลได้รับความพึงพอใจในสิ่งหนึ่งแล้วก็จะยังคงเรียกร้องความพึงพอใจสิ่งอื่นๆต่อไปซึ่งถือเป็นคุณลักษณะของมนุษย์ซึ่งเป็นผู้ที่มีความต้องการจะได้รับสิ่งอยู่เสมอ Maslow กล่าวว่าความปรารถนาของมนุษย์นั้นคิดตัวมาแต่กำเนิดและความปรารถนาเหล่านี้จะเรียงลำดับขั้นของความปรารถนาตั้งแต่ขั้นแรกไปสู่ความปรารถนาขั้นสูงขึ้นไปเป็นลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ (The Need –hierarchy conception of human motivation)

Maslow เรียงลำดับความต้องการของมนุษย์จากขั้นต้นไปสู่ความต้องการขั้นต่อไปไว้เป็นลำดับดังนี้ 1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) 2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) 3. ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Belongingness and love Needs) 4. ความต้องการได้รับความนับถือยกย่อง (Esteem Needs) 5. ความต้องการที่จะเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง (Self-actualization Needs)

ลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์มีการเรียงลำดับขั้นความต้องการที่อยู่ในขั้นต่ำสุดจะต้องได้รับความพึงพอใจเสียก่อนบุคคลจึงจะสามารถผ่านพ้นไปสู่ความต้องการที่อยู่ในขั้นสูงขึ้นไปตามลำดับดังจะอธิบายโดยละเอียดดังนี้

1. ความต้องการทางร่างกาย (Physiological needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานที่มีอำนาจมากที่สุดและสังเกตเห็นได้ชัดที่สุดจากความต้องการทั้งหมดเป็นความต้องการที่ช่วยการดำรงชีวิตได้แก่ความต้องการอาหารน้ำดื่มออกซิเจนการพักผ่อนนอนหลับความพึงพอใจที่ได้รับในขั้นนี้จะกระตุ้นให้เกิดความต้องการในขั้นที่สูงกว่าและถ้าบุคคลใดประสบความล้มเหลวที่จะสนองความต้องการพื้นฐานนี้ก็จะไม่ได้รับการกระตุ้นให้เกิดความต้องการในระดับที่สูงขึ้นอย่างไรก็ตามถ้าความต้องการอย่างหนึ่งยังไม่ได้รับความพึงพอใจบุคคลก็จะอยู่ภายใต้ความต้องการนั้นตลอดไป

ซึ่งทำให้ความต้องการอื่นๆ ไม่ปรากฏหรือกลายเป็นความต้องการระดับรองลงไปเช่นคนที่คอยยกหัวโหมเป็นเวลานานจะไม่สามารถสร้างสรรค์สิ่งที่มีประโยชน์ต่อโลกได้บุคคลเช่นนี้จะหมกมุ่นอยู่กับการจัดหาบางสิ่งบางอย่างเพื่อให้มีอาหารไว้รับประทาน Maslow อธิบายต่อไปว่าบุคคลเหล่านี้จะมีความรู้สึกเป็นสุขอย่างเต็มที่เมื่อมีอาหารเพียงพอสำหรับเขาและจะไม่ต้องการสิ่งอื่นใดอีกจึงไม่ต้องสงสัยเลยว่ามนุษย์มีความต้องการทางด้านร่างกายเหนือความต้องการอื่นๆ และแรงผลักดันของความต้อการนี้ได้เกิดขึ้นกับบุคคลก่อนความต้องการอื่น ๆ

2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety needs) เมื่อความต้องการทางด้านร่างกายได้รับความพึงพอใจแล้วบุคคลก็จะพัฒนาการไปสู่ขั้นใหม่ต่อไปซึ่งขั้นนี้เรียกว่าความต้องการความปลอดภัยหรือความรู้สึกมั่นคง (safety or security) Maslow กล่าวว่าความต้องการความปลอดภัยนี้จะสังเกตได้ง่ายในทารกและในเด็กเล็ก ๆ เนื่องจากทารกและเด็กเล็ก ๆ ต้องการความช่วยเหลือและต้องพึ่งพาอาศัยผู้อื่นตัวอย่างทารกจะรู้สึกกลัวเมื่อถูกทิ้งให้อยู่ตามลำพังหรือเมื่อเขาได้ยินเสียงดังๆ หรือเห็นแสงสว่างมากๆ แต่ประสบการณ์และการเรียนรู้จะทำให้ความรู้สึกกลัวหมดไป ความต้องการความปลอดภัยจะยังมีอิทธิพลต่อบุคคลแม้ว่าจะผ่านพ้นวัยเด็กไปแล้วแม้ในบุคคลที่ทำงานในฐานะเป็นผู้คุ้มครองเช่นผู้รักษาเงินนักบัญชีหรือทำงานเกี่ยวกับการประกันต่างๆ และผู้ที่ทำหน้าที่ให้การรักษาพยาบาลเพื่อความปลอดภัยของผู้อื่นเช่นแพทย์พยาบาลแม้กระทั่งคนชราบุคคลทั้งหมดที่กล่าวมานี้จะไฝหาความปลอดภัยของผู้อื่นเช่นแพทย์พยาบาลแม้กระทั่งคนชราบุคคลทั้งหมดที่กล่าวมานี้จะไฝหาความปลอดภัยด้วยกันทั้งสิ้น

3. ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Belongingness and love needs) ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของเป็นความต้องการขั้นที่ 3 ความต้องการนี้จะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการทางด้านร่างกายและความต้องการความปลอดภัยได้รับการตอบสนองแล้วบุคคลต้องการได้รับความรักและความเป็นเจ้าของโดยการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นเช่นความสัมพันธ์ภายในครอบครัวหรือกับผู้อื่นสมาชิกภายในกลุ่มจะเป็นเป้าหมายสำคัญสำหรับบุคคลกล่าวคือบุคคลจะรู้สึกเจ็บปวดมากเมื่อถูกทอดทิ้งไม่มีใครยอมรับหรือถูกตัดออกจากสังคมไม่มีเพื่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อจำนวนเพื่อนๆ ญาติพี่น้องสามีหรือภรรยาหรือลูกๆ ได้ลดน้อยลงไป

4. ความต้องการได้รับความนับถือยกย่อง (Self-esteem needs) เมื่อความต้องการได้รับความรักและการให้ความรักแก่ผู้อื่นเป็นไปอย่างมีเหตุผลและทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจแล้วพลังผลักดันในขั้นที่ 3 ก็จะลดลงและมีความต้องการในขั้นต่อไปมาแทนที่กล่าวคือมนุษย์ต้องการที่จะได้รับความนับถือยกย่องออกเป็น 2 ลักษณะคือ

4.1 ความต้องการนับถือตนเอง (Self-respect) คือความต้องการมีอำนาจมีความเชื่อมั่นในตนเองมีความแข็งแรงมีความสามารถในตนเองมีผลสัมฤทธิ์ไม่ต้องพึ่งพาอาศัยผู้อื่นและมี

ความเป็นอิสระทุกคนต้องการที่จะรู้สึกว่าเขามีคุณค่าและมีความสามารถที่จะประสบความสำเร็จในงานภาระกิจต่าง ๆ

4.2 ความต้องการได้รับการยกย่องนับถือจากผู้อื่น (Esteem from others) คือความต้องการมีเกียรติยศการได้รับยกย่องได้รับการยอมรับได้รับความสนใจมีสถานภาพมีชื่อเสียงเป็นที่กล่าวขานและเป็นที่ชื่นชมยินดีมีความต้องการที่จะได้รับความยกย่องชมเชยในสิ่งที่เขากระทำซึ่งทำให้รู้สึกว่าคุณค่าความสามารถของเขาได้รับการยอมรับจากผู้อื่น

5. ความต้องการที่จะเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง (Self-actualization needs) ถ้าความต้องการลำดับขั้นก่อน ๆ ได้ทำให้เกิดความพึงพอใจอย่างมีประสิทธิภาพความต้องการเข้าใจตนเองอย่างแท้จริงก็จะเกิดขึ้น Maslow อธิบายความต้องการเข้าใจตนเองอย่างแท้จริงว่าเป็นความปรารถนาในทุกสิ่งทุกอย่างซึ่งบุคคลสามารถจะได้รับอย่างเหมาะสมบุคคลที่ประสบผลสำเร็จในขั้นสูงสุดนี้จะใช้พลังอย่างเต็มที่ในสิ่งที่ท้าทายความสามารถและศักยภาพของเขาและมีความปรารถนาที่จะปรับปรุงตนเองพลังแรงขับของเขาจะกระทำพฤติกรรมตรงกับความสามารถของตนกล่าวโดยสรุปการเข้าใจตนเองอย่างแท้จริงเป็นความต้องการอย่างหนึ่งของบุคคลที่จะบรรลุถึงจุดสูงสุดของศักยภาพเช่น “นักดนตรีก็ต้องใช้ความสามารถทางด้านดนตรีศิลปินก็ต้องวาดรูปกวีก็ต้องเขียนโคลงกลอนถ้าบุคคลเหล่านี้ได้บรรลุถึงเป้าหมายที่ตนตั้งไว้ก็เชื่อได้ว่าเขาเหล่านั้นเป็นคนที่รู้จักตนเองอย่างแท้จริง” Maslow (1970 : 46) ความต้องการที่จะเข้าใจตนเองอย่างแท้จริงจะดำเนินไปอย่างง่ายหรือเป็นไปโดยอัตโนมัติโดยความเป็นจริงแล้ว Maslow เชื่อว่าคนเรามักจะกลัวตัวเองในสิ่งเหล่านี้ “ด้านที่ดีที่สุดของเราความสามารถพิเศษของเราสิ่งที่ดึงดูดใจที่สุดของเราพลังความสามารถความคิดสร้างสรรค์” Maslow (1962 : 58)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุบิน ยุระรัช (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาคุณภาพบัณฑิตไทยสู่อาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายสภาพการพัฒนามัณฑิตและการวัดคุณภาพบัณฑิตในประเทศไทย เพื่อให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิตไทยให้มีคุณภาพระดับอาเซียน จากผลการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า คุณภาพของบัณฑิตไทยมีความแตกต่างกันไปตามประกาศกระทรวงแต่ละฉบับ แผนพัฒนาการศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และองค์กรประเมินแต่ละแห่ง ส่วนสิ่งสำคัญที่ควรพิจารณาคือ อาชีพ และคุณลักษณะของบัณฑิตที่อาเซียนคาดหวัง โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษให้อยู่ในระดับที่ใช้งานได้ ไม่ว่าจะทักษะการฟัง พูด อ่าน หรือเขียน เพราะภาษาอังกฤษเป็นภาษาทางการของอาเซียนที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศสมาชิก

เอรวรรณ สมรักษา (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การสำรวจความพร้อมและแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต3 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพร้อมและแนวทางของการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต3 จากผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารมีสภาพปฏิบัติงานจริงคือ ด้านการเผยแพร่ความรู้อาเซียน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนและแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ดังนั้นการสำรวจความพร้อมและแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนนั้น มีคุณภาพสามารถนำไปพัฒนาการเรียนการสอน ได้จริง

เกษสุณีย์ บำรุงจิตต์ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร สู่ประชาคมอาเซียนปี พ.ศ. 2558 มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล เกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่สัมพันธ์กับต่างประเทศ ความคิดเห็นของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ต่อการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน พ.ศ. 2558 ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในการรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนปี 2558 ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้บริหาร คณาจารย์ และผู้เกี่ยวข้องจำนวน 25 คน ผลจากการวิจัย พบว่า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ยังไม่มีความพร้อมเท่าที่ควรจะเป็น แต่มีการตื่นตัวในการเตรียมแผนงานและยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จสำหรับการเตรียมพร้อม คือ ความพร้อมทางด้านภาษาอังกฤษมีการกำหนดแผนและยุทธศาสตร์อย่างชัดเจน มีงบประมาณ บุคลากรในหน่วยงานค่อนข้างให้ความร่วมมืออย่างจริงจัง รวมถึงผู้บริหารให้การสนับสนุนเป็นอย่างดีในทุกรูปแบบ

ปรัชญา ชุ่มนาเสียว (2555) ได้ศึกษาเรื่องความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง สู่การเป็นประชาคมอาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง สู่การเป็นประชาคมอาเซียน และศึกษาเปรียบเทียบระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง สู่การเป็นประชาคมอาเซียนที่จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา แหล่งเรียนรู้ และการรู้จักและเข้าใจประชาคมอาเซียน จากผลการศึกษา พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งความพร้อมในด้านอื่น ๆ ก็อยู่ในระดับต่ำเช่นกัน ได้แก่ ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ด้านความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้ ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของ

ตนเอง ด้านความรักที่จะเรียนรู้ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการมองอนาคตในแง่ดี และด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้และแก้ปัญหา แต่ความพร้อมในด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้ในระดับที่สูง แสดงว่ายังสามารถที่จะพัฒนาตรงจุดนี้ได้ เมื่อเปรียบเทียบระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า เพศ การรู้จักและการเข้าใจประชาคมอาเซียนของนักศึกษามีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

สุบิน ยุระรัช และคณะ (2554) ได้ศึกษาเรื่องความพร้อมในการพัฒนาบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย เพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัย 3 ข้อ คือ 1) เพื่อสำรวจอาชีพและคุณลักษณะของบัณฑิตที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนคาดหวัง 2) เพื่อสำรวจความพร้อมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยในการพัฒนาบัณฑิตเพื่อรองรับการเปิดเสรีของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และ 3) เพื่อวิเคราะห์ความต้องการ ความจำเป็นในการพัฒนาบัณฑิต และจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการผลิตและพัฒนาบัณฑิตให้ตอบสนองต่อการเปิดเสรีของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จากผลการวิจัย พบว่า อาชีพที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนคาดหวัง มีจำนวน 16 สาขาอาชีพ ส่วนคุณลักษณะของบัณฑิตที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนคาดหวัง มีจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย ในการพัฒนาบัณฑิตเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย มีความพร้อม ร้อยละ 49.48 โดยด้านทักษะพิสัยจะมีความพร้อมมากที่สุด รองลงมาคือด้านคุณลักษณะของบัณฑิต ตามลำดับ

วัลลภา พัฒนา และคณะ (2555) ศึกษาเรื่อง การเตรียมความพร้อมของบุคลากรและนักศึกษาในสาขาการตลาด เพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน วัตถุประสงค์หลักของการศึกษา คือ การศึกษาถึงความตระหนักของภาคธุรกิจที่มีต่อประชาคมอาเซียนและส่งเสริมความร่วมมือด้านแรงงาน เพื่อสร้างเครือข่ายระหว่างมหาวิทยาลัยและหน่วยงานภายนอก เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาในอาเซียน เพื่อตอบสนองความต้องการแรงงาน ปัจจัยทั้งหมดถูกทดสอบโดยเครื่องมือจากการศึกษาในอดีต ซึ่งวัดโดยใช้ลิเคอร์สเกลห้าระดับ จากจำนวนแบบสอบถาม 90 ชุดซึ่งแจกจ่ายให้กับผู้ประกอบการจำนวน 60 และ แบบสอบถามให้กับอาจารย์ในสาขาการตลาด รวมแบบสอบถาม 150 ชุด และได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์มาในอัตราร้อยละ 75 จากผลการศึกษาบ่งชี้ว่า มีความจำเป็นต้องเตรียมบุคลากรสาขาการตลาดเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและอธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาและองค์กรเพื่อร่วมกันผลิตกำลังแรงงานที่ผลิต

กรกช อัญชรนุกูล (2555) ศึกษาเรื่อง การศึกษาความพร้อมของสถาบันอาชีวศึกษาไทย ด้านพาณิชย์การเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อวิเคราะห์การเตรียมความพร้อมของวิทยาลัยอาชีวศึกษาของไทย ด้านการจัดหลักสูตรการเรียน

การสอนและการพัฒนากำลังคน 2) เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะและแผนกลยุทธ์ที่สามารถนำไปปฏิบัติ ผลจากการวิจัยพบว่า สถาบันการศึกษาของเอกชนระดับอาชีวศึกษาทั้งที่สังกัดรัฐบาลและสังกัดเอกชน มีทั้งส่วนที่มีความพร้อมและส่วนที่ไม่มีความพร้อม สถาบันอาชีวศึกษาที่มีความพร้อมนั้น พร้อมทั้งจะดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลได้ทันทีที่รัฐบาลประกาศระเบียบข้อบังคับออกมาชัดเจน เนื่องจากมีความพร้อมด้านปัจจัยหลัก ได้แก่ ด้านหลักสูตรด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน ด้านบุคลากรและด้านงบประมาณ ส่วนสถาบันการศึกษาระดับอาชีวศึกษาสังกัดรัฐบาลและสังกัดเอกชนที่ยังมีส่วนที่ไม่พร้อมมักเป็นสถาบันฯ ที่มีนักเรียน นักศึกษาในปริมาณไม่มากพอที่จะเลี้ยงตนเองได้ ต้องพึ่งงบประมาณและแรงส่งเสริมจากภาครัฐ หากสถาบันดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐในด้านต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับมาตรฐาน ก็ย่อมจะมีความพร้อมเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่อไป

เอกราช อะมะวัลย์ (2554) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหารในการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนใน พ.ศ. 2558 การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาปัจจัยสำคัญในการพัฒนาการศึกษาโรงเรียนช่างฝีมือทหารในการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรมุ่งสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 2. เสนอแนะแนวทางการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหารในการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรมุ่งสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 วิจัยที่ใช้เลือกใช้เป็นระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการศึกษาทางเอกสาร และทำการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่เกี่ยวข้อง จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษาต่อการเข้าเป็นประชาคมอาเซียนได้แก่ 1. ปัจจัยด้านความเข้าใจเพื่อสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง 2. ปัจจัยศักยภาพบุคลากรที่ต้องได้รับการพัฒนาให้มีทักษะที่เหมาะสมมีความชำนาญการที่สอดคล้องกับการปรับตัวและเปลี่ยนแปลงทางอุตสาหกรรม ได้รับการเพิ่มโอกาสในการหางานทำ รวมทั้งมีการพิจารณาแผนผลิตภัณฑ์กำลังคน 3. ปัจจัยคุณภาพมาตรฐานเพื่อส่งเสริมการหมุนเวียนของนักศึกษาและครูอาจารย์ในอาเซียนให้มีการยอมรับในคุณสมบัติทางวิชาการร่วมกันตลอดจนส่งเสริมและเพิ่มพูนความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียนและ 4. ปัจจัยการเปิดเสรีการศึกษา ประกอบด้วยการจัดทำความตกลงยอมรับร่วมด้านการศึกษา การพัฒนาความสามารถประสบการณ์ในสาขาวิชาชีพสำคัญต่าง ๆ เพื่อรองรับการเปิดเสรีการศึกษาควบคู่กับการเปิดเสรีด้านการเคลื่อนย้ายแรงงาน สูดทำงานวิจัยยังได้ให้ข้อเสนอแนะว่า เป็นแนวทางการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหารเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ซึ่งประกอบไปด้วย การพัฒนาองค์ความรู้การพัฒนาบุคลากรและการพัฒนาความร่วมมือ

พัชรินทร์ ชังมะ และไพพรรณ มุ่งศิริ (2556) ศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในการยกระดับสมรรถนะการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ต่อการก้าวเข้าสู่ตลาดแรงงานอาเซียนกรณีศึกษา: นักศึกษาศาสาชคหกรรมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ วิทยาเขตสงขลา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เพื่อยกระดับสมรรถนะการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย กรณีศึกษา: สาขาคหกรรมศาสตร์ด้วยชุดรูปแบบกิจกรรมทั้งใน และนอกชั้นเรียน การวิจัยและพัฒนามี 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการวางแผนการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 2 การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะทางวิทยาศาสตร์ ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้โดยจำแนกเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม ๆ ละ 15 คน คือ กลุ่มทดลองที่ 1 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่หลากหลายรวมจำนวนนักเรียนทั้งหมด 30 คน ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการประเมินตามรูปแบบซิป (CIPP Model) จากผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) คณะผู้วิจัยได้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 1 ชุด 2) ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้สรุปผลดังนี้คือ 1) สมรรถนะของนักศึกษาที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความสามารถทางการทำโครงการทางภาษาและคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) สมรรถนะทางการสื่อสารภาษาต่างประเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ความสามารถทางการทำโครงการภาษาและนำเสนอโดยทักษะทางคอมพิวเตอร์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและได้พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์ตามรูปแบบซิป (CIPP Model)

นพดล สุคันต์ดิษฐ์กุล (2554) ศึกษาเรื่อง การศึกษาความพร้อมด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทยเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน วัตถุประสงค์คือ เปรียบความพร้อมของสถานศึกษาอาชีวศึกษาทั้งของรัฐและของเอกชนในด้านการจัดการหลักสูตรการเรียนการสอน การวิเคราะห์นโยบาย แผนกลยุทธ์ จากผลการศึกษาพบว่า การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทยด้านการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนจาก 3 ระดับ คือ มาก น้อย ไม่พร้อมหรือไม่เปิดสอนนั้นส่วนใหญ่ในด้านหลักสูตรต่างๆ จะอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จะอยู่ในระดับมากหรือในส่วนของความพร้อมในด้านการกำหนดนโยบายและแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทยในการเตรียมความพร้อมการผลิตช่างฝีมือส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อยเช่นกัน ทั้งนี้เพราะสถานศึกษาอาชีวศึกษาของไทยมีนโยบายที่เน้นไปในการผลิตช่างฝีมือหรือแรงงานฝีมือ

(Skilled Labour) ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพตั้งแต่ปี พ.ศ.2550 เป็นต้นมาจึงทำให้ไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่เน้นแรงงานระดับชำนาญการ (Specialist) ข้อเสนอแนะของผู้วิจัยคือ เพิ่มคุณภาพของแรงงานฝีมือด้วยการสนับสนุนอุปกรณ์ครุภัณฑ์ และห้องปฏิบัติการให้ได้มาตรฐานยิ่งขึ้น ในทุกสถานศึกษาอาชีวศึกษาควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพครู-อาจารย์ในด้านการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษด้านการใช้ ICT ด้านการค้นคว้าหาความรู้จาก Internet และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์กับบุคลากรทางการศึกษาในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนให้มากยิ่งขึ้น

ราตรี สິงาม (2555) ศึกษาเรื่อง การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมและแนวทางการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ จากผลการวิจัย พบว่า 1. การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ มีการดำเนินงานการเตรียมความพร้อมทั้งด้านนโยบายของผู้บริหาร โรงเรียน และด้านการจัดการเรียนรู้ระดับปฏิบัติการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่มีบางด้านที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน เช่น การแทรกเนื้อหาในหลักสูตรทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้เปิดสอนรายวิชาเพิ่มเติม สอดแทรกในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสนับสนุนส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในโรงเรียน ได้มีโอกาสเข้ารับการอบรมประชุม สัมมนา ตลอดจนศึกษาดูงานการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนทั้งภายในประเทศและประเทศสมาชิกอาเซียน 2. แนวทางในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ

พระมหาสุรชัย ปนุณาโร (สารศิลป์) (2556) ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการ โรงเรียนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนกรณีศึกษา: โรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน การศึกษาค้นคว้ามีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการ โรงเรียนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน (2) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะวิธีวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร ครูอาจารย์และเจ้าหน้าที่ ผลการวิจัย พบว่า การบริหารจัดการโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารครูอาจารย์ และเจ้าหน้าที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านแล้ว พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารครูอาจารย์ และเจ้าหน้าที่ พบว่าด้านการบริหารจัดการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการจัดทำแผนศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับ

มากด้านการจัดทำสื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการประเมินผลการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก

สุเทพ พันประสิทธิ์ (2555) ศึกษาเรื่อง การเตรียมความพร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษาไทย เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน วัตถุประสงค์ของการวิจัย (1) เพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของของนักเรียนตามหลักสูตรในการเตรียมความพร้อมของสถาบันการศึกษาในสังกัด สพฐ.ตามโครงการสปีริตอาเซียน (2) เพื่อประเมินความรู้และทักษะทางภาษาต่างประเทศ สังคม และเจตคติของนักเรียน (3) เพื่อสังเคราะห์ข้อเสนอแนะในการเตรียมความพร้อมหลักสูตร กิจกรรม และโครงการที่เกี่ยวข้องกับแผนการจัดการศึกษาและความรู้ที่เกี่ยวข้องทางวิชาการกับโรงเรียนเครือข่ายในประเทศและต่างประเทศ จากผลการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาครู โดยเน้นให้ครูวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาจัดทำหน่วยการเรียนรู้และเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาผู้เรียนให้มีความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่ดี พร้อมทั้งจะปรับเปลี่ยนและเตรียมตัวรับความเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับอาเซียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องอาเซียนผลการศึกษาในองค์ประกอบของปัจจัยที่มีขนาดอิทธิพลมากที่สุดของการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กไทยหัวใจอาเซียน คือองค์ประกอบด้านทักษะ/ ความรู้ด้านสังคม รองลงมา ได้แก่ องค์ประกอบด้านเจตคติและในลำดับที่สาม ได้แก่ องค์ประกอบด้านทักษะ/ ความรู้ด้านวัฒนธรรมความสำคัญ อันดับที่สำคัญ คือ องค์ประกอบด้านทักษะ/ ความรู้ภาษาอาเซียนและอันดับที่ห้าองค์ประกอบด้านทักษะ/ ความรู้ภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาราชการของอาเซียน

จันทร์พา ทัดภูธร (2556) ศึกษาเรื่อง การศึกษาความพร้อมและการเตรียมตัวทางด้านการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อรองรับการรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียนในปี พุทธศักราช 2558 วัตถุประสงค์หลักสองประการคือ (1) เพื่อวิเคราะห์ความพร้อม (Readiness) และการเตรียมตัว (Preparation) ของประเทศสมาชิกอาเซียนด้านการศึกษา (Education) (2) เพื่อเปรียบเทียบความเหมือนและแตกต่าง (Similarities and Differences) ตลอดจนแนวทางในการรับรู้และจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากการพยายามร่วมกันสร้างชุมชนในระดับนานาชาติ (Regionalization) ระหว่างกลุ่มประเทศของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN) กับกลุ่มประเทศสหภาพยุโรป (European Union: EU) จากผลการวิจัยพบว่าประเทศสมาชิกของอาเซียนมีระดับความพร้อมและการเตรียมตัวทางด้านการศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน

ประจักษ์ ปฏิทัศน์ นิพา ศรีวระมย์ และวรกมล วิเศษศรี (2556) ศึกษางานวิจัยเรื่องการวิจัยสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการกับการเตรียมความพร้อมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ผู้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาสมรรถนะ

ความเป็นผู้ประกอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ 2) ศึกษาเจตคติของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการเป็นผู้ประกอบการ 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการให้แก่นักศึกษา มจพ. เพื่อเตรียมนักศึกษาให้พร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนกลุ่มตัวอย่างคือ อาจารย์ มจพ. นักศึกษา มจพ. ผู้ใช้บัณฑิต มจพ. และ ศิษย์เก่า มจพ. จากผลการวิจัย สรุปได้ว่าข้อมูลส่วนบุคคลด้านประสบการณ์เป็นผู้ประกอบการ เพศสภาพ และคณะมีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อการเป็นผู้ประกอบการของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 อาจารย์ นักศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต และศิษย์เก่าคาดหวังว่านักศึกษา มจพ. ควรมีสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (Environment analysis) การวิเคราะห์โอกาส (Opportunity analysis) การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ (Feasibility analysis) การเป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาอาชีพของตน (Career expertise) การวิเคราะห์กลยุทธ์ (Strategic analysis) และการวิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk analysis)

วรรณงค์ โถทองคำ และ พรทิพย์ รอดพันธ์ (2558) การเตรียมความพร้อมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีกับการเข้าสู่ตลาดแรงงานอาเซียน วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลธัญบุรีกับการเข้าสู่ตลาดแรงงานอาเซียน จากผลการวิจัย พบว่า ด้านความรู้ นักศึกษามีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ภาษาอังกฤษ มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง รู้จักวัฒนธรรมของประเทศสมาชิกอาเซียนในระดับปานกลางกลุ่มวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ มีความสอดคล้องกับการนำไปในการทำงานมากที่สุด ร้อยละ 73.09 ด้านทักษะการปฏิบัติงานนักศึกษามีการเตรียมความพร้อมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การเน้นทักษะด้านภาษา (ฟังพูด) สามารถนำไปปฏิบัติงานได้จริงในระดับมากที่สุด โครงการด้านวิชาการและวิชาชีพ (AD) ช่วยเสริมให้เกิดความพร้อมในการทำงาน ในระดับมากที่สุด และแผนการเรียนกลุ่มสหกิจศึกษามีความสอดคล้องกับการทำงานมากที่สุด

ปัญญา วินทะไชยวันทนา อมตา ธิกุลจันจงค์(2558) ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบการพัฒนาการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีกับมหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว เพื่อมุ่งสู่ประชาคมอาเซียน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาความคิดเห็นในการพัฒนาการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีและมหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว 2. เปรียบเทียบความคิดเห็นในการพัฒนาการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีและมหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว กลุ่มตัวอย่าง คืออาจารย์จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จำนวน 50 คน รวมทั้งอาจารย์จากมหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว จำนวน 50 คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากผลการศึกษา พบว่า

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานและมหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว มีการพัฒนาการศึกษาเพื่อมุ่งสู่ประชาคมอาเซียนในระดับมากทั้งด้านการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ การกำกับติดตามประเมินผล และดำเนินภารกิจของมหาวิทยาลัยทั้งด้านการจัดการเรียนการสอนการวิจัย การบริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

จตุพล ยงศร (2554) นโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศในสมาคมอาเซียน โดยใช้วิธีการศึกษาเปรียบเทียบเชิงสหวิทยาการของจอร์จ เบอร์เรเคย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศในสมาคมอาเซียน โดยใช้วิธีการศึกษาเปรียบเทียบเชิงสหวิทยาการของจอร์จ เบอร์เรเคย์ แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการบรรยาย หรือพรรณนา และขั้นตอนการตีความ ตอนที่ 2 การศึกษาเชิงเปรียบเทียบ โดยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการบรรยาย ขั้นตอนการแปลความ ขั้นตอนการเทียบเคียง และขั้นตอนการเปรียบเทียบ จากผลการศึกษาวิจัย พบว่า ในด้านนโยบายมีจุดรวมที่คล้ายคลึงกัน คือ 1) การขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึง 2) การยกระดับมาตรฐานการศึกษา 3) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและการศึกษาเชิงเปรียบเทียบของนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศในสมาคมอาเซียน พบว่า การเมืองการปกครองสภาพทางภูมิศาสตร์ สังคม และวัฒนธรรม จำนวนประชากร และสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศในประชาคมอาเซียนส่งผลให้นโยบายการศึกษามีความแตกต่างกัน

อรรวรรณลีลาวณิช (2554) ความพร้อมของนักศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์กับการเข้าสู่ตลาดแรงงานประชาคมอาเซียน มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินระดับความรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของอาเซียน และการเตรียมความพร้อมต่อการเข้าสู่ตลาดแรงงานของประชาคมอาเซียน ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างสามารถตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทั่วไปที่สื่อได้นำเสนอต่อสาธารณะได้อย่างสม่ำเสมอในทางกลับกัน กลุ่มตัวอย่างไม่สามารถตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับรายละเอียดเชิงลึกของการเคลื่อนย้ายแรงงานและข้อตกลงอาเซียนที่จัดทำเพื่อเตรียมสำหรับการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรีใน ปี พ.ศ. 2558 ได้ถูกต้อง ค่าเฉลี่ยรวมของทักษะเกี่ยวกับการปรับตัว การเตรียมความพร้อมของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน คือ ด้านความเปลี่ยนแปลงของระบบงาน ด้านเวลาทำงาน ด้านรายได้และด้านความหลากหลายของแรงงานที่จะอพยพเข้าประเทศ สำหรับด้านการเตรียมพร้อมของนักศึกษาในการปรับตัวให้กับความเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับปานกลาง

วรพล คล่องเชิงศร (2556) ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบที่มีผลต่อการจัดการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่สอดคล้องกับการรวมตัวเป็น

ประชาคมอาเซียน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบที่สำคัญของประชาคมอาเซียนที่มีผลต่อการจัดการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 2) เพื่อพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบที่มีผลต่อการจัดการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่สอดคล้องกับการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน จากผลการวิจัย พบว่า 1) องค์ประกอบทุกตัวเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.37-0.51 และมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางถึงสูงมีค่า 0.302-0.776 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 2) การพัฒนารูปแบบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ $\text{Chi-Square} = 180.78$ $\text{df} = 91$ $\text{P-value} = 0.000$ $\text{RMSEA} = 0.039$ $\text{GFI} = 0.97$ $\text{AGFI} = 0.95$ และ $\text{CN} = 270.40$ ผลการวิเคราะห์ห้อิทธิพลทางตรง (Direct effect : DE) พบว่า 1) ด้านประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนมีค่าสูงที่สุดเท่ากับ 0.79 2) ด้านประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนมีค่ารองลงมาเท่ากับ 0.20 3) ด้านประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีค่าน้อยที่สุดเท่ากับ 0.02 และทั้งหมดมีอิทธิพลในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สามารถ ทองเฟือ (2556) ศึกษาเรื่อง การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนปี 2558 ของหน่วยงานผลิตบัณฑิตในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี แบบเชิงสำรวจและเน้นการศึกษาเชิงคุณภาพ จากผลจากการศึกษาวิจัย พบว่า ทุกหน่วยงานที่ผลิตบัณฑิตในวิทยาเขตปัตตานี ได้ให้ความสำคัญในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเป็นอย่างมาก โดยในแต่ละด้านก็จะมี การเตรียมความพร้อมที่แตกต่างกันไปตามด้านนั้น ๆ แต่สิ่งที่ทุกคณะได้ให้ความสำคัญและพยายามผลักดันเป็นอย่างมากนั้น คือ การให้บุคลากรและนักศึกษาให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาอังกฤษ เพราะสิ่งนี้เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้มีความเข้าใจในการสื่อสารและทำให้ทั้งสองฝ่ายได้มีความเข้าใจตรงกันมากขึ้น ในส่วนด้านอื่น ๆ นั้น ก็ยังคงให้ความสำคัญไปพร้อม ๆ กัน ด้วยเหตุนี้ทุกคณะจึงจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพให้มีความพร้อมทั้งกับสิ่งต้องเผชิญและการที่ได้เตรียมความพร้อมไว้ล่วงหน้าก็นับได้ว่าเป็นการสร้างพื้นฐานที่ดีในการก้าวสู่นาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ยุริวรรณ นทวาสิ (2556) ศึกษาเรื่อง ความพร้อมด้านภาษาอังกฤษของนักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตรมหาวิทยาลัยแม่โจ้ในการก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน วัตถุประสงค์ในการศึกษา 2 ประการคือ (1) เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมทักษะด้านภาษาอังกฤษของนักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตรมหาวิทยาลัยแม่โจ้และ (2) เพื่อศึกษาความพร้อมของนักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตรมหาวิทยาลัยแม่โจ้เพื่อรองรับผลอันเนื่องมาจากความร่วมมือเมื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน จากผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ ด้านการเตรียมความพร้อมทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตรมหาวิทยาลัยแม่โจ้ พบว่า ส่วนใหญ่มีการเตรียมพร้อมโดยรวมแต่ละด้านอยู่ในระดับน้อยมี โดยมี

การเตรียมพร้อมทักษะด้านการฟังมาก ระดับความพร้อมด้านภาษาอังกฤษของนักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตรมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ในการก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนพบว่า นักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตรมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ส่วนใหญ่มีระดับความพร้อมภาษาอังกฤษอยู่ในระดับน้อย ความพร้อมของทักษะภาษาอังกฤษด้านการฟังและระดับความพร้อมของทักษะภาษาอังกฤษด้านการอ่านมากที่สุด รองลงมาได้แก่ระดับความพร้อมของทักษะภาษาอังกฤษด้านการพูดระดับความพร้อมของทักษะภาษาอังกฤษ ด้านการสื่อสารและระดับความพร้อมของทักษะภาษาอังกฤษด้านการเขียนตามลำดับ

ณัฐนิช จันทรสอาด (2556) ความพร้อมของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในการผลิตบัณฑิตเพื่อตอบสนองการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนของคณะใน 8 วิชาชีพ รวมทั้งศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนของคณะใน 8 วิชาชีพที่สามารถเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีภายใต้ข้อตกลงของอาเซียนเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และศึกษาแนวโน้มการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาในอนาคตเพื่อรองรับวิชาชีพที่เพิ่มขึ้นการแลกเปลี่ยนแรงงานของประชาคมอาเซียน เตรียมความพร้อมของอาจารย์บุคลากรและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จึงมีการจัดทำแผนเพื่อเตรียมความพร้อมมีกิจกรรมที่สนับสนุนให้นักศึกษาได้ศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่รอบด้านเพื่อพัฒนาให้บัณฑิตมีศักยภาพ และความพร้อมอย่างเต็มที่เมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ด้านผู้บริหารการดำเนินงานและกำหนดนโยบายเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ด้านหลักสูตรมีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับกรอบประชาคมอาเซียนและได้รับการประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อหลักสูตรที่ได้มาตรฐานสากลการวางแผนเพิ่ม โครงการหลักสูตร 2 ภาษา และหลักสูตรนานาชาติ การเตรียมความพร้อมด้านหลักสูตรด้วยโครงการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างต่อเนื่อง ด้านนักศึกษาจัดโครงการเรียนภาษาอังกฤษจัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมด้านการศึกษา (MOU) โครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างประเทศอาเซียนการจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาเซียนด้านงบประมาณมีการจัดสรรงบประมาณให้กับกิจกรรมการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างต่อเนื่อง เช่น โครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาไทยและอาเซียน เป็นต้น

ชัยนต์ เสรีเรืองฤทธิ์ (2556) ที่ศึกษาการบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนพระชนกนิเวศน์ สานักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ที่พบว่า ภาพรวมมีการปฏิบัติงานในการบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนอยู่ในระดับปฏิบัติปานกลาง มีการปฏิบัติในระดับมาก 3 ด้าน คือ ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการ ด้านที่ 2 ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านที่ 4

ด้านกิจกรรมส่งเสริมในโรงเรียน และมีการปฏิบัติงานในการบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านที่ 3 ด้านกิจกรรมสัมพันธ์ชุมชน

เอกราช อะมะวัลย์ (2554: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหารในการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษาต่อการเข้าเป็นประชาคมอาเซียน ได้แก่ ปัจจัยด้านความเข้าใจ ปัจจัยศักยภาพบุคลากร ปัจจัยคุณภาพมาตรฐาน และปัจจัยการเปิดเสรีการศึกษาประกอบด้วยการจัดทำความตกลงยอมรับร่วมด้านการศึกษา การพัฒนาความสามารถ ประสบการณ์ในสาขาวิชาชีพสำคัญต่างๆ เพื่อรองรับการเปิดเสรีการศึกษา ควบคู่กับการเปิดเสรีด้านการเคลื่อนย้ายแรงงาน สุดทำงานวิจัยยังได้ให้ข้อเสนอแนะเป็นแนวทางการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 ซึ่งประกอบไปด้วยการพัฒนาองค์ความรู้ การพัฒนาบุคลากร และการพัฒนาความร่วมมือ Ryan และคณะ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง EMBRACING AN ASEAN ECONOMIC COMMUNITY: ARE THAI STUDENTS READY FOR THE TRANSITION เพื่อศึกษาถึงการรับรู้ทัศนคติ รวมถึงการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาไทยในระดับอุดมศึกษาที่จะรับมือกับเศรษฐกิจที่จะเปลี่ยนไปเมื่อเปิดประชาคมอาเซียนใน ปี 2558 นี้ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือนักศึกษาในมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาถึงระดับของความรู้และทัศนคติ รวมไปถึงการสำรวจความแตกต่างของการรับรู้และทัศนคติของนักศึกษาที่มีข้อมูลทางด้านประชากรที่แตกต่างกัน ผลการศึกษา พบว่า ระดับของความรู้สามารถสะท้อนให้เห็นว่านักศึกษามีความพร้อมที่จะเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยที่นักศึกษาที่มีความรู้ต่ำ จะไม่มีความพร้อมที่จะเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในส่วนของการวัดทัศนคติ ผลค่อนข้างชัดเจนว่า นักศึกษาที่มีทัศนคติเชิงบวกจะมีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

TeayShawyun (2557) ได้ศึกษาเรื่อง Landscape of HEI and Quality Challenges in AEC 2015 มีจุดมุ่งหมายที่จะมองภาพรวมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2015 สำหรับการเตรียมความพร้อมของประเทศไม่ว่าจะเป็นแง่ของปัจจัยที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม ที่สามารถส่งผลกระทบต่อการศึกษาและคุณภาพในสถาบันอุดมศึกษาในขณะที่ยังคงระหว่างประเทศได้ตระหนักถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้น และประเด็นที่ท้าทาย ในงานวิจัยชิ้นนี้ สนใจศึกษาในระดับจุลภาคทั้งภายในและภายนอกสถาบันการศึกษา เพื่อเป็นการวางรากฐานที่สำคัญให้แก่นักศึกษา และการปฏิรูปการศึกษา การวางแผนทางการศึกษาให้สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นได้ รวมถึงการบริหารงานศึกษาอย่างมีคุณภาพ และการตอบสนองทางสังคมด้วย ซึ่งได้มีการอภิปรายถึงเรื่องจริยธรรมและคุณค่าในแง่มุมมองของการแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อการเตรียมความพร้อมผู้ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เพื่อเก็บข้อมูลในการศึกษา จากนั้นนำผลการสัมภาษณ์ที่ได้มาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัยมีดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษารุ่นนี้ ได้แก่ คณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 1,276 ท่าน (มหาวิทยาลัยบูรพา, 2558) และผู้ใช้บัณฑิตจำนวน 350,863 แห่งทั่วประเทศไทย (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน, 2557)

1. คณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 15 ท่าน ซึ่งในการสุ่มคณาจารย์เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึกนั้น ใช้วิธีการสุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง
2. ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 15 ท่านหรือ 15 แห่ง โดยสุ่มตัวอย่างผู้ใช้บัณฑิตด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ให้ได้ตัวแทนของผู้ใช้บัณฑิตที่กระจายอยู่ทั่วจังหวัดชลบุรี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการศึกษาเชิงคุณภาพที่พัฒนามาจากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับเรื่องแนวทางการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานเมื่อเปิดประชาคมอาเซียน โดยแบบสัมภาษณ์จะแบ่งเป็น 2 ชุดด้วยกัน คือ ชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์สำหรับคณาจารย์ และชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้ใช้บัณฑิต ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะไม่มี

การชี้แนะใด ๆ จากผู้สัมภาษณ์หรือผู้เก็บข้อมูล คำถามในแบบสอบถามจะเป็นคำถามในลักษณะปลายเปิด ซึ่งจะเปิดโอกาสให้ผู้ตอบสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองได้ การพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น รวมถึงคำถามเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงานในอาเซียน และความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ใน 7 วิชาชีพเฉพาะ โดยในการสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์จะสัมภาษณ์ไปตามประเด็นในแบบสัมภาษณ์ และทำการจับใจความสำคัญ และสรุปประเด็นสัมภาษณ์ตามความเป็นจริง

โครงสร้างเครื่องมือ

ในโครงสร้างเครื่องมือผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 คือ สภาพทั่วไปของการสัมภาษณ์ ซึ่งประกอบด้วย ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์ สถานที่สัมภาษณ์ วัน/เดือน/ปี ที่สัมภาษณ์ เวลาที่เริ่มสัมภาษณ์ และเวลาที่จบการสัมภาษณ์ ส่วนที่ 2 คือ ประเด็นคำถามที่จะทำการสัมภาษณ์เชิงลึก

การสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี จากตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อการเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียน โดยพัฒนาแบบสัมภาษณ์ให้เข้ากับบริบทของคณาจารย์ในมหาวิทยาลัย และผู้ใช้บัณฑิตในประเทศไทย
2. กำหนดขอบเขตการสร้างแบบสัมภาษณ์ให้สอดคล้องกับขอบเขต และกรอบแนวคิดของการศึกษา
3. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความตรงของเนื้อหา (Content validity) และสำนวนที่ใช้ (Wording) ในแบบสอบถามรวมถึงความชัดเจนของคำถาม ให้ได้แบบสอบถามที่มีประสิทธิภาพ สามารถเก็บข้อมูลได้ตรงตามความเป็นจริง และตรงตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย
4. นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้มาแก้ไขให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์กับความตรงกับเนื้อหามากขึ้นพร้อมทั้งแก้ไขทั้งภาษา และคำถามให้เข้าใจง่ายมากขึ้น

การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

ในการทดสอบคุณภาพเครื่องมือที่ผู้วิจัยได้การทดสอบความตรงตามเนื้อหาสามารถดำเนินการได้โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญในด้านเนื้อหา พิจารณาถึงความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับแบบทดสอบ โดยพิจารณาเป็นรายข้อ และหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (Index of item-objective congruence: IOC) ในการพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาโดยใช้จำนวนผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ในการทดสอบแบบสัมภาษณ์ซึ่งประกอบไปด้วย

1. ดร.กฤษ จรินโท
2. ดร.ธีทัต ตรีศิริโชติ
3. นายไพรินทร์ ทองภาพ

ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (Index of item – objective congruence: IOC)

โดยมีสูตรการคำนวณดังนี้ (Romna, 2009)

เมื่อ

IOC คือ ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับแบบทดสอบ

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

การให้คะแนน

+1 คือ มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

-1 คือ ไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

0 คือ ไม่แน่ใจ

การแปลผล

ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50-1.00 มีค่าความเที่ยงตรง ใช้ได้

ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ยังใช้ไม่ได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองในมหาวิทยาลัยบูรพา ตั้งอยู่เลขที่ 169 ถนนลงหาดบางแสน ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี และผู้ใช้บัณฑิตที่กระจายอยู่ในจังหวัดชลบุรี

ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ทั้งสิ้น 1 เดือน (เดือนพฤศจิกายน 2558) โดยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลกับทางมหาวิทยาลัยบูรพา

2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย จำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มคณาจารย์ และกลุ่มผู้ใช้บัณฑิต การเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) คณาจารย์จำนวน 15 ท่าน และผู้ใช้บัณฑิตจำนวน 15 ท่าน หรือ 15 แห่ง

โดยผู้วิจัยแบ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น 2 ส่วน คือการเก็บรวบรวมด้านข้อมูล และการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

การเก็บรวบรวมด้านข้อมูล โดยผู้วิจัยทำการศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์จากแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดขอบเขต เนื้อหา ให้มีความชัดเจน ครอบคลุม วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) โดยกำหนดคำถามออกเป็นประเด็นให้ครอบคลุม สอดคล้องกับงานวิจัย ก่อนการสัมภาษณ์ได้อธิบายถึง วัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ มีการจดบันทึกและบันทึกเสียง ระหว่างการสัมภาษณ์มีการ แลกเปลี่ยน แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ โดยใช้เวลาในการสัมภาษณ์ประมาณ 30 นาที ในระหว่างการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะจดบันทึกสรุปเป็นประเด็นสำคัญสั้นๆ หลังจากจบการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะทำการบันทึกเทป ถอดเทปเพื่อตรวจสอบข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้อง เก็บรวบรวมข้อมูลและเรียบเรียงใหม่อีกครั้ง

การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล โดยผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการถอดเทปและการจดบันทึก มาพิจารณา สังเคราะห์ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์อีกครั้งและสรุปเป็นประเด็นที่สำคัญ ทำการสังเคราะห์ข้อมูล ตามประเด็นคำถามต่าง ๆ วิเคราะห์ผล สรุปเป็นประเด็นหัวข้อ จัดกลุ่ม ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล โดยนำข้อสรุปที่ได้ไปตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อให้ได้ข้อสรุปสุดท้ายที่สมบูรณ์ จากนั้นนำข้อมูลมาตรวจสอบกับอาจารย์ที่ปรึกษาและนำกลับมาปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำข้อมูลที่สมบูรณ์แล้วมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content analysis) ตามประเด็นคำถามต่าง ๆ ของความต้องการของตลาดแรงงานและแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร วิเคราะห์ สังเคราะห์ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยการสรุปประเด็นเป็นส่วน ๆ และเชื่อมโยงเพื่อตอบโจทย์วิจัย และวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่จะใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานหลังเปิดประชาคมอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง “แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียน เพื่อศึกษาหลักสูตรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อค้นหาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรและเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา เครื่องมือวิจัยคือแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ที่ผ่านการทดสอบความตรงของเนื้อหา (Content validity) ได้ค่า 0.66 รวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อเก็บข้อมูลในการศึกษาประชากรและกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ คณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 15 ท่าน ซึ่งในการสุ่มคณาจารย์เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึกนั้น ใช้วิธีการสุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 15 ท่านหรือ 15 แห่ง จากนั้นนำผลการสัมภาษณ์ที่ได้มาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) ซึ่งให้ผลการวิจัยออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียน

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาหลักสูตรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 3 แนวทางในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียน

ผลจากการศึกษาความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของทำ
กลุ่มเป้าหมายกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก คือคณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 15 ท่าน โดยมี
รายละเอียดผลการสัมภาษณ์สามารถสรุปในภาพรวมได้ดังตารางดังนี้

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์คณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา

ลำดับ	ชื่อ	คณะ/วิทยาลัย	สถานที่สัมภาษณ์	เวลาเริ่ม-จบ การสัมภาษณ์
1	ธีระพงษ์	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐ ประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ และนิติศาสตร์	ห้องทำงานตึก รัฐศาสตร์และ นิติศาสตร์	10.00-11.30 น.
2	สมบูรณ์	อาจารย์วิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา	วิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา	10.00-11.30 น.
3	บุญญา	อาจารย์ภาควิชาจุลชีววิทยา	ตึกภาควิชาจุล ชีววิทยา	10.40-11.00 น.
4	วีรพงศ์	วาริชศาสตร์	ตึกประมง	10.00-11.20 น.
5	สกฤติ	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐ ประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ และนิติศาสตร์	ตึกรัฐศาสตร์และ นิติศาสตร์	11.20-11.40 น.
6	สมพร	ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายบัณฑิตและการ วิจัย	ตึกวิทยาศาสตร์ การออกกำลังกาย และการกีฬา)	11.00-11.30 น.
7	เชษฐ์	รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา	ตึกคณะ ศึกษาศาสตร์	10.00-10.40 น.

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อ	คณะ/วิทยาลัย	สถานที่สัมภาษณ์	เวลาเริ่ม-จบ การสัมภาษณ์
8	ภัทรพร	อาจารย์คณะภูมิศาสตร์	คณะภูมิสารสนเทศ ศาสตร์	10.00-10.40 น.
9	สุปราณี	รองคณบดีฝ่ายวิชาการ และวิจัย	ตึกคณะศึกษาศาสตร์	10.00-10.15 น.
10	สมุทพร	การบริหารการศึกษา ของ มหาวิทยาลัยบูรพา	ตึกคณะศึกษาศาสตร์	9.00-9.25 น.
11	สุพรรณิณี	อาจารย์ภูมิสารสนเทศ ศาสตร์	ห้องทำงานตึกภูมิ ทัศน์	ประมาณ 9.00- 9.30 น.
12	วิเชียร	คณะรัฐศาสตร์และ นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัย บูรพา	ตึกคณะศึกษาศาสตร์	10.00-10.25 น.
13	ดร.จิตติมา	สาขาการจัดการโลจิสติกส์ และห่วงโซ่อุปทาน	ตึกโลจิสติกส์	11.00-11.20 น.
14	สมนึก	อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์	ห้องทำงานในคณะ ศึกษาศาสตร์	10.00-10.30 น.
15	ฤกษ์วัลย์	ภาควิชาวิศวกรรม อุตสาหกรรม คณะ วิศวกรรมศาสตร์	ตึกวิศวกรรมศาสตร์	10.00-10.25 น.

จากตารางที่ 4.1 พบว่าส่วนใหญ่คณาจารย์ในมหาวิทยาลัยบูรพาเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงและมีอายุช่วง 40-52 ปี ผลการสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไปสามารถสรุปได้ดังนี้

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 1

ชายกลางคน อายุ 40 ปี เป็นคณาจารย์ประจำภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา สัมภาษณ์หน้าทำงานคือตึกรัฐประศาสนศาสตร์ และเวลาที่สัมภาษณ์ช่วงประมาณ 10.00-11.30 น.

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 2

ชายกลางคน อายุ 42 ปี เป็นคณาจารย์สอนสาขาวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และเวลาที่สัมภาษณ์ช่วงประมาณ 8.40-9.00 น.ทำการสัมภาษณ์ได้ตีึกวิศวกรรมมหาวิทยาลัยบูรพา

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 3

เป็นหญิงกลางคน อายุ 36 ปี เป็นคณาจารย์ภาควิชาจุลชีววิทยา สถานที่สัมภาษณ์เป็นของภาควิชาจุลชีววิทยาและเวลาที่สัมภาษณ์ช่วงประมาณ 10.40-11.00 น.ทำการสัมภาษณ์ได้ตีึกวิศวกรรมมหาวิทยาลัยบูรพา

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 4

เป็นชายกลางคน อายุ 47 ปี เป็นคณาจารย์สอนอยู่ในคณะวาริชศาสตร์ สถานที่สัมภาษณ์ในครั้งนี้ห้องทำงานที่ตีึกประมงของมหาวิทยาลัยบูรพาและเวลาที่ทำการสัมภาษณ์ช่วงประมาณ 10.00-11.20 น.ทำการสัมภาษณ์ได้ตีึกวิศวกรรมมหาวิทยาลัยบูรพา

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 5

เป็นชายกลางคน อายุ 45 ปี เป็นคณาจารย์สอนประจำภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ สถานที่สัมภาษณ์ตีึกรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ และเวลาที่ทำการสัมภาษณ์ช่วงประมาณ 11.20-11.40 น.ทำการสัมภาษณ์ได้ตีึกรัฐประศาสนศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 6

เป็นชายกลางคน อายุ 52 ปี เป็นผู้ช่วยคณบดีฝ่ายบัณฑิตและการวิจัย สถานที่ทำการสัมภาษณ์ ตีึกวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา และเวลาที่ทำการสัมภาษณ์ช่วงประมาณ 11.00-11.30 น.ทำการสัมภาษณ์ได้ตีึกตีึกวิทยาศาสตร์การออกกำลังกาย มหาวิทยาลัยบูรพา

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 7

ชายกลางคน อายุ 40 ปี เป็นรองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ สถานที่ทำการสัมภาษณ์ คือ ตีึกคณะศึกษาศาสตร์ และเวลาที่ทำการสัมภาษณ์ช่วงประมาณ 11.00-11.30 น.ทำการสัมภาษณ์ได้ตีึกตีึกคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 8

หญิงกลางคน อายุ 38 ปี เป็นคณาจารย์คณะภูมิสารสนเทศศาสตร์ สถานที่ทำการสัมภาษณ์ คือ ห้องทำงานในคณะภูมิสารสนเทศศาสตร์ และเวลาที่ทำการสัมภาษณ์ช่วงประมาณ 10.00-10.40 น.ทำการสัมภาษณ์ได้ตีึกภูมิสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 9

หญิงกลางคน อายุ 42 ปี เป็นรองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย สถานที่สัมภาษณ์ คือ ตึกคณะศึกษาศาสตร์และเวลาที่ทำการสัมภาษณ์ช่วงประมาณ 10.00-10.15 น.ทำการสัมภาษณ์ได้ตึกศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 10

ชายกลางคน อายุ 38 ปี เป็นผู้ช่วยการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา สถานที่สัมภาษณ์ ตึกคณะศึกษาศาสตร์และเวลาที่ทำการสัมภาษณ์ช่วงประมาณ 9.00-9.25 น.ทำการสัมภาษณ์ได้ตึกศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 11

หญิงกลางคน อายุ 39 ปี เป็นอาจารย์สอนคณะภูมิสารสนเทศศาสตร์สถานที่สัมภาษณ์ ตึกคณะศึกษาศาสตร์และเวลาที่ทำการสัมภาษณ์ช่วงประมาณ 9.00-9.30 น.ทำการสัมภาษณ์ได้ตึกศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 12

ชายกลางคน อายุ 37 ปี เป็นคณาจารย์สอนคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาสถานที่สัมภาษณ์ ตึกคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์และเวลาที่ทำการสัมภาษณ์ช่วงประมาณ 10.00-10.25 น.ทำการสัมภาษณ์ได้ตึกศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 13

หญิงกลางคน อายุ 40 ปี เป็นคณาจารย์สอน สาขาการจัดการ โลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานสถานที่สัมภาษณ์ ตึก โลจิสติกส์และเวลาที่ทำการสัมภาษณ์ช่วงประมาณ 11.00-11.20 น.ทำการสัมภาษณ์ได้ตึกศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 14

ชายกลางคน อายุ 53 ปี เป็นคณาจารย์สอนคณะศึกษาศาสตร์สถานที่สัมภาษณ์ ตึกคณะศึกษาศาสตร์และเวลาที่ทำการสัมภาษณ์ช่วงประมาณ 10.00-10.30 น.ทำการสัมภาษณ์ห้องทำงานคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 15

ชายกลางคน อายุ 39 ปี เป็นคณาจารย์สอนภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์สถานที่สัมภาษณ์ ตึกคณะวิศวกรรมอุตสาหกรรมและเวลาที่ทำการสัมภาษณ์ช่วงประมาณ 10.00-10.25 น.ทำการสัมภาษณ์ ได้ตึกวิศวกรรมอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยบูรพา

ผลจากการศึกษาความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียน จากกลุ่มเป้าหมาย ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 15 ท่าน โดยมีรายละเอียดผลการสัมภาษณ์สามารถสรุปในภาพรวมได้ดังตารางดังนี้

ตารางที่ 4-2 ข้อมูลสำคัญของผู้ใช้สัมภาษณ์ของผู้ใช้บัณฑิต

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	หน่วยงาน/บริษัท	ตำแหน่ง	ประสบการณ์การทำงาน	สถานที่สัมภาษณ์	เวลาสัมภาษณ์
1	คุณจิราภรณ์ ดินนุ้ย	บริษัทมหาชน จำกัดเพรสซิเดนทฟู๊ดส์ (มาม่า)	ฝ่ายบุคคลของ บริษัทมหาชน จำกัดเพรสซิเดนทฟู๊ดส์ (มาม่า)	5 ปี	ห้างโรบินสัน ศรีราชา	11.00 – 12.00 น.
2	คุณพิรุณ รัตนประสิทธิ์	โรงงานน้ำปลาพิไชย	เป็นผู้บริหาร โรงงานน้ำปลาพิไชย	50 ปี	โรงงาน น้ำปลาพิไชย	10.00 – 10.30 น.
3	คุณฉัตรพล กาญจนศิริเดช	ฝ่ายบุคคล	ห้างหุ้นส่วนจำกัด ศรีราชาเอ็น.พี.ซัพพลาย อำเภอสรีราชาจังหวัดชลบุรี	40 ปี	ห้างหุ้นส่วน จำกัด ศรีราชา	13.00 – 13.30 น.
4	คุณกฤตนาถ เสงตระกูล	ผู้จัดการ บริษัท ไสภณเคเบิล ที.วี.	บริษัท ไสภณเคเบิล ที.วี. พัทยา	10 ปี	มหาวิทยาลัยบูรพา	9.00 – 10.00 น.
5	คุณชาติรี อัมพันแสง	บริษัทผู้ให้บริการด้านจัดการสิ่งอำนวยความสะดวก	ฝ่ายบุคคลบริษัท	8 ปี	ห้างสรรพค้า โลตัส สาขาชลบุรี	9.00-9.30 น.
6	คุณจิรปภา สร้อยสำรี	บจก.แอด โคมัท (สยาม)	ผู้บริหาร	5 ปี	บจก.แอด โคมัท (สยาม)	9.00 – 10.00 น.
7	คุณกนกกรดา ไชยเหมาะ	บริษัท ไทยนิปอนสตีล เอ็นจิเนียริง	คณะกรรมการบริหาร	15 ปี	ร้านเสริมสวย ผมหอม	10.00 – 10.30 น.

ตารางที่ 4-2 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	หน่วยงาน/ บริษัท	ตำแหน่ง	ประสบการณ์ การทำงาน	สถานที่ สัมภาษณ์	เวลา สัมภาษณ์
ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	หน่วยงาน/ บริษัท/ ผู้ประกอบการ	ปัจจุบันดำรง ตำแหน่ง	ประสบการณ์ การทำงาน	สถานที่ สัมภาษณ์	เวลาที่ สัมภาษณ์ เชิงลึก
8	คุณอุดมพร ธรรม วาทีน	บจก. โกลเด้น นแพ็ค	เจ้าของกิจการ	20 ปี	บจก. โกล เด้นแพ็ค	9.00-9.30 น.
9	คุณรุจิรา จัน โส	ไบโอเมดิคอล เอ็นจิเนียริ่ง ชลบุรี จำหน่าย เครื่องมือ แพทย์	ฝ่ายบุคคล	20 ปี	ไบโอเมดิ คอล เอ็น จิเนียริ่ง	8.30-9.00 น.
10	คุณจักรพงษ์ ชอบ หวาน	บริษัท ชังกีว แหลมฉบัง (ประเทศไทย) จำกัด	ฝ่ายบริหาร ของบริษัท	10 ปี	บริษัท ชัง กีวแหลม ฉบัง	11.00-11.30 น.
11	คุณวันทนา พฤกษ์วัน	บริษัท ชัมมิต คุ ราตะ แมนูแฟค เจอร์ริง จำกัด	คณะกรรมการ ฝ่ายบริหาร	12 ปี	บริษัท ชัม มิต คุราตะ	10.00-10.30 น.
12	คุณวันทนา กายฤทธิ์	บริษัท ทีออป เบ ลนด์ อินเตอร์ เนชันแนล จำกัด	ฝ่ายบริหาร	7 ปี	บริษัท ทีออป เบลนด์ อินเตอร์ เนชันแนล จำกัด	13.00-13.00 น.

ตารางที่ 4-2 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	หน่วยงาน/ บริษัท	ตำแหน่ง	ประสบการณ์ การทำงาน	สถานที่ สัมภาษณ์	เวลา สัมภาษณ์
13	คุณจักรกริช บุญเหลือ	บริษัท ท่าเรือ อ่าว ไทย คอน สตรัคชั่น (2945) จำกัด	ฝ่ายบุคคล	14 ปี	บริษัท ท่าเรือ อ่าวไทย	14.00- 14.30 น.
14	คุณรัญจวน สุโร พันธ์	บริษัท ไทย ฟู้ดคอมพาวด์ จำกัด	ฝ่ายธุรการ	15 ปี	บริษัท ไทย ฟู้ดคอม พาวด์ จำกัด	13.00- 13.30น.
15	คุณสมบุรณ์ รุ่งศรี	บริษัท สยาม อินเตอร์ เทคโนโลยี จำกัด	ฝ่ายบุคคล	18 ปี	บริษัท สยาม อินเตอร์	8.00- 8.30 น.

จากตาราง 4.2 สามารถสรุปโดยรวมหน่วยงาน/บริษัท/ผู้ประกอบการอยู่ในพื้นที่จังหวัด ชลบุรี และส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าของบริษัทมากที่สุด รองลงมาคือฝ่ายบุคคลของบริษัท และประสบการณ์การทำงานของแต่ละบริษัทตั้งแต่ 5-50 ปี และส่วนใหญ่จะสถานที่สัมภาษณ์คือ บริษัท

ผลจากการสัมภาษณ์ความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียน สัมภาษณ์ ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 15 ท่าน โดยมีรายละเอียดผลการสัมภาษณ์ได้ดังนี้ ผลการสัมภาษณ์ ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลรองสามารถสรุปได้ดังนี้

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 1

ผู้ประกอบการบริษัทมหาชนจำกัดเพรสซิเดนทึฟูลด์ส์ (มามา) ปัจจุบันดำรงตำแหน่งฝ่ายบุคคลของบริษัทมหาชนจำกัดเพรสซิเดนทึฟูลด์ส์ (มามา) ประสบการณ์การทำงาน 5 ปี

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 2

ผู้ประกอบการโรงงานน้ำปลาพิไชยปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารโรงงานน้ำปลาพิไชย ประสบการณ์การทำงาน 50 ปี

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 3

หน่วยงาน/บริษัท/ผู้ประกอบการฝ่ายบุคคลห้างหุ้นส่วนจำกัด ศรีราชา เอ็น.พี.ซัพพลาย อำเภอศรีราชาจังหวัดชลบุรี ปัจจุบันดำรงตำแหน่งฝ่ายบริหาร ประสบการณ์การทำงาน 40 ปี

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 4

หน่วยงาน/บริษัท/ผู้ประกอบการบริษัท โสภณเคเบิ้ล ที.วี.พัตยา ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้จัดการประสบการณ์การทำงาน 10 ปี

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 5

หน่วยงาน/บริษัท/ผู้ประกอบการบริษัทผู้ให้บริการด้านจัดการสิ่งอำนวยความสะดวก ปัจจุบันดำรงตำแหน่งฝ่ายบุคคลบริษัท ประสบการณ์การทำงาน 8 ปี

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 6

หน่วยงาน/ บริษัท/ ผู้ประกอบการ บจก.แอดโคเมท (สยาม)ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้บริหาร ประสบการณ์การทำงาน 5 ปี

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 7

หน่วยงาน/บริษัท/ผู้ประกอบการบริษัท ไทยนิปปอนสตีล เอ็นจิเนียริงปัจจุบันดำรงตำแหน่งคณะกรรมการบริหารบริษัทประสบการณ์การทำงาน 15 ปี

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 8

หน่วยงาน/บริษัท/ผู้ประกอบการบจก. โกลเด็นแพ็คปัจจุบันดำรงตำแหน่งเจ้าของกิจการ บจก. โกลเด็นแพ็ค ประสบการณ์การทำงาน 20 ปี

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 9

หน่วยงาน/บริษัท/ผู้ประกอบการไบโอเมคคอด เอ็นจิเนียริง จังหวัดชลบุรี เจ้าหน้าที่เครื่องมือแพทย์ ปัจจุบันดำรงตำแหน่งฝ่ายบุคคลประสบการณ์การทำงาน 20 ปี

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 10

หน่วยงาน/บริษัท/ผู้ประกอบการ บริษัท ช้างกิวแหลมฉับัง (ประเทศไทย) จำกัด ปัจจุบันดำรงตำแหน่งฝ่ายบริหาร ประสบการณ์การทำงาน 10 ปี

ผู้ใช้งานที่ 11

หน่วยงาน/บริษัท/ผู้ประกอบการ บริษัท ชัมมิต คุราตะ แมนูแฟคเจอร์ริงจำกัด ปัจจุบัน
ตำแหน่งคณะกรรมการฝ่ายบริหารประสบการณ์การทำงาน 12 ปี

ผู้ใช้งานที่ 12

หน่วยงาน/บริษัท/ผู้ประกอบการ บริษัท ท็อป เบลนด์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด 246
นิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง ปัจจุบันตำแหน่งฝ่ายบริหารประสบการณ์การทำงาน 7 ปี

ผู้ใช้งานที่ 13

หน่วยงาน/บริษัท/ผู้ประกอบการ บริษัท ท่าเรือ อ่าวไทย คอนสตรัคชั่น (2945)
จำกัด ปัจจุบันตำแหน่งฝ่ายบุคคล ประสบการณ์การทำงาน 14 ปี

ผู้ใช้งานที่ 14

หน่วยงาน/บริษัท/ผู้ประกอบการ บริษัท ไทยฟู้ดคอมพาวด์ จำกัด ปัจจุบันตำแหน่ง
ธุรการ ประสบการณ์การทำงาน 15 ปี

ผู้ใช้งานที่ 15

หน่วยงาน/บริษัท/ผู้ประกอบการ บริษัท สยามอินเตอร์เทคโนโลยี จำกัดปัจจุบัน
ตำแหน่งฝ่ายบุคคล ประสบการณ์การทำงาน 18 ปี

ตารางที่ 4-3 ผลจากการสัมภาษณ์คณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา เกี่ยวกับความต้องการของตลาด
แรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียน

ลำดับ	ชื่อ- นามสกุล	ความต้องการ ตลาดแรงงานหลังเปิด ประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียน	การเข้าร่วมเป็น ประชาคมอาเซียนใน การแลกเปลี่ยน แรงงาน	การจัดการ วัดผล/ ประเมินผล การคัดเลือก บัณฑิตที่พึง ประสงค์	มีการพัฒนา องค์กรและ ส่งเสริม แลกเปลี่ยนความรู้ ให้กับพนักงาน
1	ธีระพงษ์	ตลาดแรงงานหลังเปิด ประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียนไปในทิศทางที่ ดี และความต้องการ แรงงานสูงขึ้น โดยเฉพาะอาชีพ 7 อาชีพ ที่เป็นที่ต้องการ ของตลาดอาเซียน	เป็นสิ่งที่ดีสำหรับ ประเทศไทยที่มีการ เข้าร่วมประชาคม เศรษฐกิจอาเซียนใน การแลกเปลี่ยน แรงงานในวิชาชีพ เฉพาะ 7 สาขา	มีแน่นอน เพราะมีการ พัฒนา หลักสูตรให้ สอดคล้องกับ กรอบ ประชาคม อาเซียน	มีการส่งเสริมการ จัดการศึกษาเพื่อ การสร้างความรู้ เข้าใจและความ ตระหนักในเรื่อง เกี่ยวกับประเทศ เพื่อนบ้าน
2	สมบูรณ์	ขาดแคลนแรงงานอย่าง แน่นอน ความต้องการ แรงงานทักษะหรือ แรงงานขั้นสูงจะมี จำนวนมากขึ้นตามการ พัฒนาของระบบ เศรษฐกิจ	มหาวิทยาลัยบูรพาได้ เข้าร่วมโครงการและ มีการจัดเตรียมความ พร้อมสำหรับนิสิตใน หลายๆด้านเช่นด้าน การให้ความรู้เกี่ยวกับ ประเทศอาเซียน ส่งเสริมการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะด้าน วิชาการด้านการฝึก ปฏิบัติงานด้านการ สื่อสารภาษาอังกฤษ	มีการเพิ่ม หลักสูตร เกี่ยวกับ ภาษาอังกฤษ มีความสำคัญ ในการเตรียม ความพร้อมสู่ ประชาคม เศรษฐกิจ อาเซียน โดย ต้องการเน้นให้ นักศึกษา บุคลากร ตระหนักถึง ความสำคัญ ของ ภาษาอังกฤษ	บรรจุวิชา ภาษาอังกฤษสา หรับวิชาชีพเข้าไป ในหลักสูตรของ แต่ละสาขาวิชา รวมถึงการจัด หลักสูตร ฝึกอบรมทักษะ ภาษาอังกฤษโดย คณาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญแก่ นักศึกษาการ เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารและเจต คติที่ดีต่อ ประชาคมอาเซียน

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ความต้องการตลาดแรงงานหลังเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	การเข้าร่วมเป็นประชาคมอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงาน	การจัดการวัดผล/ประเมินผล การคัดเลือกบัณฑิตที่พึงประสงค์	มีการพัฒนาองค์กรและส่งเสริมแลกเปลี่ยนความรู้ให้กับพนักงาน
3	บุญญา	ความต้องการแรงงานมีเพิ่มขึ้น ปัจจุบันนี้ คนจบปริญญาตรีในบ้านเราไม่น้อยกว่าหนึ่งในสาม ถ้าไม่ตงงานหลังเรียนจบก็ต้องจำใจทำงานต่ำกว่าระดับ เพราะคุณสมบัติไม่เหมาะสมกับตำแหน่งงาน	หลักสูตรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยบูรพาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มหาวิทยาลัยบูรพา ได้จัดหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีเพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนภาษาประเทศเพื่อนบ้านอื่นในอาเซียน	หลักสูตรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยบูรพาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากข้อมูลของงานพัฒนาหลักสูตรการสอนกองบริการ การศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา	มหาวิทยาลัยจะได้มีการจัดสรรและเพิ่มอัตราค่าของบุคลากรทางการศึกษาให้เพียงพอรวมถึงการคัดสรรบุคลากรทางการศึกษาที่มีความเหมาะสมกับหลักสูตรทางการศึกษาเพื่อที่จะได้เป็นอาจารย์ประจำคณะต่างๆต่อไป
4	วีรพงษ์	ความต้องการของตลาดแรงงานหลังเปิด AEC นั้นน่าจะมีความต้องการแรงงานในสายอาชีพเยอะทั้ง 7 อาชีพ แต่ก็ไม่ง่ายสำหรับอาชีพเฉพาะ 7 อาชีพที่กำหนด	การเปิดเสรีด้านการเคลื่อนย้ายแรงงานเป็นประเด็นที่น่าจับตามอง เปิดเสรีดังกล่าวอาจทำให้แรงงานฝีมือในอาเซียนย้ายจากประเทศที่มีค่าตอบแทนต่ำ (ประเทศในแถบอินโดจีน ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย รวมถึงไทย) ไปยังประเทศที่มีค่าแรงสูงกว่าและมีการใช้ภาษาอังกฤษอย่างแพร่หลาย อาทิ	มีการกำหนดนโยบายวางแผนงาน และจัด โครงการต่างๆเพื่อการเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนรวมถึงการกำหนดหลักสูตรให้ได้มาตรฐานสากล	การจัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมด้านการศึกษา (MOU) มีการระบุนความร่วมมือด้านการวิจัยหรือการศึกษาดูงานเพื่อขยายโอกาสและบูรณาการความรู้ทางการศึกษาแก่บุคลากรและนักศึกษาให้เพิ่มมากขึ้นกว่าปัจจุบัน

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ความต้องการตลาดแรงงาน หลังเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	การเข้าร่วมเป็น ประชาคมอาเซียนใน การแลกเปลี่ยนแรงงาน	การจัดการวัดผล/ ประเมินผล การคัดเลือก บัณฑิตที่พึงประสงค์	มีการพัฒนา องค์กรและ ส่งเสริม แลกเปลี่ยน ความรู้ให้กับ พนักงาน
5	สกฤติ	เปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน คิดว่าตลาดแรงงาน มีการแข่งขันกันสูงกว่าเดิม เพราะประชากรในประเทศอาเซียนมีถึง 600 ล้านคน ฉะนั้นความต้องการแรงงาน ในการผลิตมากกว่าเดิม การค้าและบริการในกลุ่ม ประเทศอาเซียนมีมากขึ้น ถือเป็น โอกาสของแรงงาน ไทยในการหางานทำ และมี รายได้มากขึ้น	การเข้าร่วม โครงการ แลกเปลี่ยน ประสบการณ์ของ แรงงานเฉพาะ 7 อาชีพ นั้นเป็น โครงการที่ดี เป็นประโยชน์ต่อ แรงงานไทยและ แรงงานชาวต่างชาติ สามารถแลกเปลี่ยน วัฒนธรรม ความรู้ และ ภาษาร่วมกัน ได้ ช่วย ลดข้อจำกัดเรื่องเชื้อ ชาติ และภาษา ช่วย ขยายโอกาสในด้าน วิชาชีพให้กว้างขึ้น	จัด โครงการต่างๆเพื่อ การเตรียมความพร้อม ให้กับนักศึกษาในการ เข้าสู่ประชาคมอาเซียน รวมถึงการกำหนด หลักสูตรให้ได้ มาตรฐานสากลมากกว่านี้	มีการชี้ให้ นักศึกษาเห็นถึง ข้อได้เปรียบ และความสำคัญ ในการ แลกเปลี่ยน แรงงานอย่างเสรี ภายใต้อัตนวิสัย อาเซียนเผยแพร่ว ามรู้ที่เกี่ยวกับ ประชาคม อาเซียน
6	สมพร	ความต้องการแรงงานมีเยอะ ถ้าหลังเปิดประชาคม เศรษฐกิจอาเซียนนะ คิดว่าดี เลยแหละ แรงงานไทยจะมีความเด่นกรที่แรงงานไทย มีความสามารถในการ ทำงานฝีมือที่มีความละเอียด ประณีต ได้ดีกว่าแรงงานจาก ประเทศอื่นๆ	การเข้าร่วมการ แลกเปลี่ยนแรงงานเป็น ที่ดีที่สุดสำหรับคนไทย เพราะมีแนวโน้มใน การแข่งขันใน ตลาดแรงงานสูงขึ้น โดยเฉพาะบัณฑิตที่ ไม่ได้จบในสาขา วิชาชีพหลัก 7 อาชีพ	ต้องมีการจัดระบบศึกษา ในเรื่องของวิชา ภาษาอังกฤษ และฝึก ประสบการณ์สถานที่ ฝึกงานให้มากขึ้นให้ เรียนรู้งานให้มากขึ้น เช่น บัณฑิตที่ชอบไป จะต้องพูดภาษาอังกฤษ ได้	มีการเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสาร และเจตคติที่ดี ต่อประชาคม อาเซียนและการ จัดการเรียนรู้อาเซียนศึกษา คณะควรมีการ สนับสนุนการ จัดกิจกรรมและ แหล่งเรียนรู้แก่นักศึกษาเหล่านี้ เพิ่มมากขึ้น

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ความต้องการตลาดแรงงานหลังเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	การเข้าร่วมเป็นประชาคมอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงาน	การจัดการวัดผล/ประเมินผล การคัดเลือกบัณฑิตที่พึงประสงค์	มีการพัฒนาองค์กรและส่งเสริมแลกเปลี่ยนความรู้ให้กับพนักงาน
7	เชษฐ	คิดว่าตลาดแรงงานขาดแคลนกำลังคน การขาดแคลนแรงงานระดับช่างเทคนิค จากการขาดแคลนคนในระดับปฏิบัติ	มีทั้งดีและผลเสียแน่นอน ในส่วนของผลดีก็เป็นสิ่งที่สำหรับแรงงานเฉพาะ 7 อาชีพนี้ที่ตลาดแรงงานอาเซียนต้องการ แต่ก็มีข้อเสียมีกฎต้องได้รับข้อตกลงยอมรับร่วมกันคุณสมบัตินักวิชาชีพหรือ (MRA)	มีการจัดการศึกษาโดยส่งให้ความรู้ใหม่ๆ และปรับการศึกษาให้เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในประเทศอาเซียน และมีการแลกเปลี่ยนนักศึกษาฝึกประสบการณ์ในประเทศอาเซียนมากที่สุด	มีการเผยแพร่ความรู้ที่เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในเชิงเจาะลึกและศึกษาในเชิงวิเคราะห์ในแต่ละประเด็นนักศึกษาบางส่วนยังต้องการอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ ห้องปฏิบัติการที่ทันสมัยซึ่งสิ่งเหล่านี้ยังไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาอยากให้มีเพิ่มมากขึ้น
8	ภัทรพร	มีความต้องการแรงงานมากขึ้นหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน แต่สิ่งที่คนไทยขาดทักษะด้านภาษาของกำลังแรงงานไทย แรงงานไทยทุกระดับยังประสบปัญหาอ่อนภาษาอังกฤษอยู่	การเข้าร่วมดี ก็ดีกับกลุ่มอาชีพทั้ง 7 กลุ่ม แต่ก็ยังเป็นอุปสรรคต่อแรงงานไทยในอนาคตเรื่องตลาดแรงงานในประเทศที่แคบลงกว่าเดิม หรือถูกแย่งแรงงานจากคนต่างชาติที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมกว่า	มีการจัดรายวิชาใหม่ขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรหลักสูตรการเรียนการสอนทางด้านภาษา อาจเปลี่ยนแปลงไป ต้องมีการเพิ่มทักษะมากขึ้น	มีการบรรจุวิชาภาษาอังกฤษสำหรับวิชาชีพเข้าไปในหลักสูตรของแต่ละสาขาวิชา รวมถึงการจัดหลักสูตรฝึกอบรมทักษะภาษาอังกฤษ โดยคณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญแก่นักศึกษา

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ความต้องการ ตลาดแรงงานหลังเปิด ประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียน	การเข้าร่วมเป็น ประชาคมอาเซียนใน การแลกเปลี่ยนแรงงาน	การจัดการ วัดผล/ ประเมินผล การ คัดเลือกบัณฑิต ที่พึงประสงค์	มีการพัฒนาองค์กร และส่งเสริม แลกเปลี่ยนความรู้ ให้กับพนักงาน
9	สุปราณี	มีความต้องการสูง การเปลี่ยนแปลง โครงสร้างทางเศรษฐกิจและประชากรความต้องการกำลังคนในระดับมัธยมหรือต่ำกว่า/ปวช./ปวส./กำลังคนด้านสังคมฯ มีมากกว่าความต้องการ แต่ด้านวิทย์คณิต และเทคโนโลยีมีน้อยกว่าความต้องการ	ผลดีของการเกิดแลกเปลี่ยนแรงงานอย่างเสรีคือเมื่อก้าวถึงคุณภาพและระบบการศึกษาไทยนั้นมีมาตรฐานในระดับแถวหน้าเมื่อเทียบกับประเทศสมาชิกทำให้บัณฑิตมีศักยภาพทัดเทียมกับต่างประเทศได้	มีการเตรียมความพร้อมในการจัดหลักสูตรให้การเรียนตามที่ผู้ประกอบการมากที่สุด คือ เราต้องเพิ่มด้านสื่อการเรียนการสอน การจัดทำเอกสารประกอบการเรียนสำหรับนักศึกษา 2 ภาษา	มีการจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียนมีการสร้างเงื่อนไขเพื่อดึงดูดให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมมีการชี้ให้นักศึกษาเห็นถึงข้อได้เปรียบและความสำคัญในการแลกเปลี่ยนแรงงานอย่างเสรีภายใต้ข้อตกลงอาเซียน
10	สมุทรา	ในด้านตลาดแรงงานก็มีความต้องการสูง โดยเฉพาะเกี่ยวกับช่างฝีมือและเกี่ยวกับอิเล็กทรอนิกส์และอาชีพเฉพาะทั้ง 7 หรือ 8 อาชีพ และมีความต้องการสูงกว่าอาชีพอื่นๆ	ผลเสียเกิดการแย่งงานกันเพิ่มมากขึ้นผลดีก็ทำให้แรงงานไทยสามารถทำงานในประเทศอาเซียนได้อิสระ	มีการจัดการศึกษา คือ ด้านการเปิดเสรีการศึกษาโดยมีความพร้อมที่จะพัฒนาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง	มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและเจตคติที่ดีต่อประชาคมอาเซียนคณะกรรมการสนับสนุนการจัดกิจกรรมและแหล่งเรียนรู้แก่นักศึกษาเหล่านี้เพิ่มมากขึ้น

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ความต้องการ	การเข้าร่วมเป็น	การจัดการวัดผล/ประเมินผล การคัดเลือก	มีการพัฒนาองค์กร และส่งเสริม
		ตลาดแรงงานหลังเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	ในการแลกเปลี่ยนแรงงาน	บัณฑิตที่พึงประสงค์	แลกเปลี่ยนความรู้ให้กับพนักงาน
11	สุพรรณิ	คิดว่าทั้งไทยและประเทศอาเซียน หลังจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนทุกๆประเทศมีความต้องการของแรงงานอยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะแรงงานที่ประเทศที่ขาดอยู่อีกมาก	การเข้าร่วมเป็นสิ่งที่ดีกับประเทศไทยและไทยจะได้เปรียบในแรงของการทำงานในประเทศอาเซียนได้กว้างขึ้น ทำให้ไทยได้พัฒนาศักยภาพฝีมือได้เพิ่มมากขึ้น	มีการกำหนดนโยบายวางแผนงานและจัดโครงการต่างๆเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน รวมถึงการกำหนดหลักสูตรให้ได้มาตรฐานสากล	การจัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมด้านการศึกษา (MOU) รวมถึงการศึกษาดูงานและประชุมร่วมกับมหาวิทยาลัยเครือข่ายต่างๆเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทำงานร่วมกันในโครงการต่างๆมีงานวิจัยที่เชื่อมโยงกับความเป็นอาเซียนมากขึ้น
12	วิเชียร	ความต้องการในอาชีพหรือสาขาต่าง ๆ ยังมีความต้องการสูงเพราะยังขาดบุคลากร การที่ตลาดต้องการบุคลากรมากอันเนื่องมาจากขาดบุคลากรอยู่หลายตำแหน่ง ได้แก่ วิทยาศาสตร์สาขาวิชาการท่องเที่ยว บริการ ครู - ข้าราชการ และหลังการเปิดประเทศอาเซียนก็ต้องการบุคคลเหล่านี้ไปพัฒนาประเทศ”	ผลดีของการเกิดแลกเปลี่ยนแรงงานอย่างเสรีคือเมื่อกล่าวถึงคุณภาพและระบบการศึกษาไทยนั้นมีมาตรฐานในระดับแถวหน้าเมื่อเทียบกับประเทศสมาชิกทำให้บัณฑิตมีศักยภาพทัดเทียมกับต่างประเทศได้	มีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับกรอบประชาคมอาเซียนและได้รับการประเมินคุณภาพการศึกษาจากคณะกรรมการตรวจสอบมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา	มหาวิทยาลัยควรจัดสรรงบประมาณสำหรับคณะต่างๆในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะเพิ่มมากขึ้น

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ความต้องการตลาดแรงงานหลังเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	การเข้าร่วมเป็นประชาคมอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงาน	การจัดการวัดผล/ประเมินผล การคัดเลือกบัณฑิตที่พึงประสงค์	มีการพัฒนาองค์กรและส่งเสริมแลกเปลี่ยนความรู้ให้กับพนักงาน
13	ดร.จิตติมา	ในส่วนเรื่องของตลาดแรงงานหลังเปิดประชาคม คิดว่ามีความต้องการในด้านแรงงานอาชีพเฉพาะเพราะแต่ละประเทศอาเซียนขาดแคลนอยู่จำนวนมาก โดยเฉพาะด้านพยาบาล ซึ่งด้านนี้ไทยก็ต้องมีความต้องการสูงเช่นกัน	การเข้าร่วมเป็นสิ่งที่ดีกับประเทศไทยและไทยจะได้เปรียบในแรงของการทำงานในประเทศอาเซียนได้กว้างขึ้น ทำให้ไทยได้พัฒนาศักยภาพฝีมือได้เพิ่มมากขึ้น	การเพิ่มความรู้ความสามารถและการสื่อสารทางด้านภาษาอังกฤษ ให้แก่นักศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพาเพื่อพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้และพัฒนาทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศของนักศึกษา สาขาวิชาต่างๆ	ควรให้ความสำคัญกับกระบวนการพัฒนาและจัดงบประมาณสนับสนุนพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องการจัดสรรทุนการศึกษาเพื่อการแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษาในอาเซียนเพื่อการสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพ
14	สมนึก	มีการทำสัญญาเกี่ยวกับอาชีพเฉพาะ 7 อาชีพตลาดแรงงานต้องการสูงอย่างเป็นแน่นอนทุก ๆ ประเทศต้องการพัฒนาอาชีพเหล่านี้เช่นกัน	ประเทศไทยที่มีการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขา คือ แพทย์ พยาบาลทันตแพทย์ วิศวกรสถาปัตยกรรม การสำรวจนักบัญชีซึ่งวิชาเฉพาะเหล่านี้มหาวิทยาลัยบูรพามีครบอาชีพ ผลดีคือคุณภาพและระบบการศึกษาไทยอยู่ในระดับแถวหน้า	การพัฒนาทักษะและเพิ่มศักยภาพด้านภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยคณะมนุษยศาสตร์จัดฝึกอบรมภาษาอังกฤษให้กับครูอาจารย์ บุคลากร	ควรส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ หลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาการติดต่อสื่อสารระหว่างกันในประเทศอาเซียน เพิ่มอาจารย์ชาวต่างชาติเพื่อเพิ่มโอกาสให้กับนักศึกษาในการสื่อสารและพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ความต้องการ ตลาดแรงงานหลังเปิด ประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียน	การเข้าร่วมเป็น ประชาคมอาเซียนใน การแลกเปลี่ยนแรงงาน	การจัดการ วัดผล/ ประเมินผล การ คัดเลือกบัณฑิต ที่พึงประสงค์	มีการพัฒนาองค์กร และส่งเสริม แลกเปลี่ยนความรู้ ให้กับพนักงาน
15	ฤกษ์วัลย์	ตลาดแรงงานต้องการ แรงงานด้านอาชีพเฉพาะ 7 อาชีพนั้นแน่นอน แต่ อาชีพอื่น ๆ ก็ต้องการ เช่นกัน ในด้านการ เตรียมตัวในการศึกษา ของมหาวิทยาลัย มีการ เตรียมผลิตบัณฑิตตามที่ ตลาดแรงงานต้องการ ให้ มีคุณภาพมากที่สุด	ผลดีคือคุณภาพและ ระบบการศึกษาไทยอยู่ ในระดับแถวหน้าเมื่อ เทียบกับประเทศ สมาชิกทำให้บัณฑิตมี ศักยภาพสู้กับ ต่างประเทศได้ทำ ผลเสียคือเกิดการแย่ง งานกันเพิ่มมากขึ้น	การจัดการ ศึกษาตามสูตร ทุก ๆ คณะ การ เตรียมความ พร้อมด้าน หลักสูตรได้แก่ การกำหนด รายวิชาเพิ่มเติม เกี่ยวกับอาเซียน ในหลักสูตร คณะและแต่ละ คณะมีการ จัดการเตรียม ความพร้อมแต่ ยังคงต้องมีการ พัฒนาเพิ่มเติม ต่อไป	มีทางมหาวิทยาลัย การแลกเปลี่ยน เรียนรู้ด้านวิชาการ บริการวิจัยและ ความร่วมมือด้าน ต่างๆกับ มหาวิทยาลัยใน ประชาคมอาเซียน ดำเนินการโดยกอง วิเทศสัมพันธ์และ วิทยาลัยนานาชาติ เพื่อการแลกเปลี่ยน นักศึกษาจากทุกชั้น ปีของทุกสาขาวิชา กับมหาวิทยาลัยใน ประชาคมอาเซียน เป็นระยะเวลาคน ละ 1 เดือนเพื่อให้ เกิดการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ด้านวิชาการ และด้านต่างๆ

**ผลการสัมภาษณ์คณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา เกี่ยวกับความต้องการของตลาด
แรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียน**

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก 15 ท่าน สามารถสรุปได้ดังนี้

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ท่านที่ 1

1. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจ

อาเซียนอย่างไร และมีการเตรียมความพร้อมหรือการปรับตัวด้านการศึกษาหรือไม่อย่างไร

“คิดว่า ตลาดแรงงานหลังเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนไปในทิศทางที่ดี และความต้องการแรงงานสูงขึ้น โดยเฉพาะอาชีพ 7 อาชีพ ที่เป็นที่ต้องการของตลาดอาเซียน” (อาจารย์ท่านที่ 1, สัมภาษณ์ 20 ธันวาคม 2558)

“มีการเตรียมความพร้อมด้านการศึกษา โดยมีการเตรียมในเรื่องของภาษาอังกฤษเพราะภาษาอังกฤษมีความสำคัญในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยต้องการเน้นให้นักศึกษา บุคลากร ตระหนักถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษ เช่น การฝึกฝนทักษะการใช้ภาษาอังกฤษทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียนอย่างถูกต้อง ทำให้นักศึกษาเห็นคุณค่าในภาษา และมีความพร้อมในการเรียนรู้ ดังบทสัมภาษณ์ได้กล่าวไว้ว่า “คนไทยได้รับการปลูกฝังทางด้านวิชาการ และหลักการมากกว่าการฝึกให้กล้าแสดงออก ทำให้มีพัฒนาการทางภาษาดีกว่าคนต่างชาติ ชอบยึดหลักไวยากรณ์ต้องให้ถูกต้อง แต่ความจริงแล้วฝรั่งใช้ภาษาง่าย ๆ ไม่ยุ่งยากเหมือนคนไทย” (อาจารย์ท่านที่ 1, สัมภาษณ์ 20 ธันวาคม 2558)

2. ท่านคิดว่าการเข้าร่วมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขา มีผลดี ผลเสีย และมีประโยชน์อย่างไร รวมถึงท่านมีแนวทางในการนำนโยบายการแลกเปลี่ยนแรงงานเสรีมาปรับใช้กับหลักสูตรการศึกษาหรือไม่อย่างไร

“เป็นส่วนที่ดีสำหรับประเทศไทยที่มีการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในการแลกเปลี่ยนแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขา คือ แพทย์ พยาบาล ทันตแพทย์ วิศวกร สถาปัตยกรรม การสำรวจนักบัญชี ซึ่งวิชาเฉพาะเหล่านี้มหาวิทยาลัยบูรพามีครบอาชีพ ผลดีคือคุณภาพและระบบการศึกษาไทยอยู่ในระดับแถวหน้าเมื่อเทียบกับประเทศสมาชิกทำให้บัณฑิตมีศักยภาพสู้กับต่างประเทศได้มีการรับเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาเพิ่มขึ้นทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสไปทำงานประเทศอื่น ๆ เพิ่มมากขึ้น มีการแข่งขันเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดการผลักดันในการพัฒนาต้นตัวที่จะมีการปรับฟื้นความรู้อยู่เสมอ ซึ่งนำไปสู่ประสิทธิภาพ ผลเสียคือเกิดการแย่งงานกันเพิ่มมากขึ้น แต่ก็ยังมีพระราชบัญญัติวิชาชีพและการสอบใบอนุญาตเป็นภาษาไทย เป็นสิ่งที่ปกป้องผู้ประกอบการวิชาชีพได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังมีภาษาและทักษะการคิดวิเคราะห์ที่เป็นอุปสรรคต่อการ

เคลื่อนย้ายแรงงานเสรีอาเซียน แต่ในทุกขณะมีการวางแผนแก้ปัญหาเหล่านี้ เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาให้มีศักยภาพสู้กับต่างประเทศได้” (อาจารย์ท่านที่ 1, สัมภาษณ์ 20 ธันวาคม, 2558)

3. ท่านมีการจัดการศึกษาหลักสูตรตามเกณฑ์ผลลัพ์การเรียนรู้ที่มีลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของสากล และจัดองค์ความรู้ในหลักสูตรด้านการปฏิบัติวิชาชีพ มาตรฐานทางวิชาชีพ หรือไม่อย่างไร

“ถามว่ามีการจัดการศึกษาหลักสูตรตามเกณฑ์ผลลัพ์การเรียนรู้ที่มีลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของสากลมีแน่นอน เพราะมีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับกรอบประชาคมอาเซียน และได้รับการประเมินคุณภาพการศึกษาจากคณะกรรมการตรวจสอบมาตรฐาน และประกันคุณภาพการศึกษาจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อหลักสูตรที่ได้มาตรฐานสากลอีกทั้งมีการวางแผนโครงการหลักสูตร 2 ภาษา และหลักสูตรนานาชาติพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยทั้งนี้การพัฒนาหลักสูตรดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรีในประชาคมอาเซียน” (อาจารย์ท่านที่ 1, สัมภาษณ์ 20 ธันวาคม 2558)

4. ท่านมีการพัฒนาการศึกษาเพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนของนิสิต และคณาจารย์ในอาเซียนหรือไม่อย่างไร

“มีการพัฒนาส่งเสริมการเรียนการสอนให้นิสิตเพิ่มเติมเกี่ยวกับ AEC มีการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อการสร้างความเข้าใจและความตระหนักในเรื่องเกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านและประเทศอื่นในประชาคม ตลอดจนการสร้างความตระหนักในความหลากหลายของภูมิภาคเนื่องจากอาเซียนมีความหลากหลายค่อนข้างมากโดยที่คนไทยยังไม่มีโอกาสในการเรียนรู้ความหลากหลายดังกล่าวเพื่อที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างในเชิงเชื้อชาติศาสนาและภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอโดยส่งบุคลากรและคณาจารย์เข้าร่วมพัฒนาศักยภาพด้านการปฏิบัติการ ทักษะด้านการสอน โดยการเชิญวิทยากรจากประเทศสมาชิกที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน มาช่วยในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเพิ่มทักษะด้านการสอน โดยเน้นในเรื่องภาษาอังกฤษ และภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียน รวมถึงฝึกทักษะด้านเทคนิคฝีมือแรงงาน และเรียนรู้วิธีการที่จะก่อให้เกิดความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาถ่ายทอดให้แก่นักศึกษา” (อาจารย์ท่านที่ 1, สัมภาษณ์ 20 ธันวาคม 2558)

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 2

1. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร และมีการเตรียมความพร้อมหรือการปรับตัวด้านการศึกษาหรือไม่อย่างไร

“ความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนคือขาดแคลนแรงงานอย่างแน่นอน ความต้องการแรงงานทักษะหรือแรงงานขั้นสูงจะมีจำนวนมากขึ้นตามการพัฒนาของระบบเศรษฐกิจ (อาจารย์ท่านที่ 2, สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2558)

“ การรวมตัวกันเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) เป็นปัจจัยเร่งหนึ่งที่ทำให้อัตราการจ้างงานในภูมิภาคเพิ่มขึ้นสูงในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา และมีแนวโน้มว่าจะสูงมากขึ้นในอนาคต จะมีงานใหม่ ๆ เกิดขึ้นในอาเซียนมาก 14 ล้านอัตรา อาเซียนแม้จะเป็นกลุ่มประเทศที่มีศักยภาพด้านแรงงานที่หลากหลายและมีจำนวนประชากรวัยแรงงานอยู่เป็นจำนวนมาก แต่ก็ปฏิเสธไม่ได้ว่าในหลายประเทศกำลังจะประสบปัญหาการขาดแคลนแรงงานในภาคธุรกิจ ซึ่งปัญหาการขาดแคลนแรงงานที่ว่ามีไม่ได้เกิดจากปัญหาโครงสร้างของประชากรหรือการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ แต่เป็นปัญหาที่เกิดจากความไม่สอดคล้องกันระหว่างแรงงานที่เข้าสู่ตลาดกับความต้องการของตลาด หรือที่เรียกว่า Skill Mismatch นั่นเอง” (อาจารย์ท่านที่ 2, สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2558)

2. ท่านคิดว่าการเข้าร่วมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขา มีผลดี ผลเสีย และมีประโยชน์อย่างไรรวมถึงท่านมีแนวทางในการนำนโยบายการแลกเปลี่ยนแรงงานเสริมมาปรับใช้กับหลักสูตรการศึกษาหรือไม่อย่างไร

“ มีการเข้าร่วมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงานทางมหาวิทยาลัยบูรพาได้เข้าร่วมโครงการซึ่งมหาวิทยาลัยได้เปิดหลักสูตรการเรียนการสอนหลายสาขาวิชาที่สัมพันธ์กับวิชาชีพที่สามารถเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีได้ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและต้องมีการจัดเตรียมความพร้อมสำหรับนิสิตในหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียน ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะด้านวิชาการด้านการฝึกปฏิบัติงานด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ การฝึกใช้ชีวิตร่วมกับคนต่างชาติรวมถึงการจัดกิจกรรมอบรมสัมมนาต่างๆเกี่ยวกับอาเซียนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น” (อาจารย์ท่านที่ 2, สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2558)

3. ท่านมีการจัดการศึกษาหลักสูตรตามเกณฑ์ผลลัพ์การเรียนรู้ที่มีลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของสากล และจัดองค์ความรู้ในหลักสูตรด้านการปฏิบัติวิชาชีพมาตรฐานทางวิชาชีพ หรือไม่อย่างไร

“ ก็ต้องมีการเพิ่มหลักสูตรเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ ภาษาอังกฤษมีความสำคัญในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยต้องการเน้นให้นักศึกษา บุคลากร ตระหนักถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษ เช่น การฝึกฝนทักษะการใช้ภาษาอังกฤษทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียนอย่างถูกต้อง ทำให้นักศึกษาเห็นคุณค่าในภาษา และมีความพร้อมในการเรียนรู้ ดังบทสัมภาษณ์ได้กล่าวไว้ว่า “คนไทยได้รับการปลูกฝังทางด้านวิชาการและหลักการมากกว่าการฝึกให้กล้าแสดงออก

ทำให้มีพัฒนาการทางภาษาคือดีกว่าคนต่างชาติ ชอบยึดหลักไวยากรณ์ต้องให้ถูกต้อง แต่ความจริงแล้วฝรั่งใช้ภาษาง่ายๆ ไม่ยุ่งยากเหมือนคนไทย” (อาจารย์ท่านที่ 2, สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2558)

4. ท่านมีการพัฒนาการศึกษาเพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนของนิสิต และคณาจารย์ในอาเซียนหรือไม่อย่างไร

“คิดว่าควร บรรจุนักศึกษาภาษาอังกฤษสำหรับวิชาชีพเข้าไปในหลักสูตรของแต่ละสาขาวิชา รวมถึงการจัดหลักสูตรฝึกอบรมทักษะภาษาอังกฤษ โดยคณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญแก่นักศึกษาการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและเจตคติที่ดีต่อประชาคมอาเซียนและการจัดการเรียนรู้อาเซียนศึกษา คณะควรมีการสนับสนุนการจัดกิจกรรมและแหล่งเรียนรู้แก่นักศึกษาเหล่านี้เพิ่มมากขึ้น” (อาจารย์ท่านที่ 2, สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2558)

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 3

1. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร และมีการเตรียมความพร้อมหรือการปรับตัวด้านการศึกษาหรือไม่อย่างไร

“คิดว่า ความต้องการแรงงานมีเพิ่มขึ้น ปัจจุบันนี้ คนจบปริญญาตรีในบ้านเราไม่น้อยกว่าหนึ่งในสาม ถ้าไม่ตงงานหลังเรียนจบก็ต้องหางานต่ำกว่าระดับ เพราะคุณสมบัติไม่เหมาะสมกับตำแหน่งงาน ส่วนแรงงานที่ไร้ฝีมือ ตอนนี้เราเองก็พึ่งแรงงานจากประเทศอื่นมาพักใหญ่แล้ว อีกสามปีข้างหน้า เมื่อเรากลายเป็นส่วนหนึ่งของอาเซียน ตลาดแรงงานไทยจะถูกตีขนาบทั้งหัวและท้าย ด้านท้ายเราต้องพึ่งพาแรงงานต่างด้าว ส่วนหัวเราจะต้องพึ่งพาคนเก่งจากประเทศอื่น มาช่วยด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และวิศวกรรม เพราะเราไม่สามารถผลิตคนกลุ่มนี้ออกมาได้เพียงพอับความต้องการ แล้วถึงตอนนั้น คนที่จะต้องตงงานจะมีสักกี่คน” (อาจารย์ท่านที่ 3, สัมภาษณ์ 22 ธันวาคม 2558)

2. ท่านคิดว่าการเข้าร่วมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขา มีผลดี ผลเสีย และมีประโยชน์อย่างไรรวมถึงท่านมีแนวทางในการนำนโยบายการแลกเปลี่ยนแรงงานเสรีมาใช้กับหลักสูตรการศึกษาหรือไม่อย่างไร

“คิดว่ามีผลดีมากสำหรับแรงงานที่อยากทำงานในประเทศอาเซียนที่จะเปิด และผลเสียมีกฎระเบียบในการเข้าทำงานในประเทศอาเซียนเยอะมาก และแรงงานยังขาดด้านภาษา ในส่วนเรื่องฝีมือของไทยไม่ค่อยถือว่าเก่ง เราต้องปรับในเรื่องของภาษาให้มากในหลักสูตรที่เด็กที่จบมาเพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณภาพเป็นที่ต้องการของผู้ใช้บัณฑิต” (อาจารย์ท่านที่ 3, สัมภาษณ์ 22 ธันวาคม 2558)

3. ท่านมีการจัดการศึกษาหลักสูตรตามเกณฑ์ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่มีลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของสากล และจัดองค์ความรู้ในหลักสูตรด้านการปฏิบัติวิชาชีพ มาตรฐานทางวิชาชีพ หรือไม่อย่างไร

“คิดว่าหลักสูตรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยบูรพาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากข้อมูลของงานพัฒนาหลักสูตรการสอนกองบริการการศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา แสดงให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยได้จัดหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีเพื่อให้บัณฑิตนักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนภาษาประเทศเพื่อนบ้านอื่นในอาเซียนมีความจำเป็นที่ต้องเรียนรู้ เนื่องจากในอนาคตภาษาเหล่านี้คนไทยต้องมีโอกาสได้ยินมากขึ้น ต้องเรียนรู้และสื่อสารได้ ภาษาต่างๆ เหล่านี้ส่วนใหญ่มีอิทธิพลมาจากผู้ใช้แรงงานชาวต่างชาติ เช่น ลาว พม่า เขมรและมีการแลกเปลี่ยนสถานที่ฝึกในอาเซียนให้มากยิ่งขึ้น” (อาจารย์ท่านที่ 3, สัมภาษณ์, 22 ธันวาคม 2558)

4. ท่านมีการพัฒนาการศึกษาเพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนของนิสิต และคณาจารย์ในอาเซียนหรือไม่อย่างไร

“มหาวิทยาลัยจะได้มีการจัดสรรและเพิ่มอัตรากำลังของบุคลากรทางการศึกษาให้เพียงพอรวมถึงการคัดสรรบุคลากรทางการศึกษาที่มีความเหมาะสมกับหลักสูตรทางการศึกษา เพื่อที่จะได้เป็นอาจารย์ประจำคณะต่างๆต่อไป” (อาจารย์ท่านที่ 3, สัมภาษณ์ 22 ธันวาคม 2558)

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 4

1. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร และมีการเตรียมความพร้อมหรือการปรับตัวด้านการศึกษาหรือไม่อย่างไร

“ได้แต่คิดว่า ความต้องการของตลาดแรงงานหลังเปิด AEC นั้นน่าจะมีความต้องการแรงงานในสายอาชีพเยอะทั้ง 7 อาชีพ แต่ก็ไม่ง่ายสำหรับอาชีพเฉพาะ 7 อาชีพที่กำหนด เพราะมีกฎเกณฑ์ในการเคลื่อนย้ายเสรีนั้นมีเยอะและบวกกับประชากรในประเทศไทยขาดทักษะการใช้ภาษาอังกฤษทำให้ยากต่อการไปประเทศอาเซียนและที่ตลาดแรงงานต้องการนั้นจะเกี่ยวงานฝีมือจะมีความต้องการสูง” (อาจารย์ท่านที่ 4, สัมภาษณ์ 22 ธันวาคม 2558)

2. ท่านคิดว่า การเข้าร่วมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขา มีผลดี ผลเสีย และมีประโยชน์อย่างไรรวมถึงท่านมีแนวทางในการนำนโยบายการแลกเปลี่ยนแรงงานเสรีมาปรับใช้กับหลักสูตรการศึกษาหรือไม่อย่างไร

“ การเปิดเสรีด้านการเคลื่อนย้ายแรงงานเป็นประเด็นที่น่าจับตามอง เปิดเสรีดังกล่าวอาจทำให้แรงงานฝีมือในอาเซียนย้ายจากประเทศที่มีค่าตอบแทนต่ำ (ประเทศในแถบอินโดจีน ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย รวมถึงไทย) ไปยังประเทศที่มีค่าแรงสูงกว่าและมีการใช้ภาษาอังกฤษอย่างแพร่หลาย อาทิเช่น สิงคโปร์และมาเลเซีย ซึ่งมีความน่าเป็นห่วงว่าการเปิดเสรีแรงงานฝือมือดังกล่าว จะทำให้

แรงงานฝีมือของไทยในบางสาขาย้ายไปทำงานในมาเลเซียและสิงคโปร์ โดยเฉพาะสาขาการแพทย์และวิศวกร มีผลให้ในอนาคตไทยอาจขาดแคลนแรงงานฝีมือในสาขาดังกล่าว ขณะเดียวกัน ต้องเร่งพัฒนาฝีมือแรงงานในวิชาชีพต่างๆ ของไทยให้ได้มาตรฐานสากล ต้องเร่งพัฒนาทักษะเพื่อรับมือกับการแข่งขัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านภาษา ซึ่งบุคลากรไทยยังเสียเปรียบคู่แข่งอยู่ รวมทั้งปรับตัวให้เข้ากับมาตรฐานการทำงานสากล” (อาจารย์ท่านที่ 4, สัมภาษณ์ 22 ธันวาคม 2558)

3. ท่านมีการจัดการศึกษาหลักสูตรตามเกณฑ์ผลลัพท์การเรียนรู้ที่มีลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของสากล และจัดองค์ความรู้ในหลักสูตรด้านการปฏิบัติวิชาชีพ มาตรฐานทางวิชาชีพ หรือไม่อย่างไร

“ มีการกำหนดนโยบายวางแผนงานและจัด โครงการต่างๆ เพื่อการเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนรวมถึงการกำหนดหลักสูตรให้ได้มาตรฐานสากลโดยมีการเชื่อมโยงท้องถิ่นอุตสาหกรรมและต่างประเทศเข้ากับหลักสูตรทำให้หลักสูตรสามารถตอบสนองทั้งเชิงวิชาการอุตสาหกรรมและเป็นสากลบัณฑิตจึงคุณสมบัติตามที่ต้องการของตลาดแรงงาน” (อาจารย์ท่านที่ 4, สัมภาษณ์ 22 ธันวาคม 2558)

4. ท่านมีการพัฒนาการศึกษาเพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนของนิสิต และคณาจารย์ในอาเซียนหรือไม่อย่างไร

“ การจัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมด้านการศึกษา (MOU) มีการระบุมาร่วมมือด้านการวิจัยหรือการศึกษาดูงานเพื่อขยายโอกาสและบูรณาการความรู้ทางการศึกษาแก่บุคลากรและนักศึกษาให้เพิ่มมากขึ้นกว่าปัจจุบันในการจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียนมีการสร้างเงื่อนไขเพื่อดึงดูดให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม” (อาจารย์ท่านที่ 4, สัมภาษณ์ 22 ธันวาคม 2558)

“ ในส่วนของการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารกันในอาเซียนเป็นเรื่องสำคัญมาก เนื่องจากภาษาช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในสังคม การไม่รู้ภาษาเป็นอุปสรรคสำคัญต่อนักศึกษาในอนาคตเพราะนักศึกษาต้องเป็นผู้เผชิญหน้ากับการเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษารูปแบบใหม่โดยตรง ดังนั้นการเตรียมความพร้อมทางด้านภาษาอังกฤษจึงเป็นปัญหาต่อนักศึกษาไทยมากที่สุด นอกจากการเพิ่มทักษะความสามารถทางภาษาอังกฤษ ภาษาประเทศเพื่อนบ้านอื่นในอาเซียนอาจมีบทบาทมากขึ้น เช่น ภาษาพม่า ภาษาเขมร ภาษาเวียดนาม เป็นต้น ดังนั้นการเพิ่มทักษะทางด้านภาษาอังกฤษยังไม่เพียงพออาจต้องมีการเรียนรู้ภาษาอาเซียนอื่นที่เป็นภาษาที่สามด้วย” (อาจารย์ท่านที่ 4, สัมภาษณ์ 22 ธันวาคม 2558)

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 5

1. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร และมีการเตรียมความพร้อมหรือการปรับตัวด้านการศึกษาหรือไม่อย่างไร

เปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน คิดว่าตลาดแรงงานมีการแข่งขันกันสูงกว่าเดิม เพราะประชากรในประเทศอาเซียนมีถึง 600 ล้านคน ฉะนั้นความต้องการแรงงานในการผลิตมากกว่าเดิม การค้าและบริการในกลุ่มประเทศอาเซียนมีมากขึ้น ถือเป็นโอกาสของแรงงานไทยในการหางานทำ และมีรายได้มากขึ้น แต่ในความเป็นจริงอาจไม่เป็นอย่างที่คาดไว้ เพราะทักษะอาจไม่ตรงกับความต้องการ และปัญหาด้านภาษาโดยเฉพาะภาษาอังกฤษ จะทำให้ผู้แรงงานชาติอื่นไม่ได้ นอกจากนี้ความต้องการแรงงานราคาถูก ทำให้เกิดการไหลของแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามา แรงงานไทยอาจตกงาน ขณะเดียวกันแรงงานมีฝีมืออาจไหลออกนอกประเทศเช่นกัน คำถามสำคัญคือ จะทำอย่างไรให้แรงงานไทยสามารถแข่งขันได้? นับเป็นโจทย์ยากที่ท้าทายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องหันกลับมาขบคิด เพราะหากคิดว่าแรงงานไทยจะสามารถแข่งขันได้นั้น “การศึกษา” ถือเป็นสิ่งจำเป็น แต่กลับพบว่า ผู้มีงานทำมีการศึกษาเฉลี่ยเพียง 8.3 ปี หรือเทียบเท่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเท่านั้น ซึ่งแรงงานไทยกลุ่มนี้จะได้รับผลกระทบจากการเข้าสู่ AEC อย่างแน่นอน (อาจารย์ท่านที่ 5, สัมภาษณ์ 23 ธันวาคม 2558)

2. ท่านคิดว่าการเข้าร่วมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขา มีผลดี ผลเสีย และมีประโยชน์อย่างไรรวมถึงท่านมีแนวทางในการนำนโยบายการแลกเปลี่ยนแรงงานเสรีมาปรับใช้กับหลักสูตรการศึกษาหรือไม่อย่างไร

“คิดว่าการเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของแรงงานเฉพาะ 7 อาชีพนั้น เป็นโครงการที่ดี เป็นประโยชน์ต่อแรงงานไทยและแรงงานชาวต่างชาติสามารถแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ความรู้ และภาษาร่วมกันได้ ช่วยลดข้อจำกัดเรื่องเชื้อชาติ และภาษา ช่วยขยายโอกาสในด้านวิชาชีพให้กว้างขึ้นสามารถเคลื่อนย้ายไปทำงานได้อย่างเสรี จึงเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” (อาจารย์ท่านที่ 5, สัมภาษณ์ 23 ธันวาคม 2558)

3. ท่านมีการจัดการศึกษาหลักสูตรตามเกณฑ์ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่มีลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของสากล และจัดองค์ความรู้ในหลักสูตรด้านการปฏิบัติวิชาชีพมาตรฐานทางวิชาชีพ หรือไม่อย่างไร

“จัดโครงการต่างๆ เพื่อการเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนรวมถึงการกำหนดหลักสูตรให้ได้มาตรฐานสากลมากกว่านี้” (อาจารย์ท่านที่ 5, สัมภาษณ์ 23 ธันวาคม 2558)

4. ท่านมีการพัฒนาการศึกษาเพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนของนิสิต และคณาจารย์ในอาเซียนหรือไม่อย่างไร

“ มีการชี้ให้นักศึกษาเห็นถึงข้อได้เปรียบและความสำคัญในการแลกเปลี่ยนแรงงานอย่างเสรีภายใต้ข้อตกลงอาเซียนเผยแพร่ความรู้ที่เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน” (อาจารย์ท่านที่ 5, สัมภาษณ์ 23 ธันวาคม 2558)

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 6

1. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจ

อาเซียนอย่างไร และมีการเตรียมความพร้อมหรือการปรับตัวด้านการศึกษาหรือไม่อย่างไร

“ความต้องการแรงงานมีเยอะถ้าหลังเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนะ คิดว่าดีเลยแหละ แรงงานไทยจะมีความเด่นกว่าที่แรงงานไทยมีความสามารถในการทำงานฝีมือที่มีความละเอียดประณีตได้ดีกว่าแรงงานจากประเทศอื่น โดยเฉพาะเมื่อเปรียบเทียบกับภูมิภาคเดียวกัน แต่จุดอ่อนสำคัญของตลาดแรงงานไทยทั้งที่ประสบปัญหาอยู่ในปัจจุบันและแนวโน้มที่จะเกิดในอนาคตคือ การขาดแคลนกำลังคน การใช้แรงงานต่างด้าว การที่กำลังแรงงานที่มีอยู่ในระบบมีอายุ (แก่) มากขึ้น ตลอดจนประเด็นเกี่ยวกับกำลังแรงงานใหม่ที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานขาดทักษะในการทำงานได้จริง รวมถึงการขาดทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ซึ่งจำเป็นต้องใช้ในการสื่อสาร โดยเฉพาะผู้ทำงานในสาขาการผลิตที่ใช้เทคโนโลยี หากเก่งภาษาหน่อย โอเคเลยการทำงานไม่ต้องเป็นห่วงผ่านหมด” (อาจารย์ท่านที่ 6, สัมภาษณ์ 24 ธันวาคม 2558)

2. ท่านคิดว่าการเข้าร่วมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขา มีผลดี ผลเสีย และมีประโยชน์อย่างไรรวมถึงท่านมีแนวทางในการนำนโยบายการแลกเปลี่ยนแรงงานเสรีมาใช้กับหลักสูตรการศึกษาหรือไม่อย่างไร

“ คิดว่าการเข้าร่วมการแลกเปลี่ยนแรงงานเป็นที่ดีที่สุดสำหรับคนไทย เพราะมีแนวโน้มในการแข่งขันในตลาดแรงงานสูงขึ้น โดยเฉพาะบัณฑิตที่ไม่ได้จบในสาขาวิชาชีพหลัก 7 อาชีพ ที่กำหนดให้สามารถเคลื่อนย้ายไปทำงานได้อย่างเสรี ได้แก่ วิศวกร นักสำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล นักบัญชี บัณฑิตที่ไม่ได้จบในสาขาวิชาชีพหลักเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายนักวิชาชีพ แรงงานเชี่ยวชาญ หรือผู้ที่มีความสามารถพิเศษให้สามารถเข้าทำงานในประเทศกลุ่มอาเซียน 10 ประเทศได้อย่างเสรี”(อาจารย์ท่านที่ 6, สัมภาษณ์ 24 ธันวาคม 2558)

3. ท่านมีการจัดการศึกษาหลักสูตรตามเกณฑ์ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่มีลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของสากล และจัดองค์ความรู้ในหลักสูตรด้านการปฏิบัติวิชาชีพมาตรฐานทางวิชาชีพ หรือไม่อย่างไร

“ต้องมีการจัดระบบศึกษาในเรื่องของวิชาภาษาอังกฤษ และฝึกประสบการณ์สถานที่ฝึกงานให้มากขึ้นให้เรียนรู้งานให้มากขึ้น เพื่อผลิตบัณฑิตออกมาให้มีคุณภาพตามที่ผู้ประกอบการต้องการ เช่น บัณฑิตที่ชอบไปจะต้องพูดภาษาอังกฤษได้ บัณฑิตจะต้องตรงเวลา มีคุณธรรม และสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ และอื่นๆอีกมากที่มหาวิทยาลัยต้องมีการปรับอย่างมากเพื่อให้ได้มาซึ่งบัณฑิต” (อาจารย์ท่านที่ 6, สัมภาษณ์ 24 ธันวาคม 2558)

4. ท่านมีการพัฒนาการศึกษาเพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนของนิสิต และคณาจารย์ในอาเซียนหรือไม่อย่างไร

“มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและเจตคติที่ดีต่อประชาคมอาเซียนและการจัดการเรียนรู้ อาเซียนศึกษาคณะควรมีการสนับสนุนการจัดกิจกรรมและแหล่งเรียนรู้แก่นักศึกษาเหล่านี้เพิ่มมากขึ้น นักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการให้คณะจัดกิจกรรมซึ่งที่มีรูปแบบแปลกใหม่และความทันสมัยในการดึงดูดใจให้นักศึกษาอยากเข้าร่วมกิจกรรมในการจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียนมีการสร้างเงื่อนไขเพื่อดึงดูดให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม” (อาจารย์ท่านที่ 6, สัมภาษณ์ 24 ธันวาคม 2558)

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 7

1. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจ

อาเซียนอย่างไร และมีการเตรียมความพร้อมหรือการปรับตัวด้านการศึกษาหรือไม่อย่างไร

“คิดว่าตลาดแรงงานขาดแคลนกำลังคน การขาดแคลนแรงงานระดับช่างเทคนิค จากการขาดแคลนคนในระดับปฏิบัติ แต่ขาดแคลนกำลังแรงงานในระดับช่างเทคนิค รวมถึงแรงงานที่มีทักษะเฉพาะด้านและความเชี่ยวชาญสูง ตลาดแรงงานเหล่านี้ไทยก็กำลังประสบปัญหาไม่น้อย หากประเทศอาเซียนขาดบุคลากรกลุ่มนี้และมีความต้องการสูงก็จะมีการแข่งขันสูง และแรงงานไทยจะขาดแคลนแรงงานที่เก่งและมีประสบการณ์ ถ้าหากมีการเตรียมพร้อมแล้วอาจจะมีการเพิ่มหลักสูตรการเรียนการสอนที่เน้นการฝึกงาน โดยเพิ่มช่วงระยะเวลาของการฝึกงานให้เรียนรู้งานมากขึ้น เพื่อให้นักศึกษาสามารถเข้าไปสู่สายการผลิตในอุตสาหกรรม ก่อให้เกิดการเพิ่มทักษะในด้านต่างๆ จากการได้ทำงานจริงๆ มากกว่าการเรียนรู้จากการเรียนเพียงอย่างเดียว” (อาจารย์ท่านที่ 7, สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2558)

2. ท่านคิดว่าการเข้าร่วมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขา มีผลดี ผลเสีย และมีประโยชน์อย่างไรรวมถึงท่านมีแนวทางในการนำนโยบายการแลกเปลี่ยนแรงงานเสริมมาปรับใช้กับหลักสูตรการศึกษาหรือไม่อย่างไร

“มีทั้งดีและผลเสียแน่นอน ในส่วนของผลดีก็เป็นสิ่งที่สำหรับแรงงานเฉพาะ 7 อาชีพนี้ที่ตลาดแรงงานอาเซียนต้องการ แต่ก็มีข้อเสียมีกฎต้องได้รับข้อตกลงยอมรับร่วมคุณสมบัตินักวิชาชีพ หรือ (MRA) ที่ช่วยให้ นักวิชาชีพอาเซียนสามารถเคลื่อนย้ายเข้าไปทำงานในประเทศอาเซียนอื่นที่ต้องการได้ สามารถยื่นคำขอใบอนุญาต โดยไม่เสียเวลาตรวจสอบคุณสมบัติซ้ำ แต่ทั้งนี้ผู้ประกอบการวิชาชีพยังต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อกำหนดหรือเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับประเทศที่เข้าไปทำงาน เช่น การสอบ การขึ้นทะเบียน การขอใบอนุญาตทำงาน จึงนับว่าเป็นเรื่องไม่ง่ายที่จะเดินทางเข้าไปทำงานในประเทศที่ตนต้องการ ดังนั้นข้อตกลง (MRA) จึงเปรียบเสมือน โอกาสหรือใบเบิกทางให้นักวิชาชีพไปทำงานในประเทศอื่นๆ ภายในกลุ่มอาเซียนที่ได้ผลตอบแทนมากกว่าได้ง่ายขึ้น และแนวทางในการนำนโยบายการแลกเปลี่ยนแรงงานเสรีมาปรับใช้กับหลักสูตรการศึกษา ต้องมีการเน้นหลักสูตรที่มีภาษาให้มากขึ้นเพราะแรงงานไทยอ่อนมากกว่าได้ ปรับให้บัณฑิตที่ผลิตมาให้มีคุณภาพมากที่สุด” (อาจารย์ท่านที่ 7, สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2558)

3. ท่านมีการจัดการศึกษาหลักสูตรตามเกณฑ์ผลลัพท์การเรียนรู้ที่มีลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของสากล และจัดองค์ความรู้ในหลักสูตรด้านการปฏิบัติวิชาชีพ มาตรฐานทางวิชาชีพ หรือไม่อย่างไร

“มีการจัดการศึกษาโดยส่งให้ความรู้ใหม่ๆ และปรับการศึกษาให้เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในประเทศอาเซียน และมีการแลกเปลี่ยนนักศึกษาฝึกประสบการณ์ในประเทศอาเซียนมากที่สุด” (อาจารย์ท่านที่ 7, สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2558)

4. ท่านมีการพัฒนาการศึกษาเพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนของนิสิต และคณาจารย์ในอาเซียนหรือไม่อย่างไร

“มีการเผยแพร่ความรู้ที่เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในเชิงเจาะลึกและศึกษาในเชิงวิเคราะห์ในแต่ละประเด็นนักศึกษาบางส่วนยังต้องการอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ ห้องปฏิบัติการที่ทันสมัยซึ่งสิ่งเหล่านี้ยังไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาอยากให้มีเพิ่มมากขึ้น (อาจารย์ท่านที่ 7, สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2558)

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 8

1. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร และมีการเตรียมความพร้อมหรือการปรับตัวด้านการศึกษาหรือไม่อย่างไร

“มีความต้องการแรงงานมากขึ้นหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน แต่สิ่งที่คนไทยขาดทักษะด้านภาษาของกำลังแรงงานไทย แรงงานไทยทุกระดับยังประสบปัญหาอ่อนภาษาอังกฤษอยู่ ทั้งแรงงานในระดับช่างเทคนิคที่ต้องอ่านคู่มือภาษาต่างประเทศ และแรงงานใน

ระดับปฏิบัติงานในโรงงานที่ต้องทำงานกับเครื่องมือเครื่องจักรที่นำเข้ามาจากและมีการเขียนกำกับวิธีใช้เครื่องจักรเหล่านั้นเป็นภาษาต่างประเทศ.” (อาจารย์ท่านที่ 8, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

2. ท่านคิดว่าการเข้าร่วมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขา มีผลดี ผลเสีย และมีประโยชน์อย่างไรรวมถึงท่านมีแนวทางในการนำนโยบายการแลกเปลี่ยนแรงงานเสรีมาปรับใช้กับหลักสูตรการศึกษาหรือไม่อย่างไร

“คิดว่าการเข้าร่วมดี ก็ดีกับกลุ่มอาชีพทั้ง 7 กลุ่ม แต่ก็เสียก็มีเยอะนะเป็นอุปสรรคต่อแรงงานไทยในอนาคตเรื่องตลาดแรงงานในประเทศที่แคบลงกว่าเดิม หรือถูกแย่งแรงงานจากคนต่างชาติที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมกว่า แต่หากพิจารณาอีกมุมหนึ่ง แรงงานของไทยจะแข่งขันกันพัฒนาระดับความรู้ความสามารถของตนเองมากขึ้น เพื่อเพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง และมีความพร้อมในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ โดยเฉพาะอนาคตตลาดแรงงานต้องการแรงงานที่มีสมรรถนะ ทำงานเร็ว เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และมีความพร้อมในการพัฒนาอยู่เสมอ” (อาจารย์ท่านที่ 8, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

“การปรับใช้ต้องพัฒนาด้านการจัดหลักสูตร ในการจัดเตรียมหลักสูตรต้องมีการจัดประชุมร่วมกันเพื่อหารูปแบบที่มีความเหมาะสมในแต่ละรายวิชาต้องมีการกำหนดคำอธิบายรายวิชาและรายละเอียดไว้ในประมวลการสอนอย่างชัด มีความสอดคล้องกับผู้เรียน สำหรับการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนนับต่อจากนี้ไปต้องเพิ่มความรู้ทางภาษาอังกฤษให้มากขึ้น โดยเน้นทักษะทางภาษาทั้ง 4 คือ การฟัง พูด อ่าน และเขียน ให้มากขึ้นเพราะจำเป็นมากในการทำงานกับประเทศอาเซียน” (อาจารย์ท่านที่ 8, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

3. ท่านมีการจัดการศึกษาหลักสูตรตามเกณฑ์ผลลัพท์การเรียนรู้ที่มีลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของสากล และจัดองค์ความรู้ในหลักสูตรด้านการปฏิบัติวิชาชีพมาตรฐานทางวิชาชีพ หรือไม่อย่างไร

“ต้องมีการเสริมความรู้ให้กับนักศึกษา เพื่อให้เขารู้ว่าควรจะมีการเตรียมตัวอย่างไรด้านไหน อาจจะต้องมีการจัดรายวิชาใหม่ขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับประเด็นอาเซียนไว้ในหลักสูตร หลักสูตรการเรียนการสอนทางด้านภาษาอาจเปลี่ยนแปลงไป ต้องมีการเพิ่มทักษะมากขึ้น เพราะทักษะทางภาษาจะนำมาซึ่งการทำงานในบริษัทข้ามชาติที่ให้ค่าแรงงานที่มากขึ้นผลิตบัณฑิตที่ผู้ประกอบการพึงประสงค์ให้มากที่สุด และจัดการฝึกประสบการณ์ใหม่ทุกสาขาให้มีจำนวนมากขึ้น และให้บัณฑิตได้เรียนรู้งานและชำนาญการให้มากที่สุด ต้องเน้นหนักกว่า” (อาจารย์ท่านที่ 8, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

4. ท่านมีการพัฒนาการศึกษาเพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนของนิสิต และคณาจารย์ในอาเซียนหรือไม่อย่างไร

“ มีการบรรจุวิชาภาษาอังกฤษสำหรับวิชาชีพเข้าไปในหลักสูตรของแต่ละสาขาวิชา รวมถึงการจัดหลักสูตรฝึกอบรมทักษะภาษาอังกฤษ โดยคณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญแก่นักศึกษา มหาวิทยาลัยจะได้มีการจัดสรรและเพิ่มอัตรากำลังของบุคลากรทางการศึกษาให้เพียงพอรวมถึงการคัดสรรบุคลากรทางการศึกษาที่มีความเหมาะสมกับหลักสูตรทางการศึกษาเพื่อที่จะได้เป็นอาจารย์ประจำคณะต่างๆต่อไปการจัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมด้านการศึกษา (MOU) มีการระบุนความร่วมมือด้านการวิจัยหรือการศึกษาคุณงานเพื่อขยายโอกาสและบูรณาการความรู้ทางการศึกษาแก่บุคลากรและนักศึกษาให้เพิ่มมากขึ้นกว่าปัจจุบัน” (อาจารย์ท่านที่ 8, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 9

1. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร และมีการเตรียมความพร้อมหรือการปรับตัวด้านการศึกษาหรือไม่อย่างไร

“ ความต้องการของตลาดแรงงานหลังเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนคือ มีความต้องการสูง การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจและประชากรความต้องการกำลังคนในระดับมัธยมหรือต่ำกว่า/ปวช./ปวส. /กำลังคนด้านสังคมฯ มีมากกว่าความต้องการ แต่ด้านวิทย์คณิต และเทคโนโลยีมีน้อยกว่าความต้องการ” (อาจารย์ท่านที่ 9, สัมภาษณ์ 20 ธันวาคม 2558)

2. ท่านคิดว่าการเข้าร่วมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขา มีผลดี ผลเสีย และมีประโยชน์อย่างไรรวมถึงท่านมีแนวทางในการนำนโยบายการแลกเปลี่ยนแรงงานเสรีมาใช้กับหลักสูตรการศึกษาหรือไม่อย่างไร

“ ผลดีของการเกิดแลกเปลี่ยนแรงงานอย่างเสรีคือเมื่อก้าวถึงคุณภาพและระบบการศึกษาไทยนั้นมีมาตรฐานในระดับแถวหน้าเมื่อเทียบกับประเทศสมาชิกทำให้บัณฑิตมีศักยภาพทัดเทียมกับต่างประเทศได้นอกจากนี้ยังเป็นการเพิ่มโอกาสให้กับนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถไปประกอบอาชีพในต่างประเทศแต่ทั้งนี้การแข่งขันในการทำงานก็ย่อมสูงขึ้นเช่นกันซึ่งคาดหวังว่าจะเป็นแรงผลักดันให้นักศึกษามีการพัฒนาตนเองความตื่นตัวที่จะมีการปรับพื้นฐานความรู้อยู่เสมอ นำไปสู่ประสิทธิภาพส่วนผลเสียคือเกิดการแย่งงานกันเพิ่มมากขึ้นแต่ก็ยังมีพระราชบัญญัติวิชาชีพและการสอบใบอนุญาตเป็นภาษาไทยเป็นสิ่งที่ปกป้องผู้ประกอบการวิชาชีพได้เป็นอย่างดียังมีภาษาและทักษะการคิดวิเคราะห์ที่เป็นอุปสรรคต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีอาเซียนแต่ในทุกขณะมีการวางแผนแก้ปัญหาเหล่านี้เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาให้มีศักยภาพสู้กับต่างประเทศได้” (อาจารย์ท่านที่ 9, สัมภาษณ์ 20 ธันวาคม 2558)

3. ท่านมีการจัดการศึกษาหลักสูตรตามเกณฑ์ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่มีลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของสากล และจัดองค์ความรู้ในหลักสูตรด้านการปฏิบัติวิชาชีพมาตรฐานทางวิชาชีพ หรือไม่อย่างไร

มีการเตรียมความพร้อมในการจัดหลักสูตรให้การเรียนรู้ตามที่อยู่ประกอบการมากที่สุด คือ เราต้องเพิ่มด้านสื่อการเรียนการสอน การจัดทำเอกสารประกอบการเรียนสำหรับนักศึกษา 2 ภาษา อาจารย์ผู้รับผิดชอบแต่ละรายวิชาควรจัดทำเอกสารที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน เช่น ตำรา เอกสาร บทความ โปรแกรมที่นำมาเสนองานต่างๆ เพื่อใช้ประกอบการบรรยายให้อยู่ในรูปแบบของตัวหนังสือภาษาไทย และภาษาอังกฤษประกอบกัน เพื่อเพิ่มกระบวนการเรียนรู้ให้กับนักเรียน สำหรับบางรายวิชามีการมอบหมายให้แปลหนังสือที่เขียนเป็นภาษาอังกฤษให้เป็นข้อความภาษาไทย เพื่อให้ นักศึกษา รู้จักการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ด้วยการเรียนรู้และจดจำคำศัพท์ต่างๆ อีกทั้งเป็นการฝึกฝนและพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษานอกจากนี้ยังช่วยอำนวยความสะดวกและใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ให้กับนักเรียนรุ่นต่อไปและส่งเสริมให้มีการฝึกประสบการณ์ตรงกับสายที่เรียนมากให้มากขึ้นเพื่อการฝึกงานนอกสถานที่ที่อาจแลกเปลี่ยนกับประเทศอาเซียนในการฝึกประสบการณ์เพื่อนำความรู้ที่ได้มาทำงานจริง” (อาจารย์ท่านที่ 9, สัมภาษณ์ 20 ธันวาคม 2558)

4. ท่านมีการพัฒนาการศึกษาเพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนของนิสิต และคณาจารย์ในอาเซียนหรือไม่อย่างไร

“มีการจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียนมีการสร้างเงื่อนไขเพื่อดึงดูดให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมมีการชี้ให้นักศึกษาเห็นถึงข้อได้เปรียบและความสำคัญในการแลกเปลี่ยนแรงงานอย่างเสรีภายใต้ข้อตกลงอาเซียนและทำการเผยแพร่ความรู้ที่เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน” (อาจารย์ท่านที่ 9, สัมภาษณ์ 20 ธันวาคม 2558)

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 10

1. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร และมีการเตรียมความพร้อมหรือการปรับตัวด้านการศึกษาหรือไม่อย่างไร

“ในด้านตลาดแรงงานก็มีความต้องการสูง โดยเฉพาะเกี่ยวกับช่างฝีมือและเกี่ยวกับอิเล็กทรอนิกส์และอาชีพเฉพาะทั้ง 7 หรือ 8 อาชีพเฉพาะ มีความต้องการสูงกว่าอาชีพอื่นๆ และการเตรียมความพร้อมในการปรับตัวด้านการศึกษา ก็มีการเตรียมในด้านหลักสูตร เพิ่มปรับรายวิชาที่เกี่ยวกับภาษาที่ต้องมีการเรียนการสอนกันใหม่รองรับกับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเพื่อผลิตบัณฑิตให้ตรงกับความต้องการของตลาดอาเซียน” (อาจารย์ท่านที่ 10, สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2558)

2. ท่านคิดว่าการเข้าร่วมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขา มีผลดี ผลเสีย และมีประโยชน์อย่างไรรวมถึงท่านมีแนวทางในการนำนโยบายการแลกเปลี่ยนแรงงานเสรีมาปรับใช้กับหลักสูตรการศึกษาหรือไม่อย่างไร

“ผลเสียเกิดการแย่งงานกันเพิ่มมากขึ้นผลดีก็ทำให้แรงงานไทยสามารถทำงานในประเทศอาเซียนได้อิสระ”

3. ท่านมีการจัดการศึกษาหลักสูตรตามเกณฑ์ผลลัพท์การเรียนรู้ที่มีลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของสากล และจัดองค์ความรู้ในหลักสูตรด้านการปฏิบัติวิชาชีพ มาตรฐานทางวิชาชีพ หรือไม่อย่างไร

“มีการจัดการศึกษา คือด้านการเปิดเสรีการศึกษาโดยมีความพร้อมที่จะพัฒนาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องซึ่งจะเห็นได้จากการส่งเสริมโครงการต่างๆ เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาทักษะทั้งในด้านวิชาชีพและด้านภาษาเพื่อการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถและมีทักษะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางอุตสาหกรรมหลังจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและเป็นที่ยอมรับได้ในระดับสากลเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพของบัณฑิต” (อาจารย์ท่านที่ 10, สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2558)

4. ท่านมีการพัฒนาการศึกษาเพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนของนิสิต และคณาจารย์ในอาเซียนหรือไม่อย่างไร

“มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและเจตคติที่ดีต่อประชาคมอาเซียนและการจัดการเรียนรู้ อาเซียนศึกษาคณะควรมีการสนับสนุนการจัดกิจกรรมและแหล่งเรียนรู้แก่นักศึกษาเหล่านี้เพิ่มมากขึ้นนักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการให้คณะจัดกิจกรรมซึ่งที่มีรูปแบบแปลกใหม่และความทันสมัยในการดึงดูดใจให้นักศึกษาอยากเข้าร่วมกิจกรรมในการแลกเปลี่ยนนิสิตในอาเซียนเพิ่มมากขึ้น” (อาจารย์ท่านที่ 10, สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2558)

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 11

1. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร และมีการเตรียมความพร้อมหรือการปรับตัวด้านการศึกษาหรือไม่อย่างไร

“คิดว่าทั้งไทยและประเทศอาเซียน หลังจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนทุกๆ ประเทศมีความต้องการของแรงงานอยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะแรงงานที่ประเทศที่ขาด อยู่อีกมากซึ่งยังเป็นอาชีพที่มีคนทำอยู่น้อยมากหรือไม่มีเลยและจำเป็นอย่างยิ่งในตลาด ได้แก่ อาชีพแพทย์ พยาบาล แพทย์อาสา นักชันสูตรศพในคดีฆาตกรรม นักวิทยาศาสตร์ นักพัฒนาประเทศ คอมพิวเตอร์ นักวางระบบแรงงานที่ขาดเป็นผู้เชี่ยวชาญทางต่าง ๆ” (อาจารย์ท่านที่ 11, สัมภาษณ์ 23 ธันวาคม 2558)

“มีการปรับตัวด้านการศึกษาก็จะมีการปรับของหลักสูตรด้านภาษาเพราะต้องใช้ในอันดับต้นในการสมัครหรือสัมภาษณ์งาน ก็ต้องเน้นหนักในด้านนี้ให้มากขึ้น” (อาจารย์ท่านที่ 11, สัมภาษณ์ 23 ธันวาคม 2558)

2. ท่านคิดว่าการเข้าร่วมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขา มีผลดี ผลเสีย และมีประโยชน์อย่างไรรวมถึงท่านมีแนวทางในการนำนโยบายการแลกเปลี่ยนแรงงานเสรีมาปรับใช้กับหลักสูตรการศึกษาหรือไม่อย่างไร

“การเข้าร่วมเป็นสิ่งที่ดีกับประเทศไทยและไทยจะได้เปรียบในแรงของการทำงานในประเทศอาเซียนได้กว้างขึ้น ทำให้ไทยได้พัฒนาศักยภาพฝีมือได้เพิ่มมากขึ้น ในผลกระทบก็มีแข่งขันกันทำ ก็ต้องปรับแรงงานไทยให้มีการเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับภาษาเพิ่มมากขึ้น” (อาจารย์ท่านที่ 11, สัมภาษณ์ 23 ธันวาคม 2558)

3. ท่านมีการจัดการศึกษาหลักสูตรตามเกณฑ์ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่มีลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของสากล และจัดองค์ความรู้ในหลักสูตรด้านการปฏิบัติวิชาชีพมาตรฐานทางวิชาชีพ หรือไม่อย่างไร

“มีการกำหนดนโยบายวางแผนงานและจัด โครงการต่างๆเพื่อการเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนรวมถึงการกำหนดหลักสูตรให้ได้มาตรฐานสากลโดยมีการเชื่อมโยงท้องถิ่นอุตสาหกรรมและต่างประเทศเข้ากับหลักสูตรทำให้หลักสูตรสามารถตอบสนองทั้งแง่วิชาการบัณฑิตจึงคุณสมบัติตามที่ต้องการของตลาดแรงงาน” (อาจารย์ท่านที่ 11, สัมภาษณ์ 23 ธันวาคม 2558)

4. ท่านมีการพัฒนาการศึกษาเพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนของนิสิต และคณาจารย์ในอาเซียนหรือไม่อย่างไร

“การจัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมด้านการศึกษา (MOU) รวมถึงการศึกษาดูงานและประชุมร่วมกับมหาวิทยาลัยเครือข่ายต่างๆเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทำงานร่วมกันในโครงการต่างๆมีงานวิจัยที่เชื่อมโยงกับความเป็นอาเซียนมากขึ้นอีกทั้งยังเป็นการขยายโอกาสและบูรณาการความรู้ทางการศึกษาแก่บุคลากรและนักศึกษาให้เพิ่มมากขึ้นกว่าปัจจุบัน” (อาจารย์ท่านที่ 11, สัมภาษณ์ 23 ธันวาคม 2558)

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 12

1. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร และมีการเตรียมความพร้อมหรือการปรับตัวด้านการศึกษาหรือไม่อย่างไร

“มีความต้องการในอาชีพหรือสาขาต่าง ๆ ยังมีความต้องการสูงเพราะยังขาดบุคลากรทางด้านอยู่ในประเทศเป็นจำนวนหนึ่ง การที่ตลาดต้องการบุคลากรมากอันเนื่องมาจากขาดบุคลากรอยู่หลายตำแหน่ง ได้แก่ วิทยาศาสตร์สาขาวิชาการท่องเที่ยว บริการ ครู - ข้าราชการ และหลังการเปิดประเทศอาเซียนก็ต้องการบุคคลเหล่านี้ไปพัฒนาประเทศ” (อาจารย์ท่านที่ 12, สัมภาษณ์ 23 ธันวาคม 2558)

“การเตรียมพร้อมในด้านการปรับตัวด้านการศึกษาคือต้องเร่งผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพตามที่ต้องการให้มากที่สุด แต่ต้องมีการเสริมในเรื่องของภาษาอังกฤษในการสื่อสารมากขึ้น”(อาจารย์ท่านที่ 12, สัมภาษณ์ 23 ธันวาคม 2558)

2. ท่านคิดว่าการเข้าร่วมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขา มีผลดี ผลเสีย และมีประโยชน์อย่างไรรวมถึงท่านมีแนวทางในการนำนโยบายการแลกเปลี่ยนแรงงานเสรีมาใช้กับหลักสูตรการศึกษาหรือไม่อย่างไร

“ผลดีของการเกิดแลกเปลี่ยนแรงงานอย่างเสรีคือเมื่อก้าวถึงคุณภาพและระบบการศึกษาไทยนั้นมีความมาตรฐานในระดับแถวหน้าเมื่อเทียบกับประเทศสมาชิกทำให้บัณฑิตมีศักยภาพทัดเทียมกับต่างประเทศได้เป็นการเพิ่มโอกาสให้กับนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถไปประกอบอาชีพในต่างประเทศแต่ทั้งนี้การแข่งขันในการทำงานก็ย่อมสูงขึ้นเช่นกันผลเสียคือเกิดการแย่งงานกันเพิ่มมากขึ้นแต่ก็ยังมีการแข่งขันในการสอบใบอนุญาตเป็นภาษาไทยเป็นสิ่งที่ปกป้องผู้ประกอบการวิชาชีพได้เป็นอย่างดีและนำไปปรับ โดยเพิ่มภาษาและทักษะการคิดวิเคราะห์ที่เป็นอุปสรรคต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีอาเซียนแต่ในทุกขณะมีการวางแผนแก้ปัญหาเหล่านี้เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาให้มีศักยภาพสู้กับต่างประเทศได้”(อาจารย์ท่านที่ 12, สัมภาษณ์ 23 ธันวาคม 2558)

3. ท่านมีการจัดการศึกษาหลักสูตรตามเกณฑ์ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่มีลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของสากล และจัดองค์ความรู้ในหลักสูตรด้านการปฏิบัติวิชาชีพ มาตรฐานทางวิชาชีพ หรือไม่อย่างไร

“มีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับกรอบประชาคมอาเซียนและได้รับการประเมินคุณภาพการศึกษาจากคณะกรรมการตรวจสอบมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษาจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อหลักสูตรที่ได้มาตรฐานสากล อีกทั้งมีการวางแผน โครงการหลักสูตร 2 ภาษาและหลักสูตรนานาชาติพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยทั้งนี้การพัฒนาหลักสูตรสอดคล้องกับนโยบายการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรีในประชาคมอาเซียน”(อาจารย์ท่านที่ 12, สัมภาษณ์ 23 ธันวาคม 2558)

4. ท่านมีการพัฒนาการศึกษาเพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนของนิสิต และคณาจารย์ในอาเซียนหรือไม่อย่างไร

“มหาวิทยาลัยควรจัดสรรงบประมาณสำหรับคณะต่างๆในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะเพิ่มมากขึ้นเพื่อการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นอาทิเช่นการจัดซื้ออุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการศึกษาการพัฒนาห้องเรียนแห่งอนาคต

(The Global Class) ซึ่งเป็นห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถเชื่อมโยงการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย” (อาจารย์ท่านที่ 12, สัมภาษณ์ 23 ธันวาคม 2558)

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 13

1. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร และมีการเตรียมความพร้อมหรือการปรับตัวด้านการศึกษาหรือไม่อย่างไร

“ในส่วนเรื่องของตลาดแรงงานหลังเปิดประชาคม คิดว่ามีความต้องการในด้านแรงงานอาชีพเฉพาะเพราะแต่ละประเทศอาเซียนขาดแคลนอยู่จำนวนมาก โดยเฉพาะด้านพยาบาล ซึ่งด้านนี้ไทยก็ต้องมีความต้องการสูงเช่นกัน เพราะผู้สูงอายุมีจำนวนมากขึ้น ในการเตรียมตัวก็ต้องผลิตบัณฑิตที่ตลาดแรงงานอาเซียนต้องการมากขึ้น และผลิตแล้วก็ต้องมีคุณภาพตรงตามตลาดแรงงานอาเซียนที่กำหนดไว้ จะเป็นการดีมาก” (อาจารย์ท่านที่ 13, สัมภาษณ์ 23 ธันวาคม 2558)

2. ท่านคิดว่าการเข้าร่วมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขา มีผลดี ผลเสีย และมีประโยชน์อย่างไรรวมถึงท่านมีแนวทางในการนำนโยบายการแลกเปลี่ยนแรงงานเสรีมาปรับใช้กับหลักสูตรการศึกษาหรือไม่อย่างไร

“การเข้าร่วมเป็นสิ่งที่ดีกับประเทศไทยและไทยจะได้เปรียบในแรงของการทำงานในประเทศอาเซียนได้กว้างขึ้น ทำให้ไทยได้พัฒนาศักยภาพฝีมือได้เพิ่มมากขึ้น ในผลกระทบก็มีแข่งขันกันทำ” (อาจารย์ท่านที่ 13, สัมภาษณ์ 23 ธันวาคม 2558)

3. ท่านมีการจัดการศึกษาหลักสูตรตามเกณฑ์ผลลัพท์การเรียนรู้ที่มีลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของสากล และจัดองค์ความรู้ในหลักสูตรด้านการปฏิบัติวิชาชีพมาตรฐานทางวิชาชีพ หรือไม่อย่างไร

“การเพิ่มความรู้ความสามารถและการสื่อสารทางด้านภาษาอังกฤษให้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยบูรพาเพื่อพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้และพัฒนาทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศของนักศึกษาสาขาวิชาต่างๆพร้อมทั้งวัดความรู้ CMU English Proficiency Test สำหรับนักศึกษาปริญญาตรีและเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนให้กับนักศึกษามหาวิทยาลัย” (อาจารย์ท่านที่ 13, สัมภาษณ์ 23 ธันวาคม 2558)

4. ท่านมีการพัฒนาการศึกษาเพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนของนิสิต และคณาจารย์ในอาเซียนหรือไม่อย่างไร

“ควรให้ความสำคัญกับกระบวนการพัฒนาและจัดงบประมาณสนับสนุนพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องการจัดสรรทุนการศึกษาเพื่อการแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษาในอาเซียน เพื่อการสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพและสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม” (อาจารย์ท่านที่ 13, สัมภาษณ์ 23 ธันวาคม 2558)

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 14

1. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร และมีกรเตรียมความพร้อมหรือการปรับตัวด้านการศึกษาหรือไม่อย่างไร

“ มีการทำสัญญาเกี่ยวกับอาชีพเฉพาะ 7 อาชีพ ตลาดแรงงานต้องการสูงอย่างเป็นแน่นอน ทุก ๆ ประเทศต้องการพัฒนาอาชีพเหล่านี้เช่นกัน การเตรียมตัวในด้านการศึกษาก็ต้องปรับหลักสูตรกันใหม่ในเรื่องของภาษาอังกฤษที่บัณฑิตส่วนใหญ่จะขาด และก็ต้องมีการฝึกประสบการณ์ในด้านที่จบมาให้มากกว่านี้ เพื่อให้บัณฑิตได้เรียนรู้งานและชำนาญมากกว่านี้” (อาจารย์ท่านที่ 14, สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2558)

2. ท่านคิดว่าการเข้าร่วมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขา มีผลดี ผลเสีย และมีประโยชน์อย่างไรรวมถึงท่านมีแนวทางในการนำนโยบายการแลกเปลี่ยนแรงงานเสรีมาปรับใช้กับหลักสูตรการศึกษาหรือไม่อย่างไร

“ ประเทศไทยที่มีการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขา คือ แพทย์พยาบาลทันตแพทย์วิศวกรสถาปัตยกรรมการสำรวจนักบัญชีซึ่งวิชาเฉพาะเหล่านี้มหาวิทยาลัยบูรพามีครบอาชีพ ผลดีคือคุณภาพและระบบการศึกษาไทยอยู่ในระดับแถวหน้าเมื่อเทียบกับประเทศสมาชิกทำให้บัณฑิตมีศักยภาพสู้กับต่างประเทศได้มีการรับเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาเพิ่มขึ้นทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสไปทำงานประเทศอื่นๆเพิ่มมากขึ้น ผลเสียคือเกิดการแย่งงานกันเพิ่มมากขึ้นแต่ก็ยังมีพระราชบัญญัติวิชาชีพและการสอบใบอนุญาตเป็นภาษาไทยเป็นสิ่งที่ปกป้องผู้ประกอบการวิชาชีพได้เป็นอย่างดี” (อาจารย์ท่านที่ 14, สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2558)

3. ท่านมีการจัดการศึกษาหลักสูตรตามเกณฑ์ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่มีลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของสากล และจัดองค์ความรู้ในหลักสูตรด้านการปฏิบัติวิชาชีพมาตรฐานทางวิชาชีพ หรือไม่อย่างไร

“ ด้านการบริการอาหารและด้านสอนวิชาชีพเพื่อสร้างคุณภาพทางภาษาเตรียมความพร้อมของแรงงานไทยเข้าสู่ตลาดแรงงานในประชาคมอาเซียน” (อาจารย์ท่านที่ 14, สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2558)

4. ท่านมีการพัฒนาการศึกษาเพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนของนิสิต และคณาจารย์ในอาเซียนหรือไม่อย่างไร

“ ควรส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ในประชาคมอาเซียนเพิ่มอาจารย์ชาวต่างชาติเพื่อเพิ่มโอกาสให้กับ

นักศึกษาในการสื่อสารและพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ” (อาจารย์สมนึก, สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2558)

“มีการสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและเจตคติที่ดีต่อประชาคมอาเซียนการจัดการเรียนรู้อาเซียนศึกษาและแหล่งเรียนรู้แก่นักศึกษาเพิ่มมากขึ้น” (อาจารย์ท่านที่ 14, สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2558)

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 15

1. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร และมีการเตรียมความพร้อมหรือการปรับตัวด้านการศึกษาหรือไม่อย่างไร

“ตลาดแรงงานต้องการแรงงานด้านอาชีพเฉพาะ 7 อาชีพนั้นแน่นอน แต่อาชีพอื่น ๆ ก็ต้องการเช่นกัน ในด้านการเตรียมตัวในการศึกษาของมหาวิทยาลัย มีการเตรียมผลิตบัณฑิตตามที่ต้องการให้มีความรู้มากที่สุด เพราะมหาวิทยาลัยบูรพาก็เป็นหนึ่งในมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงในการผลิตแรงงานเหล่านี้” (อาจารย์ท่านที่ 15, สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2558)

2. ท่านคิดว่าการเข้าร่วมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขา มีผลดี ผลเสีย และมีประโยชน์อย่างไรรวมถึงท่านมีแนวทางในการนำนโยบายการแลกเปลี่ยนแรงงานเสรีมาปรับใช้กับหลักสูตรการศึกษาหรือไม่อย่างไร

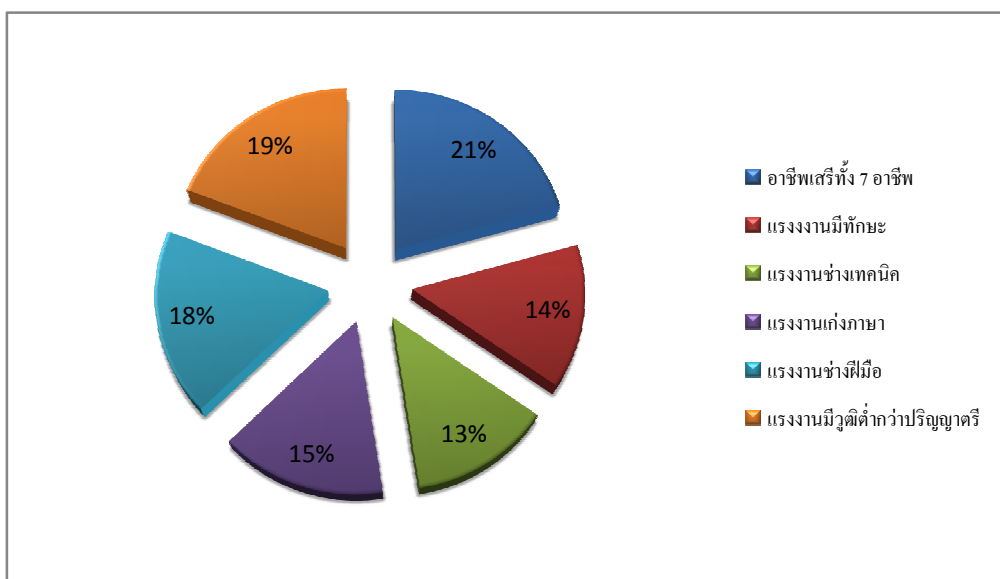
“ผลดีคือคุณภาพและระบบการศึกษาไทยอยู่ในระดับแถวหน้าเมื่อเทียบกับประเทศสมาชิกทำให้บัณฑิตมีศักยภาพสู้กับต่างประเทศได้ทำผลเสียคือเกิดการแย่งงานกันเพิ่มมากขึ้นแต่ที่ยังมีพระราชบัญญัติวิชาชีพและการสอบใบอนุญาตเป็นภาษาไทยและปรับในเรื่องของประสบการณ์นอกสถานที่เพิ่มและให้ตรงพร้อมทั้งเสริมในเรื่องของภาษาอังกฤษในหลักสูตร” (อาจารย์ท่านที่ 15, สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2558)

3. ท่านมีการจัดการศึกษาหลักสูตรตามเกณฑ์ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่มีลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของสากล และจัดองค์ความรู้ในหลักสูตรด้านการปฏิบัติวิชาชีพ มาตรฐานทางวิชาชีพ หรือไม่อย่างไร

“มีการจัดการศึกษาตามสูตรทุก ๆ คณะ การเตรียมความพร้อมด้านหลักสูตรได้แก่การกำหนดรายวิชาเพิ่มเติมเกี่ยวกับอาเซียนในหลักสูตรของคณะและการจัดบูรณาการเนื้อหาอาเซียนในหลักสูตรของคณะและแต่ละคณะมีการจัดการเตรียมความพร้อมแต่ยังคงต้องมีการพัฒนาเพิ่มเติมต่อไป” (อาจารย์ท่านที่ 15, สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2558)

4. ท่านมีการพัฒนาการศึกษาเพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนของนิสิต และคณาจารย์ในอาเซียนหรือไม่อย่างไร

“มีทางมหาวิทยาลัยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิชาการบริการวิจัยและความร่วมมือด้านต่างๆกับมหาวิทยาลัยในประชาคมอาเซียนดำเนินการ โดยกองวิเทศสัมพันธ์และวิทยาลัยนานาชาติ เพื่อการแลกเปลี่ยนนักศึกษาจากทุกชั้นปีของทุกสาขาวิชากับมหาวิทยาลัยในประชาคมอาเซียนเป็นระยะเวลาคนละ 1 เดือนเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิชาการและด้านต่างๆในประชาคมอาเซียนและบรรจุวิชาภาษาอังกฤษสำหรับวิชาชีพเข้าไปในหลักสูตรของแต่ละสาขาวิชารวมถึงการ จัดหลักสูตรฝึกอบรมทักษะภาษาอังกฤษโดยคณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญแก่นักศึกษา” (อาจารย์ท่านที่ 15, สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2558)

ภาพที่ 4-1 ความต้องการของตลาด แรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของคณาจารย์

จากภาพที่ 4.1 พบว่า ความต้องการของตลาด แรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของคณาจารย์ส่วนใหญ่จะมีความต้องการแรงงานเกี่ยวกับอาชีพเสรี ทั้ง 7 อาชีพมากที่สุด รองลงมาคือมีความต้องการของตลาด คือ แรงที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และมีความต้องการแรงงานช่างฝีมือ พร้อมทั้งแรงงานที่มีความรู้และสื่อสารด้านภาษา เป็นโอกาสของแรงงานไทยที่มีการเปิดอาชีพแบบเสรี และตลาดมีความต้องการแรงงานที่มีทั้งทักษะและแรงงานที่มีฝีมือในการทำงาน

ตารางที่ 4-4 ผลการศึกษาความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของผู้ใช้
บัณฑิตสามารถสรุปได้ดังนี้

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ความต้องการ	การเข้าร่วมเป็น	การจัดการ วัตถุประสงค์/ ประเมินผล การคัดเลือก บัณฑิตที่พึงประสงค์	มีการพัฒนาองค์กรและส่งเสริม แลกเปลี่ยนความรู้ให้กับพนักงาน
1	จิราภรณ์	โดยรวมคิดว่าตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีการแข่งขันกันอย่างรุนแรงมากขึ้น มีการแข่งขันกัน	คิดว่าการเข้าร่วมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน คิดว่ามีผลดีมากกว่าแต่ก็มีเสียบาง แต่ก็ไม่เท่าไร คิดว่ามีความจำเป็นให้ บัณฑิตทุกๆ คนและทุกมหาวิทยาลัย	วัดหรือประเมินผลจาก ผลการศึกษารวมถึง เกรดการศึกษาว่า บวก กับด้านจรรยาบรรณ ทางวิชาการ และวิชาชีพ ด้านมีจริยธรรม เสียสละ ซื่อสัตย์ สุจริต	เน้นอ่อนน้อมถ่อมทุกๆ องค์มีการ ส่งเสริมให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนให้มากที่สุด เพื่อให้พนักงาน ได้เข้าใ้มามากขึ้น
2	พิรุณ	ดีการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน นับเป็นจุดเปลี่ยนครั้งสำคัญของไทยการเปิดเสรีทางการค้า การบริการและการลงทุน จะส่งผลดีแก่ประเทศไทยในด้านการค้า ตลาดสินค้าของไทย จะขยายตัวเพิ่มมากขึ้นทั้งในภูมิภาคอาเซียนเองและขยายออกไปสู่ภูมิภาคอื่นในโลก	ถึงเวลาแล้วที่แรงงานทักษะทั้งหลาย จำเป็นต้องเพิ่มความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ เป็นภาษาที่สองหรือที่สามและปรับตัวให้เข้ากับมาตรฐานการ ทำงานที่เป็นสากล	ส่วนใหญ่ที่เลือกมาก็มีการ วัตถุประสงค์จากการทำ ข้อเขียนผ่านก็มีการ สอบสัมภาษณ์เป็น จุดเริ่มต้นจากการ คัดเลือกของผู้ใช้บัณฑิต ทั่วไป ส่วนที่ต้องการก็ สามารถทำงานร่วมกับคนอื่น ได้มีความรู้ มีทักษะ สามารถแก้ไขปัญหาได้	ส่งเสริมทุกๆ ที่และพูดทุกๆ โอกาส เพื่อให้พนักงานตื่นตัวในการปรับในเรื่องต่าง ๆ คิดดูว่าประเทศไทย ประเทศเดียวมีประชากรเพียง 60 กว่า ล้านคนมีรายได้ประชาชาติประมาณ 4 พันกว่าล้านบาทไม่สามารถแข่งขันกับประเทศมหาอำนาจใหม่ทาง เศรษฐกิจอย่างจีนหรืออินเดียได้แต่ ถ้าวางกันเป็นประชาคมอาเซียนที่เป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว สำเร็จประชากรของอาเซียนจะมีถึง 600 ล้านคนหรือ 1 ใน 10 ของประชากรโลกที่มีรายได้ประชาชาติรวมกัน เกือบ 30,000 ล้านบาทนับเป็นตลาด และแหล่งเงินทุนที่มีศักยภาพ มหาศาลและยังเป็นฐานเศรษฐกิจที่สำคัญของไทย

ตารางที่ 4-4 (ต่อ)

	ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ความต้องการตลาดแรงงาน หลังเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	การเข้าร่วมเป็นประชาคมอาเซียน ในการแลกเปลี่ยนแรงงาน	การจัดการวัดผล/ประเมินผล การคัดเลือกบัณฑิตที่พึงประสงค์	มีการพัฒนาองค์กร และส่งเสริมแลกเปลี่ยนความรู้ให้กับพนักงาน
3	คุณฉัตรพล	ก็ต้องมีความต้องการแรงงานมากอยู่แล้วหากมีการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในเมื่อประเทศไทยเปิดอาเซียนประเทศต่าง ๆ ก็สามารรถเข้ามาทำงานได้ และมีการแข่งขันกัน	คิดว่ามีผลดีกับประเทศไทยแต่ก็มีผลเสียตามก็มีผลดีเช่นการเข้าร่วมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในการแลกเปลี่ยนแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขาทำให้แรงงานวิชาชีพ 7 สาขาได้เร่งพัฒนาศักยภาพของแรงงานให้ดีขึ้น	ส่วนใหญ่การคัดเลือกลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ส่วนมาจากการสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ และการปฏิบัติงานที่บริษัทตั้งหลักเกณฑ์มา เช่น ดูจากเกรด ดูจากวิชาหรือหลักสูตรที่จบมามากกว่า อย่างอื่น ๆ	มีก็มีการเปิดอบรมให้ความรู้แก่พนักงานที่เกี่ยวข้องกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การคิดป้ายหรือทำโปรเตอร์ไว้ให้พนักงานอ่านและได้รู้ว่าโลกไปถึงไปก็แล้วจะได้อะไรไม่ล่าหลัง	
4	กฤตนาถ	การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะทำให้เกิดจุดเปลี่ยนของประเทศ ไทย	ภายใต้กรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สมาชิกอาเซียนได้ตกลงที่จะเปิดตลาดแรงงานเสรี โดยให้ผู้เชี่ยวชาญและมีอาชีพใน 7 สาขาอาชีพ	ส่วนใหญ่คัดคนที่มีคุณธรรมและจริยธรรม มีวินัย ขยัน ซื่อสัตย์ อดทน รู้กาลเทศะ มีเจตคติที่ดี และมีความรักความศรัทธาในวิชาชีพมีความรู้	ก็มีการให้ความรู้แก่พนักงานอยู่แล้ว มีการฝึกอบรมในหัวข้อต่าง ๆ ที่จะประชาคมอาเซียนว่าจะมีผลอย่างไรกับประเทศและบริษัท	

ตารางที่ 4-4 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ความต้องการ	การเข้าร่วมเป็น	การจัดการวัดผล/ประเมินผล	มีการพัฒนาองค์กรและส่งเสริม
		ตลาดแรงงานหลังเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	ในการแลกเปลี่ยนแรงงาน	การคัดเลือกบัณฑิตที่พึงประสงค์	แลกเปลี่ยนความรู้ให้กับพนักงาน
5	ชาติรี	ความต้องการตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีมากโดย 7 อาชีพที่มีความต้องการสูง	ตลาดแรงงานไทยคือความไม่สมดุลของโครงสร้างแรงงานที่เกิดขึ้นทั้งระดับล่างและระดับบน ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพคือ ขาดแคลนแรงงานระดับล่าง (ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา)แต่มีแรงงานส่วนเกินระดับอุดมศึกษาอยู่มาก	ประเมินหรือวัดผลจากการทำข้อสอบข้อเขียนผ่านก็ถือว่าผ่านมาขั้นตอนนี้ สอบสัมภาษณ์ผ่านก็โอเค ทำงานได้ในกรณีที่ได้จบใหม่นั้น แต่ถ้าคุณนี้ก็ต้องมีการคัดเลือกในด้านภาษา การสื่อสาร การรู้จักแก้ไขปัญหา การอยู่ร่วมกับผู้อื่นๆ	ในส่วนของบริษัทที่มีนโยบายในการเพิ่มภาษาให้กับพนักงานโดยมีการส่งอบรมหรือไม่ก็มีเรียนภาษาให้กับกลุ่มพนักงานที่มีความสนใจและคิดว่าควรให้มีการเพิ่มภาษาในส่วนของบริษัทที่การทำงานด้วย
6	คุณจิรปภา	ก็ดีสำหรับกลุ่มอาชีพ 7 อาชีพที่มีการแลกเปลี่ยนของการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน แต่ก็มีทั้งผลดีและผลเสีย	เลือกบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถ มีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวาง ความรู้ด้านภาษาสามารถสื่อสารได้ มีความเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชาและตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้อง	ตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบข้อบังคับที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ด้านคุณธรรมจริยธรรม สามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรมและวิชาชีพ โดยใช้ดุลยพินิจทางคำนิยามความรู้สึของผู้อื่นคำนึงพื้นฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ	มีการเพิ่มความรู้ให้แกพนักงาน ส่งเสริมความรู้ในเรื่องของการเปิดประชาอาเซียนและเพิ่มทักษะในการทำงานให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของประเทศ

ตารางที่ 4-4 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ความต้องการตลาดแรงงาน หลังเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	การเข้าร่วมเป็นประชาคมอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงาน	การจัดการวัดผล/ประเมินผล การคัดเลือกบัณฑิตที่พึงประสงค์	มีการพัฒนาองค์กรและส่งเสริมแลกเปลี่ยนความรู้ให้กับพนักงาน
7	กนกรดา	ตลาดแรงงาน หลังเปิดประเทศ คิดว่าตลาดแรงงานไทยจะไม่มีการทำงาน เพราะบุคคลากรที่มีความรู้ความสามารถจากเพื่อนบ้าน เช่น สิงคโปร์ มาเลเซียที่มีความสามารถด้านภาษาอังกฤษ คิดว่าเรา	คิดว่าการแลกเปลี่ยนแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขานั้นเป็นผลดีที่มีการการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีในวิชาชีพ ต้องได้รับข้อตกลงยอมรับร่วม คุณสมบัติในนักวิชาชีพ	แน่นอน ประเมินของการเข้าทำงาน ก็จะเป็นการสอบข้อเขียน ผ่านก็ต้องสัมภาษณ์ ก็ต้องผ่านเกณฑ์การสอบ และคัดเลือกเข้าทำงาน แต่ลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ กล้าคิดและแสดงออกอย่างอิสระ	ส่งเสริมให้พนักงานได้เรียนภาษาเพิ่มขึ้น เพราะหากไม่มีคนเก่งภาษาในองค์กรก็จะไม่สามารถขยายหรือพัฒนาไปประเทศเพื่อนบ้านได้
8	อุคมพร	ความต้องการของตลาดแรงงานหลังเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน คิดว่าประเทศจะขาดแคลนแรงงาน เป็นภาคส่วนที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย	คิดว่าการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือเสรีในกลุ่ม 7 อาชีพ มีผลดีต่อไทยไม่น้อย เพราะในภาพรวมสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาในไทยมีศักยภาพในการผลิตบุคลากรในสายวิชาชีพทั้ง 7 ได้ อย่างมีประสิทธิภาพสูง	จากการสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์เป็นส่วนใหญ่ แต่คุณสมบัติของบัณฑิตให้เข้ากับยุค AEC ก็คือ ต้องมีความรู้ภาษาและสื่อสารเข้ามาเสริมในด้านความรู้จากที่เรียนมา	มีส่งเสริมในด้านการให้ความรู้จัดอบรม สัมมนาในหัวข้อของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอยู่เสมอ

ตารางที่ 4-4 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ความต้องการ ตลาดแรงงาน หลังเปิด ประชาคม เศรษฐกิจอาเซียน	การเข้าร่วมเป็น ประชาคม อาเซียนในการ แลกเปลี่ยน แรงงาน	การจัดการวัดผล/ ประเมินผล การ คัดเลือกบัณฑิตที่ พึงประสงค์	มีการพัฒนาองค์กรและ ส่งเสริมแลกเปลี่ยนความรู้ ให้กับพนักงาน
9	นางรุจิรา จันโต	คิดว่าเราควรผลิต บัณฑิตให้มี ความรู้ ความสามารถใน สาขาวิชาชีพต่าง ๆ ตามที่ ตลาดแรงงาน ต้องการ ตาม กลุ่มอาชีพทั้ง 7 อาชีพต้องการใน การเปิด ประชาคม เศรษฐกิจอาเซียน เพื่อประโยชน์ใน การพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม และประเทศชาติ ผลิตบัณฑิตออก สู่ตลาดแรงงานที่ มีคุณภาพตาม ผู้ประกอบการ ต้องการ	มีทั้งผลดีและ ผลเสียค่ะ ผลดี คือการ แลกเปลี่ยน แรงงานในวิชา ทั้ง 7 สาขาที่ดีกับ ประเทศไทยทำ ส่วนผลเสียใน การเข้าสู่ ประชาคม อาเซียน จะทำให้ เป็นแรงผลักดัน ให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง องค์กร หรือ อุตสาหกรรม ต่างๆ	ตามการประเมิน และวัดผลเพื่อ คัดเลือกบัณฑิต คือ ตามกฎของ มาตรฐานคุณวุฒิ แห่งชาติ ทั้ง 5 ด้าน คือ ต้องการแบบนี้คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้าน ความรู้ ด้านทักษะ ทางปัญญา ด้าน ทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ ด้านทักษะการ วิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและ การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ และ อาจมีอื่นๆ เข้ามา บ้าง	มีอยู่แล้วค่ะ เพราะองค์กรก็ได้ ได้เล็งเห็นถึงประโยชน์ของ องค์กรในการลดภาษี เครื่องมือต่าง ๆ ทาง การแพทย์ที่มีภาษีเยอะ

ตารางที่ 4-4 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ความต้องการตลาดแรงงานหลังเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	การเข้าร่วมเป็นประชาคมอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงาน	การจัดการวัดผล/ประเมินผล การคัดเลือกบัณฑิตที่พึงประสงค์	มีการพัฒนาองค์กรและส่งเสริมแลกเปลี่ยนความรู้ให้กับพนักงาน
10	นายจักรพงษ์	ในเลือกของตลาดแรงงาน ปัญหาหนึ่งคือ ความไม่สมดุลของโครงสร้างแรงงาน ความไม่สมดุลของตลาดแรงงานทั้งระดับล่างและระดับบน ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ	คิดการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงานภายในปี ค.ศ. 2015 จะมีการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีใน 7 สาขาอาชีพ	คัดเลือกทั่วไปโดย การวัดจากคะแนนที่สอบและผ่านการสัมภาษณ์ คัดเอาที่เก่งภาษา พูดได้ เขียนและสื่อสารได้ และตามมาด้วย คุณสมบัติมีความรู้ความสามารถในสาขาที่จบมา	มีก็นำมาปรับใช้กับองค์กร ขั้นตอนแรกคือ การให้ความรู้แก่พนักงานก่อน และถึงจะปรับกลยุทธ์เพื่อรองรับกับการเปิดประชาคมอาเซียน
11	วันทนา	ก็มีการแข่งขันกันสูง และมีแรงงานว่างงาน	คิดว่า การเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เป็นสิ่งที่ดี ทำให้ประเทศไทยนั้น ได้มีเศรษฐกิจที่ดีขึ้น	สามารถทำงานในบริษัทได้และสามารถแก้ไข ปัญหาได้ มีมนุษยสัมพันธ์ คีมี คุณธรรมและอีกเยอะ	มีแน่นอน โดยมีการประชุมอบรม สัมมนาหาความรู้จากผู้มีความรู้ โดยเฉพาะ ซึ่งเป็นหน้าที่ของบริษัทที่มีการให้ความรู้แก่พนักงานให้มากที่สุด และนำไปวางแผนในงานว่าจะทำอย่างไร เตรียมความพร้อมให้ได้มากที่สุด

ตารางที่ 4-4 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ความต้องการตลาดแรงงานหลังเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	การเข้าร่วมเป็นประชาคมอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงาน	การจัดการวัดผล/ประเมินผล การคัดเลือกบัณฑิตที่พึงประสงค์	มีการพัฒนาองค์กรและส่งเสริมแลกเปลี่ยนความรู้ให้กับพนักงาน
12	นางวิทนา	ความต้องการสูงเฉพาะที่เป็นแรงงานด้านฝีมือ ช่างเชื่อม ช่างคอมพิวเตอร์ ปริมาณ มีความต้องการสูงกว่าแรงงานกลุ่มอื่นๆ	มีทั้งดีและเสีย ข้อดี คือต่อแรงงานในประเทศไทย แต่ข้อเสีย มีการแย่งงานกันทำปรับตัวก็ต้องให้แรงงานของเราพัฒนาฝีมือมากขึ้นและเน้นส่งเสริมการใช้ภาษาให้มากขึ้น	สัมภาษณ์ทั่วไป แต่หากคัดเลือกบัณฑิตที่ต้องการก็ต้องเป็นเรื่องของภาษาเป็นอันดับหนึ่ง	มีนะ เพราะบริษัทก็มีการดูงานต่างประเทศ ก็มีการแลกเปลี่ยนกลุ่มของแรงงานระดับหัวหน้ามาทำงานร่วมกัน
13	จักรกริช บุญเหลือ	มีความต้องการสูงมากในเรื่องตลาดแรงงานหลังเปิด AEC โดยเฉพาะอาชีพ 7 อาชีพที่ต้องการมาแต่ที่ไทย เรายังขาด เราก็ต้องพัฒนาให้ดีที่สุด	มีผลดีก็มากอยู่ ผลเสียก็เยอะอยู่นะผมว่า ผลดีก็คือกับประเทศไทยและประเทศไทยมาก คือ แรงงานได้มีการแลกเปลี่ยน	จากการสัมภาษณ์และถามถึงในเรื่องของการสื่อสาร ภาษาอังกฤษว่า บัณฑิตที่มาสมัครมีความสามารถในการใช้ภาษาได้ไหม เพราะ การสื่อสารทางภาษาได้ถือว่าผ่าน ขั้นตอนของการสัมภาษณ์และปฏิบัติงานได้	ต้องมืออยู่แล้ว เพราะในส่วนของการทำงานก็ต้องทำงานร่วมกับชาวต่างชาติจะต้องมีการส่งเสริมความรู้และสอนภาษาให้มากขึ้น

ตารางที่ 4-4 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ความต้องการ ตลาดแรงงาน หลังเปิด ประชาคม เศรษฐกิจอาเซียน	การเข้าร่วมเป็น ประชาคม อาเซียนในการ แลกเปลี่ยน แรงงาน	การจัดการวัดผล/ ประเมินผล การ คัดเลือกบัณฑิตที่พึง ประสงค์	มีการพัฒนาองค์กรและ ส่งเสริมแลกเปลี่ยนความรู้ ให้กับพนักงาน
14	รัฐจาน	ในกลุ่มของ อาชีพเฉพาะ 7 อาชีพมีมากที่สุด	มีข้อดีหลายข้อ เลขที่เดียว คือ แรงงานมีการ เคลื่อนย้ายได้เสรี และข้อเสียมีกฎ ระเบียบหลาย อย่างของกลุ่ม อาชีพเคลื่อนย้าย แบบเสรี	ในด้านภาษามา อันดับหนึ่ง รองลงมาจะมีการ ประเมินในด้าน ความรู้ความสามารถ ของบัณฑิตว่าเป็น แบบไหนผ่าน ข้อสอบ ข้อเขียน และภาษาผ่านการ สัมภาษณ์ที่เป็น ภาษาอังกฤษได้ก็คือ ว่าโอเค	มีการส่งเสริมให้พนักงาน เรียนภาษาและนำมาใช้กับ องค์กรและมีการสื่อสาร แบบภาษาอังกฤษ
15	นาย สมบูรณ์	มีความต้อง แรงงานใน ระดับสูง ต้อง ปรับหลักสูตร ในส่วนภาษา มากขึ้น	เข้าร่วม คิดว่า กลุ่มอาชีพ เฉพาะ 7 อาชีพ เป็นสิ่งที่ดี สำหรับ แรงงานคนไทย ที่ได้เข้าทำงาน	เลือกที่มีความรู้ ความสามารถ และ ใช้ภาษาได้ดี เพราะ สำคัญต่อการขยาย งานของบริษัท	ประโยชน์ก็มีเยอะเกี่ยวกับ การแลกเปลี่ยนแรงงานทำ ให้มีการผลักดันมาตรการ ต่างๆ เพื่อเป็นประชาคม เศรษฐกิจอาเซียนจะ ก่อให้เกิดการยกเลิกหรือ ลดอุปสรรคในการเข้าสู่ ตลาด

การสัมภาษณ์ความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของผู้ใช้บัณฑิต
สามารถสรุปได้ดังนี้

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 1

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจ
อาเซียนอย่างไร และมีการเตรียมความพร้อมหรือการคัดเลือกบัณฑิตหรือไม่อย่างไร

“โดยรวมคิดว่าตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีการแข่งขันกัน
อย่างรุนแรงมากขึ้น มีการแย่งงานกัน และอาชีพที่มีความต้องการของตลาดจะมีอาชีพไม่กี่อย่างนะ
ที่พอรู้กันก็อาชีพวิศวกร อาชีพพยาบาล อาชีพสถาปนิกอาชีพการสำรวจ อาชีพนักบัญชี อาชีพทันต
แพทย์ อาชีพแพทย์ ควรอยากให้มหาวิทยาลัยทุกมหาวิทยาลัยพัฒนาคุณสมบัติของผู้ที่ศึกษาทุกๆ
ระดับเพื่อเตรียมพร้อมกับการเปิดอาเซียนที่จะเข้ามา” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 1, สัมภาษณ์ 15 ธันวาคม
2558)

การเข้าร่วมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7
สาขา มีผลดี ผลเสีย และมีประโยชน์อย่างไรรวมถึงท่านมีแนวทางในการนำนโยบายการแลกเปลี่ยน
แรงงานเสริมมาปรับใช้ในที่ทำงานหรือไม่อย่างไร

“คิดว่าการเข้าร่วมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน คิดว่ามีผลดีมากกว่าแต่ก็มีเสียบางแต่
ก็ไม่เท่าไร คิดว่ามีความจำเป็นให้บัณฑิตทุกๆ คนและทุกมหาวิทยาลัยรวมทั้งกระทรวงการศึกษาได้
ตระหนักว่า มีความสำคัญในการการพัฒนาทุกอาชีพไม่เฉพาะ 7 สาขาอาชีพที่มีความจำเป็นต่อการ
เปิดประเทศความจำเป็นสำหรับคนไทยในทุกสาขาอาชีพที่ต้องการขึ้นทะเบียนเป็นนักวิชาชีพ
อาเซียน ซึ่งนอกจากจะต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนตาม MRAs กำหนดแล้ว แล้วยังต้องมีการพัฒนาขีด
ความรู้ความสามารถในการทำงานด้านอื่นๆ เพื่อให้สามารถทำงานร่วมกับชาวต่างชาติได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ โดยเฉพาะด้านภาษาซึ่งเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ รวมถึง
ความสามารถในการปรับตัวท่ามกลางวัฒนธรรมที่หลากหลายก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของนัก
วิชาชีพอาเซียน ที่ปรึกษาโครงการฯ จึงขอเสนอแนะแนวทางการเตรียมความพร้อมสำหรับ 7 สาขา
วิชาชีพที่จะมีการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีภายใต้ประชาคมอาเซียนให้มีประสิทธิภาพมากที่สุดมีแนวทาง
ในการนำนโยบายการแลกเปลี่ยนแรงงานเสริมมาปรับใช้ในที่ทำงาน อาจจะมีการแลกเปลี่ยนกัน”
(ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 1, สัมภาษณ์ 15 ธันวาคม 2558,)

มีการจัดการวัดผล/ประเมิน ผลเพื่อคัดเลือกลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความ
ต้องการอย่างไร

“วัดหรือประเมินผลจากผลการศึกษารวมถึง เกรดการศึกษาว่า บวกกับด้านจรรยาบรรณ
ทางวิชาการ และวิชาชีพ ด้านมีจริยธรรม เสียสละ ซื่อสัตย์ สุจริต 3. ด้านรับผิดชอบต่อหน้าที่และ

ละเอียดรอบคอบในการทำงาน ซึ่งคุณลักษณะทั่วไปของบัณฑิตที่พึงประสงค์ถือเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้สอดคล้องกับสภาพของสังคมในปัจจุบัน” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 1, สัมภาษณ์, 15 ธันวาคม 2558)

ท่านมีการพัฒนาองค์กรและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ใหม่ๆของพนักงานเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือไม่

“แน่นอนองค์กรทุก ๆ องค์กรมีการส่งเสริมให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนให้มากที่สุด เพื่อให้พนักงานได้เข้าใจมากขึ้น” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 1, สัมภาษณ์ 15 ธันวาคม 2558)

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 2

คิดว่าการเข้าร่วมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขา มีผลดี ผลเสีย และมีประโยชน์อย่างไรรวมถึงท่านมีแนวทางในการนำนโยบายการแลกเปลี่ยนแรงงานเสรีมาใช้ในที่ทำงานหรือไม่อย่างไร

“ที่ดีการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนับเป็นจุดเปลี่ยนครั้งสำคัญของไทยการเปิดเสรีทางการค้าการบริการและการลงทุนจะส่งผลดีแก่ประเทศไทยในด้านการค้าตลาดสินค้าของไทยจะขยายตัวเพิ่มมากขึ้นทั้งในภูมิภาคอาเซียนเองและขยายออกไปสู่ภูมิภาคอื่นในโลกโดยการทำข้อตกลงการค้าเสรีกับประเทศนอกกลุ่มไม่ว่าจะเป็นอาเซียนบวก 3 บวก 6 หรือความร่วมมือกับกลุ่มสหภาพยุโรปส่วนภาคบริการนั้นมีบทบาทอย่างมากในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยวและด้านสุขภาพการเปิดเสรีด้านแรงงานจะทำให้การแข่งขันมีมากขึ้นนายจ้างจะมีโอกาสเลือกจ้างงานในประชากรอาเซียนที่มีค่าแรงถูกกว่าดังนั้นถึงเวลาแล้วที่แรงงานทักษะทั้งหลายจำเป็นต้องเพิ่มความรู้ด้านภาษาต่างประเทศเป็นภาษาที่สองหรือที่สามและปรับตัวให้เข้ากับมาตรฐานการทำงานที่เป็นสากล”(ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 2, สัมภาษณ์ 15 ธันวาคม 2558)

มีการจัดการวัดผล/ประเมิน ผลเพื่อคัดเลือกลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการอย่างไร

“ส่วนใหญ่ที่เลือกมาก็มีการวัดจากการทำข้อเขียนผ่านก็มีการสอบสัมภาษณ์เป็นจุดเริ่มต้นจากการคัดเลือกของผู้ใช้บัณฑิตทั่วไป ส่วนที่ต้องการก็สามารถทำงานร่วมกับคนอื่นได้มีความรู้ มีทักษะสามารถแก้ไขปัญหาได้” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 2, สัมภาษณ์ 15 ธันวาคม 2558)

มีการพัฒนาองค์กรและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ใหม่ๆของพนักงานเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือไม่

“ส่งเสริมทุกๆที่และพูดทุก ๆ โอกาส เพื่อให้พนักงานตื่นตัวในการปรับในเรื่องต่าง ๆ คิดว่าประเทศไทยประเทศเดียวมีประชากรเพียง 60 กว่าล้านคนมีรายได้ประชาชาติประมาณ 4 พันกว่า

ด้านบาทไม่สามารถแข่งขันกับประเทศมหาอำนาจใหม่ทางเศรษฐกิจอย่างจีนหรืออินเดียได้แต่ถ้ารวมกันเป็นประชาคมอาเซียนที่เป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวสำเร็จประชากรของอาเซียนจะมีถึง 600 ล้านคนหรือ 1 ใน 10 ของประชากรโลกที่มีรายได้ประชากรรวมกันเกือบ 30,000 ล้านบาท นับเป็นตลาดและแหล่งเงินทุนที่มีศักยภาพมหาศาลและยังเป็นฐานเศรษฐกิจที่สำคัญของไทยในการค้ากับตลาดอื่นนอกภูมิภาคอีกด้วยการรวมกลุ่มกันภายในภูมิภาคอาเซียนจึงเป็นหนทางหนึ่งที่จะนำไปสู่ความเท่าเทียมกันทางเศรษฐกิจเกิดการแบ่งปันทรัพยากรด้านต่างๆแก่กันมีการเอื้อประโยชน์และให้การสนับสนุนระหว่างกันรวมทั้งมีการส่งเสริมการค้าระหว่างกันเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับประเทศอื่นๆนอกภูมิภาค” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 2, สัมภาษณ์ 15 ธันวาคม 2558)

ผู้ใช้งานบัณฑิตคนที่ 3

มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร และมีการเตรียมความพร้อมหรือการคัดเลือkbัณฑิตหรือไม่อย่างไร

“ก็ต้องมีความต้องการแรงงานมากอยู่แล้วหากมีการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในเมื่อประเทศไทยเปิดอาเซียนประเทศต่าง ๆ ก็สามารถเข้ามาทำงานได้และมีการแข่งขันกัน และในด้านแรงงานก็ต้องการแรงงานที่เก่งกัน ทุกๆอาชีพไม่ใช่แค่ 7 อาชีพจะเป็นการเปิดประเทศที่มีผลกระทบต่อแรงงานไทยมากเพราะแรงงานไทยยังขาดทักษะหลายๆ อย่าง เช่น ในด้านภาษา เป็นอันดับแรกเลยทีเดียว และการเตรียมความพร้อมหรือคัดบัณฑิตคือ จะต้องมีการคุณสมบัติของบัณฑิตในด้านภาษาด้านหลักสูตรที่จบมา และประสบการณ์การทำงานมากกว่า”(ผู้ใช้งานบัณฑิตคนที่ 3, สัมภาษณ์ 16 ธันวาคม 2558)

คิดว่าการเข้าร่วมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขา มีผลดี ผลเสีย และมีประโยชน์อย่างไรรวมถึงท่านมีแนวทางในการนำนโยบายการแลกเปลี่ยนแรงงานเสรีมาปรับใช้ในที่ทำงานหรือไม่อย่างไร

“คิดว่ามีผลดีกับประเทศไทยแต่ก็มีผลเสียตามก็มี ผลดีเช่นการเข้าร่วมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขาทำให้แรงงานวิชาชีพ 7 สาขาได้เร่งพัฒนาศักยภาพของแรงงานให้ดีขึ้น แต่สาขาอื่นๆที่เกี่ยวข้องก็มีการพัฒนาเช่นกันแต่ก็น้อยผลเสีย แรงงานไม่ค่อยเห็นความสำคัญกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเท่าที่ควร เราต้องช่วยกันแนะนำและปรับปรุงให้มีการตระหนักถึงการเปิดประเทศเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมากกว่าเพื่อให้ประเทศไทยเรามีความก้าวหน้าไปพร้อมกับประเทศอื่นๆที่อยู่ในประชาคมอาเซียนให้มากที่สุด จะเป็นผลดีทั้งแรงงาน ประชาชน และที่สำคัญ คือ ประเทศไทยของเราไม่ให้ใครมาดูแลได้” (ผู้ใช้งานบัณฑิตคนที่ 3, สัมภาษณ์ 16 ธันวาคม 2558)

มีการจัดการวัดผล/ประเมิน ผลเพื่อคัดเลือกลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการอย่างไร

“ส่วนใหญ่การคัดเลือกลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ส่วนมาจากการสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ และการปฏิบัติงานที่บริษัทตั้งหลักเกณฑ์มา เช่น ดูจากเกรด ดูจากวิชาหรือหลักสูตรที่จบมามากกว่าอย่างอื่น ๆ” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 3, สัมภาษณ์ 16 ธันวาคม 2558)

มีการพัฒนาองค์กรและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ใหม่ๆของพนักงานเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือไม่

“มีก็มีการเปิดอบรมให้ความรู้แก่พนักงานที่เกี่ยวข้องกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การติดป้ายหรือทำโปรเตอร์ไว้ให้พนักงานอ่านและได้รู้ว่าโลกไปถึงไปที่แล้วจะได้ไม่ล่าหลัง”(ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 3, สัมภาษณ์ 16 ธันวาคม 2558)

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 4

ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร และมีการเตรียมความพร้อมหรือการคัดเลือกบัณฑิตหรือไม่อย่างไร

“การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะทำให้เกิดจุดเปลี่ยนของประเทศไทย ตลาดแรงงาน คือ 1. การพัฒนาสร้างค่านิยมคนรุ่นใหม่รับ AEC 2. การย้ายฐานการผลิตเพื่อลดต้นทุนไปยังประเทศที่มีต้นทุนการผลิตต่ำกว่า ทำให้เกิดอุปสงค์แรงงานเพิ่มขึ้นในประเทศนั้น ๆ 3. เกิดการฟื้นฟูประสิทธิภาพแรงงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในภาคการเกษตร และภาคอุตสาหกรรม 4. แรงงานทำงานได้หลากหลาย 5. การผสมผสานของวัฒนธรรมก่อให้เกิดการปรับตัวเข้ากับผู้ร่วมงานที่มีความหลากหลายทั้งทางเชื้อชาติ ภาษา และวัฒนธรรม 6. แรงงานที่มีทักษะทางภาษาได้เปรียบในการได้รับเลือกเข้าทำงาน โดยเฉพาะภาษาอังกฤษและภาษาอาเซียน ซึ่งธุรกิจที่ต้องการผู้ที่มีทักษะภาษาหลากหลาย ได้แก่ ธุรกิจนำเข้า และส่งออก 7. การโยกย้ายแรงงาน ระหว่างประเทศแปรผันตามผลตอบแทน 8. ตลาดผู้บริโภครายใหญ่ และหลากหลายทำให้การเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างประเทศจะมีมากขึ้น ในลักษณะบูมเมอแรง 9. การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรทำให้ประชากรในวัยแรงงานลดจำนวน 10. เทรนด์อาชีพคนรุ่นใหม่ นิยมทำธุรกิจส่วนตัว หรืองานอิสระ ทำให้คนสู่ตลาดแรงงานลดลง” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 4, สัมภาษณ์ 17 ธันวาคม 2558)

คิดว่าการเข้าร่วมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขา มีผลดี ผลเสีย และมีประโยชน์อย่างไรรวมถึงท่านมีแนวทางในการนำนโยบายการแลกเปลี่ยนแรงงานเสรีมาปรับใช้ในที่ทำงานหรือไม่อย่างไร

“ตามความเข้าใจคิดว่า ภายใต้อุปประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สมาชิกอาเซียนได้ตกลงที่จะเปิดตลาดแรงงานเสรี โดยให้ผู้เชี่ยวชาญและมีอาชีพใน 7 สาขาอาชีพ คือ แพทย์, ทัศนกรรม,

พยาบาล, วิศวกรรม, สถาปัตยกรรม, การสำรวจทางภูมิศาสตร์, การบัญชี สามารถย้ายงานได้อย่างเสรีภายในกลุ่มประเทศภูมิภาคอาเซียน เป็นแบบตลาดแรงงานเสรีอาจขยายจนครอบคลุมทุกสาขา และระดับของงานได้ในอนาคต ผลดีแรงงานไทยจะมีโอกาสมากขึ้นในการทำงานในต่างประเทศ แต่ผลเสียพวกเขาจะเผชิญกับการแข่งขันที่ยากขึ้นเช่นกัน แรงงานไทยจึงจะต้องเพิ่มทักษะทางภาษาอังกฤษ โดยรัฐบาลจะเปิดตัวมาตรการเพื่อปรับปรุงทักษะในด้านการงานและการสื่อสารของแรงงาน เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ภายในประเทศ” (ผู้วิจัยบันทึกคนที่ 4, สัมภาษณ์ 17 ธันวาคม 2558)

มีการจัดการวัดผล/ประเมิน ผลเพื่อคัดเลือกลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการอย่างไร

“ส่วนใหญ่คัดคนที่มีคุณธรรมและจริยธรรม มีวินัย ขยัน ซื่อสัตย์ อดทน รู้กาลเทศะ มีเจตคติที่ดี และมีความรักความศรัทธาในวิชาชีพมีความรู้ : มีความรอบรู้ในวิชาการและวิชาชีพ ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ รวมทั้งสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมตามจุดประสงค์ของหลักสูตรและมาตรฐานวิชาชีพ ภาวะผู้นำและสามารถติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถใช้ภาษาและเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งรู้เท่าทันและสามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เป็นสากล” (ผู้วิจัยบันทึกคนที่ 4, สัมภาษณ์ 17 ธันวาคม 2558)

มีการพัฒนาองค์กรและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ใหม่ ๆ ของพนักงานเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือไม่

“ก็มีการให้ความรู้แก่พนักงานอยู่แล้ว มีการฝึกอบรมในหัวข้อต่าง ๆ ที่จะมีประชาคมอาเซียนว่าจะมีผลอย่างไรกับประเทศและบริษัท อย่างที่เราู้กันดีว่า ในปี พ.ศ. 2558 ข้อตกลงการเปิดการค้าเสรีในกลุ่มประเทศอาเซียน หรือ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN economic community- AEC) จะมีผลบังคับใช้ ซึ่งประเทศไทยก็เป็นหนึ่งในประเทศกลุ่มอาเซียน ดังนั้น ข้อตกลงดังกล่าวจะมีผลบังคับใช้กับไทยด้วยเช่นกัน ซึ่งเมื่อมีการเปิดการค้าเสรี แรงงานฝีมือในประเทศต่างๆ ที่อยู่ในกลุ่มประเทศอาเซียน จะสามารถโยกย้ายกันได้อย่างเสรี นอกจากนี้การลงทุนข้ามประเทศก็จะเป็นไปได้ง่าย และนั่นหมายความว่า การแข่งขันระหว่างองค์กรก็จะสูงขึ้น เมื่อการแข่งขันมีสูงขึ้น ศักยภาพของคนในองค์กรก็จะเป็นที่จะต้องมีมากขึ้น

สำหรับองค์กรที่เป็นองค์กรข้ามชาติอยู่แล้ว ก็คงไม่มีปัญหาอะไรมากนัก เกี่ยวกับศักยภาพของคนในองค์กร แต่สำหรับองค์กรที่เป็นแบบไทยๆ การพัฒนาศักยภาพของพนักงาน จะกลายเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องได้รับการดูแลอย่างเร่งด่วน และการพัฒนานั้นจำเป็นต้องใช้เวลาเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในการพัฒนาในเชิงพฤติกรรมที่ต้องใช้เวลาอย่างมากถึงมากที่สุด แล้ว

อะไรเป็นทักษะความรู้ที่ต้องพัฒนาบ้าง สิ่งแรกคือ ทักษะด้านภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ แน่แน่นอนว่านอกจากการพัฒนาเพื่อให้ทัดเทียมกับคู่แข่งที่มีศักยภาพแล้ว ถ้าเรามองในอีกมุมหนึ่งการลงทุนข้ามชาติ อาจหมายถึง การที่เราจะมีลูกค้าที่เป็นบริษัทข้ามชาติเพิ่มขึ้นได้เช่นกัน ดังนั้นเราจึงเตรียมพร้อมในเรื่องของภาษาไว้เพื่อที่เราจะได้สามารถสื่อสารกับเขาได้อย่างราบรื่น” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 4, สัมภาษณ์ 17 ธันวาคม 2558)

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 5

1. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร และมีการเตรียมความพร้อมหรือการคัดเลือกบัณฑิตหรือไม่อย่างไร

“คิดว่าความต้องการตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีมากโดย 7 อาชีพที่มีความต้องการสูง แต่กลุ่มสายงานวิศวกร ความต้องการในตลาดสูงกว่าอาชีพอื่น ๆ และควรมีการเตรียมความพร้อมของทุกๆอาชีพไม่เฉพาะ 7 อาชีพที่ AEC ต้องการ โดยการแนะนำทุกอาชีพเร่งพัฒนาทักษะด้านภาษาเพื่อตอบรับการเปิด AEC เพื่อแข่งขันกับประเทศอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 5, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

ท่านคิดว่าการเข้าร่วมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขา มีผลดี ผลเสีย และมีประโยชน์อย่างไรรวมถึงท่านมีแนวทางในการนำนโยบายการแลกเปลี่ยนแรงงานเสรีมาปรับใช้ในที่ทำงานหรือไม่อย่างไร

“ผมคิดว่า ปัญหาหนึ่งของตลาดแรงงานไทยคือความไม่สมดุลของโครงสร้างแรงงานที่เกิดขึ้นทั้งระดับล่างและระดับบน ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ คือ ขาดแคลนแรงงานระดับล่าง (ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา) แต่มีแรงงานส่วนเกินระดับอุดมศึกษาอยู่มาก และมีปัญหาคุณภาพแรงงานไม่ตรงกับความต้องการของตลาด ซึ่งตลาดแรงงานอาเซียนน่าจะช่วยดูดซับแรงงานส่วนเกินของไทยกลุ่มนี้ได้จะเป็นผลดีกับการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน มีประโยชน์กับแรงงานไทย” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 5, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

มีการจัดการวัดผล/ ประเมิน ผลเพื่อคัดเลือกลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการอย่างไร

“ผมก็ประเมินหรือวัดผลจากการทำข้อสอบ ข้อเขียนผ่านก็ถือว่าผ่านมาขั้นตอนนี้ สอบสัมภาษณ์ผ่านก็โอเค ทำงานได้ในกรณีที่เด็กจบใหม่นั้น แต่ถ้าคุณก็ต้องมีการคัดเลือกในด้านภาษา การสื่อสาร การรู้จักแก้ไขปัญหา การอยู่ร่วมกับผู้อื่นๆ เป็นองค์ประกอบเพิ่มเข้ามาในการประเมินคัดเลือกและต้องตรงกับคุณสมบัติที่มีความต้องการของบริษัทด้วย” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 5, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

มีการพัฒนาองค์กรและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ใหม่ๆของพนักงานเกี่ยวกับ
ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือไม่

“ในส่วนของบริษัทก็มีนโยบายในการเพิ่มภาษาให้กับพนักงานโดยมีการส่งอบรม
หรือไม่ก็เรียนภาษาให้กับกลุ่มพนักงานที่มีความสนใจและคิดว่าควรให้มีการเพิ่มภาษาในส่วน
ของหน้าที่การงานด้วย” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 5, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 6

มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจ
อาเซียนอย่างไร และมีการเตรียมความพร้อมหรือการคัดเลือกบัณฑิตหรือไม่อย่างไร

“คิดว่าตลาดแรงงานจะต้องมีปัญหาตามมาอย่างแน่นอน” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 6, สัมภาษณ์
18 ธันวาคม 2558)

คิดว่าการเข้าร่วมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงานในวิชาชีพ
เฉพาะ 7 สาขา มีผลดี ผลเสีย และมีประโยชน์อย่างไรรวมถึงท่านมีแนวทางในการนำนโยบายการ
แลกเปลี่ยนแรงงานเสรีมาปรับใช้ในที่ทำงานหรือไม่อย่างไร

ก็ดีสำหรับกลุ่มอาชีพ 7 อาชีพที่มีการแลกเปลี่ยนของการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน แต่ก็
มีทั้งผลดีและผลเสีย (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 6, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

มีการจัดการวัดผล/ประเมิน ผลเพื่อคัดเลือกลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความ
ต้องการอย่างไร

“สอบสัมภาษณ์ สอบข้อเขียนและการคัดเลือกก่อนอื่นเลือกบัณฑิตที่มีความรู้
ความสามารถมีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ ความรู้ด้านภาษาสามารถ
สื่อสารได้ ตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องสำหรับหลักสูตรวิชาชีพมีความ
เข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชาและตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่
เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ส่วนหลักสูตรวิชาชีพที่เน้นการปฏิบัติจะต้อง
ตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติกฎระเบียบข้อบังคับที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ด้านคุณธรรม
จริยธรรมสามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรมและวิชาชีพ โดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม
ความรู้ดีของผู้อื่นค่านิยมพื้นฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพแสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางด้าน
คุณธรรมและจริยธรรมอาทิมีวินัยมีความรับผิดชอบซื่อสัตย์สุจริตเสียสละเป็นแบบอย่างที่ดีเข้าใจ
ผู้อื่นและเข้าใจโลก” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 6, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

มีการพัฒนาองค์กรและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ใหม่ๆของพนักงานเกี่ยวกับ
ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือไม่

“มีการเพิ่มความรู้ให้แก่พนักงาน ส่งเสริมความรู้ในเรื่องของการเปิดประชาอาเซียนและเพิ่มทักษะในการทำงานให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของประเทศ” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 6, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 7

มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร และมีการเตรียมความพร้อมหรือการคัดเลือกบัณฑิตหรือไม่อย่างไร

“ตลาดแรงงานหลังเปิดประเทศ คิดว่า ตลาดแรงงานไทยจะไม่มีงานทำ เพราะบุคคลากรที่มีความรู้ความสามารถจากเพื่อนบ้าน เช่น สิงคโปร์ มาเลเซียที่มีความสามารถด้านภาษาอังกฤษดีกว่าเรา จะมีโอกาสเข้ามาแย่งงานคนไทยในหลาย ๆอุตสาหกรรมได้ เช่น การท่องเที่ยว พลังงาน Logistics และไอทีความจริงแล้วคนไทยไม่ได้ดีอยู่เรื่องความรู้ความสามารถแต่อาจขาดซึ่งทักษะทางด้านภาษาอังกฤษดังนั้นจึงต้องควรฝึกฝนเพื่อให้สามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ในวันที่ยุคของ AEC มาถึง” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 7, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

ท่านคิดว่าการเข้าร่วมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขา มีผลดี ผลเสีย และมีประโยชน์อย่างไรรวมถึงท่านมีแนวทางในการนำนโยบายการแลกเปลี่ยนแรงงานเสรีมาใช้ในที่ทำงานหรือไม่อย่างไร

“คิดว่าการแลกเปลี่ยนแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขานั้นเป็นผลดีที่มีการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีในวิชาชีพ ต้องได้รับข้อตกลงยอมรับร่วมคุณสมบัตินักวิชาชีพหรือ (MRA) ที่ช่วยให้ นักวิชาชีพอาเซียนสามารถเคลื่อนย้ายเข้าไปทำงานในประเทศอาเซียนอื่นที่ต้องการได้สะดวกมากขึ้น สามารถยื่นคำขอใบอนุญาต โดยไม่เสียเวลาตรวจสอบคุณสมบัติซ้ำ แต่ทั้งนี้ผู้ประกอบการวิชาชีพยังต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อกำหนดหรือเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับประเทศที่เข้าไปทำงาน เช่น การสอบ การขึ้นทะเบียน การขอใบอนุญาตทำงาน จึงนับว่าเป็นเรื่องไม่่ง่ายที่จะเดินทางเข้าไปทำงานในประเทศที่ตนต้องการ เปรียบเสมือน โอกาสหรือใบเบิกทางให้นักวิชาชีพไปทำงานในประเทศอื่นๆ ภายในกลุ่มอาเซียนที่ได้ผลตอบแทนมากกว่าได้ง่ายขึ้น แต่ผู้ประกอบการในไทยก็จะได้รับแรงงานผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถที่ได้มาจากประเทศอื่นในกลุ่มอาเซียนที่ไม่ใช่เฉพาะคนไทยในประเทศข้อดี และจะมีการนำนโยบายการแลกเปลี่ยนแรงงานให้กับสถานทำงาน แน่แน่นอน” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 7, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

มีการจัดการวัดผล/ประเมิน ผลเพื่อคัดเลือกลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการอย่างไร

“แน่นอน ประเมินของการเข้าทำงาน ก็จะเป็นการสอบข้อเขียน ผ่านก็ต้องสัมภาษณ์ ก็ต้องผ่านเกณฑ์การสอบ และคัดเลือกเข้าทำงาน แต่ลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ กล้าคิดและ

แสดงออกอย่างอิสระรวมทั้งสามารถมีปฏิสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกับกลุ่มหรือทีมงานอย่างสร้างสรรค์ให้บรรลุวัตถุประสงค์ยอมรับข้อจำกัดในความรู้ที่ตนมีและผลกระทบที่เกิดจากการนำความรู้ที่มีจำกัดมาใช้ในการวิเคราะห์และตีความพร้อมที่จะแสวงหาความรู้คำแนะนำจากแหล่งต่างๆเพิ่มเติมเมื่อจำเป็นมีความคิดริเริ่มในการวางแผนเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะของตน” (คุณกนกกรดา ,สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

มีการพัฒนาองค์กรและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ใหม่ๆของพนักงานเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือไม่

“ส่งเสริมให้พนักงานได้เรียนภาษาเพิ่มขึ้น เพราะหากไม่มีคนเก่งภาษาในองค์กรก็จะไม่สามารถขยายหรือพัฒนางานไปประเทศเพื่อนบ้านได้” (ผู้วิจัยทัศนคติคนที่ 6,สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

ผู้วิจัยทัศนคติคนที่ 8

มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร และมีการเตรียมความพร้อมหรือการคัดเลือกบัณฑิตหรือไม่อย่างไร

“ความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน คิดว่าประเทศจะขาดแคลนแรงงาน เป็นภาคส่วนที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย อีกทั้งเป็นหนึ่งในตัวแปรหลักที่มีผลต่อการกำหนดความสามารถในการแข่งขันในระดับอุตสาหกรรมและต่อเนื่องมายังระดับประเทศ” (ผู้วิจัยทัศนคติคนที่ 8,สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

คิดว่าการเข้าร่วมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขา มีผลดี ผลเสีย และมีประโยชน์อย่างไรรวมถึงท่านมีแนวทางในการนำนโยบายการแลกเปลี่ยนแรงงานเสรีมาปรับใช้ในที่ทำงานหรือไม่อย่างไร

“คิดว่าการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือเสรีในกลุ่ม 7 อาชีพนั้น มีผลดีต่อไทยไม่น้อยเพราะในภาพรวมสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาในไทยมีศักยภาพในด้านการผลิตบุคลากรในสายวิชาชีพทั้ง 7 ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูง ซึ่งทำให้ผู้จบการศึกษาในสายวิชาชีพทั้ง 7 ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีจนถึงปริญญาเอกมีตลาดงานที่เปิดกว้างมากขึ้นเพราะเดิมที่ตลาดมีแค่การให้บริการประชาชน 63 ล้านคน เป็นตลาดของประชาชนรวม 600 ล้านคนใน 10 ประเทศอาเซียน นอกจากนั้นประเทศเหล่านี้รวมทั้งไทยอยู่ในทิศทางที่กำลังเติบโตทางด้านเศรษฐกิจทั้ง สั้นเร็วบ้างช้าบ้าง และโดยภาพรวมคุณภาพของผู้จบวิชาชีพทั้ง 7 ในไทยก็สูงอยู่ในระดับแถวหน้าของประเทศอาเซียน ทำให้โอกาสในการหางานมีสูงปัญหาที่อาจจะตามมาอีกอย่างคือบางวิชาชีพไทยเริ่มจะเข้าสู่วิกฤตการขาดแคลนอาจารย์ เช่น ทันตแพทย์ไทยจะมีปัญหาเรื่องการสร้างบุคลากรรุ่นใหม่ในสายวิชาชีพทันตแพทย์อย่างแน่ นอนขณะเดียวกัน ก็ต้องระวังดูแลในเรื่องมาตรฐานของคนจากประเทศ

ต่างๆในอาเซียนที่เข้ามาประกอบอาชีพทั้ง 7 อาชีพในไทยด้วยเช่นกันเพราะอาจจะมีผู้มาจากประเทศอื่นที่เข้ามาประกอบอาชีพในไทยมีปัญหาความอ่อนด้อยในเรื่องมาตรฐาน ซึ่งถ้าดูแลไม่รอบคอบรัดกุม อาจก่อให้เกิดผลกระทบกับสังคมไทยในทางลบและอาจส่งผลกระทบต่อปัญหาการประกอบอาชีพของคนไทยเอง” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 8, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

มีการจัดการวัดผล/ประเมิน ผลเพื่อคัดเลือกลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการอย่างไร

“จากการสอบ ข้อเขียน การสัมภาษณ์เป็นส่วนใหญ่ แต่คุณสมบัติของบัณฑิตให้เข้ากับยุค AEC ก็คือ ต้องมีความรู้ภาษาและสื่อสารเข้ามาเสริมในด้านความรู้จากที่เรียนมา”

มีการพัฒนาองค์กรและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ใหม่ๆของพนักงานเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือไม่

“มีส่งเสริมในด้านการให้ความรู้ จัดอบรม สัมมนาในหัวข้อของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอยู่เสมอ” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 8, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 9

มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร และมีการเตรียมความพร้อมหรือการคัดเลือkbัณฑิตหรือไม่อย่างไร

“คิดว่าเราควรผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ตามที่ตลาดแรงงานต้องการ ตามกลุ่มอาชีพทั้ง 7 อาชีพต้องการในการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและประเทศชาติ ผลิตบัณฑิตออกสู่ตลาดแรงงาน ที่มีคุณภาพตามผู้ประกอบการต้องการและผู้ประกอบการมีโอกาสคัดเลือกบัณฑิตได้มากขึ้น” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 9, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

คิดว่าการเข้าร่วมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขา มีผลดี ผลเสีย และมีประโยชน์อย่างไรรวมถึงท่านมีแนวทางในการนำนโยบายการแลกเปลี่ยนแรงงานเสริมมาปรับใช้ในที่ทำงานหรือไม่อย่างไร

“มีทั้งผลดีและผลเสียค่ะ ผลดีคือการแลกเปลี่ยนแรงงานในวิชาทั้ง 7 สาขาที่ดีกับประเทศไทยทำส่วนผลเสียในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จะทำให้เป็นแรงผลักดันให้ผู้ที่เกี่ยวข้ององค์กร หรืออุตสาหกรรมต่าง ๆ ต้องรีบปรับตัว ปรับปรุง พัฒนาตัวเองให้ทันต่อวิถีการทำงานของคน องค์กร หรืออุตสาหกรรมของประเทศต่าง ๆ ในประชาคมอาเซียน อาทิเช่น ครูอาจารย์ วิศวกร แพทย์ พยาบาล นักบัญชี นักสำรวจ ทันตแพทย์ สถาปนิก ต้องมีความรู้มากขึ้นจากเดิม ต้องหาความรู้ที่จะมาปิดจุดอ่อนของเราที่ยังด้อยชาติอื่น ๆ อาทิเช่น ความรู้ด้านภาษาอังกฤษมาเพิ่มเติม ความรู้เดิม ๆ คงไม่สามารถเอามาใช้เพื่อการแข่งขันได้เหมือนเดิม แต่จะต้องขนขวายหารูปแบบ

และวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ด้วยเช่นกัน นับว่าเป็นโอกาสในการพัฒนา ปรับปรุง หรือแก้ไขของค้ความรู้อ ด้าน เศรษฐศาสตร์ บริหารธุรกิจ การค้าการลงทุน การแพทย์ สถาปัตยกรรม ฯลฯ ให้ทันสมัยและมี ความพร้อมมากขึ้นจากเดิม เป็นประโยชน์ต่อวงการศึกษาศึกษาของไทยในวันข้างหน้า” (ผู้วิจัยบันทึกคนที่ 9, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

มีการจัดการวัดผล/ประเมิน ผลเพื่อคัดเลือกลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความ ต้องการอย่างไร

ตามการประเมินและวัดผลเพื่อคัดเลือกบัณฑิต คือ ตามกฎของมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ ทั้ง 5 ด้าน คือต้องการแบบนี้คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้าน ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการ สื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และอาจมีอื่น ๆ เข้ามาบ้าง เช่น การบริหารจัดการ การเป็น ผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน การก้าวทันวิทยาการ ความสามารถในการประยุกต์ความรู้กับการปฏิบัติงานจริงนี้จะ พิจารณาพิเศษ” (ผู้วิจัยบันทึกคนที่ 9, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

มีการพัฒนาองค์กรและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ใหม่ ๆ ของพนักงานเกี่ยวกับ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือไม่

“มีอยู่แล้วค่ะ เพราะองค์กรก็ได้เล็งเห็นถึงประโยชน์ขององค์กรในการลดภาษีเครื่องมือ ต่าง ๆ ทางทางการแพทย์ที่มีภาษีเยอะ ก็มีการให้ข้อมูลเกี่ยวประโยชน์ของการเปิดประเทศ และนำ ประโยชน์ที่ปรับฐานภาษีให้ให้เท่าเทียมกับประเทศในกลุ่มอาเซียน เพื่อการแข่งขันจะเท่ากับเป็น การเพิ่มช่องทางการส่งออกของไทยของไทยให้มากขึ้นจากเดิม อันจะทำให้เป็นการหาเงินตรา ต่างประเทศเข้าได้มากขึ้น ช่วยในการพัฒนาประเทศได้อีกทางหนึ่ง” (ผู้วิจัยบันทึกคนที่ 8, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

ผู้วิจัยบันทึกคนที่ 10

มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียนอย่างไร และมีการเตรียมความพร้อมหรือการคัดเลือกบัณฑิตหรือไม่อย่างไร

“ในเลือกของตลาดแรงงานปัญหาหนึ่ง คือ ความไม่สมดุลของ โครงสร้างแรงงาน ความไม่ สมดุลของตลาดแรงงานทั้งระดับล่างและระดับบน ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ กล่าวคือ ขาด แคลนแรงงานระดับล่าง (ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา) แต่มีแรงงานส่วนเกินระดับอุดมศึกษาอยู่ มาก และมีปัญหาคุณภาพแรงงานไม่ตรงกับความต้องการของตลาด ซึ่งตลาดแรงงานอาเซียนน่าจะ ช่วยดูดซับแรงงานส่วนเกินของไทยกลุ่มนี้ได้ เนื่องจากภายใต้กรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เน้นการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือ (ซึ่งหมายถึงแรงงานกลุ่มบน) หรือแรงงานวิชาชีพ โดยไม่ได้มีส่วน ที่เกี่ยวข้องกับแรงงานระดับล่าง” (ผู้วิจัยบันทึกคนที่ 10, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

คิดว่าการเข้าร่วมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงานในวิชาชีพ เฉพาะ 7 สาขา มีผลดี ผลเสีย และมีประโยชน์อย่างไรรวมถึงท่านมีแนวทางในการนำนโยบายการแลกเปลี่ยนแรงงานเสรีมาปรับใช้ในที่ทำงานหรือไม่อย่างไร

“คิดการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงานภายในปี ค.ศ. 2015 จะมีการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีใน 7 สาขาอาชีพ ได้แก่ แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาลสถาปนิก วิศวกร บัญชีและช่างสำรวจ ส่วนสาขาวิชาชีพ/ อาชีพอื่น การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือเสรีเป็นประเด็นที่หลายฝ่ายให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือเสรีมีทั้งข้อดี และข้อเสีย ข้อดีคือทำให้เกิดความยืดหยุ่นในตลาดแรงงานมากขึ้น แรงงานฝีมือมีโอกาสเลือกทำงานในที่ที่ได้ใช้ศักยภาพสูงสุดซึ่งจะนำมาซึ่งรายได้ที่สูงขึ้นขณะที่ประเทศกลุ่มเป้าหมายที่ แรงงานฝีมือเข้าไปทำงานก็จะได้ประโยชน์จากการมีแรงงานที่มีผลิตภาพที่สูง ข้อเสีย คือ อุตสาหกรรมบางประเภทอาจได้รับผลกระทบจากการไหลบ่าของแรงงานที่เข้ามาแข่งขัน รวมทั้ง การไหลบ่าของแรงงานฝีมือไปยังประเทศคู่สัญญาทำให้เกิดปัญหาสมองไหล มีประโยชน์ต่อ องค์กรมาก คือ ส่งเสริมให้พนักงานศึกษาคุณาน พร้อมกับการลงทุนของผู้ประกอบการ” (ผู้ใช้ บัณฑิตคนที่ 10, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

มีการจัดการวัดผล/ประเมิน ผลเพื่อคัดเลือกลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการ อย่างไร

“คัดเลือกทั่วไปโดยการวัดจากคะแนนที่สอบและผ่านการสัมภาษณ์ คัดเอาที่เก่งภาษา พูดได้ เขียนและสื่อสารได้ และตามมามีคุณสมบัติมีความรู้ความสามารถในสาขาที่จบมา แก้ไข ปัญหาเฉพาะหน้าได้ประมาณนี้แหละ” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 10, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 255)

มีการพัฒนาองค์กรและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ใหม่ๆของพนักงานเกี่ยวกับ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือไม่

“มี ก็นำมาปรับใช้กับองค์กรขั้นตอนแรกคือ การให้ความรู้แก่พนักงานก่อน และถึงจะ ปรับกลยุทธ์เพื่อรองรับกับการเปิดประชาคมอาเซียน” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 10, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 11

มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียนอย่างไร และมีการเตรียมความพร้อมหรือการคัดเลือกบัณฑิตหรือไม่อย่างไร

“ก็มีการแข่งขันกันสูง และมีแรงงานว่างงาน” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 11, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

คิดว่าการเข้าร่วมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงานในวิชาชีพ เฉพาะ 7 สาขา มีผลดี ผลเสีย และมีประโยชน์อย่างไรรวมถึงท่านมีแนวทางในการนำนโยบายการแลกเปลี่ยนแรงงานเสรีมาปรับใช้ในที่ทำงานหรือไม่อย่างไร

“คิดว่าการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเป็นสิ่งที่ดี ทำให้ประเทศไทยนั้นได้มีเศรษฐกิจที่ดีขึ้น และการแลกเปลี่ยนอาชีพแบบเสรี มีทั้งผลดี และผลเสีย ”ผลดี คือ การเปิดเสรีแรงงานฝีมือจะทำให้แรงงานฝีมือของไทยในบางสาขาย้ายไปทำงานในประเทศเพื่อนบ้านได้แต่ผลเสีย ทำให้ไทยอาจจะขาดแคลนแรงงานกลุ่มอาชีพนี้ นำมาใช้กับองค์กร พัฒนาศักยภาพแรงงานให้มีคุณภาพและพร้อมที่จะแข่งขันกับประเทศอาเซียนให้ดีที่สุด” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 11, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

มีการจัดการวัดผล/ประเมิน ผลเพื่อคัดเลือกลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการอย่างไร

“มีการคัดเลือกทั่วไป ตามบริษัททั่วไปทำ การสอบ การสัมภาษณ์ การทดลองงาน แต่ที่ ต้องการคือ สามารถทำงานในบริษัทได้และสามารถแก้ไขปัญหาได้ มีมนุษยสัมพันธ์ ดีมีคุณธรรม และอีกเยอะ” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 11, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

มีการพัฒนาองค์กรและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ใหม่ ๆ ของพนักงานเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือไม่

“ มีแน่นอน โดยมีการประชุม อบรม สัมมนาหาความรู้จากผู้มีความรู้โดยเฉพาะ ซึ่งเป็นหน้าที่ของบริษัทที่มีการให้ความรู้แก่พนักงานให้มากที่สุดและนำไปวางแผนในงานว่าจะทำอย่างไร เตรียมความพร้อมให้ได้มากที่สุด” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 11, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 12

มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร และมีการเตรียมความพร้อมหรือการคัดเลือกบัณฑิตหรือไม่อย่างไร

“มีความต้องการสูง เฉพาะที่เป็นแรงงานด้านฝีมือ ช่างเชื่อม ช่างคอมพิวเตอร์ ปริมาณ มีความต้องการสูงกว่าแรงงานกลุ่มอื่น ๆ ” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 12, สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2558)

คิดว่าการเข้าร่วมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงานในวิชาชีพ เฉพาะ 7 สาขา มีผลดี ผลเสีย และมีประโยชน์อย่างไรรวมถึงท่านมีแนวทางในการนำนโยบายการแลกเปลี่ยนแรงงานเสรีมาปรับใช้ในที่ทำงานหรือไม่อย่างไร

“มีทั้งดีและเสีย ข้อดี คือต่อแรงงานในประเทศไทย แต่ข้อเสีย มีการแข่งขันกันทำ ปรับตัว ก็ต้องให้แรงงานของเราพัฒนาฝีมือมากขึ้น และเน้นส่งเสริมการใช้ภาษาให้มากขึ้น” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 12, สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2558)

มีการจัดการวัดผล/ประเมิน ผลเพื่อคัดเลือกลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการอย่างไร

“สัมภาษณ์ทั่วไป แต่หากคัดเลือกบัณฑิตที่ต้องการ ก็ต้องเป็นเรื่องของภาษาเป็นอันดับหนึ่ง” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 12, สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2558)

มีการพัฒนาองค์กรและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ใหม่ ๆ ของพนักงานเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือไม่

“มีนะ เพราะบริษัทก็มีการดูงานต่างประเทศ ก็มีการแลกเปลี่ยนกลุ่มของแรงงานระดับหัวหน้ามาทำงานรวมกัน” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 12, สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2558)

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 13

มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร และมีการเตรียมความพร้อมหรือการคัดเลือกบัณฑิตหรือไม่อย่างไร

“มีความต้องการสูงมากในเรื่องตลาดแรงงานหลังเปิด AEC โดยเฉพาะอาชีพ 7 อาชีพที่ต้องออกมาแต่ก็ไทยเรายังขาด เราก็ต้องพัฒนาให้ดีที่สุด” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 13, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

คิดว่าการเข้าร่วมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขา มีผลดี ผลเสีย และมีประโยชน์อย่างไรรวมถึงท่านมีแนวทางในการนำนโยบายการแลกเปลี่ยนแรงงานเสริมมาปรับใช้ในที่ทำงานหรือไม่อย่างไร

“มีผลดีก็มากอยู่ ผลเสียก็เยอะอยู่นะผมว่า ผลดีคือกับแรงงานไทยและประเทศไทยมาก คือแรงงานได้มีการแลกเปลี่ยนหรือเคลื่อนย้ายแบบเสรี ข้อเสีย ก็มีการแข่งขันกันมากขึ้น และส่งผลต่อการขาดแคลนช่างฝีมือ” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 13, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

มีการจัดการวัดผล/ประเมิน ผลเพื่อคัดเลือกลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการอย่างไร

“จากการสัมภาษณ์และถามถึงในเรื่องของการสื่อสารภาษาอังกฤษว่าบัณฑิตที่มาสมัครมีความสามารถในการใช้ภาษาได้ไหม เพราะ การสื่อสารทางภาษาได้ถือว่าผ่านขั้นตอนของการสัมภาษณ์และปฏิบัติงานได้ เพราะบริษัทมีการใช้ภาษาในการสื่อสารในเวลาทำงาน ฉะนั้นวัดจากการใช้ภาษาได้ในระดับดีจึงจะผ่านการประเมินผลและเป็นบัณฑิตที่พึงต้องการของทุก ๆ บริษัทก็ได้” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 13, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

มีการพัฒนาองค์กรและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ใหม่ ๆ ของพนักงานเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือไม่

“ต้องมีอยู่แล้ว เพราะในส่วนของการทำงานก็ต้องทำงานร่วมกับชาวต่างชาติจะต้องมีการส่งเสริมความรู้และสอนภาษาให้มากขึ้น” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 13, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 255)

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 14

มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร และมีการเตรียมความพร้อมหรือการคัดเลือกบัณฑิตหรือไม่อย่างไร

“ในกลุ่มของอาชีพเฉพาะ 7 อาชีพมีมากที่สุด” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 14, สัมภาษณ์ 20 ธันวาคม 2558)

คิดว่าการเข้าร่วมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขา มีผลดี ผลเสีย และมีประโยชน์อย่างไรรวมถึงท่านมีแนวทางในการนำนโยบายการแลกเปลี่ยนแรงงานเสรีมาปรับใช้ในที่ทำงานหรือไม่อย่างไร

“มีข้อดีหลายข้อเลยทีเดียว คือ แรงงานมีการเคลื่อนย้ายได้เสรี และข้อเสียมีกฎระเบียบหลายอย่างของกลุ่มอาชีพเคลื่อนย้ายแบบเสรี” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 14, สัมภาษณ์ 20 ธันวาคม 2558)

มีการจัดการวัดผล/ประเมิน ผลเพื่อคัดเลือกลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการอย่างไร

“ในด้านภาษามาอันดับหนึ่ง รองลงมาที่จะมีการประเมินในด้านความรู้ความสามารถของบัณฑิตว่าเป็นแบบไหนผ่านข้อสอบ ข้อเขียนและภาษาผ่านการสัมภาษณ์ที่เป็นภาษาอังกฤษได้ก็ถือว่าโอเค” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 14, สัมภาษณ์ 20 ธันวาคม 2558)

มีการพัฒนาองค์กรและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ใหม่ๆของพนักงานเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือไม่

“มีการส่งเสริมให้พนักงานเรียนภาษา และนำมาใช้กับองค์กรและมีการสื่อสารแบบภาษาอังกฤษ” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 14, สัมภาษณ์ 20 ธันวาคม 2558)

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 15

มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร และมีการเตรียมความพร้อมหรือการคัดเลือกบัณฑิตหรือไม่อย่างไร

“มีความต้องการแรงงานในระดับสูง ต้องปรับหลักสูตรในส่วนภาษามากขึ้น” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 15, สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 255)

คิดว่าการเข้าร่วมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการแลกเปลี่ยนแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขา มีผลดี ผลเสีย และมีประโยชน์อย่างไรรวมถึงท่านมีแนวทางในการนำนโยบายการแลกเปลี่ยนแรงงานเสรีมาปรับใช้ในที่ทำงานหรือไม่อย่างไร

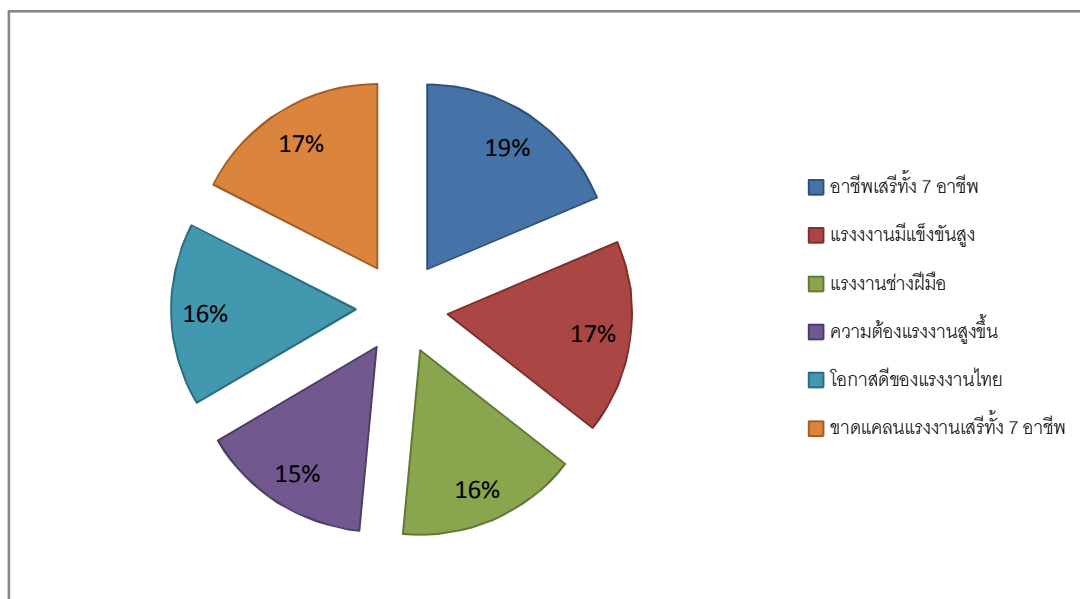
“เข้าร่วม คิดว่ากลุ่มอาชีพเฉพาะ 7 อาชีพเป็นสิ่งที่ดีสำหรับแรงงานคนไทยที่ได้เข้าทำงานกับเพื่อนอาเซียน และสามารถนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาในประเทศไทย ได้มากที่สุด และผลเสียมีการแข่งแย่งงานกันทำ ใครเก่งภาษาก็จะมีการพิจารณาพิเศษ ฉะนั้นจะต้องมีการปรับปรุงในด้านการใช้ภาษาให้มากขึ้นจะได้นำมาในบริษัทที่จะก้าวหน้าต่อไป” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 15 , สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2558)

มีการจัดการวัดผล/ประเมิน ผลเพื่อคัดเลือกลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการอย่างไร

“เลือกที่มีความรู้ความสามารถ และใช้ภาษาได้ดี เพราะสำคัญต่อการขยายงานของบริษัท” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 15 , สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2558)

มีการพัฒนาองค์กรและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ใหม่ๆของพนักงานเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือไม่

“ประโยชน์ก็มีเยอะเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนแรงงาน ทำให้มีการผลักดันมาตรการต่างๆ เพื่อเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะก่อให้เกิดการยกเลิกหรือลดอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาด ไม่ว่าจะอุปสรรคด้านภาษีหรือมาตรการทางการค้าอื่น ๆ ที่มีโทษภาษี เนื่องจากประเทศสมาชิกจะแสวงหาความร่วมมือเพื่อลด/ขจัดอุปสรรคต่าง ๆ เหล่านี้ รวมถึงอำนวยความสะดวกทางการค้า และการลงทุนระหว่างกันสามารถนำมาใช้กับองค์กรได้ในเรื่องของภาษีต่าง ๆ และจะทำให้ผู้ประกอบการได้เริ่มปรับตัวและเตรียมความพร้อม กับสถานะแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ผู้ประกอบการจำเป็นต้องเร่งปรับตัวและใช้โอกาสที่เกิดจากการลดอุปสรรคทางการค้าและการลงทุนต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ โดยเฉพาะสาขาที่ไทยมีความพร้อมและมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงและที่สำคัญยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชน” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 15, สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2558)

ภาพที่ 4-2 ความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของผู้ใช้บัณฑิต

จากภาพที่ 4-2 พบว่า ความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของผู้ใช้บัณฑิต ส่วนใหญ่มีความต้องการแรงงานของอาชีพเสรี ทั้ง 7 อาชีพมากที่สุด รองลงมาคือ แรงงานมีการแข่งขันกันสูง และตลาดแรงงานต้องการแรงงานช่างฝีมือ และมีความต้องการแรงงานสูง และเป็น โอกาสดีของแรงงานไทย และสิ่งที่ตามมาคือ ขาดแคลนแรงงานทั้ง 7 อาชีพ

ผลการศึกษาความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียน

ผลจากการสัมภาษณ์ทั้งคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยบูรพาและผู้ใช้บัณฑิตในจังหวัดชลบุรี พบว่าทั้งคณาจารย์และผู้ใช้บัณฑิต ตลาดแรงงานหลังเปิดประชาคมอาเซียนมีความต้องการแรงงานในกลุ่มของอาชีพเฉพาะ 7 อาชีพนี้มากที่สุด และจะต้องมีการพัฒนาศักยภาพของบัณฑิตให้มีความสอดคล้องกับตลาดแรงงานให้มากที่สุด โดยมีการเพิ่มคุณภาพแรงงานของแต่ละสาขาให้มีประสิทธิภาพตามที่ตลาดอาเซียนต้องการ เช่น ด้านภาษา ด้านฝีมือขาดทักษะ การพัฒนาประเทศเพื่อการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนี้ถือเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้เกิดการแข่งขันด้านการพัฒนาความรู้ทางวิชาการและด้านสาขาวิชาชีพรวมถึงแรงงานที่มีฝีมือเนื่องจากมีข้อตกลงเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างประเทศสมาชิกได้อย่างเสรีดังนั้นก็อาจทำให้แรงงานบางสาขาที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านจากประเทศสมาชิกเดินทางเข้ามาทำงานในประเทศไทยส่งผลทำให้เกิดความสูญเสียทางด้านจำนวนตำแหน่งงานของคนไทยดังนั้นสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อม

ด้านทักษะทางวิชาการและวิชาชีพต่าง ๆ เพื่อรองรับการแข่งขันในตลาดแรงงานของประเทศสมาชิกอาเซียน

เพื่อค้นหาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา

ผลการสัมภาษณ์ แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพาสามารถสรุปได้ดังนี้

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 1

1. ทางมหาวิทยาลัย มีการจัดโครงการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตในตลาดแรงงานในประเทศและระหว่างประเทศในประชาคมอาเซียน หรือไม่อย่างไร

“การจัดโครงการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต การเพิ่มความรู้ความสามารถและการสื่อสารทางด้านภาษาอังกฤษให้แก่ศึกษามหาวิทยาลัย ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอื่นๆในกลุ่มประเทศอาเซียน เช่น ภาษาพม่า ภาษาเวียดนาม ภาษาบาฮาซาของอินโดนีเซียรวมถึงหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับอาเซียนตลอดจนการจัดประชุมสัมมนาและนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับอาเซียนทั้งนี้เพื่อให้สามารถปรับตัวได้ทันกับสถานการณ์ของโลกและกระแสโลกาภิวัตน์เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความพร้อมสำหรับรองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปหลังจากการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนรวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถเพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน” (อาจารย์คนที่ 1 ,สัมภาษณ์ 20 ธันวาคม 2558)

2. ในการดำเนินนโยบายการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมให้บัณฑิตเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมีปัญหา และอุปสรรคหรือไม่อย่างไร

“ยอมรับว่าทุกมหาวิทยาลัยมีปัญหาและอุปสรรคไม่มากก็น้อย พันธกิจที่สำคัญที่สุดของสถาบันอุดมศึกษาคือการผลิตบัณฑิตหรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ในวิชาการและวิชาชีพมีคุณลักษณะตามหลักสูตรที่กำหนดการเรียนการสอนในยุคปัจจุบันใช้หลักการของการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญดังนั้นพันธกิจจึงเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตรและการเรียนการสอนเริ่มตั้งแต่การกำหนดปัจจัยนำเข้าที่ได้มาตรฐานตามที่กำหนดประกอบด้วยคณาจารย์ที่มีปริมาณและคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตรมีกระบวนการบริหารจัดการการเรียนการสอนที่อาศัยหลักการร่วมมือร่วมพลังของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถาบันดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการวางระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่ใช้ในการผลิตบัณฑิตให้แก่หลักสูตรการศึกษาในสาขาวิชาต่างๆคณาจารย์และระบบการพัฒนาอาจารย์สื่อการศึกษา” (อาจารย์คนที่ 1, สัมภาษณ์ 20 ธันวาคม 2558)

“ปัญหาและอุปสรรคที่พบส่วนใหญ่ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่อาเซียนคือทักษะด้านภาษาอังกฤษที่คิดว่ามีปัญหามากที่สุด และความสามารถทางการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่อยู่ในระดับสากล รวมไปถึงคณาจารย์ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญมีจำนวนไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาเช่นอาจารย์ด้านภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษอาจารย์ในสาขาวิชาชีพที่มีประสบการณ์ในด้านงบประมาณที่มีจำกัดไม่เพียงพอต่อการดำเนินโครงการให้มีประสิทธิภาพตามเป้าหมายการแลกเปลี่ยนอาจารย์นักศึกษาหรือการศึกษาดูงานที่ต่างประเทศสามารถทำได้เพียงบางกลุ่มเนื่องจากการดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับอาเซียนในช่วงประมาณจำนวนมากทำให้การเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างไม่ทั่วถึงสิ่งเหล่านี้เป็นอุปสรรคในการเตรียมความพร้อมให้บัณฑิตเข้าสู่ประชาคมอาเซียน” (อาจารย์คนที่ 1, สัมภาษณ์ 20 ธันวาคม 2558)

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ท่านที่ 2

1. ทางมหาวิทยาลัย มีการจัด โครงการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตในตลาดแรงงานในประเทศและระหว่างประเทศในประชาคมอาเซียน หรือไม่อย่างไร

“มีการจัด โครงการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ มีการพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน มีการแลกเปลี่ยนการฝึกประสบการณ์ของบัณฑิตในตลาดแรงงานในประเทศและระหว่างประเทศในประชาคมอาเซียน” (อาจารย์คนที่ 2, สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2558)

2. ในการดำเนินนโยบายการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมให้บัณฑิตเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมีปัญหา และอุปสรรคหรือไม่อย่างไร

“การให้ความรู้ที่เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแก่ผู้เกี่ยวข้องยังไม่มีความหลากหลายเจาะลึกและศึกษาในเชิงวิเคราะห์ในแต่ละประเด็นเช่นทำการบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอนเนื้อหาเกี่ยวกับอาเซียนร่วมกันเพื่อให้นักศึกษามีความรู้ทั้งในภาคทฤษฎีและการสังเคราะห์ข้อมูลและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับอาเซียนในระหว่างการศึกษาอีกทั้งอาจารย์ผู้สอนควรมีการมอบหมายงานหรือแบบฝึกหัดที่สอดคล้องกับความรู้เกี่ยวกับอาเซียนให้นักศึกษาได้ปฏิบัติ”

“นักศึกษาบางส่วนยังมีความต้องการค้นคว้าหาความรู้ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียนด้วยกัน เช่น ต้องการอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศห้องปฏิบัติการที่ทันสมัยซึ่งสิ่งเหล่านี้ยังไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าขณะนี้ยังไม่สามารถจัดกิจกรรมได้อย่างเหมาะสมต่อความต้องการในการเตรียมความพร้อมคณาจารย์ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญมีจำนวนไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาเช่นอาจารย์ด้านภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษอาจารย์ในสาขาวิชาชีพที่มีประสบการณ์เป็นต้นกอปรกับคณาจารย์บางส่วนยังอยู่ในระหว่างการลาศึกษาต่อแนวทางการแก้ไขคือมหาวิทยาลัยควรจะได้มีการจัดสรรและเพิ่มอัตรากำลังของบุคลากรทางการศึกษาให้เพียงพอรวมถึงการคัดสรรบุคลากรทางการศึกษาที่มีความเหมาะสม

กับหลักสูตรทางการศึกษาเพื่อที่จะได้เป็นอาจารย์ประจำคณะต่างๆต่อไป” (อาจารย์คนที่ 2, สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2558)

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 3

1. ทางมหาวิทยาลัย มีการจัด โครงการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตใน ตลาดแรงงานในประเทศและระหว่างประเทศในประชาคมอาเซียน หรือไม่อย่างไร

“มีการจัดโครงการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตในตลาดแรงงานในประเทศและระหว่างประเทศในประชาคมอาเซียน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิชาการบริการวิจัย และความร่วมมือด้านต่างๆกับมหาวิทยาลัยในประชาคมอาเซียนดำเนินการโดยกองวิเทศสัมพันธ์ และวิทยาลัยนานาชาติเพื่อการแลกเปลี่ยนนักศึกษาจากทุกชั้นปีของทุกสาขาวิชากับมหาวิทยาลัยในประชาคมอาเซียนเป็นระยะเวลาคนละ 1 เดือนเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิชาการและด้านต่างๆในประชาคมอาเซียน” (อาจารย์คนที่ 3, สัมภาษณ์ 22 ธันวาคม 2558)

2. ในการดำเนินนโยบายการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมให้บัณฑิตเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมีปัญหา และอุปสรรคหรือไม่อย่างไร

“ปัญหาที่พบส่วนใหญ่ในการดำเนินงานคือทักษะด้านภาษาอังกฤษความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษยังไม่อยู่ในระดับสากลอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญมีจำนวนไม่เพียงกับจำนวนนักศึกษา เช่นอาจารย์ด้านภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษและอาจารย์ในสาขาวิชาชีพที่มีประสบการณ์” (อาจารย์คนที่ 3, สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2558)

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 4

1. ทางมหาวิทยาลัย มีการจัด โครงการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตใน ตลาดแรงงานในประเทศและระหว่างประเทศในประชาคมอาเซียน หรือไม่อย่างไร

“มีการจัดโครงการพัฒนาบัณฑิต เพราะมหาวิทยาลัยบูรพามีโครงการนี้อยู่แล้วในการพัฒนาให้มีคุณสมบัติตรงกับตลาดแรงงานในอาเซียนต้องการ” (อาจารย์คนที่ 4, สัมภาษณ์ 22 ธันวาคม 2558)

2. ในการดำเนินนโยบายการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมให้บัณฑิตเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมีปัญหา และอุปสรรคหรือไม่อย่างไร

“ปัญหาและอุปสรรคที่พบส่วนใหญ่ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่อาเซียนคือด้านภาษาอังกฤษและความสามารถทางการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่ดีพอ อ่อนภาษา และงบประมาณที่มีจำกัดไม่เพียงพอต่อการดำเนินโครงการให้มีประสิทธิภาพตามเป้าหมายการแลกเปลี่ยนอาจารย์นักศึกษาหรือการศึกษาดูงานที่ต่างประเทศสามารถทำได้เพียงบางกลุ่ม โอกาสใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารมีค่อนข้างน้อยและความสนใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนมีนักศึกษา

ให้เพียงบางกลุ่มเท่านั้นการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารกันในอาเซียนเป็นเรื่องสำคัญมาก เนื่องจากภาษาช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในสังคม การไม่รู้ภาษาเป็นอุปสรรคสำคัญต่อนักศึกษาในอนาคต เพราะนักศึกษาต้องเป็นผู้เผชิญหน้ากับการเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษารูปแบบใหม่โดยตรง ดังนั้นการเตรียมความพร้อมทางด้านภาษาอังกฤษจึงเป็นปัญหาต่อนักศึกษาไทยมากที่สุด นอกจากการเพิ่มทักษะความสามารถทางภาษาอังกฤษ ภาษาประเทศเพื่อนบ้านอื่นในอาเซียนอาจมีบทบาทมากขึ้น เช่น ภาษาพม่า ภาษาเขมร ภาษาเวียดนาม เป็นต้น ดังนั้นการเพิ่มทักษะทางด้านภาษาอังกฤษยังไม่เพียงพออาจต้องมีการเรียนรู้ภาษาอาเซียนอื่นที่เป็นภาษาที่สามด้วย” (อาจารย์คนที่ 4, สัมภาษณ์ 22 ธันวาคม 2558)

คณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 5

1. ทางมหาวิทยาลัย มีการจัดโครงการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตในตลาดแรงงานในประเทศและระหว่างประเทศในประชาคมอาเซียน หรือไม่อย่างไร

“มีการจัดโครงการพัฒนาที่พึงประสงค์ของบัณฑิตในตลาดแรงงานคือ คุณลักษณะของบัณฑิตมหาวิทยาลัยบูรพาตามกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551- 2556) ที่ควรมีในมหาวิทยาลัยบูรพา เป็นคุณลักษณะ ที่โดดเด่น เหมาะแก่การเร่งสร้างให้ เกิดเป็นคุณลักษณะของบัณฑิต ประกอบด้วย 5 คุณลักษณะตามลำดับความเห็นสอดคล้องกันของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้ 1) มีคุณธรรมและจริยธรรมในตน ในวิชาชีพ และในสังคม โดยสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์ มีความ รับผิดชอบต่อวิชาชีพและต่อสังคม ยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ รู้จักเสียสละเอื้อเพื่อ ยอมรับความแตกต่างระหว่าง บุคคล ปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์ 2) มีความรู้ความสามารถอย่างลึกซึ้งตามสาขาวิชาชีพ เข้าใจหลักการและทฤษฎี พื้นฐานในการทำงาน โดยนำความรู้มาใช้ในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และนำไปประยุกต์พัฒนาในวิชาชีพ 3) มีความสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร บัณฑิตควรมีทักษะภาษาอยู่ในระดับดี ซึ่งจะต้องมีทักษะทางภาษา 4 ด้าน คือด้าน ฟัง พูด อ่าน เขียน สื่อสารได้อย่างถูกต้อง และสามารถนำความรู้ทางด้านภาษาไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการทำงาน ได้ 4) มีสมรรถภาพ และสุขภาพที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจ มีจิตใจที่ร่าเริงแจ่มใส มองโลกในแง่ดี เห็นคุณค่าในตนเอง และผู้อื่น และมีวิธีการจัดการกับความเครียดได้อย่างเหมาะสม 5) เป็นพลเมืองที่ดีที่สามารถบริหารความขัดแย้งที่จะ เกิดขึ้นได้ มีจิตสาธารณะ พร้อมทั้งยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น แก้ปัญหาความขัดแย้งที่จะเกิดขึ้นได้ สามารถนำ ความขัดแย้งมาเป็นโอกาสในการทำงานและการดำเนินชีวิต” (อาจารย์คนที่ 5, สัมภาษณ์ 23 ธันวาคม 2558)

2. ในการดำเนินนโยบายการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมให้บัณฑิตเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมีปัญหา และอุปสรรคหรือไม่อย่างไร

“ปัญหาและอุปสรรคที่พบส่วนใหญ่ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่อาเซียนคือในด้านภาษาอังกฤษ เพราะภาษาอังกฤษมีความสำคัญในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยต้องการเน้นให้นักศึกษา บุคลากร ตระหนักถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษ เช่น การฝึกฝนทักษะการใช้ภาษาอังกฤษทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียนอย่างถูกต้อง ทำให้นักศึกษาเห็นคุณค่าในภาษา และมีความพร้อมในการเรียนรู้ ดังบทสัมภาษณ์ได้กล่าวไว้ว่า “คนไทยได้รับการปลูกฝังทางด้านวิชาการและหลักการมากกว่าการฝึกให้กล้าแสดงออก ทำให้มีการพัฒนาการทางภาษาดีกว่าคนต่างชาติ ชอบยึดหลักไวยากรณ์ต้องให้ถูกต้อง แต่ความจริงแล้วฝรั่งใช้ภาษาง่ายๆ ไม่ยุ่งยากเหมือนคนไทย” (อาจารย์คนที่ 5, สัมภาษณ์ 23 ธันวาคม 2558)

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ท่านที่ 6

1. ทางมหาวิทยาลัย มีการจัดโครงการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตในตลาดแรงงานในประเทศและระหว่างประเทศในประชาคมอาเซียน หรือไม่อย่างไร

“การจัดโครงการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตคือ มหาวิทยาลัยได้จัดทำกรอบและแนวทางการศึกษาที่เรียกว่า “แผนพัฒนามหาวิทยาลัยบูรพา” โดยมุ่งหวังให้ทุกหน่วยงานมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนแผนให้บรรลุผลสำเร็จตามวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ผลการดำเนินงานดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงผลสำเร็จในการพัฒนาการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยบูรพาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน” (อาจารย์คนที่ 6, สัมภาษณ์ 24 ธันวาคม 2558)

2. ในการดำเนินนโยบายการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมให้บัณฑิตเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมีปัญหา และอุปสรรคหรือไม่อย่างไร

“ปัญหาและอุปสรรคที่พบส่วนใหญ่ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่อาเซียนคือด้านการเรียนการสอน การจัดทำเอกสารประกอบการเรียนสำหรับนักศึกษา 2 ภาษา อาจารย์ผู้รับผิดชอบแต่ละรายวิชาในสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไปควรจัดทำเอกสารที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน เช่น ตำรา เอกสาร บทความ โปรแกรมที่ใช้นำเสนองานต่างๆ เพื่อใช้ประกอบการบรรยายให้อยู่ในรูปแบบของตัวหนังสือภาษาไทย และภาษาอังกฤษประกอบกัน เพื่อเพิ่มกระบวนการเรียนรู้ให้กับนักเรียน สำหรับบางรายวิชามีการมอบหมายให้แปลหนังสือที่เขียนเป็นภาษาอังกฤษให้เป็นข้อความภาษาไทย เพื่อให้นักศึกษารู้จักการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ด้วยการเรียนรู้และจดจำคำศัพท์ต่างๆ อีกทั้งเป็นการฝึกฝนและพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษานอกจากนี้ยังช่วยอำนวยความสะดวกและใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ให้กับนักศึกษารุ่นต่อไป ด้านการจัดกิจกรรมศึกษาคุณงาน ในแต่ละปีการศึกษา อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไปกำหนดให้นักศึกษาจำนวน 4 ชั้นปี ต้องจัดให้มีการศึกษาคุณงานนอกสถานที่อย่างน้อย 1 ครั้ง แต่สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่

4 สามารถจัดให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่ได้ขึ้นอยู่กับอาจารย์ผู้รับผิดชอบในแต่ละวิชาเลือกเอก มีความเห็นว่าเหมาะสม ทั้งนี้ในปีการศึกษาที่ผ่านมา ได้มีการจัดให้นักศึกษาเดินทางไปการศึกษา ดูงานในประเทศลาว จัดเป็นหนึ่งในสมาชิกอาเซียน นอกจากนี้มีการจัดให้เดินทางไปศึกษาดูงานใน ประเทศลาวแล้ว อาจมีการจัดโครงการศึกษาดูงานในประเทศอาเซียนอื่น เช่น เวียดนาม พม่า มาเล เซีย เป็นต้น เพื่อให้ นักศึกษาได้มีโอกาสเยี่ยมชมสถานประกอบการที่เป็นธุรกิจสำคัญในอาเซียน อีกทั้งเป็นการเรียนรู้วัฒนธรรม ภาษา ตลอดจนวิถีการดำเนินชีวิตของประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้ นักศึกษาเกิดความรู้ความเข้าใจสามารถยอมรับความแตกต่างของแต่ละประเทศในอาเซียนได้” (อาจารย์คนที่ 6, สัมภาษณ์ 24 ธันวาคม 2558)

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 7

1. ทางมหาวิทยาลัย มีการจัด โครงการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตใน ตลาดแรงงานในประเทศและระหว่างประเทศในประชาคมอาเซียน หรือไม่อย่างไร

“ มีการจัด โครงการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต คือผลิตบัณฑิตเป็นคนดี มีทักษะความรู้ความสามารถมุ่งพัฒนาการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยเชิงบูรณาการที่สมบูรณ์แบบบูรณา การบริการวิชาการ/ความรู้ของมหาวิทยาลัยสู่ชุมชนอย่างมีส่วนร่วมนำศิลปวัฒนธรรมไทยสู่สากล นำมหาวิทยาลัยสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนและสากลพัฒนาเสริมสร้างความเข้มแข็งในการ บริหารเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้วยธรรมาภิบาลโดยมียุทธศาสตร์การดำเนินงาน”

(อาจารย์คนที่ 7, สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2558)

2. ในการดำเนินนโยบายการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมให้บัณฑิตเข้าสู่ประชาคม อาเซียนมีปัญหา และอุปสรรคหรือไม่อย่างไร

“ มีการดำเนินนโยบายการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมให้บัณฑิตเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมี ปัญหา และอุปสรรคคือ ด้านภาษา นักศึกษา ส่วนใหญ่ต้องการเพิ่มทักษะความสามารถทาง ภาษาอังกฤษของตนเองให้มีศักยภาพมากขึ้น เนื่องจากความสามารถทางภาษาเป็นคุณสมบัติสำคัญ ในการตัดสินใจเลือกบุคคลเข้าทำงานในสถานประกอบการ นักศึกษาต้องเพิ่มศักยภาพด้าน ภาษาอังกฤษทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียนให้ดีที่สุด สามารถแข่งขันกับบุคคลอื่นในอาเซียน ได้ โดย ที่นักศึกษาามีวิธีการเพิ่มทักษะความรู้ทางภาษาอังกฤษของตนเอง คือ ต้องมีการสร้างนิสัยให้รักการ ท่องและจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เป็นวิธีการที่ช่วยให้นักศึกษารู้จักเรียนรู้และพัฒนาทักษะด้วย ตนเองได้ดีที่สุด โดยเฉพาะการฝึกสะกดคำ การอ่านออกเสียงบ่อย ๆ หากพบเห็นป้ายหรือข้อความ ภาษาอังกฤษต่างๆ ควรหยุดอ่าน อย่าเดินหนี เพราะการฝึกสะกดคำ และอ่านออกเสียง ทำให้จดจำ คำศัพท์เหล่านั้นได้ นอกจากนี้การฟังเพลงภาษาอังกฤษ เป็นกิจกรรมที่ดี เช่นกัน เนื่องจากการฟัง เพลงช่วยปลูกเร้าอารมณ์ให้ผู้ฟังเกิดความสนใจ ทำให้จดจำได้ง่ายกว่าการเรียนรู้จากตำราวิชาการ

ดั่งบทสัมภาษณ์ได้กล่าวว่า “การเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการฟังเพลงคำศัพท์ภาษาอังกฤษเพิ่มเติม แล้วร้องเพลงตามจะทำให้จำได้ง่ายขึ้น และฝึกออกเสียงตาม” (อาจารย์คนที่ 7, สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2558)

คณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 8

1. ทางมหาวิทยาลัย มีการจัดโครงการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตในตลาดแรงงานในประเทศและระหว่างประเทศในประชาคมอาเซียน หรือไม่อย่างไร

“คิดว่ามีโครงการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมีการพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพในระดับสากลคือการปรับปรุง-พัฒนาหลักสูตรตามมาตรฐาน TQF / NQF เพิ่มจำนวนหลักสูตรสหกิจศึกษาระบบ IT มาใช้ในการเรียนการสอนจัดการเรียนการสอนแบบ Problem Based Learning (PBL), Self Directed Learning, Life long Learning พัฒนาศักยภาพให้มีจิตอาสาและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องพัฒนาความรู้ความสามารถของนักศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน” (อาจารย์คนที่ 7, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

2. ในการดำเนินนโยบายการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมให้บัณฑิตเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมีปัญหา และอุปสรรคหรือไม่อย่างไร

“มีหลายปัญหา และอุปสรรคก็เยอะสำหรับการเตรียมความพร้อมบัณฑิต คือ ด้านการใช้ภาษา ภาษาอังกฤษมีความสำคัญในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยต้องการเน้นให้นักศึกษา บุคลากร ตระหนักถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษ เช่นการฝึกฝนทักษะการใช้ภาษาอังกฤษทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียนอย่างถูกต้อง ทำให้นักศึกษาเห็นคุณค่าในภาษา และมีความพร้อมในการเรียนรู้และความแตกต่างระหว่างประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลาง กับประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางได้เปรียบกว่าประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง เนื่องจากการติดต่อสื่อสารกันในกลุ่มอาเซียนใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลาง ดังนั้นประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลาง ย่อมได้เปรียบกว่าประเทศที่ใช้ภาษาอื่นเป็นภาษากลาง เช่น ประเทศไทยใช้ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ นักศึกษาไทยจึงต้องมีการเตรียมความพร้อมด้านทักษะภาษาอังกฤษมากกว่าประเทศอื่นในอาเซียนในส่วนของคุณครูหรืออาจารย์ที่สอนไม่พอ หรือคณาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญมีจำนวนไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาเช่นอาจารย์ด้านภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษอาจารย์ในสาขาวิชาชีพที่มีประสบการณ์เป็นต้นกอบปรักกับคณาจารย์บางส่วนยังอยู่ในระหว่างการลาศึกษาต่อ แนวทางการแก้ไขคือมหาวิทยาลัยควรจะได้มีการจัดสรรและเพิ่มอัตราค่าจ้างของคุณครูทางการศึกษาให้เพียงพอรวมถึงการคัดสรรบุคลากรทางการศึกษาที่มีความเหมาะสมกับหลักสูตร

ทางการศึกษาเพื่อที่จะได้เป็นอาจารย์ประจำคณะต่างๆต่อไป” (อาจารย์คนที่ 7, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 9

1. ทางมหาวิทยาลัย มีการจัด โครงการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตใน ตลาดแรงงานในประเทศและระหว่างประเทศในประชาคมอาเซียน หรือไม่อย่างไร

“คิดว่ามีนะ เป็นโครงการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตในตลาดแรงงาน ในประเทศและระหว่างประเทศในประชาคมอาเซียนการศึกษาระดับอุดมศึกษาและเป็นสมาชิกของ เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network: AUN) จึงมีการปรับตัวเพื่อผลิต บัณฑิตที่มีความพร้อมสำหรับรองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงหลังจากการรวมตัวเป็นประชาคม อาเซียนรวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถและสร้างองค์ความรู้เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน อาทิส่งเสริมให้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการสื่อสารมีการส่งนักศึกษาอาจารย์แลกเปลี่ยน ระหว่างประเทศสมาชิกและในแต่ละคณะมีการนานโยบายดังกล่าวมาปรับใช้จึงมีการจัด โครงการ ต่างๆเพื่อเตรียมความพร้อมทั้งด้านหลักสูตรบุคลากรและนักศึกษา” (อาจารย์คนที่ 9, สัมภาษณ์ 20 ธันวาคม 2558)

2. ในการดำเนินนโยบายการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมให้บัณฑิตเข้าสู่ประชาคม อาเซียนมีปัญหา และอุปสรรคหรือไม่อย่างไร

“ ปัญหา และอุปสรรคการให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแก่ผู้เกี่ยวข้องยังไม่มี ความหลากหลายเจาะลึกและศึกษาในเชิงวิเคราะห์ในแต่ละประเด็นเช่น ทาการบูรณาการงานวิจัยกับ การเรียนการสอนเนื้อหาเกี่ยวกับอาเซียนร่วมกันเพื่อให้นักศึกษามีความรู้ทั้งในภาคทฤษฎีและการ ตั้งเคราะห์ข้อมูลและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับอาเซียนในระหว่างการศึกษาอีกทั้งอาจารย์ผู้สอน ควรมีการมอบหมายงานหรือแบบฝึกหัดที่สอดแทรกความรู้เกี่ยวกับอาเซียนให้นักศึกษาได้ปฏิบัติ และส่งเสริมในเรื่องของภาษาในการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้น หรือการเรียนการสอนเป็น ภาษาอังกฤษเพื่อให้เด็กได้เรียนรู้และพัฒนา” (อาจารย์คนที่ 9, สัมภาษณ์ 20 ธันวาคม 2558)

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 10

1. ทางมหาวิทยาลัย มีการจัด โครงการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตใน ตลาดแรงงานในประเทศและระหว่างประเทศในประชาคมอาเซียน หรือไม่อย่างไร

“ มีโครงการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยได้มีการจัดการเรียนการสอนของ คณะ 8 วิชาชีพที่มีการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีภายใต้ข้อตกลงของอาเซียน โดยมีปัจจัยที่มีผลต่อการ เตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนซึ่งประกอบด้วยปัจจัยทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่

ผู้บริหารนักศึกษาหลักสูตรระบบประมาณและบุคลากร” (อาจารย์คนที่ 10 ,สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2558)

2. ในการดำเนินนโยบายการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมให้บัณฑิตเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีปัญหา และอุปสรรคหรือไม่อย่างไร

“ มีปัญหา และอุปสรรค มีนักศึกษาบางกลุ่มยังไม่มีการเข้าร่วมกิจกรรมการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเนื่องจากไม่ตระหนักถึงความสำคัญรวมถึงนักศึกษายังมองไม่เห็นภาพในการประกอบอาชีพภายในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนส่วนใหญ่ยังสนใจที่จะทำงานภายในประเทศเท่านั้นจึงไม่มีแรงผลักดันในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆที่มหาวิทยาลัยจัดให้นักศึกษาบางส่วนยังมีความต้องการค้นคว้าหาความรู้ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียนด้วยกันเช่นต้องการอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศห้องปฏิบัติการที่ทันสมัยซึ่งสิ่งเหล่านี้ยังไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาและควรส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ หลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาการติดต่อสื่อสารระหว่างกันในประเทศอาเซียนเพิ่มอาจารย์ชาวต่างชาติเพื่อเพิ่มโอกาสให้กับนักศึกษาในการสื่อสารและพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษมีการสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและเจตคติที่ดีต่อประชาคมอาเซียนการจัดการเรียนรู้อาเซียนศึกษาและแหล่งเรียนรู้แก่นักศึกษาเพิ่มมากขึ้นควรมีการแลกเปลี่ยนกลยุทธ์การพัฒนาบุคลากรและนักศึกษาให้ความสำคัญต่อการเตรียมความพร้อมด้านกรอบความคิดพัฒนาศักยภาพให้พร้อมในการอยู่ร่วมกันและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษาทั้งด้านพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการขยายโอกาสทางการศึกษา” (อาจารย์คนที่ 10, สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2558)

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 11

1. ทางมหาวิทยาลัย มีการจัด โครงการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตในตลาดแรงงานในประเทศและระหว่างประเทศในประชาคมอาเซียน หรือไม่อย่างไร

“ ทางมหาวิทยาลัยเข้าไปมีส่วนร่วมกับประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายโอนหน่วยกิตหรือ USR (University Social Responsibility) เช่นการเชิญนักศึกษาจากประเทศอาเซียนมาร่วมโครงการแลกเปลี่ยนหรือฝึกอบรมดูงานซึ่งจะทำให้เกิดการเรียนรู้แลกเปลี่ยนข้ามวัฒนธรรมและด้านภาษา ทำให้มีความเข้าใจกันมากขึ้นการพัฒนาหลักสูตรและโครงการให้การศึกษาจะเป็นหลายๆหลักสูตรหรือหลักสูตรข้ามประเทศอย่างที่เป็น Joint Degree Program หรือการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน ขณะเดียวกัน” (อาจารย์คนที่ 11 ,สัมภาษณ์ 23 ธันวาคม 2558)

2. ในการดำเนินนโยบายการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมให้บัณฑิตเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมีปัญหา และอุปสรรคหรือไม่อย่างไร

“มหาวิทยาลัยบูรพาควรจัดสรรงบประมาณสำหรับคณะต่างๆในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะเพิ่มมากขึ้นเพื่อการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อาทิ เช่นการจัดซื้ออุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการศึกษาการพัฒนาห้องเรียนแห่งอนาคต (The Global Class) ซึ่งเป็นห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถเชื่อมโยงการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลายเป็นต้นและการจัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมด้านการศึกษา (MOU) รวมถึงการศึกษาดูงานและประชุมร่วมกับมหาวิทยาลัยเครือข่ายต่างๆเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทำงานร่วมกันในโครงการต่างๆมีงานวิจัยที่เชื่อมโยงกับความเป็นอาเซียนมากขึ้นอีกทั้งยังเป็นการขยายโอกาสและบูรณาการความรู้ทางการศึกษาแก่บุคลากรและนักศึกษาให้เพิ่มมากขึ้นกว่าปัจจุบัน” (อาจารย์คนที่ 11, สัมภาษณ์ 23 ธันวาคม 2558)

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 12

1. ทางมหาวิทยาลัย มีการจัด โครงการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตในตลาดแรงงานในประเทศและระหว่างประเทศในประชาคมอาเซียน หรือไม่อย่างไร

“มหาวิทยาลัยเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศสำหรับตลาดแรงงานภายในประเทศและต่างประเทศจึงตระหนักถึงความสำคัญในการเตรียมความพร้อมของคณาจารย์นักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยทั้งการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนการเพิ่มศักยภาพของบุคลากรด้านภาษาอังกฤษและภาษาอาเซียนการส่งเสริมการเรียนรู้วัฒนธรรมสังคมเศรษฐกิจการเมืองและกฎหมายของประเทศสมาชิกอาเซียนการแลกเปลี่ยนบุคลากรและนักศึกษากการเปิดหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อเป็นกลไกในการเพิ่มศักยภาพและความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเนื่องจากภาษาอังกฤษจะเป็นภาษาในการทำงานของประชาคมอาเซียน” (อาจารย์คนที่ 12, สัมภาษณ์ 22 ธันวาคม 2558)

2. ในการดำเนินนโยบายการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมให้บัณฑิตเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมีปัญหา และอุปสรรคหรือไม่อย่างไร

“ควรให้ความสำคัญกับกระบวนการพัฒนาและจัดงบประมาณสนับสนุนพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องการจัดสรรทุนการศึกษาเพื่อการแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษาในอาเซียนเพื่อการสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพและสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมและยังพบอีกปัญหาที่พบส่วนใหญ่ในการดำเนินงานคือทักษะด้านภาษาอังกฤษ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษยังไม่อยู่ในระดับสากลอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญมีจำนวนไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาเช่นอาจารย์ด้านภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษและอาจารย์ในสาขาวิชาชีพที่มีประสบการณ์และงบประมาณที่มีจำกัดไม่เพียงพอต่อการดำเนิน

โครงการให้มีประสิทธิภาพตามเป้าหมายการแลกเปลี่ยนอาจารย์นักศึกษาหรือการศึกษาดูงานที่ต่างประเทศสามารถทำได้เพียงบางกลุ่ม โอกาสใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารมีค่อนข้างน้อย และความสนใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนมีนักศึกษาให้เพียงบางกลุ่มเท่านั้น” (อาจารย์คนที่ 12 , สัมภาษณ์ 22 ธันวาคม 2558)

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 13

1. ทางมหาวิทยาลัย มีการจัด โครงการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตใน ตลาดแรงงานในประเทศและระหว่างประเทศในประชาคมอาเซียน หรือไม่อย่างไร

“มีการจัดโครงการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตในตลาดแรงงานในประเทศและระหว่างประเทศในประชาคมอาเซียน โดยการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอื่นๆในกลุ่มประเทศอาเซียนเช่นภาษาพม่าภาษาเวียดนามภาษาบาหลีของอินโดนีเซียรวมถึงหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับอาเซียนตลอดจนการจัดประชุมสัมมนาและนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับอาเซียนทั้งนี้เพื่อให้สามารถปรับตัวได้ทันกับสถานการณ์ของโลกและกระแสโลกาภิวัตน์เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความพร้อมสำหรับรองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปหลังจากการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนรวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถเพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน” (อาจารย์คนที่ 13, สัมภาษณ์ 23 ธันวาคม 2558)

2. ในการดำเนินนโยบายการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมให้บัณฑิตเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมีปัญหา และอุปสรรคหรือไม่อย่างไร

“ทักษะด้านภาษาอังกฤษความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษยังไม่อยู่ในระดับสากลและมหาวิทยาลัยบูรพามีงบประมาณที่มีจำกัดไม่เพียงพอต่อการดำเนินของโครงการให้มีประสิทธิภาพตามเป้าหมายการแลกเปลี่ยนอาจารย์นักศึกษาหรือการศึกษาดูงานที่ต่างประเทศ”(อาจารย์คนที่ 13, สัมภาษณ์ 23 ธันวาคม 2558)

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 14

1. ทางมหาวิทยาลัย มีการจัด โครงการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตใน ตลาดแรงงานในประเทศและระหว่างประเทศในประชาคมอาเซียน หรือไม่อย่างไร

“มหาวิทยาลัยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาลเพื่อเตรียมความพร้อมในการ นานักศึกษาและบุคลากรเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันและการพัฒนา ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษตามมาตรฐาน” (อาจารย์คนที่ 14, สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2558)

2. ในการดำเนินนโยบายการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมให้บัณฑิตเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมีปัญหา และอุปสรรคหรือไม่อย่างไร

“ปัญหา และอุปสรรค ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญในการเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับสถานการณ์ที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต ผู้บริหารต้องมีความพร้อมในด้านการให้ความรู้กับนักศึกษาและบุคลากร ด้านการจัดเตรียมหลักสูตร อาจารย์ต้องมีการเตรียมความพร้อมในด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน และด้านการจัดเนื้อหาการสอน ตลอดจนนักศึกษาต้องมีการเตรียมความพร้อมด้านการปรับตัวและด้านภาษา ดังนั้นผู้บริหาร อาจารย์ บุคลากร และนักศึกษา ต่างเป็นปัจจัยสำคัญในการจัดเตรียมหลักสูตร ทั้งนี้หลักสูตรเปรียบเสมือนหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา เพราะหลักสูตรเป็นตัวกำหนดแนวทางทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน เป็นเครื่องมือสำคัญในการกำหนดอนาคตทางการศึกษาของสังคมนั้นๆ”(อาจารย์คนที่ 14, สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2558)

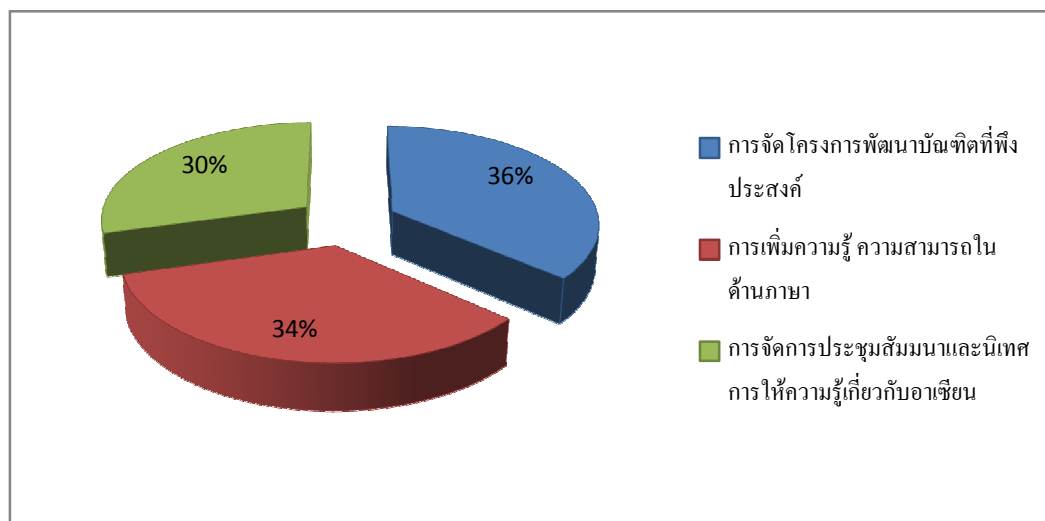
คณาจารย์ มหาวิทยาลัยบูรพาท่านที่ 15

1. ทางมหาวิทยาลัย มีการจัด โครงการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตใน ตลาดแรงงานในประเทศและระหว่างประเทศในประชาคมอาเซียน หรือไม่อย่างไร

“ มีการจัด โครงการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตในตลาดแรงงานการเพิ่มความรู้อุ้ความสามารถและการสื่อสารทางด้านภาษาอังกฤษให้แก่แก่นักศึกษามหาวิทยาลัยเพื่อพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้และพัฒนาทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศของนักศึกษาสาขาวิชาต่างๆพร้อมทั้งวัดความรู้ CMU English Proficiency Test สำหรับนักศึกษาปริญญาตรีและเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนให้กับนักศึกษามหาวิทยาลัย และการพัฒนาบุคลากรด้านสนับสนุนวิชาการและปฏิบัติงานให้มีทักษะในการปฏิบัติงานระดับสากลโดยการพัฒนาบุคลากรในทุกระดับตั้งแต่ระดับสูงระดับกลางระดับปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาทักษะความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานเพื่อพัฒนาความสามารถของมหาวิทยาลัยให้สามารถปรับตัวตอบสนองเท่าทันกับสภาพแวดล้อมและการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน” (อาจารย์คนที่ 15, สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2558)

2. ในการดำเนินนโยบายการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมให้บัณฑิตเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมีปัญหา และอุปสรรคหรือไม่อย่างไร

“ ปัญหาที่พบส่วนใหญ่ในการดำเนินงานคือทักษะด้านภาษาอังกฤษ อาจารย์ในสาขาวิชาชีพที่มีประสบการณ์และงบประมาณที่มีจำกัดไม่เพียงพอต่อการดำเนินโครงการให้มียังไม่มีประสิทธิภาพตามเป้าหมายการแลกเปลี่ยนอาจารย์นักศึกษารือการศึกษาดูงานที่ต่างประเทศ คณาจารย์ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญมีจำนวนไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาเช่นอาจารย์ด้านภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษ” (อาจารย์คนที่ 15, สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2558)

ภาพที่ 4.3 แนวทางในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพาของคณาจารย์

จากภาพที่ 4.3 แนวทางในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพาของคณาจารย์ พบว่าคณาจารย์ส่วนใหญ่อยากให้มีการจัด โครงการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์มากที่สุด รองลงมาคือ การเพิ่มความรู้ความสามารถในด้านภาษา และการจัดการประชุมสัมมนาและนิเทศการให้ความรู้เกี่ยวกับอาเซียนเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาสูตร

แนวทางในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพาของผู้ใช้บัณฑิต

จากการสัมภาษณ์ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 15 คนของผู้ให้ข้อมูลสำคัญของผู้ใช้บัณฑิต
ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 1

คิดว่าอาชีพที่ตลาดแรงงานคาดหวังคืออาชีพใดบ้าง เพราะเหตุใด

“คิดว่าอาชีพ 7 อาชีพที่กลุ่มตลาดแรงงานอาเซียนต้องการ คือ 7 อาชีพ และก็มีข่าวว่าอาจจะมีการเพิ่มจำนวนอาชีพขึ้นมาอีกในลำดับถัดไป สำหรับ 7 อาชีพที่มีข้อตกลงกันแล้วให้สามารถเคลื่อนย้ายไปทำงานได้อย่างเสรี ได้แก่อาชีพวิศวกรอาชีพพยาบาล อาชีพสถาปนิกอาชีพการสำรวจ อาชีพนักบัญชี อาชีพทันตแพทย์ อาชีพแพทย์ เพราะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดอาเซียนแน่นอน” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 1, สัมภาษณ์, 15 ธันวาคม 2558,)

การเปิดเสรีด้านแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขาวิชาชีพนั้นท่านคิดว่าจะมีปัญหา และอุปสรรคหรือไม่อย่างไร

“มีแน่นอน คือ แรงงานจะล้นตลาด และแรงงานในประเทศไทยจะขาดคนเก่งในสาขาอาชีพทำให้ประเทศขาดแรงงานในด้านเฉพาะ 7 สาขาอาชีพนี้” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 1, สัมภาษณ์, 15 ธันวาคม 2558)

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 2

คิดว่าอาชีพที่ตลาดแรงงานคาดหวังคืออาชีพใดบ้าง เพราะเหตุใด

“เกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์ อาชีพที่เกี่ยวข้อง วิศวกรรม” คู่มากับสายสังคมศาสตร์ มนุษย์ศาสตร์ เจ้าหน้าที่กองวิจัยตลาดแรงงาน กรมการจัดหางานระบุ “สายช่าง” เป็นสายอาชีพที่ขาดแคลนหนัก-รายได้สูง แต่คนไม่ยอมทำเพราะอยากได้ปริญญาบัตร ขณะที่มหาลัยแห่เปิดสาขาที่คนนิยมเรียนเพิ่มแม้จบแล้วไม่มีงานทำปัญหาภาคแรงงานไทย มีเพียงแต่มีปัญหาแรงงานในระดับแรงงานระดับล่าง” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 2, สัมภาษณ์ 15 ธันวาคม 2558)

การเปิดเสรีด้านแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขาวิชาชีพนั้นท่านคิดว่าจะมีปัญหา และอุปสรรคหรือไม่อย่างไร

“มีแน่นอนเพราะคำว่า “แรงงาน” ของกลุ่มอาชีพทั้ง 7 อาชีพของไทย ยังขาดอยู่เหมือนกัน หากมีการเปิดเสรีทำให้ขาดมากขึ้น เช่น นักบริหาร ผู้จัดการ หรือนักวิชาชีพเฉพาะสาขา เช่น วิศวกร นักกฎหมาย แพทย์ ซึ่งแรงงานเหล่านี้เป็นทรัพยากรที่ประเทศด้อยพัฒนาขาดแคลนอยู่แล้ว และมีไม่เพียงพอแม้แต่จะใช้เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศตนเอง การเปิดเสรีแรงงานจึงไม่เป็นประโยชน์ต่อประเทศกำลังพัฒนาและด้อยพัฒนามากนัก ในทางตรงกันข้าม สิ่งที่ประเทศกำลังพัฒนามีอย่างเหลือล้นและพร้อมที่จะส่งออก ก็คือ แรงงานระดับล่างไม่ว่าจะเป็น กรรมกร แม่บ้าน คนงานก่อสร้าง ซึ่งเป็นกลุ่มแรงงานที่ประเทศพัฒนาแล้วมีความต้องการเช่นกัน” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 2, สัมภาษณ์, 15 ธันวาคม 2558)

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 3

คิดว่าอาชีพที่ตลาดแรงงานคาดหวังคืออาชีพใดบ้าง เพราะเหตุใด

“คิดว่าอาชีพอิสระที่ได้มาตรฐานได้รับการรับรองสามารถเคลื่อนย้ายไปทำงานในประเทศแถบอาเซียนได้ทันที ไม่มีการปิดกั้น อาชีพที่ได้ตกลงไว้คือ แพทย์พยาบาล บัญชี สถาปนิก วิศวกร โดยในตอนแรกมีการตกลงว่าภาษาที่ใช้ในประชาคมคือภาษาอังกฤษซึ่งนักเรียนควรตระหนักในเรื่องนี้ให้มาก จะต้องเรียนให้เก่งจริงเมื่อเรียนจบปริญญาตรี ต้องใช้องค์ความรู้ที่เรียนมาให้เกิดประโยชน์สูงสุดซึ่งจะต้องรู้ภาษาอังกฤษ รู้ภาษาจีน รอบรู้ประวัติศาสตร์ และรู้เทคโนโลยีด้วย” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 3, สัมภาษณ์, 16 ธันวาคม 2558)

การเปิดเสรีด้านแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขาวิชาชีพนั้นท่านคิดว่าจะมีปัญหา และอุปสรรคหรือไม่อย่างไร

“มีปัญหาเพราะประเทศก็มีการขาดแคลนในสาขา 7 สาขาอยู่เหมือนกัน” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 3, สัมภาษณ์, 16 ธันวาคม 2558)

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 4

คิดว่าอาชีพที่ตลาดแรงงานคาดหวังคืออาชีพใดบ้าง เพราะเหตุใด

“คิดว่าตลาดแรงงาน ได้แก่ วิศวกร นักวิทยาศาสตร์ นักคอมพิวเตอร์ นักกฎหมาย นักการบัญชีมากกว่าแรงงานด้านอื่นๆ เพราะแรงงานเหล่านี้สามารถทำรายได้ให้กับหน่วยงานได้จำนวนมากมากกว่ากลุ่มอาชีพอื่นๆ” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 4, สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2558)

การเปิดเสรีด้านแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขาวิชาชีพนั้นท่านคิดว่าจะมีปัญหา และอุปสรรคหรือไม่อย่างไร

“การเปิดเสรีด้านแรงงาน ทั้ง 7 อาชีพนั้น มีปัญหาก็คือ บางวิชาชีพไทยเริ่มจะเข้าสู่วิกฤตการขาดแคลนอาจารย์ เช่น ทันตแพทย์ หากมีการผลิตไม่ทัน ไทยจะมีปัญหาเรื่องการสร้างบุคลากรรุ่นใหม่ในสายวิชาชีพทันตแพทย์อย่างแน่นอน อุปสรรคต่อประเทศไทยก็คือ มาตรฐานของคนจากประเทศต่างๆ ในอาเซียนที่เข้ามาประกอบอาชีพทั้ง 7 อาชีพในไทย เพราะอาจจะมีผู้มาจากประเทศอื่นที่เข้ามาประกอบอาชีพในไทยมีปัญหาความอ่อนด้อยในเรื่องมาตรฐาน ซึ่งถ้าดูแลไม่รอบคอบรัดกุม อาจก่อเกิดผลกระทบกับสังคมไทยในทางลบ และอาจส่งผลต่อปัญหาการประกอบอาชีพของคนไทยเอง” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 4, สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2558)

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 5

คิดว่าอาชีพที่ตลาดแรงงานคาดหวังคืออาชีพใดบ้าง เพราะเหตุใด

“คิดว่าตลาดแรงงานกลุ่ม 7 อาชีพที่เป็นที่คาดหวังของตลาดแรงงาน เพราะเป็นที่ต้องการของตลาดในอาเซียน แต่เราก็ควรเน้นสาขาอื่นบ้างก็ดีนะเพราะอาจมีความต้องการตลาดแรงงานในการเปิดอาเซียนก็ได้ไม่แน่มันอน ไซ้ใหม่” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 5, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

การเปิดเสรีด้านแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขาวิชาชีพนั้นท่านคิดว่าจะมีปัญหา และอุปสรรคหรือไม่อย่างไร

“มีนะมีแน่ แต่จะมากจะน้อยก็ต้องคาดเดาเอา แต่ในส่วนตัวคิดว่า ตลาดแรงงาน 7 สาขาอาชีพนั้นมีการผลิตมากล้นตลาดที่ต้องการและไม่ได้พัฒนาฝีมือหรือทักษะด้านต่าง ๆ จะทำให้คุณภาพแรงงานใน 7 อาชีพนั้นไม่ดีพอ ควรหาแนวทางในป้องกันในตรงนี้ด้วย” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 5, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 6

คิดว่าอาชีพที่ตลาดแรงงานคาดหวังคืออาชีพใดบ้าง เพราะเหตุใด

“ทั้ง 7 อาชีพที่เปิดเสรี เป็น โอกาสทองของคนไทยในสายวิชาชีพเหล่านั้น แต่ก็มีจุดที่ต้องระวังอยู่ไม่น้อยเช่นกัน ทั้งในด้านการที่คนของเราไปทำงานบ้านเขา และการที่คนบ้านเขามาทำงานในบ้านเรา เพราะถ้าการระวังไม่รัดกุม โอกาสทองนั้นอาจพลิกเป็นวิกฤต และมีผลกระทบรุนแรงต่อบางสายวิชาชีพได้” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 6, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

การเปิดเสรีด้านแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขาวิชาชีพนั้นท่านคิดว่าจะมีปัญหา และอุปสรรคหรือไม่อย่างไร

“คิดว่ามีปัญหามะการขาดแคลนแรงงาน โดยเฉพาะแรงงานฝีมือในกลุ่มอาชีพทั้ง 7 นั้น ผู้ที่จบจากสายวิชาชีพ จะประกันได้ว่าไม่น่าจะมีใครที่ตกงาน เพราะมีตลาดใหญ่มารองรับทั้งในไทย และในประเทศอาเซียน” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 6, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 7

คิดว่าอาชีพที่ตลาดแรงงานคาดหวังคืออาชีพใดบ้าง เพราะเหตุใด

“คิดว่าอาชีพที่ตลาดแรงงานคาดหวัง คือ อาชีพช่าง เพราะไม่ว่าเศรษฐกิจจะขึ้น หรือเศรษฐกิจจะลง สาขาช่าง เป็นสาขาที่มีความต้องการจากนายจ้างสูงตลอด” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 7, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

การเปิดเสรีด้านแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขาวิชาชีพนั้นท่านคิดว่าจะมีปัญหา และอุปสรรคหรือไม่อย่างไร

“มีปัญหาทั้งในทางที่ดีและไม่ดี คือ ปัญหาด้านดีคือ ทำให้แรงงานได้มีงานทำ และสามารถพัฒนาฝีมือตนเองได้มากยิ่งขึ้นหากได้ไปอยู่ในกลุ่มประเทศอาเซียน อุปสรรคก็มีเยอะก็จะเกี่ยวกับภาษาเป็นหลักที่ปัญหาระดับชาติของคนไทยเราก็คือได้” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 7, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 8

คิดว่าอาชีพที่ตลาดแรงงานคาดหวังคืออาชีพใดบ้าง เพราะเหตุใด

“ในความคิดของผมคิดว่า อาชีพทุกๆ อาชีพที่ตลาดแรงงาน เพราะอาชีพทุกอาชีพมีความสำคัญกับทุกประเทศ” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 8, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

การเปิดเสรีด้านแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขาวิชาชีพนั้นท่านคิดว่าจะมีปัญหา และอุปสรรคหรือไม่อย่างไร

“คิดอาชีพทั้ง 7 อาชีพของไทยที่เปิดเสรีกับกลุ่มประเทศอาเซียนมีปัญหาคือทำให้แรงงานไทยขาดแคลน หากมีการผลิตไม่ทัน ทำให้ขาดแรงงานได้ และทำให้ประเทศไทยขาดโอกาสในการพัฒนาประเทศน้อยลง” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 8, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 9

1. ท่านคิดว่าอาชีพที่ตลาดแรงงานคาดหวังคืออาชีพใดบ้าง เพราะเหตุใด

“อาชีพอิสระที่ได้มาตรฐานได้รับการรับรองสามารถเคลื่อนย้ายไปทำงานในประเทศแถบอาเซียนได้ทันที ไม่มีการปิดกั้น อาชีพที่ได้ตกลงไว้คือ แพทย์ พยาบาล บัญชี สถาปนิก วิศวกร โดยในตอนแรกมีการตกลงว่าภาษาที่ใช้ในประชาคมคือภาษาอังกฤษ ซึ่งนักเรียนควรตระหนักในเรื่องนี้ให้มาก จะต้องเรียนให้เก่งจริง เมื่อเรียนจบปริญญาตรี ต้องใช้องค์ความรู้ที่เรียนมาให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งจะต้องรู้ภาษาอังกฤษ รู้ภาษาจีน รอบรู้ประวัติศาสตร์ และรู้เทคโนโลยีด้วย” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 9, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

2. ในการเปิดเสรีด้านแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขาวิชาชีพนั้นท่านคิดว่าจะมีปัญหาและอุปสรรคหรือไม่อย่างไร

“ย่อมมีปัญหาและอุปสรรคอย่างแน่นอน เพราะ แรงงานของวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขานี้ไทยก็ขาดแคลนแรงงานกลุ่มนี้เช่นกัน” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 9, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 10

1. ท่านคิดว่าอาชีพที่ตลาดแรงงานคาดหวังคืออาชีพใดบ้าง เพราะเหตุใด

“อาชีพช่างกล ช่างไม้ ช่างฝีมือเกือบทุกชนิด เพราะไม่ว่าเศรษฐกิจจะขึ้นหรือเศรษฐกิจจะลง สาขาช่าง เป็นสาขาที่มีความต้องการจากนายจ้างสูงตลอดเวลา เพราะการใช้แรงงานฝีมือมากกว่างานส่วนอื่นๆ” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 10, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

2. ในการเปิดเสรีด้านแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขาวิชาชีพนั้นท่านคิดว่าจะมีปัญหาและอุปสรรคหรือไม่อย่างไร

“มีปัญหาและอุปสรรคแรงงานของวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขานี้ไทยก็ขาดแคลนแรงงานหรือไทยอาจจะผลิตบัณฑิตในกลุ่มแรงงานนี้ไม่ทันทำให้ขาดตลาดทำให้มีการขาดแคลนในประเทศไทยได้ ฉะนั้นจะต้องมีการส่งเสริมหลักสูตรการเรียนการสอนในแรงงานกลุ่มให้มากขึ้น และส่งเสริมภาษาให้กับเด็ก จะได้ผลิตบัณฑิตออกมาให้มีคุณภาพตามที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการ” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 10, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 11

1. ท่านคิดว่าอาชีพที่ตลาดแรงงานคาดหวังคืออาชีพใดบ้าง เพราะเหตุใด

“งานเกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ๆ มากเพราะเข้ากับยุค AEC จะต้องมีส่วนใหม่ๆ แรงงานเก่ง ด้านนี้ก็อาจมีความต้องการมาก เพราะเป็นสาขาที่มีความต้องการจากนายจ้างสูงเพราะในยุค AEC มีการต้องการมากกว่า”(คุณกนกกรดา, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 11, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

2. ในการเปิดเสรีด้านแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขาวิชาชีพนั้นท่านคิดว่าจะมีปัญหา และอุปสรรคหรือไม่อย่างไร

“มีปัญหาและอุปสรรคหลายๆ สาขาอาชีพของไทยก็ว่าได้ จะต้องเตรียมพร้อมกับการเปิด AEC และแรงงานของ 7 สาขาที่มีการเคลื่อนย้ายแบบเสรีก็ปัญหาใหญ่หลวง คือ เด็กไม่มีคุณภาพ ในด้านประสบการณ์ ด้านภาษา ด้านอื่นๆ ที่ยังขาดและเป็นปัญหาของแรงงานไทย ฉะนั้นแรงงานของวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขาที่มีการส่งเสริมหลักสูตรการเรียนการสอนในแรงงานกลุ่มให้มากขึ้นและ ส่งเสริมภาษาให้กับเด็ก จะได้ผลิตบัณฑิตออกมาให้มีคุณภาพตามที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการ” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 11, สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 12

1. ท่านคิดว่าอาชีพที่ตลาดแรงงานคาดหวังคืออาชีพใดบ้าง เพราะเหตุใด

“คิดว่า แรงงานในส่วนล่างมากที่สุดที่มีการจบต่ำกว่าปริญญาตรี เพราะค่าแรงจะถูกกว่า จบปริญญาตรี เพราะแรงงานที่จบปริญญาตรีค่าแรงแพง และไม่มีคุณภาพตามตลาดแรงงานต้องการมากกว่าแรงงานจบ ปวส. มีความชำนาญงานและมีคุณภาพมากกว่า” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 12, สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2558)

2. ในการเปิดเสรีด้านแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขาวิชาชีพนั้นท่านคิดว่าจะมีปัญหา และอุปสรรคหรือไม่อย่างไร

“การเปิดเสรีด้านแรงงาน ทั้ง 7 สาขาอาชีพนั้นเป็นสิ่งที่ดี แต่ปัญหาและอุปสรรคมีแน่นอนสำหรับในประเทศไทยก็ว่าได้ แรงงานของ 7 สาขา คือ เด็กไม่มีคุณภาพในด้าน ประสบการณ์ ด้านภาษา ด้านอื่นๆ ที่ยังขาดและเป็นปัญหาของแรงงานไทย” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 12, สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2558)

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 13

1. ท่านคิดว่าอาชีพที่ตลาดแรงงานคาดหวังคืออาชีพใดบ้าง เพราะเหตุใด

“คิดว่าอาชีพอิสระที่ได้มาตรฐานได้รับการรับรองสามารถเคลื่อนย้ายไปทำงานในประเทศแถบอาเซียนได้ทันที ไม่มีการปิดกั้น อาชีพที่ได้ตกลงไว้คือ แพทย์พยาบาล บัญชี สถาปนิก วิศวกร โดยในตอนแรกมีการตกลงว่าภาษาที่ใช้ในประชาคมคือภาษาอังกฤษต้องใช้องค์ความรู้ที่

เรียนมาให้เกิดประโยชน์สูงสุดซึ่งจะต้องรู้ภาษาอังกฤษ รู้ภาษาจีน รอบรู้ประวัติศาสตร์ และรู้เทคโนโลยีด้วย” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 13 ,สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

2. ในการเปิดเสรีด้านแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขาวิชาชีพนั้นท่านคิดว่าจะมีปัญหาและอุปสรรคหรือไม่อย่างไร

“ ปัญหาและอุปสรรคจะต้องเตรียมพร้อมกับการเปิด AEC และแรงงานของ 7 สาขาที่มีการเคลื่อนย้ายแบบเสรีก็ปัญหาใหญ่หลวง คือ แรงงานของวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขาที่มีการส่งเสริมหลักสูตรการเรียนการสอนในแรงงานกลุ่มให้มากขึ้นและส่งเสริมภาษาให้กับเด็ก จะได้ผลิตบัณฑิตออกมาให้มีคุณภาพตามที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการ” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 13,สัมภาษณ์ 18 ธันวาคม 2558)

ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 14

1. ท่านคิดว่าอาชีพที่ตลาดแรงงานคาดหวังคืออาชีพใดบ้าง เพราะเหตุใด

“ อาชีพที่อิสระ ไม่มีการใครผูกมัด ช่างกล ช่างฝีมือ แพทย์ หรือผู้เชี่ยวชาญงานต่าง ๆ ตลาดแรงงานต้องการมีเพราะแรงงานเหล่านี้ขาดแคลนมากถึงมากที่สุด” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 14, สัมภาษณ์ 20 ธันวาคม 255)

2. ในการเปิดเสรีด้านแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขาวิชาชีพนั้นท่านคิดว่าจะมีปัญหาและอุปสรรคหรือไม่อย่างไร

“ ปัญหาและอุปสรรคทุก ๆ สายอาชีพของไทยแรงงานของ 7 สาขาการส่งเสริมหลักสูตรการเรียนการสอนในแรงงานกลุ่มให้มากขึ้นและส่งเสริมภาษาให้กับบัณฑิตเพิ่มมากขึ้น จะได้ผลิตบัณฑิตออกมาให้มีคุณภาพตามที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการ” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 14 ,สัมภาษณ์ 20 ธันวาคม 2558)

ผู้ใช้บัณฑิตที่ 15

1. ท่านคิดว่าอาชีพที่ตลาดแรงงานคาดหวังคืออาชีพใดบ้าง เพราะเหตุใด

“ คิดว่าตลาดแรงงานต้องการหรือคาดหวังงานเฉพาะ 7 อาชีพนั้น แต่คิดว่าเป็นแรงอิสระ เช่น ช่างฝีมือ ช่างซอฟต์แวร์ เกี่ยวกับเทคโนโลยีก็มีความต้องการมากพอ ๆ กับแรงงานทั้ง 7 อาชีพ ” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 15 ,สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 2558)

2. ในการเปิดเสรีด้านแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7 สาขาวิชาชีพนั้นท่านคิดว่าจะมีปัญหาและอุปสรรคหรือไม่อย่างไร

“ มีแน่นอน คือ แรงงานจะสั้นตลาด และแรงงานในประเทศไทยจะขาดคนเก่งในสาขาอาชีพทำให้ประเทศขาดแรงงานในด้านเฉพาะ 7 สาขาอาชีพนี้” (ผู้ใช้บัณฑิตคนที่ 15 ,สัมภาษณ์ 19 ธันวาคม 255)

แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงาน หลังการเปิดประชาคมอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพาของผู้ใช้บัณฑิต

ผลการสัมภาษณ์แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงาน หลังการเปิดประชาคมอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพาทั้งคณาจารย์และผู้ใช้บัณฑิต ในจังหวัดชลบุรี พบว่า

อาเซียนมีพัฒนาการด้านการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจตั้งแต่การจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน หรือ AFTA ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 และพยายามส่งเสริมให้มีความร่วมมือครอบคลุมด้านอื่นด้วยต่อมา ผู้นำอาเซียนได้เห็นชอบให้จัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN community) โดยมีวิสัยทัศน์ที่ให้ความสำคัญกับการศึกษาอันเป็นรากฐานสำคัญและเป็นกลไกในการสร้างความเข้มแข็งโดยการสร้างความพร้อมด้านการศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้ถูกระบุไว้ในยุทธศาสตร์การสร้างความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจและความมั่นคงในภูมิภาคให้สถาบันการศึกษาให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากลตลอดจนการยกระดับทักษะฝีมือแรงงานและทักษะด้านภาษาเพื่อเตรียมความพร้อมของแรงงานไทยเข้าสู่ตลาดแรงงานในภูมิภาคอาเซียนเป็นไปในทิศทางเดียวกับทฤษฎีภูมิภาคนิยม (Regionalism) กล่าวคือทฤษฎีภูมิภาคนิยมเป็นการรวมกลุ่มของประเทศในภูมิภาคบนพื้นฐานของการตระหนักถึงผลประโยชน์ร่วมกันในการพัฒนาและความจำเป็นที่จะต้องร่วมมือกันในด้านต่างๆ เพื่อยกเลิกหรือลดอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาดทางการค้าของกันและกันทั้งนี้เห็นได้จากการที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาโดยสำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศได้จัดทำยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทยในการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ.2558 ด้วยตระหนักถึงผลกระทบจากการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนต่ออุดมศึกษาไทยและเพื่อให้สามารถปรับตัวได้ทันกับสถานการณ์ของโลกและกระแสโลกาภิวัตน์ซึ่งเป็นประเด็นที่กระทบแผนอุดมศึกษา ระยะยาว 15 ปีให้ความสำคัญต่อการจัดการอุดมศึกษาการเป็นประชาคมอาเซียนทำให้การเคลื่อนย้ายกำลังคนนักศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาเป็นไปโดยสะดวกขึ้นและการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการศึกษาจะส่งผลให้เกิดการเคลื่อนย้ายองค์ความรู้ภาษาและวัฒนธรรมระหว่างกัน

มหาวิทยาลัยบูรพาก็หนึ่งมหาวิทยาลัยในฐานะหน่วยงานการศึกษาระดับอุดมศึกษาและเป็นสมาชิกของเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network: AUN) จึงมีการปรับตัวเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความพร้อมสำหรับรองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงหลังจากการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนรวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถและสร้างองค์ความรู้เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียนอาทิส่งเสริมให้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการสื่อสารมีการส่งนักศึกษา อาจารย์แลกเปลี่ยนระหว่างประเทศสมาชิกและในแต่ละคณะมีการนำนโยบายดังกล่าวมาปรับใช้จึงมีการจัดโครงการต่างๆเพื่อเตรียมความพร้อมทั้งด้านหลักสูตรบุคลากรและนักศึกษาซึ่งสอดคล้อง

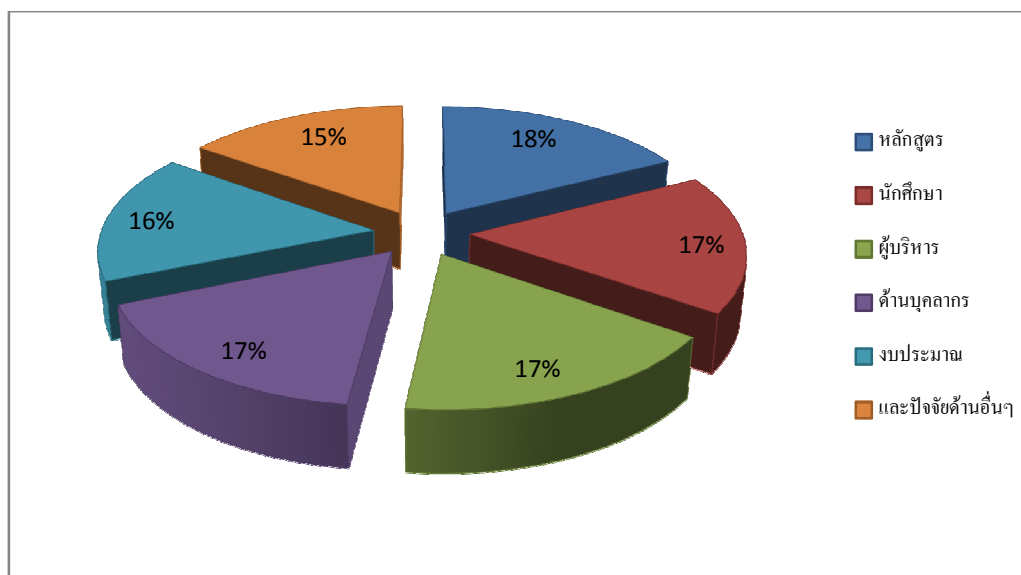
กับทฤษฎีโลกาภิวัตน์ (Globalization) ที่ได้กล่าวถึงกระบวนการสร้างการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการติดต่อปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันก่อให้เกิดการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างกันมากขึ้นและนำไปสู่การพัฒนาเป็นกลุ่มความร่วมมือที่มั่นคงอีกทั้งยังมีข้อผูกพันซึ่งเป็นนโยบายหรือข้อตกลงที่ประเทศสมาชิกจะต้องทำร่วมกันเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มให้มีความราบรื่นและแน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้นมีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมาช่วยลดช่องว่างเสมือนหนึ่งว่าเกิดขึ้นในที่เดียวกัน

ทั้งนี้มหาวิทยาลัยบูรพาได้มีพัฒนาหลัก สูตรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนคณะ 8 วิชาชีพที่มีการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีภายใต้ข้อตกลงของอาเซียน โดยมีปัจจัยที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนซึ่งประกอบด้วยปัจจัยทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ผู้บริหารนักศึกษาหลักสูตรงบประมาณและบุคลากร

ปัจจัยด้านผู้บริหารมหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีการดำเนินงานและกำหนดนโยบายเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างต่อเนื่องจวบจนถึงปัจจุบันทั้งนี้ผู้บริหารในระดับมหาวิทยาลัยและระดับคณะ ได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดหลักสูตร โครงการความร่วมมือหรือโครงการแลกเปลี่ยนต่างๆ สอดคล้องกันกับแนวคิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human resources) (จำเนียรจวงตระกูล , 2547) ซึ่งมีความสำคัญในการกระทำกิจกรรมให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource development) (นิสดารก์ เวชยานนท์, 2548) จึงเป็นสิ่งจำเป็นในการกำหนดนโยบายและทิศทางของการดำเนินงานการดำเนินการให้บุคคลได้รับประสบการณ์และการเรียนรู้ด้วยวิธีต่างๆ เช่น การอบรมการศึกษาเป็นต้นเพื่อยกระดับความรู้ความสามารถทักษะของบุคคลโดยแนวทางการบริหารงานของมหาวิทยาลัยบูรพาที่ผลักดันให้มหาวิทยาลัยเป็น 1 ใน 4 ของมหาวิทยาลัยไทยที่เข้าเป็นสมาชิกเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN university network: AUN)

ปัจจัยด้านหลักสูตร มีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับกรอบประชาคมอาเซียนและได้รับการประเมินคุณภาพการศึกษาจากคณะกรรมการตรวจสอบมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษาจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) อีกทั้งมีการวางแผนโครงการหลักสูตร 2 ภาษาและหลักสูตรนานาชาติทั้งนี้การพัฒนาหลักสูตรดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรีในประชาคมอาเซียนเช่นเดียวกันกับแนวคิดการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนซึ่งเป็นการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้กล่าวถึงประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN economic community-AEC) มุ่งที่จะจัดตั้งให้อาเซียนเป็นตลาดเดียวและเป็นฐานการผลิตเดียวและอีกหนึ่งในพันธกรณีเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุการเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวของอาเซียนคือการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมืออย่างเสรีคือมีการจัดทำข้อตกลงยอมรับร่วม (Mutual recognition arrangements: MRAs) สำหรับผู้ประกอบการในคุณสมบัติที่

เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการศึกษาความรู้ความสามารถและประสบการณ์การทำงานภายใต้เงื่อนไข การอนุญาตให้บริการด้านวิชาชีพในประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อให้การเคลื่อนย้ายผู้ให้บริการ 8 วิชาชีพอื่นได้แก่แพทย์ทันตแพทย์พยาบาลสถาปัตยกรรมการสำรวจนักบัญชีวิศวกรรมวิชาชีพด้าน การโรงแรมและการท่องเที่ยวสามารถเข้าไปทำงานในประเทศสมาชิกอาเซียนได้สะดวกมากขึ้นมี การเชื่อมโยงอุตสาหกรรมท้องถิ่นทั้งในประเทศและต่างประเทศเข้ากับหลักสูตรรวมถึงมุ่งเน้นการ สอนการจัดกระบวนการคิดวิเคราะห์ให้เป็นระบบทำให้หลักสูตรตอบสนองทั้งในแง่วิชาการและ ตลาดแรงงานซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีบูรณาการแฮร์บาร์ท (Herbart, 1980) นักปรัชญาการศึกษาชาว เยอรมันเป็นผู้ริเริ่มการเรียนการสอนแบบบูรณาการขึ้นเมื่อประมาณหนึ่งศตวรรษที่ผ่านมาแล้วควี (Dewey : 1933) นักการศึกษาชาวอเมริกันเป็นผู้นำแนวคิดนั้นมาเสนอให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น ภายใต้ปรัชญาที่เชื่อว่าการศึกษจะต้องพัฒนาผู้เรียนในลักษณะเบ็ดเสร็จในตัวมิใช่พัฒนาเพียง เฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือด้านใดด้านหนึ่งเท่านั้นในประเทศไทยได้มีการออกพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22 กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาไว้ว่าการจัดการศึกษา ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมี ความสำคัญที่สุดรวมถึงมุ่งปลูกฝังด้านปัญญาพัฒนาการคิดของผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิด สร้างสรรค์คิดอย่างมีวิจารณญาณได้ดังนี้

ภาพที่ 4-4 แนวทางในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานหลังการเปิด ประชาคมอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพาของผู้ใช้บัณฑิต

จากภาพ 4-4 พบว่า ปัญหาด้านหลักสูตรการสอนมหาวิทยาลัยบูรพามีปัญหาด้านหลักสูตรและมีปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นปัญหาในการพัฒนาหลักสูตรของมหาวิทยาลัยบูรพา ได้แก่ หลักสูตร นักศึกษา ผู้บริหาร ด้านบุคลากร งบประมาณ และด้านอื่นๆ อีกมากมายจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขปัจจัยต่าง ๆ ให้น้อยที่สุดเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับการเปิดประเทศอาเซียนให้มากที่สุดเพื่อให้หลักสูตรเท่าเทียมกับประเทศอาเซียน

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียน เพื่อศึกษาหลักสูตรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อค้นหาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรและเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา เครื่องมือในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ทดสอบค่าความตรงของเนื้อหา (Content validity) ได้ค่า 0.67 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการศึกษาคั้งนี้ (Key informant) ได้แก่ คณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 15 ท่าน และผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 15 ท่าน หรือ 15 แห่ง ใช้วิธีการสุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง ผลการศึกษาสรุปดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา จากการสัมภาษณ์คณาจารย์ทั้ง 15 ท่าน พบว่า ส่วนใหญ่คณาจารย์ในมหาวิทยาลัยบูรพาเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงและมีอายุช่วงอายุ 40-52 ปีและจากการสัมภาษณ์ผู้ใช้บัณฑิตทั้ง 15 ท่าน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นหน่วยงาน/บริษัท/ผู้ประกอบการอยู่ในพื้นที่จังหวัดชลบุรี และส่วนใหญ่อำนาจตำแหน่งเป็นเจ้าของบริษัทมากที่สุด รองลงมาคือฝ่ายบุคคลของบริษัท และประสบการณ์การทำงานของแต่ละบริษัทตั้งแต่ 5-50 ปี สถานที่สัมภาษณ์ คือ บริษัทมากกว่าที่อื่น ๆ และในส่วนของความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า ตลาดแรงงานหลังเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนไปในทิศทางที่ดี และความต้องการแรงงานสูงขึ้น โดยเฉพาะอาชีพเสรีทั้ง 7 อาชีพ ที่เป็นที่ต้องการของตลาดอาเซียน และส่วนของผู้ใช้บัณฑิตโดยรวมคิดว่าตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีการแข่งขันกันอย่างรุนแรงมากขึ้น มีการแย่งงานกัน และอาชีพที่มีความต้องการของตลาดจะมีอาชีพเสรีทั้ง 7 อาชีพ คือ อาชีพวิศวกร อาชีพพยาบาล อาชีพสถาปนิกอาชีพการสำรวจ อาชีพนักบัญชี อาชีพทันตแพทย์ อาชีพแพทย์ และผู้ใช้บัณฑิต

แนะนำควรให้มหาวิทยาลัยทุกมหาวิทยาลัยพัฒนาคุณสมบัติของผู้ที่ศึกษาทุก ๆ ระดับเพื่อเตรียมพร้อมกับการเปิดอาเซียนที่จะเข้ามา

2. ผลการศึกษาหลักสูตรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยบูรพา

จากการสัมภาษณ์ คณาจารย์ของหลักสูตรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า มหาวิทยาลัยบูรพาควรมีการจัดโครงการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต และการเพิ่มความรู้ ความสามารถ และการสื่อสารทางด้านภาษาอังกฤษให้แก่ศึกษามหาวิทยาลัยบูรพาเพิ่มมากขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอื่น ๆ ในกลุ่มประเทศอาเซียน เช่น ภาษาพม่า ภาษาเวียดนาม ภาษาบาฮาซาของอินโดนีเซีย รวมถึงหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน และควรมีการจัดประชุมสัมมนาและนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ทั้งนี้เพื่อให้สามารถปรับตัวได้ทันกับสถานการณ์ของโลกและกระแสโลกาภิวัตน์เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความพร้อมสำหรับรองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปหลังจากการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถเพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน ควรมีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับกรอบประชาคมอาเซียนและได้รับการประเมินคุณภาพการศึกษาจากคณะกรรมการตรวจสอบมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษาจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อหลักสูตรที่ได้มาตรฐานสากล อีกทั้งมีการวางแผนเพิ่มโครงการหลักสูตร 2 ภาษาและหลักสูตรนานาชาติ ทั้งนี้การพัฒนาหลักสูตรดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรีในประชาคมอาเซียน การพัฒนาหลักสูตรแสดงให้เห็นว่าในแต่ละคณะมีการจัดการเตรียมความพร้อมแต่ยังคงต้องมีการพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติมอีก ซึ่งสอดคล้องกับผลจากการสัมภาษณ์คณาจารย์มหาวิทยาลัยของคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยบูรพายังมีโครงการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างต่อเนื่อง และทางมหาวิทยาลัยบูรพาได้มีการจัดสรรงบประมาณให้กับกิจกรรมการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างต่อเนื่อง โดยจะเห็นได้จากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของแต่ละคณะ เช่น โครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาไทยและอาเซียน รวมทั้งมีการสนับสนุนงบประมาณในด้านสื่อการเรียนการสอนหรือการจัดแหล่งเรียนรู้ขึ้นภายในห้องสมุดอีกด้วย แต่ทว่างบประมาณดังกล่าว ก็ยังไม่เพียงพอโดยมหาวิทยาลัยจะได้จัดสรรงบประมาณเหล่านี้ให้เพิ่มมากขึ้นต่อไปในอนาคตได้มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนอย่างต่อเนื่อง โดยส่งบุคลากรของคณะเข้าร่วมโครงการของมหาวิทยาลัย อาทิ เช่น อบรม สัมมนา ทัศนศึกษา ดูงานในประเทศสมาชิกอาเซียนและมีโครงการแลกเปลี่ยนบุคลากรระหว่างประเทศสมาชิกอีกทั้งให้บุคลากรเรียนภาษาอังกฤษเพิ่มเติมโดยใช้สถาบันภาษา

3. แนวทางในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา ผลการสัมภาษณ์ พบว่า แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพาทั้งคณาจารย์และผู้ใช้บัณฑิตในจังหวัดชลบุรี พบว่า มหาวิทยาลัยบูรพาก็หนึ่งมหาวิทยาลัยในฐานะหน่วยงานการศึกษาระดับอุดมศึกษาและเป็นสมาชิกของเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN university network: AUN) จึงมีการปรับตัวเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความพร้อมสำหรับรองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงหลังจากการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถและสร้างองค์ความรู้เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน อาทิ ส่งเสริมให้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการสื่อสาร มีการส่งนักศึกษาอาจารย์แลกเปลี่ยนระหว่างประเทศสมาชิก และในแต่ละคณะมีการนำนโยบายดังกล่าวมาปรับใช้จึงมีการจัดโครงการต่าง ๆ เพื่อเตรียมความพร้อมทั้งด้านหลักสูตรบุคลากรและนักศึกษาซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีโลกาภิวัตน์ (Globalization) ที่ได้กล่าวถึงกระบวนการสร้างการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการติดต่อปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันก่อให้เกิดการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างกันมากขึ้น และนำไปสู่การพัฒนาเป็นกลุ่มความร่วมมือที่มั่นคงอีกทั้งยังมีข้อผูกพัน ซึ่งเป็นนโยบายหรือข้อตกลงที่ประเทศสมาชิกจะต้องทำร่วมกันเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มให้มีความราบรื่นและแน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้น มีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมาช่วยลดช่องว่างเสมือนหนึ่งที่เกิดขึ้นในที่เดียวกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษา แนวทางในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า ทั้งคณาจารย์และผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนอยู่ในทิศทางที่ดี และความต้องการแรงงานสูงขึ้น โดยเฉพาะอาชีพ 7 อาชีพ คือ อาชีพวิศวกร อาชีพพยาบาล อาชีพสถาปนิก อาชีพการสำรวจ อาชีพนักบัญชี อาชีพทันตแพทย์ อาชีพแพทย์ และความต้องการของผู้ประกอบการ คือ ต้องการแรงงานที่มีคุณภาพ พูดภาษาอังกฤษได้ และสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ เพราะฉะนั้นทางมหาวิทยาลัยบูรพา จะต้องมีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานของผู้ใช้บัณฑิตและสอดคล้องกับเนื้อหาของหลักสูตรเปรียบเทียบกับประเทศอาเซียนให้มากที่สุด คือ จะต้องมีการพัฒนาหลักสูตรในด้านของการใช้ภาษาอังกฤษที่มีความสำคัญมากที่สุดเพราะในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยบูรพายังมีการเน้นภาษาอังกฤษน้อย และการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารการเรียนการสอนน้อย จะต้องมีการปรับการใช้ภาษาอังกฤษ ทั้งนี้การใช้ภาษาประจำชาติของแต่ละชาติในประเทศอาเซียนที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดความได้เปรียบ

เสียเปรียบในการสื่อสาร และเพิ่มโอกาสในการแลกเปลี่ยนทางการศึกษา ขยายช่องทางในการเลือกสถานที่ฝึกงานกับนักศึกษา และช่วยอำนวยความสะดวกในเรื่องของการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี โดยเฉพาะ 7 สาขาที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน หลังการเปิดประชาคมอาเซียน และในอนาคตบัณฑิตที่จบใหม่อาจมีแนวโน้มการแข่งขันในตลาดแรงงานที่สูงขึ้น และคนไทยอาจถูกแย่งแรงงานจากคนต่างชาติที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมกว่า ฉะนั้นผู้ที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษการสื่อสาร จะมีความได้เปรียบและสามารถแข่งขันกับบุคคลอื่น ๆ ได้ ฉะนั้นจะต้องมีการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนในด้านภาษาเพิ่มมากขึ้น และสอดคล้องกับตลาดแรงงานด้วยซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญใจ เตชเสนสกุล (2555) ได้กล่าวว่า จากการศึกษารายงานของ OECD ถึงประสบการณ์ในการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างประเทศในยุโรป พบว่า หนึ่งในอุปสรรคสำคัญที่มีผลต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างประเทศคือ ความแตกต่างด้านภาษา ดังจะเห็นได้ว่าแรงงานที่เคลื่อนย้ายระหว่างประเทศในกลุ่ม EU (27 ประเทศ) มีสัดส่วนน้อยกว่า 0.5% ของประชากรทั้งกลุ่ม ต่ำกว่าในกรณีของกลุ่ม EU (15 ประเทศ) ซึ่งส่วนใหญ่ประชากรมีความรู้ด้านภาษาไม่แตกต่างกันมาก ที่มีสัดส่วนการเคลื่อนย้ายราว 1% ของประชากรทั้งกลุ่ม หรือแม้แต่การเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างรัฐในประเทศเดียวกันอย่างในแคนาดา ความแตกต่างด้านภาษาก็เป็นอุปสรรคต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานเช่นเดียวกัน โดยสัดส่วนแรงงานที่เคลื่อนย้ายระหว่างรัฐอื่น ๆ ที่ใช้ภาษาอังกฤษกับเมือง Quebec ที่ใช้ภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาทางการมีสัดส่วนน้อยกว่า 0.5% ต่ำกว่าการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างรัฐอื่น ๆ ที่เหลือของแคนาดาที่มีสัดส่วนราว 1% ข้อมูลข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า อาเซียนที่ประกอบด้วย 10 ชาติ 10 ภาษา ก็คงต้องเผชิญกับปัญหาความแตกต่างด้านภาษาที่จะเป็นอุปสรรคต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างประเทศเช่นเดียวกัน แต่หากพิจารณาในแง่มุมของปัจเจกบุคคล ผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาสากล ย่อมมีความได้เปรียบทั้งการแข่งขันในตลาดแรงงานภายในประเทศที่ทวีความรุนแรงขึ้น รวมถึงในการออกไปหางานทำในประเทศอื่นที่มีค่าจ้างแรงงานสูงกว่า เช่นเดียวกับการพิจารณาในระดับประเทศ ซึ่งประเทศที่ประชากรมีทักษะด้านภาษาดีกว่าย่อมดึงดูดการค้าการลงทุนจากต่างประเทศได้มากกว่า มหาวิทยาลัยบูรพา ก็เป็นหนึ่งในของมหาวิทยาลัยในฐานะหน่วยงานการศึกษา ระดับอุดมศึกษาและเป็นสมาชิกของเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN university network: AUN) จึงมีการปรับตัวเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความพร้อมสำหรับรองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง หลังจากรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนรวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถและสร้างองค์ความรู้เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน อาทิ ส่งเสริมให้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการสื่อสาร มีการส่งนักศึกษาอาจารย์แลกเปลี่ยนระหว่างประเทศสมาชิกและในแต่ละคณะมีการนำนโยบายดังกล่าวมาปรับใช้จึงมีการจัดโครงการต่าง ๆ เพื่อเตรียมความพร้อมทั้งด้านหลักสูตรบุคลากรและ

นักศึกษาซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีโลกาภิวัตน์ (Globalization) ที่ได้กล่าวถึงกระบวนการสร้างการเปลี่ยนแปลงแบบการติดต่อปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันก่อให้เกิดการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างกันมากขึ้นและนำไปสู่การพัฒนาเป็นกลุ่มความร่วมมือที่มั่นคงอีกทั้งยังมีข้อผูกพัน ซึ่งเป็นนโยบายหรือข้อตกลงที่ประเทศสมาชิกจะต้องทำร่วมกันเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มให้มีความราบรื่นและแน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้น มีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมาช่วยลดช่องว่างเสมือนหนึ่งว่าเกิดขึ้นในที่เดียวกัน ทั้งนี้มหาวิทยาลัยบูรพาได้มีพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนคณะ 7 วิชาชีพที่มีการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีภายใต้ข้อตกลงของอาเซียน โดยมีปัจจัยที่มีผลต่อแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพาซึ่งประกอบด้วยปัจจัยได้แก่ ผู้บริหาร นักศึกษา หลักสูตรงบประมาณและบุคลากรจะต้องมีการเตรียมพร้อมในการเปิดประชาคมอาเซียน เช่น ปัจจัยด้านผู้บริหาร มหาวิทยาลัยบูรพาได้มีการดำเนินงานและกำหนดนโยบายเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา ทั้งนี้ผู้บริหาร ในระดับมหาวิทยาลัยและระดับคณะ ได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดหลักสูตร โครงการความร่วมมือหรือโครงการแลกเปลี่ยนต่าง ๆ สอดคล้องกันกับแนวคิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human resources) ซึ่งมีความสำคัญในการกระทำกิจกรรมให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human resource development) จึงเป็นสิ่งจำเป็นในการกำหนดนโยบายและทิศทางของการดำเนินงานการดำเนินการให้บุคคลได้รับประสบการณ์และการเรียนรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การอบรมการศึกษา เป็นต้น เพื่อยกระดับความรู้ความสามารถทักษะของบุคคลโดยแนวทางการบริหารงานของมหาวิทยาลัยบูรพาที่ผลักดันให้มหาวิทยาลัยเป็น 1 ใน 4 ของมหาวิทยาลัยไทยที่เข้าเป็นสมาชิกเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN university network: AUN) และปัจจัยด้านหลักสูตรมีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับกรอบประชาคมอาเซียนและได้รับการประเมินคุณภาพการศึกษาจากคณะกรรมการตรวจสอบมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษาจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) อีกทั้งมีการวางแผนโครงการหลักสูตร 2 ภาษาและหลักสูตรนานาชาติ ทั้งนี้การพัฒนาหลักสูตรดังกล่าว สอดคล้องกับนโยบายการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรีในประชาคมอาเซียนเช่นเดียวกันกับแนวคิดการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนซึ่งเป็นการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้กล่าวถึงประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN economic community-AEC) มุ่งที่จะจัดตั้งให้อาเซียนเป็นตลาดเดียวและเป็นฐานการผลิตเดียวและอีกหนึ่งในพันธกรณีเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุการเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวของอาเซียนคือการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมืออย่างเสรีคือมีการจัดทำข้อตกลงยอมรับร่วม (Mutual recognition arrangements: MRAs) สำหรับผู้ประกอบการ

ในคุณสมบัติที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการศึกษาความรู้ความสามารถและประสบการณ์การทำงาน ภายใต้เงื่อนไขการอนุญาตให้บริการด้านวิชาชีพในประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อให้การเคลื่อนย้าย ผู้ให้บริการ 7 วิชาชีพได้แก่แพทย์ทันตแพทย์พยาบาลสถาปัตยกรรมการสำรวจนักบัญชีวิศวกรสามารถเข้าไปทำงานในประเทศสมาชิกอาเซียนได้สะดวกมากขึ้นมีการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม ท้องถิ่นทั้งในประเทศและต่างประเทศเข้ากับหลักสูตรรวมถึงมุ่งเน้นการสอนการจัดกระบวนการ คิดวิเคราะห์ให้เป็นระบบทำให้หลักสูตรตอบสนองทั้งในแง่วิชาการและตลาดแรงงานซึ่งสอดคล้อง กับทฤษฎีบูรณาการแฮร์บาร์ท (Herbart, 1980) นักปรัชญาการศึกษาชาวเยอรมันเป็นผู้ริเริ่มการเรียน การสอนแบบบูรณาการขึ้นเมื่อประมาณหนึ่งศตวรรษที่ผ่านมาแล้วคือ Dewey (1933) นัก การศึกษาชาวอเมริกันเป็นผู้นำแนวคิดนั้นนำมาเสนอให้เป็นรูปธรรมมากขึ้นภายใต้ปรัชญาที่เชื่อว่ การศึกษาจะต้องพัฒนาผู้เรียนในลักษณะเบ็ดเสร็จในตัวมิใช่พัฒนาเพียงเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือ ด้านใดด้านหนึ่งเท่านั้นในประเทศไทยได้มีการออกพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22 กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมี ความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดรวมถึงมุ่งปลูกฝังด้าน ปัญญาพัฒนาการคิดของผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์คิดอย่างมีวิจารณญาณและ ปัจจัยด้านบุคลากรทางมหาวิทยาลัยบูรพาได้มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้เกี่ยวกับประชาคม อาเซียนอย่างต่อเนื่องโดยส่งบุคลากรของคณะเข้าร่วมโครงการของมหาวิทยาลัยอาทิเช่นอบรม สัมมนาทัศนศึกษาดูงานในประเทศสมาชิกอาเซียนและมีโครงการแลกเปลี่ยนบุคลากรระหว่าง ประเทศสมาชิกอีกทั้งให้บุคลากรเรียนภาษาอังกฤษเพิ่มเติมโดยใช้สถาบันภาษาสอดคล้องกับ แนวคิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ Nadler (อ้างถึงในนิสดารค์ เวชยานนท์, 2558, : 312) กล่าวว่า การดำเนินการให้บุคคลได้รับประสบการณ์และการเรียนรู้ในช่วงระยะเวลาหนึ่งเพื่อที่จะนำเอามา ปรับปรุงความสามารถในการทำงานคือการฝึกอบรมซึ่งก่อให้เกิดการเรียนรู้โดยมุ่งเน้นเกี่ยวกับงาน ที่ปฏิบัติเพื่อยกระดับความรู้ความสามารถและทักษะของบุคลากรการศึกษาการให้การศึกษาเป็น การเพิ่มพูนความรู้ทักษะทัศนคติตลอดจนเสริมสร้างความสามารถในการปรับตัวในทุกๆด้านให้กับ บุคลากรเพื่อเตรียมบุคลากรให้มีความพร้อมที่จะทำงานตามความต้องการขององค์กรในอนาคตและ การพัฒนาเป็นกระบวนการปรับปรุงองค์กรให้มีประสิทธิภาพเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ไม่ได้มุ่งตัว งานแต่เน้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตามท้องถื่นที่ต้องการและพร้อมที่จะปฏิบัติงานกับองค์กร ใน อนาคตเพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีรวมทั้งสิ่งแวดล้อมต่างๆที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและ แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรและเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคม อาเซียนของนิติปรัชญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า ทั้งคณาจารย์และผู้ใช้บัณฑิต ควรมีแนวทาง ในการส่งเสริมให้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการสื่อสาร และควรเน้นในเรื่องของ

1. ด้านความรู้ มีแนวทางการพัฒนาโดยการจัดให้มีการอบรมในด้านภาษาอังกฤษ และภาษาในกลุ่มอาเซียน ให้มากยิ่งขึ้น มีการจัดหลักสูตรเกี่ยวกับอาเซียน เพื่อพัฒนาทางด้านภาษาอังกฤษพื้นฐานและภาษาประเทศอาเซียนพื้นฐานให้กับนักศึกษา อาจารย์ และบุคลากร และมีการเปิดสอนภาษาในอาเซียนให้นักศึกษาได้เรียนเป็นวิชาเลือกบังคับ อย่างน้อย 1 รายวิชา ครอบคลุมการเมืองการปกครองของประเทศในกลุ่มอาเซียน และและมีการเปิดสอนภาษาในอาเซียนให้นักศึกษาได้เรียนเป็นวิชาเลือกบังคับ อย่างน้อย 1 รายวิชา

2. ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนมีแนวทางการพัฒนาโดยสร้างความร่วมมือกับประเทศอาเซียน เพื่อศึกษาหลักสูตรในประเทศอาเซียน และศึกษาความต้องการของนักศึกษาทุกประเทศของอาเซียน เพื่อจัดทำหลักสูตรที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักศึกษาได้

3. ด้านการบริหารจัดการมีแนวทางการพัฒนา โดยการจัดสรรงบประมาณเพื่อให้คณาจารย์ได้กู้ยืมเป็นทุนศึกษาต่อ อีกทั้งจัดสรรงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ เพิ่มมากขึ้น การจัดอบรมทางภาษาและส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วม โครงการความร่วมมือระหว่างประเทศและการศึกษาดูงานต่างประเทศ จัดให้ผู้บริหาร พนักงาน นักศึกษา ทากิจกรรมร่วมกับสถาบันการศึกษาศึกษาดูงาน ณ ประเทศเพื่อนบ้าน

ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยบูรพาควรมีการเตรียมความพร้อม ตัวบุคลากรทั้งผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา โดยให้ความรู้เกี่ยวกับอาเซียนและพัฒนาทักษะภาษาในรูปแบบต่าง ๆ

1. การพัฒนาหลักสูตรระดับต่างๆ เพื่อให้นักศึกษาต่างประเทศเข้ามาศึกษา ควรเพิ่มการเรียนการสอนที่ใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น เพื่อให้นักศึกษาจากประเทศสมาชิกอาเซียนหลากหลายมีโอกาสมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้

2. ควรพัฒนาทักษะภาษาของประเทศเพื่อนบ้านให้อาจารย์และนักศึกษาให้มากขึ้น

3. ควรมีการแลกเปลี่ยนและประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาในประเทศอาเซียน ได้มีโอกาสศึกษาในประเทศไทย โดยเฉพาะในมหาวิทยาลัยบูรพามากขึ้น โดยอาจปรับเปลี่ยนบางเรื่อง เช่น ภาษาที่ใช้สอน เน้นภาษาอังกฤษให้มากขึ้น ระเบียบ และทุนการศึกษา

4. ควรมีความร่วมมือกันทวิจักษ์ระหว่างมหาวิทยาลัยบูรพากับมหาวิทยาลัยของประเทศสมาชิกกลุ่มอาเซียน และในแต่ละประเทศก็ควรมีงานวิจัยที่เชื่อมโยงกับความเป็นอาเซียนมากขึ้น ทั้งนี้มหาวิทยาลัยบูรพาอาจเริ่มต้นศึกษาการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยในประเทศสมาชิกกลุ่มอาเซียนที่มีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยบูรพาก่อน เพื่อนำไปสู่ความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมร่วมกันสำหรับก้าวไปสู่ประชาคมอาเซียน ปี พ.ศ. 2558

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

การศึกษาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมผู้ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา ผู้ศึกษาได้นำข้อค้นพบเพื่อเป็นข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. จากข้อค้นพบการศึกษา แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมผู้ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา ควรส่งเสริมการเรียนการสอนในเรื่องของภาษาอังกฤษในการสอนมากขึ้น เพื่อพัฒนาการติดต่อสื่อสารระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ที่สอนเพิ่มมากขึ้นเพื่อให้ให้นักศึกษาได้มีทักษะในการสื่อสารมากขึ้น

2. จากข้อค้นพบการศึกษา แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมผู้ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา ควรมีการเพิ่มอาจารย์ชาวต่างชาติเพื่อเพิ่มโอกาสให้กับนักศึกษาในการสื่อสารและพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ เพื่อแก้ปัญหาในการการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมผู้ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียน

4. จากข้อค้นพบการศึกษา แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมผู้ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา ควรให้ความสำคัญกับกระบวนการพัฒนา และจัดงบประมาณสนับสนุนพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

5. จากข้อค้นพบการศึกษา แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมผู้ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา ควรมีการจัดสรรทุนการศึกษาเพื่อการแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษาในอาเซียนเพื่อการสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพ และสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อแก้ปัญหาในการการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมผู้ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียน

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากข้อค้นพบ แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมผู้ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า

1. ควรมีการติดตามประเมินผล และหาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมผู้ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนการเตรียมความพร้อมของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในรูปแบบของการวิจัยเป็นระยะ เพื่อทราบผลกระทบ ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายของโครงการและกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เช่น หลักสูตรการเรียนการสอน การพัฒนาอาจารย์และนักศึกษา

2. ควรนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการประเมินผล พัฒนาโครงการต่างๆ จัดทำแผนปฏิบัติงานและเป็นกรอบกำหนดทิศทางการดำเนินงานในอนาคตเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา
2. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา
3. ควรศึกษาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยอื่นๆ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
4. นำผลการวิจัยไปปรับปรุงแก้ไขวิธีการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพให้ดียิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *ประชาคมอาเซียน*. กรุงเทพมหานคร.
- กรมอาเซียน. (2555). *ความร่วมมือทางการศึกษาอาเซียน*. ในกรุงเทพมหานคร: ไม่ปรากฏผู้แต่ง.
- จาตุรงค์ กุล, อ., (2550). *องค์ประกอบของทัศนคติ*. ใน: ม.ป.ท.: ไม่ปรากฏผู้แต่ง
- จินตนา, ช., (2555). *สรุปการบรรยายโครงสร้างตลาดแรงงานในอาเซียนและแนวทางการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีรองรับประชาคมอาเซียน*. ม.ป.ท., ไม่ปรากฏผู้แต่ง.
- ชิน พัฒนาพงศ์. (2555). *ทัศนคติและการเตรียมความพร้อมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่มีต่อการเปิดเสรีอาเซียน กรณีเปิดเสรีแรงงาน 7 อาชีพ*.
- สุนานเสียว, ป., (2555). *ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงสู่การเป็นประชาคมอาเซียน*.
- ณัฐพงษ์, อ., (2557). *ความต้องการบุคลากรด้านอาชีวศึกษาภายหลังการรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ. 2558*. วารสาร ธุรกิจปริทัศน์, กรกฎาคม-ธันวาคม.2(6).
- ธัญญลักษณ์, (2555). *การเตรียมความพร้อมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน*. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร.
- นิโลบล, ป., (2555). *เคลื่อนย้ายแรงงานวิชาชีพเข้าสู่ตลาดอาเซียนอย่างเสรี : โอกาสและผลกระทบต่อไทย*. ใน: ม.ป.ท.: สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน).
- บำรุงจิตต์. (2555). *ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครสู่ประชาคมอาเซียนปี พ.ศ.2558*.
- บุญเกียรติ, ช., (2555). *การเตรียมพร้อมด้านการศึกษาของไทยเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ปี พ.ศ. 2558*. ใน: กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- ปิยากร, ห., (2552). *โครงการวิจัยเรื่องนวัตกรรมการเรียนรู้ตลอดชีพของสหภาพยุโรป (The innovation for lifelong learning of European Union)*, ม.ป.ท.: ศูนย์ยุโรปศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กุ่มคง, ส., (2549). *การวิจัยเชิงคุณภาพเบื้องต้น*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ยุระรัช, ส., (2554). *ความพร้อมในการพัฒนาบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน*.
- ยุระรัช, ส., (2554). *ได้ศึกษาเรื่องความพร้อมในการพัฒนาบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน*.

- บุระรัช, ส., (2556). การพัฒนาคุณภาพบัณฑิตไทยสู่อาเซียน.
- ราชบัณฑิตยสถาน, 2542. *ทัศนคติ*. ใน: ม.ป.ท.: ไม่ปรากฏผู้แต่ง.
- เลาชนับ, ก., (2555). การวิเคราะห์อนาคตภาพการพัฒนากำลังคนสาขาบริการสุขภาพของประเทศ
ไทยในประชาคมอาเซียน. วารสารสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7.
- วิระสมบัติ, ธ., (2555). การเตรียมความพร้อมของนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อรองรับการเป็น
ประชาคมอาเซียน. เชียงใหม่, ไม่ปรากฏผู้แต่ง.
- ศรีสมทรัพย์, พ., (2550). ใน: ม.ป.ท.: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2555). *โครงการเตรียมการรองรับการเคลื่อนย้าย
ของแรงงานสู่การเป็นประชาคมอาเซียน (Preparation for Flow of Labor in the ASEAN
Community)*. ม.ป.ท.: สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง.
- สุวรรณ, ต., (2553). *โครงการศึกษากรอบความร่วมมือการพัฒนาศักยภาพกำลังแรงงานไทยใน 32
ตำแหน่งงานภายใต้ข้อตกลงอาเซียน*. ม.ป.ท.: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย
กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน.
- สำนักงานประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ. (2554). *ประเทศไทยกับอาเซียน*. ใน: กรุงเทพมหานคร:
กรมประชาสัมพันธ์.
- สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว, (2555). *แรงงานต่างด้าวในประเทศไทย*. กรุงเทพมหานคร: สำนัก
บริหารแรงงานต่างด้าว กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน.
- อ้อทิพย์, ร., (2551). *แนวโน้มตลาดแรงงานไทยในต่างประเทศ*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อภิญา, เร., (2554). *การเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีในอาเซียน : ผลกระทบอย่างไรต่อไทย*.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

คำชี้แจง

ลักษณะของข้อคำถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบสัมภาษณ์เชิงลึก

ตอนที่ 2 หลักสูตรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบสัมภาษณ์เชิงลึก

รายการขอความคิดเห็น	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม 1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
1.1 ชื่อ – นามสกุล				
1.2 หน่วยงานจากคณะ/วิทยาลัย				
1.3 สถานที่สัมภาษณ์				
1.4 เวลาที่เริ่ม และจบการสัมภาษณ์เชิงลึก				

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยบูรพา

วัตถุประสงค์ ของงานวิจัย	ข้อความถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม 1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
1. เพื่อศึกษา ความต้องการ ของตลาด แรงงานหลัง การเปิด ประชาคม อาเซียน	1. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความต้องการของ ตลาดแรงงานหลังการเปิด ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อย่างไร และมีการเตรียมความ พร้อมหรือการปรับตัวด้าน การศึกษาหรือไม่อย่างไร				
	2. ท่านคิดว่าการเข้าร่วมเป็น ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนใน การแลกเปลี่ยนแรงงานใน วิชาชีพเฉพาะ 7 สาขา มีผลดี ผลเสีย และมีประโยชน์อย่างไร รวมถึงท่านมีแนวทางในการ นำนโยบายการแลกเปลี่ยน แรงงานเสรีมาปรับใช้กับ หลักสูตรการศึกษาหรือไม่ อย่างไร				
	3. ท่านมีการจัดการศึกษา หลักสูตรตามเกณฑ์ผลลัพธ์ การเรียนรู้ที่มีลักษณะบัณฑิตที่ พึงประสงค์ตามความต้องการ ของสากล และจัดองค์ความรู้ ในหลักสูตรด้านการปฏิบัติ วิชาชีพ มาตรฐานทางวิชาชีพ หรือไม่อย่างไร				

วัตถุประสงค์ ของงานวิจัย	ข้อความถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม 1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
	4.ท่านมีการพัฒนาการศึกษาเพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนของนิสิต และคณาจารย์ในอาเซียนหรือไม่อย่างไร				
2.เพื่อศึกษาหลัก สูตรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยบูรพา	5.ท่านมีการจัดให้มีระบบการศึกษานานาชาติและมีสภาพแวดล้อมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ให้ได้รับการยอมรับคุณภาพจากการรับรอง หลักสูตร การประเมินและวัดผลในเวทีสากลหรือไม่อย่างไร				
	6.ท่านมีการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมท้องถิ่นและในภูมิภาคเข้ากับหลักสูตร เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตผ่านการฝึกปฏิบัติความร่วมมือทางวิชาการงานวิจัยและการพัฒนาอุตสาหกรรมหรือไม่อย่างไร				
	7.ท่านมีการเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดเสรีการศึกษาในอาเซียน เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือไม่ เช่น การจัดทำความตกลงยอมรับร่วมด้านการศึกษากการพัฒนาความสามารถประสพการณ์ในสาขาวิชาชีพ				

วัตถุประสงค์ ของงานวิจัย	ข้อความถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม 1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
	เพื่อรองรับการเปิดเสรี การศึกษาควบคู่กับการเปิดเสรี ด้านการเคลื่อนย้ายแรงงาน หรือไม่				
3.เพื่อค้นหา แนวทางในการ พัฒนาหลัก สูตรเพื่อเตรียม ความพร้อมสู่ ตลาดแรงงาน	8.ทางมหาวิทยาลัย มีการจัด โครงการพัฒนาคุณลักษณะที่ พึงประสงค์ของบัณฑิตใน ตลาดแรงงานในประเทศและ ระหว่างประเทศในประชาคม อาเซียน หรือไม่อย่างไร				
หลังการเปิด ประชาคม อาเซียนของ นิติบัญญัติ มหาวิทยาลัย บูรพา	9.ในการดำเนินนโยบาย การศึกษาเพื่อเตรียมความ พร้อมให้บัณฑิตเข้าสู่ ประชาคมอาเซียนมีปัญหา และ อุปสรรคหรือไม่อย่างไร				

แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้ใช้งานที่ต

คำชี้แจง

ลักษณะของข้อคำถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบสัมภาษณ์เชิงลึก

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการตลาดแรงงาน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบสัมภาษณ์เชิงลึก

รายการขอความคิดเห็น	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม 1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
1.1 ชื่อ – นามสกุล				
1.2 หน่วยงาน/บริษัท/ผู้ประกอบการ				
1.3 ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง				
1.4 ประสบการณ์การทำงาน .....ปี				
1.5 สถานที่สัมภาษณ์				
1.6 เวลาที่เริ่ม และจบ การสัมภาษณ์เชิงลึก				

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการตลาดแรงงาน

วัตถุประสงค์ ของงานวิจัย	ข้อความถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม 1	ไม่ แน่ใจ 0	ไม่ เหมาะสม -1	
1. เพื่อศึกษา ความต้องการ ของตลาด แรงงานหลังการ เปิดประชาคม อาเซียน	1.ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความต้องการของตลาดแรงงาน หลังการเปิดประชาคม เศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร และมี การเตรียมความพร้อมหรือการ คัดเลือกบัณฑิตหรือไม่อย่างไร				
	2.ท่านคิดว่าการเข้าร่วมเป็น ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนใน การแลกเปลี่ยนแรงงานใน วิชาชีพเฉพาะ 7 สาขา มีผลดี ผลเสีย และมีประโยชน์อย่างไร รวมถึงท่านมีแนวทางในการนำ นโยบายการแลกเปลี่ยน แรงงานเสรีมาปรับใช้ในที่ ทำงานหรือไม่อย่างไร				
	3.ท่านมีการจัดการวัดผล/ ประเมิน ผลเพื่อคัดเลือก ลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ตามความต้องการอย่างไร				

วัตถุประสงค์ ของงานวิจัย	ข้อความถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม 1	ไม่ แน่ใจ 0	ไม่ เหมาะสม -1	
	4..ท่านมีการพัฒนาองค์กรและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ใหม่ๆของพนักงานเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือไม่อย่างไร				
2.เพื่อศึกษาหลักสูตรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยบูรพา	5.ท่านคิดว่าความต้องการของตลาดแรงงานหลังการเปิดประชาคมอาเซียนเป็นอย่างไร				
	6.บัณฑิตที่ท่านพึงประสงค์มีคุณลักษณะเป็นอย่างไร(ด้านความรู้ ความสามารถในตัวบุคคล สมรรถนะหรือทักษะ				
	7.ท่านมีการเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดเสรีด้านแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7สาขาวิชาชีพเพื่อรองรับบัณฑิตที่จบใหม่หรือไม่อย่างไร				
3.เพื่อค้นหาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาด	8.ท่านคิดว่าอาชีพที่ตลาดแรงงานคาดหวังคืออาชีพใดบ้าง เพราะเหตุใด				
	9. .ในการเปิดเสรีด้านแรงงานในวิชาชีพเฉพาะ 7สาขาวิชาชีพ				

วัตถุประสงค์ ของงานวิจัย	ข้อความถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม 1	ไม่ แน่ใจ 0	ไม่ เหมาะสม -1	
แรงงานหลัง การเปิด ประชาคม อาเซียนของ นิติบัญญัติ มหาวิทยาลัย บูรพา	นั่นท่านคิดว่าจะมีปัญหา และ อุปสรรคหรือไม่อย่างไร				

ภาคผนวก ก

อัตราวิสุทธิ

Iagiarism Checking Report

Created on Jan 18, 2016 at 16:19 PM

[View Full Document](#)

Submission Information

ID	Submission Date	Submitted by	Organization	Filename	Status	Similarity Index
172193	Jan 18, 2016 at 16:19 PM	55710121@live.buu.ac.th	มหาวิทยาลัยบูรพา	บทที่ 1-3.pdf	Completed	1.60 %

Match Overview

Show entriesSearch:

No.	Title	Author(s)	Source	Similarity Index
1	ผลกระทบด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจจากการจ้างแรงงานมีฝีมือตามข้อตกลงการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีแพทย์ และพยาบาล การศึกษาการดำเนินงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาในร่องใน		จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	1.05 %
2	โครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน		จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	0.34 %
3	การพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหารในการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนใน พ.ศ. 2558	เอกราช อมะวัลย์	มหาวิทยาลัยบูรพา	0.21 %

Text from Submitted Document   Text from Source Document(s)

ภายในของประเทศนั้นๆด้วย   ของหน่วยงานกำกับดูแลในประเทศที่รับให้ทำงาน(ของประเทศไทย
 พยาบาลต่างชาติที่ขอรับใบอนุญาต คือสภาการพยาบาล) (4)สาขาสถาปัตยกรรม(Architectural
 ประกอบวิชาชีพในประเทศอื่นต้อง Services)มีหลักการคือเปิดให้สถาปนิกที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด
 ผ่านการประเมินและอยู่ภายใต้การ สามารถจดทะเบียนเป็นสถาปนิกอาเซียน(ASEAN Architect)ซึ่งจะ
 ดูแลของหน่วยงานกำกับดูแลใน ช่วยอำนวยความสะดวกในการขอใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ
 ประเทศที่รับให้ สถาปัตยกรรมในประเทศอาเซียนอื่นได้โดยต้องปฏิบัติตาม
 กฎระเบียบภายในของประเทศนั้นๆซึ่งบางประเทศรวมทั้งไทย
 กำหนด

ช่วยอำนวยความสะดวกในการขอ ต้องผ่านการประเมินและอยู่ภายใต้การดูแลของหน่วยงานกำกับดูแล
 ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ในประเทศที่รับให้ทำงาน(ของประเทศไทยคือสภาการพยาบาล) (4)
 สถาปัตยกรรมในประเทศอาเซียน สาขาสถาปัตยกรรม(Architectural Services)มีหลักการคือเปิดให้
 อื่นได้โดยต้องปฏิบัติตาม สถาปนิกที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดสามารถจดทะเบียนเป็น
 กฎระเบียบภายในของประเทศ สถาปนิกอาเซียน(ASEAN Architect)ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวก
 นั้นๆซึ่งบางประเทศรวมทั้งไทย สะดวกในการขอใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมใน
 กำหนดให้สถาปนิกอาเซียนต้อง ประเทศอาเซียนอื่นได้โดยต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบภายในของ
 ปฏิบัติงานร่วมกับสถาปนิกท้องถิ่น ประเทศนั้นๆซึ่งบางประเทศรวมทั้ง ไทยกำหนดให้สถาปนิกอาเซียน
 สถาปนิกที่ต้องการจดทะเบียน ต้องปฏิบัติงานร่วมกับสถาปนิกท้องถิ่นสถาปนิกที่ต้องการจด
 ดังกล่าวต้องผ่านการประเมินจาก ทะเบียนดังกล่าวต้องผ่านการประเมินจากคณะกรรมการกำกับดูแล
 คณะกรรมการกำกับ (Monitoring Committee)ในแต่ละประเทศซึ่งในส่วนของประเทศ
 ดูแล Monitoring Committee ในแต่ ไทยจะดำเนินการโดยสภาสถาปนิกการดำเนินงานในเรื่องนี้ของ
 ละประเทศซึ่งในส่วนของประเทศ อาเซียนจะอยู่ภายใต้การดูแลของสภาสถาปนิกอาเซียน(ASEAN
 ไทยจะดำเนินการโดยสภา Architect Council)ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจาก Monitoring
 สถาปนิก Committee ของประเทศสมาชิก 61 (5)คุณสมบัติด้านการสำรวจ
 ข้อตกลงยอมรับร่วมสาขาวิชาชีพ ที่รับให้ทำงานสำหรับประเทศไทยคือแพทยสภาและกระทรวง
 แพทย์ของอาเซียน ASEANMutual สาธารณสุขในการดำเนินงานในเรื่องนี้ของอาเซียนจะอยู่ภายใต้การ
 Recognition ดูแลของ ASEAN Joint Coordinating
 Arrangement on Medical Practitio Committee on Medical Practitioners ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจาก
 ners MRA สาขาวิชาชีพแพทย์มี หน่วยงานกำกับดูแลของประเทศสมาชิก (2)สาขาวิชาชีพทันต
 หลักการคือเปิดให้แพทย์ที่มี แพทย์(Dental Practitioners)มีหลักการคือเปิดให้ทันตแพทย์ที่มี

Text from Submitted Document   Text from Source Document(s)

<p>คุณสมบัติตามที่กำหนดสามารถจดทะเบียนหรือขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพแพทยในประเท</p> <p>อาเซียนอื่นได้โดยต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบภายในของประเทศนั้นๆด้วยแพทยต่างชาติที่ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพในประเทศอื่นต้องผ่านการประเมินและอยู่ภายใต้การดูแลของหน่วยงานกำกับดูแลในประเทศที่รับให้ทำงานของประเทศไทยคือแพทยสภาและกระทรวง</p>	<p>คุณสมบัติตามที่กำหนดสามารถจดทะเบียนหรือขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทันตแพทย์ในประเทศอาเซียนอื่นได้โดยต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบภายในของประเทศนั้นๆด้วยซึ่งทันตแพทย์ต่างชาติที่ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพในประเทศอื่นต้องผ่านการประเมินและอยู่ภายใต้การดูแลของหน่วยงานกำกับดูแลในประเทศที่รับให้ทำงาน(ของประเทศไทยคือทันตแพทยสภาและกระทรวงสาธารณสุข)การดำเนินงานในเรื่องนี้ของอาเซียนจะอยู่ภายใต้การดูแลของ ASEAN Joint Coordinating Committee on Dental Practitioners ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานกำกับดูแลของประเทศสมาชิก (3) สาขาวิชาชีพการพยาบาล(Nursing Services) มีหลักการคือเปิดให้พยาบาลที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดสามารถจดทะเบียนหรือขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลในประเทศอาเซียนอื่นได้โดยต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบภายในของประเทศนั้นๆด้วยโดยพยาบาลต่างชาติที่ขอรับใบ</p>
<p>ทันตแพทย์ในประเทศอาเซียนอื่นได้โดยต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบภายในของประเทศนั้นๆด้วยทันตแพทย์ต่างชาติที่ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพในประเทศอื่นต้องผ่านการประเมินและอยู่ภายใต้การดูแลของหน่วยงานกำกับดูแลในประเทศที่รับให้ทำงานของประเทศไทยคือทันตแพทยสภาและกระทรวงสาธารณสุขการดำเนินงานในเรื่องนี้ของอาเซียนจะอยู่ภายใต้การดูแลของ ASEAN Joint Coordinating Committee on Dental Practitioners ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจาก</p>	<p>ยังอยู่ระหว่างการพิจารณาซึ่งนักวิชาชีพดังกล่าวมีความสามารถและมีคุณสมบัติผ่านตามเงื่อนไขของแต่ละประเทศกำหนดก็จะสามารถไปทำงานในกลุ่มสมาชิกอาเซียนได้อย่างเสรี โดยได้รับการปฏิบัติต่อเยี่ยงชนชาตินั้นๆโดยข้อตกลงยอมรับร่วมกันหรือ Mutual Recognition Arrangements : MRAs ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญของข้อตกลงในแต่ละสาขา(ไมตรีสุนทรวรรณและวิเศษคาบุญรัตน์, 2553 : 18 - 22)ยกเว้นสาขาท่องเที่ยวดังนี้ 60 (1) สาขาวิชาชีพแพทย(Medical Practitioners) มีหลักการคือเปิดให้แพทยที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดสามารถจดทะเบียนหรือขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพแพทยในประเทศอาเซียนอื่นได้โดยต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบภายในของประเทศนั้นๆด้วยซึ่งแพทยต่างชาติที่ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพในประเทศอื่นต้องผ่านการประเมินและอยู่ภายใต้การดูแลของหน่วยงานกำกับดูแลในประเทศที่รับให้ทำงานสำหรับประเทศไทยคือแพทยสภาและกระทรวงสาธารณสุขในการดำเนินงานในเรื่องนี้ของอาเซียนจะอยู่ภายใต้การดูแล</p>

Text from Submitted Document   Text from Source Document(s)

<p>หน่วยงานกำกับดูแลของประเทศ สมาชิกทั้งนี้หลังจากการลงนามใน ข้อตกลงแล้วสมาชิกอาเซียนที่ไม่ พร้อมดำเนินการตามข้อ</p> <p>ช่างฝีมือทหารในการเตรียมความ พร้อมด้านบุคลากรมุ่งสู่ความเป็น ประชาคมอาเซียนในปี 2558 วิธี วิจัยที่เลือกใช้เป็นระเบียบวิธีวิจัย เชิง</p> <p>คุณภาพ Qualitative Research โดย การศึกษาทางเอกสารและทำการ สัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่เกี่ยวข้องจาก ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยสำคัญที่ ส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษาต่อ การเข้าเป็นประชาคมอาเซียน ได้แก่ 1 ปัจจัยด้านความเข้าใจเพื่อ สร้างความตระหนักและเตรียม ความพร้อมของบุคลากรที่ เกี่ยวข้อง 2 ปัจจัยศักยภาพบุคลากร ที่ต้องได้รับการพัฒนาให้มีทักษะที่ เหมาะสมมีความชำนาญการที่ สอดคล้องกับการปรับตัวและ เปลี่ยนแปลงทางอุตสาหกรรม ได้รับการเพิ่มโอกาสในการหา</p>	<p>ของ ASEAN Joint Coordinating Committee on Medical Practitioners ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนจากหน่วยงานกำกับดูแลของประเทศสมาชิก (2) สาขาวิชาชีพ ทันตแพทย์ (Dental Practitioners) มีหลักการคือเปิดให้ทันตแพทย์ที่ มีคุณสมบัติตามที่กำหนดสามารถจดทะเบียนหรือขอรับใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพทันตแพทย์ในประเทศอาเซียนอื่นได้โดยต้องปฏิบัติตาม ตามกฎระเบียบภายใน</p> <p>ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เอกราช อะมะวัลย์ (2554) ได้ศึกษา เรื่องการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหารในการเตรียม ความพร้อมด้านบุคลากรสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนในปีพ.ศ. 2558 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1 .ศึกษาปัจจัยสำคัญในการพัฒนา การศึกษาโรงเรียนช่างฝีมือทหารในการเตรียมความพร้อมด้าน บุคลากรมุ่งสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 และ 2 . เสนอแนะแนวทางการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ในการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรมุ่งสู่ความเป็นประชาคม อาเซียนในปี 2558 วิธีวิจัยที่เลือกใช้เป็นระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการศึกษาทางเอกสารและทำการ สัมภาษณ์เชิงลึกแล้วจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบกับ จัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ในลักษณะ วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เครื่องมือวิจัยหลักที่ใช้คือแบบ สัมภาษณ์จำนวน 3 แบบสำหรับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก 3 กลุ่มที่ ประกอบไปด้วยผู้บริหาร โรงเรียนฯครู-อาจารย์และนักเรียน โรงเรียน ช่างฝีมือทหารผลการวิจัยพบว่าปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนา การศึกษาต่อการเข้าเป็นประชาคมอาเซียนได้แก่ 1)ปัจจัยด้านความ เข้าใจเพื่อสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมของบุคลากรที่ เกี่ยวข้อง 2)ปัจจัยศักยภาพบุคลากรที่ต้องได้รับการพัฒนาให้มี ทักษะที่เหมาะสมมีความชำนาญการที่สอดคล้องกับการปรับตัวและ เปลี่ยนแปลงทางอุตสาหกรรมได้รับการเพิ่มโอกาสในการหา</p>
--	---

Iagiarism Checking Report

Created on Feb 2, 2016 at 12:50 PM

Submission Information

ID	Submission Date	Submitted by	Organization	Filename	Status	Similarity Index
177111	Feb 2, 2016 at 12:50 PM	55710121@live.buu.ac.th	มหาวิทยาลัยบูรพา	ch4-ch5.docx	Completed	0.22 %

Match Overview

Show entriesSearch:

No.	Title	Author(s)	Source	Similarity Index
1	การนำเสนอรูปแบบหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬาตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	ภัทร์ธิดา บุญเสริมส่ง	จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	0.22 %

Showing 1 to 1 of 1 entries

FirstPrevious|NextLast

Match Details

Text from Submitted Document   Text from Source Document(s)

เกี่ยวข้องสำหรับหลักสูตรวิชาชีพ
 ความเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้า
 ของความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชา
 และตระหนักถึงงานวิจัยใน
 ปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการ
 แก้ปัญหาและการต่อยอดองค์
 ความรู้ส่วนหลักสูตรวิชาชีพที่เน้น
 การปฏิบัติจะต้องตระหนักใน
 ธรรมเนียมปฏิบัติกฎระเบียบ
 ข้อบังคับที่เปลี่ยนแปลงตาม
 สถานการณ์ด้านคุณธรรม
 จริยธรรมสามารถจัดการปัญหา
 ทางคุณธรรมจริยธรรมและวิชาชีพ
 โดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม
 ความรู้สึกของผู้อื่นค่านิยมพื้นฐาน
 และจรรยาบรรณวิชาชีพแสดงออก
 ซึ่งพฤติกรรมทางด้านคุณธรรม
 และจริยธรรมอาทิมิวินัยมีความ

ชื่อสัตย์สุจริตเสียสละเป็นแบบอย่างที่ดีเข้าใจผู้อื่นและเข้าใจโลกเป็น
 ตื่น 2 .ด้านความรู้มีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวางและเป็น
 ระบบตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องสา
 สำหรับหลักสูตรวิชาชีพมีความเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าของความรู้
 เฉพาะด้านในสาขาวิชาและตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่
 เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหา 89 และการต่อยอดองค์ความรู้ส่วน
 หลักสูตรวิชาชีพที่เน้นการปฏิบัติจะต้องตระหนักในธรรมเนียม
 ปฏิบัติกฎระเบียบข้อบังคับที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ 3 .ด้าน
 ทักษะทางปัญญาสามารถค้นหาข้อเท็จจริงทาคความเข้าใจและ
 สามารถประเมินข้อมูลแนวคิดและหลักฐานใหม่ๆจากแหล่งข้อมูลที่
 หลากหลายและใช้ข้อมูลที่ได้ในการแก้ไขปัญหาและงานอื่นๆด้วย
 ตนเองสามารถศึกษาปัญหาที่ค่อนข้างซับซ้อนและเสนอแนะ
 แนวทางในการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์โดยคำนึงถึงความรู้ทาง
 ภาคทฤษฎีประสบการณ์ทางภาคปฏิบัติและผลกระทบจากการ
 ตัดสินใจสามารถใช้ทักษะและความเข้าใจอันถ่องแท้ในเนื้อหาสาระ
 ทางวิชาการและวิชาชีพสำหรับหลักสูตรวิชาชีพนักศึกษาสามารถใช้
 วิธีการปฏิบัติงานประจำและหาแนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหาได้
 อย่างเหมาะสม 4 .ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความ
 รับผิดชอบมีส่วนร่วมช่วยเหลือต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่าง
 สร้างสรรค์ไม่ว่าจะเป็นผู้นำหรือสมาชิกของกลุ่มสามารถแสดงออก
 ซึ่งภาวะ